श्रीशंकर

JADUSON
MEMORIAL
COLLECTION

स्वस्ति श्रीमत्समस्तसुरवृंदपूजितपादारविंदशि-
वप्रतिबिंबवयंश्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवेद-
वाक्यप्रमाणपारावारपारीणयमनियमासनप्राणा-
यामप्रत्याहारध्यानधारणासमाध्यष्टांगयोगानुष्ठा-
ननिष्ठतपश्चक्रवर्त्यनाद्यविच्छिन्नगुरुपरंपराप्राप्त-
षड्दर्शनसंस्थापनाचार्यव्याख्यानसिंहासनाधी-
श्वरसकलनिगमागमसारहृदयसांख्यत्रयप्रतिपा-
दकसकलनास्तिकमतोच्छेदपूर्वकसकलधर्मसं-
स्थापनैकधुरीणवैदिकमार्गप्रवर्तकसर्वतंत्रस्वतं-
त्रश्रीमहाराजधानीऋष्यशृंगपुरवराधीशश्रीम-
द्राजाधिराजगुरुमण्डलाचार्यश्रीमच्छंकराचार्या-
न्वयसंजाताभिनवपञ्चगंगातीरवासकमलानि-
केतनकरवीरसिंहासनाधीश्वरश्रीविद्यानृसिंह-
भारतिकरकमलकिंजल्कोद्भवश्रीमदभिनवावि-
द्याशंकरभारतिस्वामिकृतानि श्रीभाक्सपरिवा-
रच्छ[illegible]नुदिनमेधमानवैभवा[illegible]
मच्छंकराराधनावसरीयनारायणस्मरणानि ॥

षड्दर्शनसंस्थापनाचार्यव्याख्यानसिंहासनाधी-
श्वरसकलनिगमागमसारहृदयसांख्यत्रयप्रतिपा-
दकसकलनास्तिकमतोच्छेदपूर्वकसकलधर्मसं-
स्थापनैकधुरीणवैदिकमार्गप्रवर्तकसर्वतंत्रस्वतं-
त्रश्रीमहाराजधानीऋष्यशृंगपुरवराधीशश्रीम-
द्राजाधिराजगुरुमण्डलाचार्यश्रीमच्छंकराचार्या-
न्वयसंजाताभिनवपञ्चगंगातीरवासकमलानि-
केतनकरवीरसिंहासनाधीश्वरश्रीविद्यानृसिंह-
भारतिकरकमलकिंजल्कोद्भवश्रीमदभिनवावि-
द्याशंकरभारतिस्वामिकृतानि श्रीभाक्तपरिवा-
रच्छात्राणामनुदिनमेधमानमध्यजनकानि श्री-
मच्छंकराराधनावसरीयनारायणस्मरणानि ॥

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

इति अथर्वणिक पैप्पलाद शाखा

सभाषा

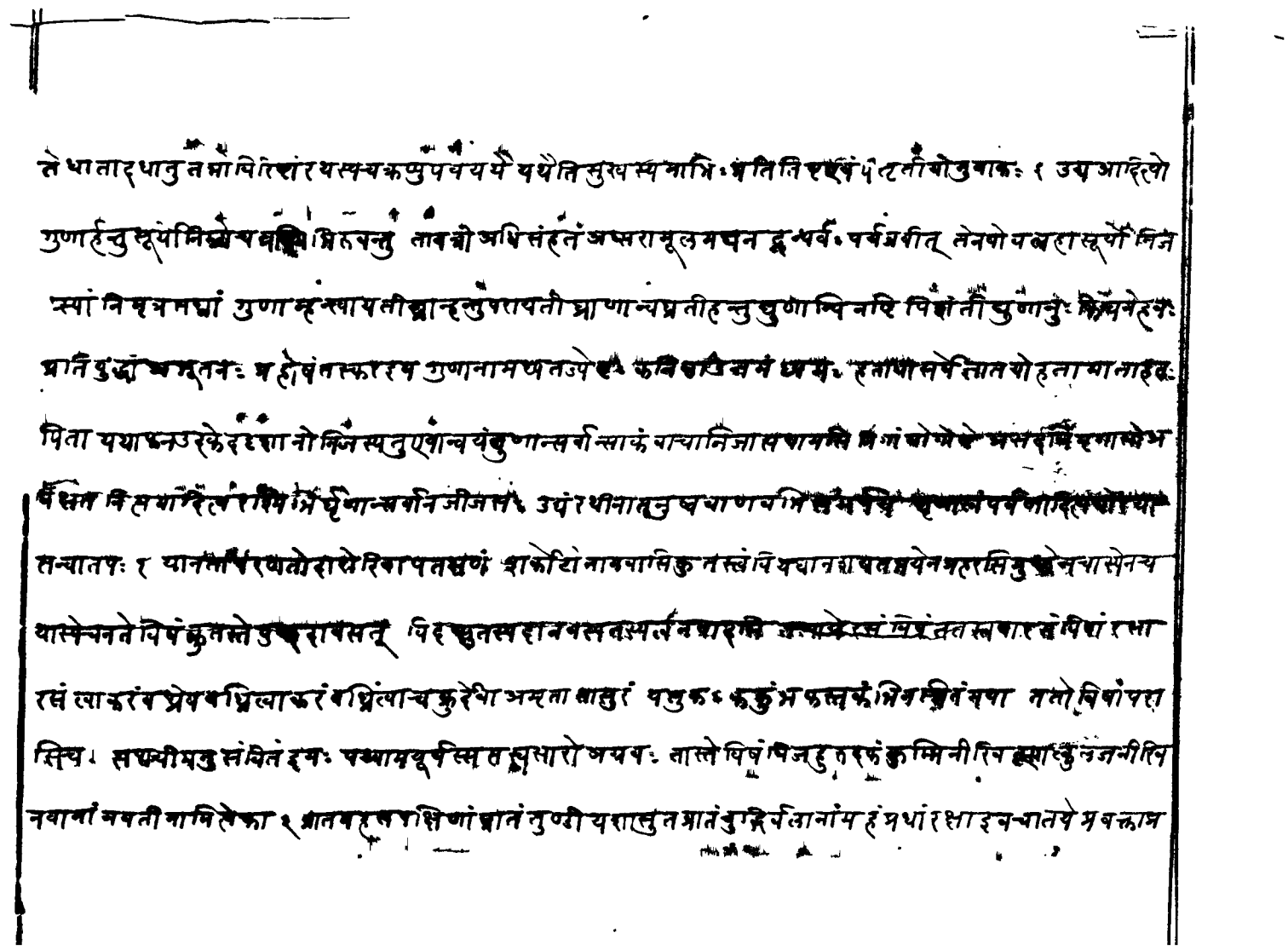

प्रमादे तानि भानन्द्री स्तीतीयकतांजंगिनस्याग्निनासर्वं भायजामहि अयुन्धांतःपिशाहिरक्षोभ्यतनंगिनः यातुधाना
लिमाहिवःतस्मात्नः पाहितंगिहूः यत्तरायोगन्धर्वेभ्यो देवेभ्यो अप्सरोभ्यः यातुधानालिमीदिनः तस्मात्नः पातु
जंगिहः निनेशनूरतिदेवोग्निरिरातुमासितं यातुधानं आयाहिराशूशुरितापग्राथांसूतांनोभरध्वेमनः परिणा
हिजंगिदुः अरुर्मणिमणिवानयत देवमर्वांसमुग्रमादेवेन सहसावसुरातुजंगिदोयतेजंपंचकृतनाभे
पुरुषोयंसप्तताबाः सहेमे वाघाछमेवी विश्वाभूतानिमं प्रहास्माकंसूतमस्तुचमपग्राहूदानेदायतंनेवभा
भिजंगिदुं रक्षन्तिकासतुंलिकासर्वाजधामतेविषं महंमर्षसोअसौपुरुषोरुतेः सजंजनमरातिमानयंमरामोरोभोजनेहरिषामकृत्वा
मधुलाकरत् यूयंविषंसजामिदितीयंसुतावतोग्हे निघुसाविघुतिंगंधाविषंसंपुष्पेरुमशता आत्म
नस्तेंविषंवितीरिफरभोरसंविषंवारुमनरसंविषमपिधायिभ्यःशाकलिकामेभरी देवपुष्पंधयनिकः नरो
पयतिनमारुषतिनाविषंहतिनोरुषं महमृचोअसौपुरुषोरुतः सजंजनमरातिमानयंमरामोरोभोजनेहरिषामकृत्वा
मधुलाकरत् नवानोमधनीनामिसेका ५ मधुनीपलंस्त्रियमारायमधुमत्वरः अथोमधुभयसेसंसोमथोक्षिपतमेहं
धुनानासंसजामिमासुरेणसुरामिव भज्यभंसरसोमीमधुसंरंतीमधुवोभिपुराधिवी मॉंक्षोमधुदुर्घः ।स्त्रियो याजिरे धि

मधुताभोहंमधुमत्तरः मधुमतीरुषधसापोमधुमतीरुत गावोभजन्तिरेधुताभोहंमधुमत्तरः मधुजीतोमधुगवीरुत
धांपलवत्तमः तेनाहंसर्वस्मैपुरुषेकृण्वेनिकरणंहरि यथाशोयथनेशोपउपामाभिधावति एवात्मुपजोपथेसुकृ ष्णी
ऊरुतिमानयं अंगोनमोदिविषसोअंगोनमोदिवित्तनः अन्यावित्तमानोअन्याः परांजिगांसन् मामनुव्रतेमन
सावाचंपुनन्तिमानयत् ५ अनुधाकृ ४ खननित्वातथिमतारोभारंतिवाहसः द्वासस्यमक्षीडुस्युःनपरमरसंविषं
इदंनित्याकफिलाशुरुंगाअधितानिषुपर्णिजाघिमाहास्यतिमाने नसूरुपः अधुनाविधर्विनः शुभ्राशुस्मेत
नोमितेविषः परारोरंसपातयशूर्यपूषशिवोरासुः सिन्दुःपश्चात्तहितस्सूर्यस्योदयनंउरः ततोयदन्तरातिषंतत्मेंविदूः
णंमधुलामधुकृत्कृणोतुपितुंतापितुकृत्कृणोतु ततोनिषयपातवेरधोवायतिस्ते नयातत्पालोमकण्वस्तुन्मासुपरित्वा
पक्तदैमश्चिरेसृजतसर्वस्मैपुनोविषं इर्यंपरस्तत्सुरायातुत्स्वधूम्राहिनग्नभंनामविषंवारयतामितिविषंदूषयतादिति
१ अहंवारंरंमातरमिन्द्रोमाभिन्द्रभ्रातरं इंद्रादिवक्षोवीरुधमर्वंविषदूषणीं यदिकिंचिदूदुल्भयथाकाण्डेंपभपुरुषवत् उ
रेजितुप्रजापतिस्सर्वंतद्विषदूषणम् सिन्धूपश्चात्तृणस्सूर्यस्योदयनंउरः ततोवरन्तरातिषंतद्वाचाहूषयामसि या
पत्सूर्योधिपतियापश्चाधायपश्यति तावद्विषस्दूषणंवचो निर्भयामहेनिन्द्रामेमधुमंत्वाग्निरामेमधुमान्नि

जिघ्रेपर्चिस्वती मवसापते पुरुषोरिषत् हातीफत्याणिसुभगे पृथ्विपिपर्ष्मनातरे इमंमे अघपोतसंदीधियुत्यायोअन्वयः पा
योवधंतुरपृथो याभिर्जीवंत्यध्रातमेविषस्तूधणीस्मविनाशयतू २ प्रजापतिश्चमधातुप्रथमाःसंभृतंवीर्यंयत्कृंतंतेयप्रा
ण्यापुषेचर्षुसोजसेचबलायचात्वनाग्निरस्तु ऊर्धस्तिष्ठंरक्षसंनमादस्भृतेमनुभात्वाइमंपणयोगणुधानांइन्द्रीयबध
स्पूदविधूयदृतंतः सर्वंस्तुन्विपहत्यास्तंतः घृतानुलोमधुपंचत्वासहस्रंप्राणभृतयोनिर्योधाशंभूभमवो
भूश्चोर्जस्वांश्चपयस्वांश्चास्तंतः अस्मिन्ननामेकशतंवीर्याणिसहस्रंप्राणायस्मिन्नास्तिरे आप्रशाचूनभितिरसर्वान्यस्त्वादृ
देशुरधरस्तोस्तस्तंतः हातंपनमहरनोभिजनोमतास्तिरे पास्मिन्नूपर्यधत्तपक्षुः प्राणमथोबलमस्भृतः इंद्रस्यत्वाध
र्मणापरिधामोपुतस्त्वारेपापणपन्तु सर्वेविस्तंतः पथात्पन्तुरोनोमतबलस्तपलहासजानानामनोवशीतथात्वासविता
पुरुदस्तंतस्त्वाअभिरक्षतु ३ अपश्यंत्वश्नोस्त्वाचपाःपश्चशोकश्चाभिविशोकस्तृतीयेकश्चपरेपरश्चतेतक्रमनेनोनयत
चेदयैतेतस्यंनामाग्निर्नामासितंत्वेतोविनयामस्तुतस्मांरक्षस्तेभिनयस्तोमेनपातू घोश्चास्तक्षिणीचमत्वाचंनाशयता
मितः पंचपस्त्वविनामतेजाता अभूत्येकःस्नुषुतसेतस्त्वाहंवेदतेनामशतंसंतिरतोऽयः ओडुरस्यनाभासिप्रियाति
थिश्चतस्पेतोनाशयामसिब्रह्मणावीर्यवतोमोसिजलपश्चलपश्चोमानुश्चतपेश्च तृतीयेकश्चपरेपरश्चतेतस्मानेतो

नन्यत विकिलेदृषिरोहतुरुकामः कलियर्जुन गिरिंगश्चधूमकेतोरुषेणमांसमंदते हृदयंमेरक्षो अधिसंजहिरुषमं
नुत्तमंरुणद्धि दांनोअग्निर्जीवितमेकोअस्तुसंयावापृथिवीपनेहसा मातेव पितेवरक्षतनएनं मुंचतैनंयद्वहसः पाताजातो
जगतोजगद्विषुतोज्योतिषस्परि मनोहिरण्यदार्शंस्वकृशनः पात्वंहसः हिरण्यानामेकोमित्रोवरुणजातिषे रथेपुदर्शनमि
षोरथंयोग्रनोरोचनानांसमुद्रंदृंहन्तिसिंचे शंत्वेनस्तारुतांस्पाग्निर्णोविष्णुहामहे ये विष्णोयातुधानारक्षसोये
किमीदिनः सर्वंस्तंभातयाधंविधून्वेविबुधामहे शंत्वेनामिवामघयेशंसेनोतस्सदान्वा शंत्वेनोविश्वमेपत कृशनः पात्वंहसः
दिविजातस्समुद्रतः सिंधुतस्पर्याभृतः मनोहिरण्यदार्शंतमायुःप्रतरणोवतिः देवानामस्तकृशनंपभूषतदात्संन्यरपस्त्व
न्तःतंतेप्रास्मायुषेरक्षसेपवायचत्वागर्णिस्त्वाधिरस्तु १ पंचमोऽनुवाकः कन्यापारयन्तीसोममुक्ताघदत्तुस्तंभरंत्पवमी
दिव्यायशसमभिसाक्षमाशतंमिसा भवत्येपुरीरकोग्रहंगृहंविशकृशत् इमंजम्भसुतेपिधानाघनेकरंभिणमपूपवज्रतु
र्यंनकुल्लकुलिकरत्युविघ्नोवत्सस्तस्कात् कुपितस्तिपशोयतीरिन्द्रेणसंगमामहै आयन्नित्याचिकित्सामोधिघनत्पाने
मसिघावैविश्वानकैरिवेन्द्रायेन्दोपरिस्रव इमानिधीभिरुषतानीन्द्रपिरोहय शिरस्तत्तस्पर्यामादिमाउषोदहे असोघ
पानउर्वतिरारमांतत्यस्मरि भयोहस्तुयधिरस्मचीतारोमशाकृधिरथस्पात्वेनसः त्वेयोगस्यशक्रतो अपालामिन्द्र

ऋषिः वृत्सकृष्णोत्कूर्मश्चर्षयः १ । देवस्त्रदेवयुवृधस्तुवर्णः पंचशते शुचयस्तगोषाः अनुजावरमनुरतुजाताश्चामिन्द्रं वीर्यैर्हरयन्त

पुरोहितः तेजसपत्नानधरान्कृधीमे पधून्नुहजानधरेता मैषांयोधान्तरधाहवंते गोमाव्यमूषस्तये तमानस्त्वेसिमयादृधा

मरान्त अधिवर्धित्रधारया नमिषेणाहवन्त: निधीपिहस्तंपूर्वतो भीमोनर्धतोयथामसि आभिनर्धमाभिनवभीषेणं महा

गणंमिरास्ता नर्यांसंधाणो दिवा: पयस्वती: अभीवर्धिमजरधारंधानो अभनीकै: पक्षुभिर्मिबामिं अमृरानये व

र्यिश्चैर्धारधान: सुद्रेरनीहसमयादृहन्त: पर्षिसेधै: मदन्तस्मजयर्यस्वनीभै: पक्षुभिर्नुभि: श्रियासउत्तै र्यमत्सा

दृन्त्वादृहन्तसुभंशपवन्तुतावसिहनु ओंराहन्तसुभंशपवन्तुतावसिहनु २ इंदं मित्रं भाणमपि वृत्रतूर्ये चारुतंराधो अ

दितिर्हवामहे रथं नदुर्गादिसवस्तुरानुषो विश्वस्मान्नो अंहसो निष्पिपर्तनि न आदित्यासआगतासर्वतातयेभूतदेवाहवंत्वृधे

धुरीवुषः रथंनदुर्गादिसवः सुधानवोविश्वस्मान्नोअंहसोनिष्पिपर्तनि अवस्तुनः पितरस्तुमारुतनउतदेवीदेवपुत्रेकृता

रथा दुर्थनदुर्गादिसवः सुधानवेविश्वस्मान्नोअंहसोनिष्पिपर्तनि नराशांसंवाजिनंवाजयन्तंशयदीरंघृणंसूरेरमहे रथभ

दुर्गं वृहस्पतेसुरमिन्नुनंकृधिरांसोवृत्रेमघवित्वंतुरीयतु रथंनदुर्गं इन्द्रंकुत्संरथ्रहणं शाचीपतिंकेदवेनिभाह ऋषिर

वृत्रतये रथंनदुर्गादिसवस्सुधानवो विश्वस्मान्नोअंहसोनिष्पिपर्तन, देवैर्नेदियादितिर्निषातुदेवास्तानाय तामप्रयुच्छन्

तन्नोमित्रोवरुणोमामहन्तामदितिस्सिंधुः पृथिवी उतद्यौः इओंकुत्सऋषिः गायत्र्यंत्रन्दः अग्निर्देवता अपन्नाअशो

- अपन्नाइकं शुचयोविनियोगः ओं अपन्नश्शोशुचद्येशुचस्कारयिं अपन्नश्शोशुचद्यं सूक्षेत्रियांसुसुवातु यावसूयाय यजामहे अपन्नः शो

शुचद्यं प्रयद्वन्विष्टएतां आत्माकस्मैसूरयः अपन्नः शोशुचद्यं प्रयसे अथेसूरयोजाये महेप्रतिधयम् अपन्नश्शोशुच

द्यं प्रयस्ये सहस्यतो विश्वतोयन्तिमानवः अपन्नश्शोशुचद्यं त्वंहि विश्वतोमुख विश्वतःपरिभूरसि अपन्नः शोशुच द्

यं यजत्रसिशुभिनावयायसे पम् द्विषोनो विश्वतोमुखातिनावेवपारय अपन्नश्शोशुचद्यं सनत्सिन्धुमिवनावयातेपर्ष

स्वस्तये अपन्नश्शोशुचद्यं ४ ओंदेवः शरणकृतः शरणामेभवतप्राच्यादिशोविनाराजाधरुणेनपशाभूयासंयशसंमाकृ

णुतचारुमंत्रारंपराद्विषन्तंस्तृणीतः भवतदक्षिणायादिशोइन्द्रेणराजाभवतप्रतीच्यादिशोवरुणेनराजाभवतउदीच्यांदिशः

सोमेनराजाभवतध्रुवायादिशोविष्णुनाराजाभवतऊर्ध्वायादिशोबृहस्पतिनाराजाभवतउत्तमायादिशः प्रजापतिनाराजाभवत

परमायादिशः परमेष्ठिनाराजाधरुणेनदेवाः शरणकृतश्शरणामेभवतसर्वभ्योभ्यं इंद्राग्नेनराजाधरुणेनपशाभूयासंयशसंमा

कृणुतद्विषंतंस्तृणीतः ५ ऋषेऽनुवाकः मातरश्विं मातरिश्वंहुवेमहे मातर्भिराश्वत्थमातरश्विना मातर्भिंपूषणंब्रह्मणस्पतिं

मातस्सोममुतरुद्रंहुवेम मातर्द्विनंभगमुग्रंहुवेमहे यंपिधतं भगमिश्रियं मन्यमानस्तुराश्रीराजाचियंभ

गं भक्षीष्टः अगन्नग्नेते गिरस्तरायो अगेमंधिय मुतयाउतंनः अगन्नाणोजनयगोभिरश्वैर्नगन्नग्निर्धियंतिस्याम उ
ते राधीं अगन्नग्नस्त्वामो तंत्वाअगन्नग्नेदिवेदिवे [illegible] नग्निंत्वउतमधेअहाउनोदितेमघत्सूर्येपथेदेवांगमुसनोस्याम अगन्न
अगन्नग्नस्तुदेवान्त्सनोमंचत्वंहसः येनदेवा अमृतमन्वविन्दन्त्सौभगमग्नेतंत्वरामहे सनोमुंचत्वंहसः यस्येदं
प्रदिशियदिरोचते यस्मातंजातंमंचकेचनस्तौम्यग्निंनाथितोजोहवीमिमनोमुंचत्वंहसः इधानोसवितुर्विदथानिमन्महे वयां
तमग्नुद्विषतोमंचरस्तः योविश्वस्यपरिभूरदब्धोनोमुंचतमंहसः यूयोस्मंस्तायरिमाणंपाथियाभ्योरजोयुस्थितम
न्तरिक्षंययोः प्रमांनानुप्रश्नानुयेतौतोमुंचतमंहसः तवव्रतेनिविशंतेजनासस्त्वेयतेप्रहरतेविजभानो दिवंयायो
स्सवितासुभगानिपश्यतस्तौनोमुंचतमंहसः बलूमतिंसमुशनिंकुतंबहस्तंमत्सरंमारयेतां अधमित्रस्यमवतो
निधश्चतस्तौनोमुंचतमंहसः रयिंमेपोषंसवितोतवायुस्तनोजासिंसवितासुधंसौबोमुंचतमं
हसः अपेतोयायोस्सविताचकृत्यमुपेयस्मंससमितांसेदनिमूंरमेसूंस्तनतमंयदेनतौनोमुंचतमंहसः उपश्रेशनाशि
षोदधोः यमन्वाचिरंस्तोमदेवंसवितारंचवायुंतौनोमुंचतमंहसः उमहतोमन्वधिमेःक्रवन्नुग्नेमंचोजोयाजसातावं
न्नु आस्मभ्यंसूयमांभूतयेतेनोमुंचत्वंहसः तत्सवितुर्वरेण्यंयच्चक्षियेसदाययामेंचन्तुरसमोषधीषुपुरोदधेमातरः पृथ्वी

मातरं ते नो मुंचत्वंहसः पयो धेनूनां रसमोषधीनां यवसस्य तां रुद्रयोर्यंत्यत् सश्मा भवन्ति महते सोमाय ते नो मुंचत्वंहसः अ
पस्समुद्राद्दिवमुद्वहन्ति दिवस्पृथिवीमभि या सृजन्ति यद्गीशानां मरुतश्चरन्ति ते नो मुंचत्वंहसः ये कीलालैस्तर्पयन्ति सोमं
तेनघया पयोमेदांसि सृजन्ति ये ईशाना मरुतो धर्षयन्ति ते नो मुंचत्वंहसः यदी दिवं मारुतो मारुतेनयदि देवाः देवेन य
ज्ञगारः यूयमेसि द्वेव सवस्तस्यनिष्कृधेते नो मुंचत्वंहसः तिग्ममनीकंयितं सहस्वं मारुतं शर्धः पृतनासु उग्रं तौमि
मारुतोनाधिते जोहवीमिते नो मुंचत्वंहसः ५ सप्तमोनुवाकः ७॥ मन्वेयं द्यावापृथिवी सुभोजसौ ये अयेता संमिता यो
जनानि प्रतिष्ठे रुभवन्तं वसूनां ते नो मुंचतमंहसः प्रतिष्ठे रुप भूषथुर्वसूनां प्रविदे देवी सुभगे तूदी द्यावापृथिवी भवतं मे
स्योने ते नो मुंचतमंहसः ये प्रौथाधिभृतो ये मनुष्याये भृतं विभृतो ये देवी षि द्यावापृथिवी भवतं मेस्योने ते नो मुंचतमंहसः य
त्र श्रिया सिभृतो येवनस्पतीन्पयोर्गविषा भुवनासन्तः द्यावा पृथिवी भवतं मेस्योने ते नो मुंचतमंहसः ये कीलालैस्तुयंतो
ये घृतेयाभांनन्ते किंचन रारुधानि द्यावा पृथिवी भवतं मेस्योने ते नो मुंचतमंहसः असंताश्चयत्स्तपसाहुरेणासुरी
गंधारे रुधि जिर्नमस्ये द्यावापृथिवी भवतं मेस्योने ते नो मुंचतमंहसः येचरेदश्मि रोचति येनायेन कृतं पौरुषं यंनरैभं
स्तौमि द्यावापृथिवी नोहवीमिते नो मुंचतमंहसः १ अनाशवेमिन्वे वीतस्यवीतस्यधितुपयोर्यो यदिदंविति रुते द्यावेषाते यद्यु

थितोजो हपीमितोनोमुंचतमंहसः ६ इन्द्रस्यमन्येशाश्वतस्यमन्थिरेदक्षप्रस्तोमाउपमेमाअयुः योदा।शुषस्मृकृतोह
मेधासनोमुंचत्वंहसः पञ्चवर्णिमथर्वणिस्थविरस्याग्राणः प्रवदन्तिदंतोवस्याषपुस्तिसहोतासुदिक्षुत्सनोमुंचत्वं
हसः योग्रणाउग्रबाहुरानधानांषलभासत्सादयेनजितास्त्रिशषोवेनगाधस्मनोमुंचत्वंहसः यस्मयशासुकृषभास
उक्षणोयस्मिनियंतेस्वर्यस्मिन्दे यस्मिंशुक्रः प्रवतेब्रह्मशंतनस्मनोमुंचत्वंहसः यस्मशुचिंसोमिनः क्रामयन्तो
योहपन्नरुषमंगविष्टौयस्मिन्नः कःसश्चियेत्स्मिन्नोजस्मनोमुंचत्वंहसः यउत्तमः कर्मकृत्सावजनेअस्मेवीर्यंप्रथमस्थानुधं
यो नोघतोपजोभायतेहसनोमुंचत्वंहसः यस्मेग्राभाषवतिसंधुषेधशीयः पुरुषानस्मेसृजतद्वयानित्सोमिन्नंना
थितोजो हपीमिसनोमुंचत्वंहसः इमुनंत्मानमपकृतेमिमुनंधामितंधांआभेणब्रह्मणाहविस्तस्मिंजागरुकश्चन
वाहुंयस्मनुपनवंचाधेगांदुहब्रह्मणीत् भारिंद्रंत्सखीहरिं दिवंकृणोतुकश्यपः यत्रास्तिरन्तिसुकृतस्यलोकंयत्रीतो
कामाश्रीणीशीर्षण्येषांयत्रास्तिस्वधाकंभंयत्रामदस्यकुंभंयत्रासिंचः कश्यपंयत्रातेसत्यास्तम्भूतोवहन्तिनण्डुलाहीरावंकृ
णिंद्रंसतायेनंनिवेदनकश्यपंशतुक्रतोयेंद्रभागाःयत्रमोदनमुद्धरान् शापनुंत्सानोविश्वथायेदेवकश्यपयेभूताप्य ६
मृजनियेभूताप्यकल्पयन सर्वस्मिन्द्वानधुर्षःक्षणंभवतिकश्यपशिवापोवत्सेप्रशिषाभवन्त्योषधीःवातोवत्सेयः कश्यपशिव

शियंतपतुसूर्यः ५ इति अथर्वणिकश्यपलाङ्गारवायांचतुर्थःकाण्डस्समाप्तः काण्डचतुर्थः ४ अथपंचमः कोऽोलिख्यते
ओंनमोगणेशायनमः ओंनमोऽवालाभगवत्यै ओंनमोपिशंगवासेसिध्युज्ञानायाऽयावैयोंस्पेनमेतकनदपेदस्य
गृहाश्रयत्अथेहितोगृहेभ्योपेहिवत्सतंभाआत्मानमवसेविस्पर्धोहमहातश हास्मभूतलेथोवैसामसांतुमपुत्रोय
स्तेपृष्ठिंगाहुस्तमथंसासवंकृषेअथोऽहिनरंस्मोपथोवंसामनाभवभूतपतिर्विज्ञात्विन्द्रःचेतिस्तदान्याहस्त
वुप्रावीनानावज्रेणाधितिष्ठतु अपेनेतिस्तदान्याहिंसन्वीरंगृहंधेनुधीनस्थास्यंसतनद्वान्येदथासह यस्सहसा
नश्थरसिसासहानैवभवभ सदान्याहैत्वायवंजैत्रायात्मावरमसिसहस्विनोमिमानिहंसहस्वपृतनायतः सहस्व
मरिरक्षोसिसहसानाभ्योषधेवंत्वाग्रांसहमेवंत्स्वर्गाउभयाहुत मह।भिनकृष्णानामधूवंसहसौषधे॥१॥ योपिवेत्
पृथसत्रेप्रथमायजनुषेभूमिरौतस्माद्दतंसूतचरमसंवर्षेरण्वन्तुप्रथमस्तुधाभुवः ब्रह्मजज्ञानंप्रथमंपुरस्ता
द्विसीमतस्तुवोवेनआवः सबुध्नाउपमांसविष्वासतश्चयोनिमस्तश्चविवः पायोजतेविद्वाअस्यवधुंपिशंरेभाज
नियाविवक्तिप्रक्षणउजभारमध्वीमाद्भ्यांधेनवेमधुमत्पयोहितं महान्मही अस्कभायद्दिवानोभांजितःपार्थिवंरजः
जः सबुध्नाराष्ट्रजनुषाभयंकरस्यनिर्दिवानस्यसमाट् नूनंतस्यप्रयोहनोतिमहोदेवस्यपूर्वस्यमहि एषजज्ञेबहुभि

स्याकपि॒ त्वापूर्वीरादविदुरश्व॑सनुः सहि॒दित्महि॒ पृथि॒व्याव॒रेयामयि॒क्षामं॒ भ्रजमी॑विष्क्भायति आर्यिकूं॒ओ
तिषोधनिषाधा॒भ्रमन्तो॒पियसंत्ररिषा॒ यथाधा॒यवधि॒तरं॑विश्वरेवं॑हूस्पति॒ मविसायोरुख्वं॑ पिश्वस्यजनुष्णधतस्या
ग्रेकविदेवां॑ अधभायुस्त्वधाव॒ मूर्धा॒चो॒ अयमश्वसोनिसारहस्पतिमयिविधासन्तिदेवा॒: भिमद्वलंपिमरोमरीतिकनिक्रद्
तिगात्वरपोजिधाय २ उद्पसद्सौसूर्यःपुरस्ताद्भरद्हा उद्यंरश्मिंक्रवंतूद्यंरसांभक॒: निम्नंतसौसूर्येविश्वरूपे
अरुहद्हा निम्रोचंरश्मिं॒ भवन्तु निम्रोचंरसांभक॒: येवरशायेचारशाउभयेविस्रवः तेषांयोअयमंनामसनेसिकंनिर्ज
स्यच॒ अरुरहत्नमीमदन्तोजामिंधासहिष्युकाफणिलंजातिवेसारशांजातसोहिनहिजेरमरशानांसधीमोच्च
चारिणाम्॒ ग्रिमीणांसर्वजातानिवेंतीयवंसणा॒ यश्चतोदोयश्चसपेयिश्चारश्चयोरपा ष्युकाफाणिलंतान्रश्मि
नृक्षंपरशुमानिव संदृश्मीनांक्षुकाफणिर्वृक्षंपरशुमानिव संदृश्मीनांभुंकाफणिर्वृक्षंपरशुमानिव कृमीणांसर्व
जातानिमद्हा यिरिगोलवंमेतिरा यिरखलस्त्रिमीणांकृमीणांजातानिहतनोतुसनी दहस्पतिमेदिनीजातवेदा अर
णाहनुहरेवसारथां ६ समाग्रेनयेगिहनेधस्तुवंतेजातस्तंपूषेममसंनमन्तो मरुद्गणश्चतस्तस्याध्वरोणपत
नाजयेम॒ भयेमन्तुमातिनुरोषां स्वंनोगयेषः गणंगरुद्भिर्शंतः अपोषोयंतु मघवाहरस्वतो मतीषाणिंदुधा विनस्तु

ममदेवाधिहवेसन्तुसर्वइन्द्रयन्तोमरुतोविष्णुरग्निः ममान्तरिक्षमुरुलोकमस्तुमरुद्धातः पवतांकामेअस्मिन् मरुद्भजन्तोस
मयानीयाहूतिस्तानमनसोमेअस्तुयोनोमानिगांऋतमश्वनहूपिश्वेदेवाअग्निरस्तुनामिह॒ मरुद्देवाद्विणंयाजजन्तास्वा
हीरस्तुमरुद्देवहूनिः दैवाहोतारास्मनिसंनएतरिरिषास्मातन्वास्तुवीराः देवीःषड्वीरणुरक्षराचविविधेदेवास्त्वष्टर्
यंभाहस्महिभजवाजधनेनमाद्धामद्रिवतेसोमराजन्॒ उरुव्यचानोमहिषश्चयन्द्रास्मिन्नातेपुरुहूत॒ प्रक्षस्मन॒: प्र
जायेहर्यस्वमरुद्भेषुमानोरीरधोमापराधाःधातापियतमुभुवनस्ययस्पतिस्त्वितादेवोमिमातिवाहः हहस्पतिरिन्द्राग्नी अ
श्विनोभादेवाः॒ पंतुयजमानंनिन्द्वायाहयोचमतिस्यारिन्द्रंनेवाजेतयेअस्माकमस्तुयर्धितः कृणोतुवीर्यं अवसेमिन्द्रमवतं
हवामहे योगोजिष्णुजिरश्वनिधः इमंनोयतंविहवेजुषस्वास्माकंकृण्वोहरिवोमेदिनंद्वाधातारमिन्द्रमवतारमिन्द्रं हवेहवेसुहव
भूरमिन्द्रं हुवेम शंपुरुहूतमिन्द्रं स्वस्तेनोमघवानुपाधिन्द्रः तिस्रोदेवीर्महिमेशर्मयन्प्रजायेमेतन्वयश्चपुरुषांविषि
स्सं मनसोसुषन्तांपिर्यंसत्रंघृतज्ञानालत्स्यात्॒ योनश्चक्राभिमन्युनेन्द्रमित्रोहिजिषांसति तंत्वंरुभ हंजहिवस्यस्मा
भ्यमाभर येनशर्पंतुपतेभवंविन्द्राग्निंमपबाधामयोनिम्॒ आदित्यरुद्राउपरिस्पृशोमासुयंचेनारमधिराजम
ऋन्॒ ५ पृथिवीचशासाअग्निंगर्भंचदधेसोमंपाहितस्मैतेविधेयंतस्मैतेनमस्तस्मैतेस्वाहा अन्तरिक्षंचशासावायुंगर्भं

दधभो वशाशासासूर्यगर्भं भग्वशासासामगर्भं विदुशासासत्रियंगर्भं दक्षिणावशासायत्रियंगर्भंभोग्यशासापरमेष्ठिनंगर्भं
वशापशासाराजन्यंगर्भं समावशासासंवत्सरगर्भंदधेसोमंपाहितस्थेतेविधेयंतस्थेतेनमस्तस्थेतेत्याहा ५ यथयोनुभाकः १ सप्तसूर्या
दृषमनुमतिशास्तांपथेभ्यस्वनुदक्षिणांयांतस्थेतेधृतमातपन्तूजंडहानानक्षुरन्ताजातंस्तीनीषसभाधिनिधूपंअधाव
तमश्वस्यसूर्यउदयदृहतीरनु आत्मिनापितृम्भिरस्तूनिनिष्टक्षाधर्मंतपाधमेसूर्यिसधामनुचरन्तुते योस्तनेनेधरांजना
सः पंचरपेपुरोदिशासियन्तिताग्रस्तदेवंदहदाविनेशतान्मनेदग्नरमाधयनिा योदहाति योयजतेधनीनः श्रद्धधानोयन्ते म
मो यैवस्तनानुतजातवनिुस्तनुतनधीः साधियंपथिणोयोदक्षिणाः पारिमुस्यनिधत्तं सुगणतांपथासवभिमोराजानि
नयवत् येनपथापेवस्तनोयमोराजायवू अग्निर्स्तेनेनेनुश्रजानन्वैश्वानरः पथिकृद्विश्वकृष्टिः नाहेजोनिर्हितम निर्
त्यिनदेवासोअतरचराती सेनेमंसेतुमनिगेष्मसर्वेवैश्वानरं जोतिरग्रेहदेवाः उद्वन्तमस्मस्रिजोतिर्यच्छन्तुउत्तरं
दवंदेवथासूर्यमगन्मजोतिरुत्तमं आरोकोभाजःपशारःतंगस्त्वर्णरोज्योतिषीमोविभासतस्थेसर्वेधृतमातपतोजंडहानानक्षु
रन्तः १ समुत्पतन्तुनदीरनिभस्वतीसपत्नाणिवातजूतानियन्ति शर्पभिस्पुतरतोनभस्वतोवाम्राफृषेधीनपथिभुसामिसद्भिश्च
तोनपांस्पांवेगामः पृथउत्पतन्तुचर्षस्वस्वगोमायन्तुभूमिंपृथग्जायनामोषधयोविश्वरूपाः अभिक्रन्दस्तनयान्योद

यस्यविषंलामनोसुरेविषंगंहस्याहृतविषंग्रतिहितामय सिंहस्येवतण्डुलोव्याघ्रः पथेदिनंभजाहूनस्यनक्रुर्वृक
मरुदिसंभयः पंथापात्रासुताशम्यस्तकाविवस्वरि पराहमन्यतजंनुतानपादसंदयः उदर्ननीग्रन्थवनीअपांसुम
णाविवस्वरिउतोस्यातमनुरुजंनुतपश्चातुरस्कृधि विषंतेपवनेसुरेरुधिरंस्थालेअस्तुते मभंवन्योअन्यस्माद्विषु
धिपंउद्वनस्वत् इषुपाणानोरुधिराश्वरन्तिपातारोमर्त्यस्तिवयेसुमेरं हतासोभंगेयोधपंवन्यास्वमदिधिरंसमाहिमा
नंसुराया त्वांपीतयोविस्वयोवलेनउतपातयन्तार्यंयोधनायेग्निंरन्तिनिधिनोगोंसमरक्षन्तामात्मन्येलोविषंतेसुमा
मा विषोसुतांपिवतिवृत्राणोत्वांसंहशंरुधिरेणसिञ्चोदिमहस्तश्चरतिधामेअन्तर्धीरहत्यानिदुधापणायं असुमे
नीग्रिषुमनीलंभ्रामसितान्द्यि साधयाभिसार्याहरिणीपरिरोषया अन्योअन्यस्मोद्विषम् ५ द्वितीयोनुवाकः १
अनुतेमन्यतामग्निर्हणतेभनुमन्यतां सत्तस्त्वपुत्रोजायतां सप्तम्यीगोषुयुध्यतां इदंगायोनजानीहयदिमिश्रंहसते
शंचनंपुरुषेदनंकृण्वःपुंसमलन्वयं येनेतत्परिषसितं यस्मात्पुत्रंनविंदसे इन्द्रायीतत्मात्वेनमः परिपातामहर्दि
वि आधर्षिणोभंगिरसोविश्वेदेवाःकृताधः शृण्वन्तभमेहवमूस्तेपुत्रायवेनवे इन्द्राणीपुरुणानीस्त्रीणीधालीउनारितिः
मरुतरुग्रापत्नीनांपुत्रंयभनदेष्टुते पुत्रंतेमित्रावरुणापुत्रंदेवीसरस्वती पुत्रंतेअश्विनौदेवा आधत्तांपुष्करस्रस्त्रजे

षांचनामजयन्तेषांचनोपसंस्मर देवास्तेसवेसंगसपुत्रंवैधाधिकंदधे आत्मनेनंनिर्मस्वीधसत्वस्तरिक्षायतांत्वंवीजम
र्चरेचत्वंनिभर्षियोन्यांपृथिवीसहयसैर्नक्षत्रैस्सहसूर्यः पातपतश्चिनिस्सहपुत्रसभ्यरिदेहते २ पृषाजन्नीमर्
धयानोयमंधुमतीभ्यः सौतेयोनिमाशयांवद्रुक्षः उत्तरोहुवं योनिगच्छमधधानोयोन्यांपुरुषोभवततः पुनर्निरायामि
रीक्षर्षाः श्रोणीनिमोदुरत् धाणयांदक्षुधेदिवकृण्वंपुत्रोर्धाधिवं श्रोणियोमन्थन्नरादत्रामास्याधासिसप्रथां
प्रथावन्नारतेसंपत्तरेपुनः यथाजीवासिमद्रयाधिमर्तामहामये संतेयोनिमधेक्लिंपुत्रजरत्वायभद्रया तत्रासि
च्यधृष्टां दत्रामस्यमभिमतम् गर्भस्तेयोनिमाशयीगर्भेजिरयुवाशयांकुमाराउत्तमाशयांत्वष्टाक्लिंशोमथापरः य
थाराजंमधुचानस्तंबीजंविरोहसि एवात्मभाभिर्धिक्कुमारंयोन्याधिगर्भीधानमधधानोगर्भदेवोदधस्यनिःगर्भ
मद्रश्चाभिश्चगर्भधाताधधातुते २ शिवःशिवाभिर्यस्तेसंगच्छस्वतन्वाजातवेदः रत्नंदधानस्तुमनाःपुर
स्ताद्धेमः त्वाचचेसेनिर्षामिपृथिव्यांचमस्तभितोअन्तरिक्षे दिविष्कनः द्यौरेनांसचतःपातुयत्रगा नक्षत्रोदनः
येसमुद्रमपीरयंयेचसिन्धुंयेअंतरिक्षंपृथिवीमुतद्याम् येषांतेनसरयंशान्तिदेवास्तानाप्रीतोदनाषाचमचाकृणि
हिनीवतासाम्राज्यंपशुनोदनाअंशांसोमस्यैकं मन्थेवैश्वदेवमिदंहविः उल्खलेमूसूलेयश्चमूपेभूम्यामुत्थायांदेवा

सिसंज यात्रिपुरुषोपाविनिभेजनानिसवर्षतिनेत्रमृणासूदर्षमिकृधिहिमापक्त्याभरुतोअन्तरं रक्षांसिसर्प
त्वीयथारोहदिदंतुतेनोहरोभवसेधीनिधीयतामर्षसंपृथिव्यासमग्निनासंसूर्यस्यरश्मिभुसंदेवानामयस्य अन्यद्विप
स्सुकृतस्यलोकेतृतीयेनाकेअधिरोचनेदिवः सशोरपदंधोपधन्तो अन्मेतुदृष्ठामिकृतमृतुंपरोपनेन २ भूत्वायुरयम
सिसत्यस्यरश्मिरुश्चैश्लोकोदिवंगच्छउच्छ्रियेतांहविष्कृतौ साधुरेधान्तपर्यतमजैषसपत्नुमन्तु आपोदेवीर्य
ज्ञकृतःशुक्रदेवीर्हविष्कृतः एकपात्रोदनोअग्निरोमेनसम्मता गायत्रीत्वयाहसिदेवतायिस्समिद्धसे सहस्रधारं
सुकृतस्यलोकेहृतदृहमर्तुः नपश्चसंचौदनंमाभीतांपरमेष्ठिनौतांत्वैस्वराभृतंतेनाधिपतिरुच्यसे उरगोधि
शीर्षाप्राणेनसम्मत अपदप्राणिमजरूपक्षीयतुरिममहं अपरोसिसेजसाः देवेभोहव्यमर्षतंपचस्यांसुप्र
थमाहि उश्चैस्सुपर्णेदिवमुत्पतासुन्द्रियंदेवेभाकृण्वन्नृषिभ्यः परिदेहिमांशुक्रंशुक्रेणभक्षयांपिबन्तुसुकृतोमधु
ह्यादेपातपतोपशमाकुर्यादनोद्विपदेभ्यश्चषृष्टः आदित्यांगिरसः स्वर्गमिमंगमन्तुर्तुभिश्चिचक्षथ ४ पीयुषस्यक्षीरस्य
सर्पिषोअन्नस्यायंसंभारमेतत् एतंभरानंसुहुतासोअग्नयेवैश्वदेवंहविरुभयंसंचरन्ति तेसम्यंरहभारयन्तामिषमूर्जमन्ना
नायमत्यमेस्वप्नेमाशंमिथीद्वाभावन्तांकोमश्रपोदन वेजातायेचयमेधिनरिशामेस्तनुमारभन्तां रभागाभोविज्ञा

यतीः प्रजावतीस्त्रीष्व संमनोभवन्तु आसप्तोमानपि पृक्षन्ति देवा सांवत्सरायुषा सेदहासं सृजामि प्रियन्तांसि यो
गावोविष्णुर्योनिमनुकल्पयानि प्रतिगृह्णानी दृषभस्परेत उक्षान्ङांश्वरतिवायतामनु प्रेरमग्नेनहि नास्ति किंच
नयथा कामंकृणुतसोम्यंमधुडुर्यतसहुनादोनवनराय स्पोषायजमानंसजन्तं नितेभयां पृथिवी यन्तुसिंधवो यदोषध
योनिहतांप्रेदताभिराट् पर्जन्यस्यमरुतोदधियंसाध्यान भद्रंसस्पपतांगोदतांजगत् सप्तर्षयः सप्तस्वरांस्पेषां
सप्तरश्मयोभिनोः पंचयाजा प्राणोव्यानोमनाकूतियोदेवीदेवेभ्यो हव्यंवहन्तु प्रजानान् येनदक्षायज्ञा दक्षाः क्रिम
यः कृष्णाश्वे तेभांशिरांस्यसिना छिनद्मि यथासांवत्सराना युष्मदेहा संसृजामि ५ तृतीयोसुधाऽः ६ योऽग्नि
मेयतं पृथिवीचसदहानां मातरिश्वापवमानः पुरस्तात् त्वष्टायुस्सहसोमेनपातइमंसं -- रानप स्फूरन्तः च
मंत्रपान्यमृतस्पधारादेवेभ्यो हव्यंपरिदेवयित्रे शुक्रंदेवाः ऋतजंतुहव्यमासंजह्नानाममृतस्य योनौ उद्वास
पावेऋतमकर्महव्यमारोह पृष्ठमृतस्यधाम धनस्पतयाउपचर्हि स्तृणीतयथासम तूर्वृतयः करथ योऽसियस्य
अमवा सितंयोनीगच्यूतिर्यंरामनग्निमेनांनंनं क्षीरमाधिर्धनः कृणोम्यंशंतयन्तोपि पूषमेतः इडानो पिताउ
त पित्राचाणां पयोधर्यंत्वहुणीमानः ऋतुभिस्त्वं ऋतवस्तुभ्यं योऽग्नाऽस्तुमयुरेत पिवत घृतंयतधाव
येहुहायतं निहतंमानवेषु विश्वेदेवा येऽध्वेवस्यायो पथाभागोहविषोमादयध्वं यो देवानामसि श्रेष्ठो रुद्रस्त्वं

न्तां विश्वाभूतानि पथामगदोसति पूतेन द्यावापृथिवी पूतेनाप स्तु मुक्षता पूतेनमुंच स्वैनसोवरात्वकृतमृतः अवंमेह स्तौ भगवतुरः अवंमे विश्वभेषजोवंद्यौवाभिमर्शनिः हस्ताभांदक्षाद्वरवाभ्यां जिह्वायातः पुरोगयौ हस्तावत्वाभ्यांसंभृत्वा या अभिमर्शीमसि आपरद्वाउभूभेषजीस्तास्तेकृण्वन्तु भेषजम् ८ सस्तूवंसाम्नस्यमाद्वेवंकृणोमिवः अन्योन्यमभिभुंमय स्तंजातमिवाभ्या अनुव्रतः पितुःपुत्रोभ्राभवतिसुभगः जायापत्येमधुमतीवाचं वदतु शान्तिवां भ्राताभ्रातरंद्विषुधं भा सवार सुतत्वसा सभंचः सुध्रवाभूत्वा वाचंवदतुभद्रया येनदेवामनीषिनोऽपिद्विषतेमिथः तत्कृण्वोब्रह्मवो गृहे संज्ञानं पुरुषेभ्यः आवत्सं नाग्निनोमाग्नियंभृत्वं संधवनास्युधिराभरतः अन्योन्यस्मैवल्गुवदन्तुवत्स वमवास्थ सध्रीचीनांस मानी मनाजहवोऽभ्यानस्समान्योन्धे सहवोयुनज्मि सम्यंचोग्नीन्त्परीवता दाक्षाभिवाघृता येनदेवाहविषायजाभ पथाप्या नथाद्रुत ओंधेमन्यमृतंभागंडलूमशोचनम् देवंतिरश्चासध्रीचीनांनस्समनसः कृणोम्येकमुनिषं संवननेनसंसृदे वाय पेरमृतंरक्षमाणस्त्रायंत्रास्तुस्वस्तिनेदिवेदिवे पुरोपरश्चपरस्तूम्परस्तरंअग्निर्वनिस्यभाजापत्याधेअहंतां उदकं स्पेदमेनंवांतस्पेदंनिमंजनं अग्नेजनस्यंपश्यानेहतन्द्रायमंवुधा परित्वाकृष्णपर्णिनि अग्निधूमनार्चिषा सत्वंनाधपिरश्चरान्यातधफणीयथा एतन्नासुरेपिताभ्ये सर्वास्तान्मकृष्णायंडलभांजम्भयामसि डालुभस्यशतभ्यस्तन्दस्योस

वि भूमिंपर्जन्यंपवतासमाधि तंवर्षंयहुलमेतसृष्टासामारेवीक्रमगुलेयंतस्यं उदीरंवतप्रवतस्तनुदृतस्तेपार्जी न भूतपातयन्तु प्रवर्षवन्तिनमिषासुदानवोपरस्तीरोषधीसचन्तांगणाश्चोगणाश्चन्तु मातताः पर्जन्यवोषिणः पृथक् स्वर्गंवर्षस्यवर्तुस्तनयुरुपृथिवीमनु वनस्पतिभिरोषधीभिरावृतः प्रावापर्जन्यपवतुः प्रवहन्तु पृथिवीमनु यातो विद्युदभ्रंपर्जसमवंसुधानवः प्राचायत्सप्रवितृत्सन्तं भूमिंपवसानृज अपामग्निस्तनूभिस्संविदानोय ओषधीनामधि योवभूव सनोवर्षंवैनुनांजातवेदः प्राणंप्राणंप्रजाभ्यो अमृतंदिवस्परि ओंप्राणंप्रजाभ्यो अमृतंदिवस्परि भामा विद्योतनांवानावान्तु दिशो दिवाः मरुद्भिः प्रपुतायेषा वर्षन्तु पृथिवीमनु प्रजापतिस्सादिलारात्समुद्रादधीरवंविदथमा दृथाति प्राप्यावतांविष्णोश्चस्पनेतो अर्षंडेतेनस्तनयित्नुनेस्वयोनिमिंचनत्वः पितानः अस्तन्वगरिषाधन्वयौ रपस्तनयन्तु वृष्टियाहवोमारुताश्च संयस्तरंशवानाप्रुषणावतारिणः धानंपर्जन्याजिन्वताम् प्रमारुका अथादित्यः उपप्रवदमाण्डूकंवर्षावदतांवरिमथेहरस्यप्लवविगृह्यचतुरः पदः महत्कोशमुतजाभिपेजस विद्युतंप्रवतिनावुषासं तन्वतांयज्ञंबहुधाविसृष्टमाणिदिनीरोषधयोभवन्तु २ यावतोद्यावा पृथिवीवरिष्णवापद्वा सप्तसिन्धवोविश्वदः वारेविश्वस्यदूषणीतामितोनिरवादिषं सुपर्णस्यागरुत्तानिषप्रथममादयत् नारोपयोनाभाद

योता स्याग्नयन्नितुः यांचास्तत्पंचांगुलिर्फ्राचिद्तिधविनः अपस्कंभस्यग्रहोभिषेत्यमहूषिषं रात्यादिशंनि
विचिभांजनात्पर्णधेरत अपाष्ठ्यगलात्कमलाचियेचिमहूषिषं नमस्तेकोरात्योउतोतेरातेषिषं उतारत्यस्य
क्षस्यधनुरेत्यारसम् येपीयूषंयड्वंयाम्पंनेरयासजं सर्वेनेवप्रयस्तन्तुपधिर्विषिगिरिकृता पधुयस्तेषुनिना
रोवधित्वमस्योषधे पाप्रित्यपर्वतोगिरिषतोजातमिदंविषम् यादिदंपारयानेरुणातामृतं तथामृतस्यासिक्तंनभ्य
कारारसंविषम् १ स्यादिरेणशलेनाथोकंकपर्वता अथेविषस्यदूषंतेनपामीरनीनशम् किस्याश्वतपर्णात्त
हस्त्यासेणचर्मणातीष्णाभिरप्रिर्मिर्धनिरजामास्तदान्यामासहासरपमीदृः काण्वारोलुदः मायाधनागतायाश्चिह्न
शृणीपुरः नचादृत्यानचाइहासमासतो अक्षेपर्णगवश्चिरः सदान्याग्राह्मणस्पतेतीक्ष्णशृंगोदृशाचिहि षितेमल
शरिरेवितदेते अगदोहिनिदुद्योते अथगोः कण्वेपरेषवरंरणे वाले कोतिष्ठन्तावलीकेपाप्रयांपेप्रयंस्वंतुतथा
निक्षोरायागृभत्तिरश्शंसिसर्गः यपीरशंवश्येलंपसनाउतयातुद्वंनीलंपिंपरशुलोहितंया अगनंप्रिरशान्तिस
निः यापीरनीवशंयाचिदन्तीर्विषदन्तीविषदन्तीप्राणानस्यापिनिष्वृतुनीम्नीस्तवीस्तंगतभामुओत्सिक्तिंचिंघ ग
यंयामुशालाहताद्दिशन्तृष्णाविषांपुंसनपुरश्चिस्तपोधौजपर्वसुरेभषिषंत्वेतो अक्ष्यंरोएनीअक्षेषंदूषंपुभे

नाष्टिणाः अग्निर्वतिस्पजापिनिष्याम्यासं यदीदृगग्निमेवंविधारुषात्समाहृतं आखोर्पुणिस्यतरुस्ततेषांत्वाभा
पिनसुतः दृशात्वमसिनंधेनुजोषुधिर्पुणिजंभिनी आखोर्पुणिस्यजातानि तानिजभ्यतेजसादृसंतन्दस्तृणास्यानुमूल
नाएवंधियेषितः अथोरसस्यकल्पुपदृपुणावनुनायम् चतुर्थेडिपाकः प यौश्चधाः पितापृथिवीचमाताचाग्निश्च
रुषाजातवेदाः तेनत्वानमधरांचंसंचंदशाहंनमस्तुत्वाधिहरमस्यन् ततंचर्मताहवेहिमवतः स्तोमवृशः भातं
पुंभिषाजनोभक्रंनदृपेतो मरुद्भांजग्मिनत्वाद्विषः कामयतेमनुसांसः कतिमेचन मेहतकोकाम्मालोरोतितरोमहा
नु मानोहिंसीन्महतोमाहिंसीर्मूपस्तंकुमारायोमाहिंसीन्मानोहिंसीःकुमारिहवः साकमुत्सादयसिवलाशंकासमु
च्यजंभीमस्तेनयत्तन्तेतवत्वाग्निस्पपरिदृद्विना अन्यस्तेषेणरत्तेसहत्वासोमर्षुः अभूनिप्रायस्तंभन्मोनोमडाचिप्प
न्तिन तिनुमवभहियाश्चानगोनेतेचुरहा रातंनरस्यमुरिहापुनर्गिरंमहारुषाम् १ योहेमन्तंशापयथोवलेना
यग्निधेभुदयेपरोदिवः मयारुद्रयोःसुमतिरणीमहे अन्यत्रास्मद्वहविषाजेतु योमातनोतुयोनारिषंत्सभासो
नसोजायमानः तस्मैतेशायहविषाविधेमान्यास्मद्वहविषाजेतु यथोतेषांमापपयतेकिंचनान्तर्देवेषूतमानुषेषु तं
यांरुद्राभ्यांहविषाविधेमान्यास्मद्वहविषाजेतु यावेशातेपशूनांपार्थिवानांचतुष्पदामुउषाये द्विपदः ताभ्यांरुद्रा

प्यां हविषाविधेमाऽसत्राऽस्मदधहविषाध्येतु ओं भन्यत्रास्मदधहविषाध्येतु यस्यप्रतिहिताधास्यंत्रनुषारण्याः पशव
उतग्राम्यासः तस्मैरुद्रायहविषाविधेमान्यत्रास्मदधहविषाध्येतु यत्सादोव - षधीभ्यणाथन्तीस्याश्वसोम
युजन्तिविश्वे तस्मैरुद्रायहविषाविधेमान्यत्रास्मदधहविषाध्येतुयः पर्वतान्त्रनदधेतिविद्वान्सोभूतानिकल्पयति
प्रजागर् तस्मैरुद्रायहविषाविधेमान्यत्रास्मदधहविषाध्येतु माचेरणान्नोचरतोद्विपदोयश्चतुष्पदः पाउग्रोसि
प्रधन्वानोतास्रुतरुद्राभ्यांहविषाविधेमान्यत्रास्मदधहविषाध्येतु पुनश्चक्षुःपुनःप्राणंपुनरायुर्धेहिनोजातवे
दः रुद्राजंतापनेभजविद्वान्तेनाहविषाविधेमान्यत्रास्मदधहविषाध्येतु २ दिशन्त्याभेषजानांविजेषाशणीमहेच
सहस्रधीर्यसहस्त्राक्षोयथेतं सत्यजितंशपथयायनीयं सहस्रानांपुनश्चरां सर्वासमहयोषधीरुतोमापारयानिति या
सिसापशपनेनयायाचमूरमादधे यावारथस्यश्रामारेहतोचतुरश्वस्यनीचीनफलाइषेकायश्रातुविश्वपतिचश्च
जानुःशपतिनःप्रमृणायुंमन्यतश्चपात्सर्वतंनोअधस्पदंयोतेचकुरामेपात्रे यांसूयेनीललोहिते यांमेमांसेकृपांयांच
कृत्तयांकृताकृतोजहिरुस्वंहुजीवितंरक्षोभोमराव्यहुर्मतिस्सर्वंहूर्तंतमितोनाशयामसि क्षुधामारंतृष्णामार
मचोतामनुपरपर्णांअपामार्गत्वयावयंसर्वंतदपिलुमहे २ समाभूमिस्तूर्णिहाराधी समावती फणोमिसत्यमू

मिन्द्रंजहित्वामधिविसादह श्रेसोमेराजायरुणोहंसत्येनाच्छुरातीयंहुत्वासनोमायुमोदेषोनिरासतुजेदाचा
रिनीवालीसहतिस्तोत्यार्यरातिंविभाभूतानि - नुदासीमियागणोमोराजोषधीभिस्तूर्यिचन्द्रमसाउग्रारातीयंसचेगिरक्षी
घ्रंत्वप्सरसश्चयः नवोराजानयाशर्वधिन्द्रोवायुहस्पतिः खसाम्येधसःसूचतेरातीमन्तुसुग्नत येयदेवाभूमिचराये
नामीरियासतेयेनरिसस्पतेसतीयंप्रन्तुसुग्नत याचेपितासुरैर्येभिराधितावधा अथोयामन्योजयितेराधीहर्मि
ग्रहणा २ तारिमेअरिस्सदंमहयसंगृहद्वुःविश्वेदेवेचिनृतिस्तनायुजामरंगृत्सोहिनायते असुंसरिस्साधसोमद
दृहिंयैराजन्तमोनसा आयुंछतिपुरुसमतिंममद्य - त्किद्विमुमोजसायायतीयाधाधृषीचरिष्णोषाभूदासत
सिंधवोमाहित्वानागतीं निर्तिर्विश्वधारावित्स्वयाजायमानस्यदेवाविश्वस्यमायमानस्यदेविपुरुष्यस्यधातुरिपतित्व
मूषथानमोस्तुतेसनृतेमात्मामाम्यराजनेनारेहातयामि - देथीमहंनिर्नृतिर्वर्धमानः पितेवपुत्रंयसतेनयोभिः विश्वस्मै
आयमानेस्वदेविशिरश्चिदंः मदेसोमोनुहृषेअपव्यसानयेजस्वानमिछतेसेषंबलायानुवामिसुस्वपनमिछसा
तपीभ्यांनमोस्तुतेविरुजेअहंकृणोमि - अमुष्यपामितिस्तंनयस्तुभ्यास्पिताविघनेनोतमातामधाश्वसामनुजि
घांसंतंदेवानांसूर्यंमापथरस्पथोसुकंसोनिरायत सनःपर्षदतिद्विषोग्नेवैश्वानरसुमन् २ अमुच्यमा

तये रसास्तन्वः कृत्वरी योदेयाः कृत्योकृत्याहरादधिकुरोगृहं यत्सोधार इवमातरत्वे मत्सयुपपप्तयतां आमाकृत्या पाप्मानं यत्स्वयाभ्रिनिषांसति अन्तारस्यत्सांजगधारयांपदुलाः फरिफरिक्रतुः सहस्वधामंविपाल्यांमओनांशायात्वं प्रेतिस्वकृधे कृत्यांप्रियांविवाशेहर यांचकारनवशाखशाशिरेपादमंगुलिंचकारभद्रमस्मभ्यमभगाभगवक्रतः अ नयाहत्योषधासर्वकृत्यादधिहोगृहं योक्षेत्रेचकुर्यागोभ्योयांगतेपुरुषेभ्यः अपामार्गेविभाद्दुष्पप्नेघ्नियंराप थश्चमत् अपास्यालुधान्योनुपसर्वाअराय्यअपामार्गप्रजायालंथा अतित्रजत्वनः ४ उतपास्यबंधुकृदूनायेस्वजामित उतो कृत्याकृतः प्रजांनभ्रमिवाक्षिन्द्यादधिकंप्रमृणेनपरिवृक्तोसिकण्वेननार्षदेन सेनेवैषिषीमतीनतभयमस्तुयत्र प्राप्तोत्योषधेअयंत्योषधीनांजोतिरेषांविधीषधं उतपाफल्यत्रातासुतहन्नातुरक्षसः यद्धोदयासुरंत्वयायेनिरकृ अपामार्गेत्वमोषधे अपामार्गेअजायथाओंअपामार्गेअजायथाविविन्दन्तीशतशाखाविविन्दनामतेपिता मत्सखिमितंत्वोअस्मांअभिरासति अलदभूयासमभवतुयामेतिवृहत्वचः उदित्योषधूमयत्सपत्नक्रतीरुरुहत्रुतंहिंस यभूयधप्रनीयीनफलत्वंप्रतीः कृत्वाकृत्याभुंकृणाकृतंजहि शतेनमापरिपाहिसहस्रेणाभिरक्षमां इन्द्रस्तेवीरुधांपत मद्रोअनभादधुः ५ पंचमोनुवाकः राधाधावृषिणोश्वंमूलमधोशरः विध्यमपतस्वृधीस्तांकएवाथामधस्पदं इ रेशेशुजातवेदोयदमुष्यादधोमम रायात्सर्वमिष्पतृणिदूहनमधिनोम् यास्तेयाचरानिदोभूवाक्षौ जनां अनुरानि

नोनुवनस्गोपतुनोनप्रतिभागमेतु अग्निर्द्विषंविघृतंसहन्तुदेवंदेवेभोहव्यंवहतुप्रजानन् यूतेदद्दासुषयेरोपयिस्यू जिद्वेतेदक्षिणासंचरंपत अनाद्यंपितरत्सकृणोतुपूषेनद्यंपथिमुच्यमायदमंअक्तिस्वत्तमधिजुष्टः परेहिरिन्द्रस्गोष्ट मपिधावपिद्दान् धीरामत्वायवसंसरन्तंद्विषूर्जेयजमानायमत्सतः ऋषिविष्णासप्तभिरविणाहेप्रतिष्टृणानिजुवनेस्योनेजनद्यग्निः कण्वस्त्वाद्वेनद्वरद्वाजोमधुघंकृणोतु प्रतिथहित्वेगोतमोवसिष्ठोविश्वामित्रोदद्दैशर्मयच्छान् य ज्ञोअघंहविषागामान्स्मुन्नसर्पिषोया यद्वाधनंवहतोराजगामाग्निष्टद्वोतासहतंकृणोतु यदाजंप्रतिजग्राह यंश्यप्रीहनंजंद्रेणसहयनधाम बृहस्पतिर्विषोनोधिषन्तामानोहेतीस्तहसोअघोविषाच अग्निष्वयतुप्रतिष्टृ णातुविद्वान्हसातिः प्रवेतुप्रजानन् इन्द्रोमरुत्वान्सुहतंकृणोतु अधेस्वपंनमनमीयोतु यन्मोडुंडुर्तामक्षितिंवह यद्वारल्पमुपनन्ननस्तह यद्वाधनस्तरुणोनाअग्निष्टद्वोनासुहतंकृणोतु यन्नगलोपिथभोगामिमांहरीह वायोअंसहकृत्योतयद्वारुपनानेनदेवा अग्निष्टद्वोसुहतेकृणोतु इदंयत्रंहतिंयत्तुभयाहंपेनमजाओतिरया श्चरान्सोमेपंचोवहतु यत्रेमिचिदेवारादृतस्तदृक्रन् यत्तेयचेमितोश्वरद्दहंबयुः पशूरजत्संभगेनगंधर्वा णामप्सरसांपरस्मेयत्तेपंचेयजमानेपयश्चेयिदाभिषेकेराजनियश्चपर्वः सुराधांचेधिषत् रथेवर्तिरथवाहनेचर्व

च्चि श्रुधीचर्चः कन्यपवर्चः अश्वेषुवर्चा सभायांपर्चः त्वमिसांचपर्चोयथांपर्च उतपर्चोविरेषु दक्षिणायांपर्चोधिगत्
सिंहेपर्चीउतपर्चोव्याघ्रेदकेपर्चोमिधारेचपर्चः रायनेपर्चः पशुनोयद्वभूयमपि हिरण्यपर्चेसुतहस्तिपर्चेसंसंयामं
यद्यत्जिग्यांपर्च आहुः कृष्णांरेभर्योन्यानधुमंपि देणा राष्ट्रभृतस्तदक्रन्मधिपर्चोमिपिक्रोमपि युध्मंमणिविधिः
अधमदंपृदन्यथोहंभूयासमुत्तमः ४ पयस्वतीरोषधयः पयस्वान्मामकंपयः अथोपयस्वतांपय आहरामिसहरा
मिसहस्वमाअहंवेदयथापथश्चकारधान्यंभरुः संभृत्यानाप योवेदस्तनं यज्ञामहेसर्वस्मायश्वनोगृहे यथायोश्वपृथि
वीचउस्थतुवरुणाधर्मं एवंस्कातिनिजनोमिमयारेषुखलेषुचयथाभूयंशतधारस्सहस्रधारोअक्षतः एनामे अक्षतु
धान्यंसहस्रधारमक्षतंशतहस्तसमाहरः सहस्रेवसंगिरः पथेयस्कातिराचसिकृतश्चकार्यस्यचरमायाः पंचप्रदि
शोमानवैः पंचकृष्टयः सर्वीश्चाभूर्मयोभवोदसेशापंनदीरिवे इहस्कातिंसमानहांइहस्कातिरोषधीनां देवानासुतस्य
गम इहेयायेनोरस्तोद्वापरस्तोकृत निस्तोमाभागंधर्वीणांचनस्तोरहपत्नः तासांयास्कातिचर्मातथाबाभिमर्शी
मसि अंशस्यलांगिरस्तहस्ताभ्यामारभामहे यथासद्भुधान्यमहद्वसंबहुभौतकम् पयोरन्तुवाकः दा अभ्यासत्

त्यथमाधोरक्षमाणासर्वान्मज्ञान्विघ्नतीवैश्वदेवी उपवत्संरक्षद्वाचते गोपतिरेकस्तुमनाहिकुणोमि यधान्योहिसवि
धेहिभुजंतीनयग्रेदुपसीदहम्पि इरामस्माओदनंपिन्वमानाः क्षीरंघृतंमधूमन्नभागं साधान्तुयमराज्ञस्य
वशासुकृतांपथाश्चमेहदत्ता अनोवृष्टिदत्ता प्रथमेनसोमपत्नेमगोसंरक्षन विश्वरूपा अथमेदभागंधूर्षिमदभरणा
भास्मिलोकेमभउत्तरातिसेंधेनो अथमंपारयासिश्रद्धादक्षापरमेव्योमन् जानीहस्तिसंस्थीयधेनोगोपतिं
यस्वादद्यानु प्रथमस्यधानांधूर्षिहिनमसुकृतःपरस्तेषैसाराजसः परस्तात् अतिधेनुरनड्वाहमन्वयंयोः क्र
मी अतिवत्सानांपितरंभूयमंप्रतिसाधुरत् ओतिष्मतीप्रथमायाहिधुरेसोनस्तेधेनोपतयोभवन्तु सप्तत्वासूर्यो
न्वानपन्नीरिंधा मनातिसरः पराचैः धाम्नेधूप्रथमस्यंदधानोभोलोकौभुंजतीपिक्रस्व इषमूर्जंदक्षिणांसंवसा
नाभगस्यधानामवसेप्रनीमसहस्रांगाशतंओतियंस्त्यायन्तिपस्पशिरमतास्वर्गासानेतुदक्षिणा विश्वरूपा अ
हिंसंतीप्रतिगृह्णीमएनां १ येतेपाशावरुणसप्तसप्तत्रेधातिष्ठन्तिविषिताऽपक्षिणश्च सर्वेअन्तेवदन्तं
यस्तएषांनिधिंतंनामि इहस्पशःपचरन्तीमेस्यायहस्राक्षाअतिपश्यन्तिभूमिं सोस्यन्नंप्रसुनातिकश्चन
स्तमुघतेवरुणस्यधाशात् उतयमस्यपृथिवीमयीचौर्हतीरन्तरिक्षं उतोसमुद्रोवरुणस्यकुक्षयस्तास्मिन्म

उद्केनमर्धः यास्ति एतिमनसा यश्च याचति योनिलायांचरतिषः प्रलायंद्यौ यद्यदन्तस्निषयराजातद्वे उषरुणात्तीवा
सर्वति द्राजा वरुणो पिचरे यदन्तरारोदसीयः परस्तात् संज्ञातश्च निमिषोजनानामस्तेनस्त्र्री भुवनामभीते त्वमेवराजन्व
रुण धत्सा देवानमसि मिश्रस्त्रह्मभ्यर्मीलरसः पिशंगो यस्सर्सांवाचमनतेनहान्ति यस्सामान्योवरुणोयो व्यास्योयः अंद
ब्योवरुणोयोविदेव्यः योदेव्योवरुणोयश्च मानुषस्सर्वस्तेतानिप्रतिमुंचामिच यातेनपाशैर्वरुणाभिधेहि मातेमोयन्
त्वावान्वसः आस्थांजात्मउदतंशंसीलाकोशोयावंप्रिःपरिकृत्यमाना उतोपित्रपतयपितोतरपिनस्यसि उनोतस्य
गेकृत्वाराजावरुणोपतेएनंछिनग्रयरुणोनतंकसिपुनेयभा मूलेतस्यश्रथीयएनंप्रमीयतेर यस्मांदेवोमे
रवतामावयभ्यस्तुग्राहयमाहयोजः यस्यदेवस्यप्रदिशाचरामि सकारमग्रात्सोमा पिबुंचाभाहुतऋणीणासस्या
युधंदृणीरधत्प्राक्रतो अनीरग्रीग्रयमेसले मत्योरहंब्रह्मचार्यदास्विभूतां नियजिंपुरुषंचमाय तमायंब्रह्मणातप
साश्रमेणानेनमे खलयामिनामि ।अर्वंवज्रस्तत्यूतोग्रतेन आधास्यंरुंमहन्तीमंबिन्नुस्थापृश्णातूग्निह अधराश्चधरो
ग्नेण गूढरूपिग्यामोत्पत्पक्षेणवहतुश्रयंसोजनातितमान्हिश्रोजनातितमिनहि जिनतोवज्रमायकः सीमंरमन्व

चमुमनुपानयथडुणामिषवंकुर्वेयंब्रह्मनुपातयानि स्कन्धान्मनुष्यानयेऽस्यसेवशचीपतिः यत्पिवामि संपिबा
मिसमुद्रेयसंपिब प्राणानमुष्यसंपियोसंपियाम्यहंपिबं पृथिवीमिसंगिरामिसमुद्रंपसंगिरप्राणानमुष्यसंगिरामि
संगिराम्यहंगिरं श्रद्धायोदुहितातपसोधिजातास्यसंपिर्णाभूतकृतोयभूव यानोमेखले पतिमाधेहिमेधायोनोधेहि
तपइन्द्रियंच यांतास्पूर्वेभूतकृतऋषयः परिमेधिरेमातेपरिवेदंस्तमादीषमुत्यायमेखले २ अथतेश्रथूयंहेतुश्च
रस्तेअशान्तरं देवातेअभिशोचनेब्रह्मर्षिद्वेषणंकृतंजाक्रंदयउषुणाकुर्वीचआधेहि त्रियंशीतोलिप्सास्पृहस्ताभ्यांकृ
शांनेअभिशोचनंयेकेशपोः अभीतकुरीरंवृषराःअथोयेतेस्यासंतिसर्वतेअभिशोचनं अथोसंदृधानाडमदिदंभू
णोमिते अथोयनेसंशस्यसर्वतनेअभिशोचनं अर्कमद्भिरनाधोमुनिचक्षुः कृणोमिते अथोश्रथोरायभः अतिस्त्र
णंकुरूउत्तिष्ठरेपलाशस्यसरीनीनांपदंयव अथोदुष्कार्यंकुरुसांसमर्षिमुन्कथो : उपशेराभिचालयथातस्थूलमिवीजय
दृष्टिस्त्रिभुश्यावोदिप्सूरयस्तवे अभिगायसावतेवंश्रोणेयं साधुपाहनं कालेस्वाधीश्रकृधायतः प्रतिधालयथा
हृदुखंयातस्तोहंभोजवंतंतेरथं सभरानिदेवास्तेनाचरामि पतिमिच्छमाना अप्रयसमनमंतस्मैपृथिपास्समनमं

यथाग्नये पृथिव्यास्त्वनमनमन्नेषां त्वसंनमस्संनमन्तु वित्तिं भूतिंपुष्टिंपशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसं तन्म इत्तुसंनेनेमतस्त्वा
हा वायवे त्वनमनं तस्मान्तरिक्षेणत्वनमनं यथावायवेन्तरिक्षेण त्वनमनं सूर्याय त्वनमनं तस्मै दिवस्त्वनमनं यथा सूर्या
यदिवास्त्वनमनं यद्वायस्त्वनमनं तस्मैनत्वा स्त्वनमनं यथा-चंद्रायनक्षत्रैस्त्वनमनं सोमायत्वनमनं तस्मा ओषधीभिस्त्वनमनं
यथा सोमायौषधीभिस्त्वनमनं यज्ञायत्वनमनं तस्माद्दक्षिणाभिस्त्वनमनं यथायज्ञायदक्षिणाभिस्त्वनमनं संवत्सरायत्वनमनं
मंतस्मैनदीभिस्त्वनमनं यथासंवत्सरायत्वनदीभिस्त्वनमनं रुद्रायत्वनमनं तस्मै पशुभिस्त्वनमनं यथारुद्रायपशुभिस्त्वनमनं अद्भ्यो
त्वनमनं तस्मै ब्रह्मचारिभिस्त्वनमनं यथाअद्भ्योब्रह्मचारिभिस्त्वनमनं ऋषेभ्यः त्वनमनंतेभ्यो अमृतेनत्वनमनं यथा ऋषे
भ्यो अमृतेन त्वनमनं प्रजापतये त्वनमनं तस्मै प्रजापतिभिः त्वनमनं यथाप्रजापतये प्रजापतिभिस्त्वनमनं नेपाभ
स्तं संनमस्संनमन्तु वित्तिं भूतिंपुष्टिंपशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसं तेनत्वेत्तुसंनेनेमतः त्वाहा सतमन्नमोदमीतिसाधरी
सेकामानधानिः कृषुसंत्वानमस्तुमोषनेवसमोऽनुषाः ७ येषातणउतनेरयस्तनीनां पीरधांचपशात् येभ्यामूभ्या
आधेसेनभूयुस्तेत्वानस्तंयांशिवमानिरत्नु चेअंतरिक्षेदिवि येचपशाग्नेचिरतातिरत्नुते येनेमनुषंमनुष्याः अपेन

यांवा होत्राभिर्ब्राह्मणमेत्य सत्राप्योपत्ये प्राजगामसत्वानहिंसांशिवतातिरत्नुते अग्नयेगार्हपत्यायस्वाहासोमायवनस्पतये
स्वाहा इंद्राग्नीभ्यांस्वाहा मित्रावरुणाभ्यांस्वाहा मित्रायस्वाहा वरुणायस्वाहा सोमायवनस्पतयेस्वाहा सवित्रेप्रसवित्रे
स्वाहा सरस्वत्यैवाचेस्वाहा पूष्णेपथिकृतेस्वाहा पथेस्वाहा त्वष्टारंरूपाणांपतिंस्वाहा वनस्पतीनांपतयेस्वाहा प्रजापतये
स्वाहा परमेष्ठिनेस्वाहा ब्रह्मणेस्वाहा ब्रह्मणस्पतयेस्वाहा अनुमतयेस्वाहा देवायसवित्रेसत्यप्रसवायस्वाहा देवीनांपत्नीनां
पतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांपतिंस्वाहा देवीनांपत्नीनांगंधर्वंस्वाहा देवीनांपत्नीनांगंधर्वपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांरायस्पोषस्य
पतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांगृहपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांविशांपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतिंस्वाहा देवीनांपत्नीनां
सर्वासांपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतिंस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतिंस्वाहा
देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतिंस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनां
सर्वासांपतिंस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतयेस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतिंस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतयेस्वाहा
देवीनांपत्नीनांसर्वासांपतिंस्वाहा देवीनांपत्नीनांसर्वास

तवेदाः प्रजापतिः सिंचरेतो स्यांधाधेथाद्वेषो निर्ऋतिंपराचैः पुत्रिणीमिमांप्रजांकृणोतु इहप्रजामाग्नेरसीदत्वादि
सोमिर्यत्रूमिस्सांविदानः विश्वेदेवाहवमायन्तुमैसंपुत्रोस्यांजायतांवीर्यवान् येनदेवादिनिर्मिमादते येनप्रजास्सृजतु प्रजा
पतिः तेनाहमस्यैहविषाजुहोमिपथापुंमांसंजनयामिपुत्रंवन्ध्येतेपुत्रंपरिदेवताभ्यो अनुमन्यतांमरुतः वृष्टिमानन्तरिक्षगो
स्वादत्तामास्पः प्रविशकुमारंजातंपितृताउपस्थे २ केतपूंकेशीविषंकेशीविभर्तिरोदसी केशीविश्वंस्वर्दृशेकेशीदंज्योति
रुच्यते पुनर्योधातरेतानाः पितृंगावसतेमत्ताः धातस्यानुप्राणितंयतुयद्देवासोभयुक्षत उन्मादिनामोनेयेनचाचां आवा
स्तिमायर्यं शरीरेस्माकंयूयंमन्तासोविषदूषण अन्तरिक्षेणपततिस्वधूता विचाकशत् मुनिर्देवस्यदेवस्यासौकृ
त्यासंसायत ओं असौकृत्यायसंसायत इन्द्रस्याग्नेधाधोस्संसातोदिविषितो मुनिः उभौसमुद्रावासीतिसचः पूर्वतु
तापरंगन्धर्वाणामप्सरसांदेवानांचरणेचरं मुनिर्देवतुस्यसंविद्वान्सरस्वत्यादुर्न्दिनमः मधुरस्माउपामंथतिनरि
स्माकर्णमः मुनिर्विशत्वाधाचेणयद्देवाग्निवस्वहसंपुत्रेधाधाऋषीणांतिएन्तो विमहेकैरोनेकस्मदेवस्यावेदाश्वनौ
पतिरनतमंहोमहदुरितंदेवासोअरुर्मर्तंसिन्धोस्सोयमर्यमामित्रोनयन्तिवरुणो अतिद्विषः उद्वियंघृणीमहेधी

रुणोमित्रा अर्यमन् यत्रोनिर्हसोदूंपाचनेधाधमर्यमतिद्विषः तत्रोतनूपूषन्तवेवरुणस्यविद्वानोनेषतिरः पणी
णोअतिद्विषः सुनस्मभ्यंसूतयेवरुणमित्रार्यमन् शर्मयच्छतुसुगुमथआदित्यासोअतीमहे अतिद्विषः आ
दित्यासोतिस्रधोवरुणोमित्रोअर्यमारुद्रंमरुद्भिरुग्रंहुवेमेन्द्रमदितिंस्वस्तयेतिद्विषः नैतावदूणस्तिरोवर
णोमित्रोअर्यमाअतिविश्वान्यतिदुरितातराजानभर्षणीनायतिद्विषः यूयंविश्वंपरिपाथपरमणमित्रार्यमन्नुभाकंश
र्मणिवयास्यामसुप्रणीतयोतिद्विषः यथाहत्यादितेवधोगौर्यंचित्पेवनाविषुंचमापशवः एवोष्वस्मन्मुंचतावंहः
प्रनार्थिवेप्रतिरन्तमायुः ॐ देवस्यत्वासवितुः प्रसवेश्विनोः बाहुभांपूष्णोहस्ताभांप्रसूतो प्रमोभोनिर्वपामिसंवा
सिष्वद्रमिस्वमणः पितृणांलोकेअनुमत्यांदर्शियेमंवचामन्नयौमीयतामन्वनाधिंअनुमन्यतामदितिर्देधिष्वा
पिवेत्स्वगेलोकेत्वप्रस्तोणोवामाधिदामधौभूम्यांत्वाभूमिसंधिधारयामि अग्निः पचंतंसलोदमग्निंरक्षः पिशा
चोदहतां मानवेराः अन्युमन्वाक्षितिं विश्वदानिंहुत्समिषमद्मारिषण्यंपिता पितामह उनयस्तनीयः प्रयतंभा
मनुशनीयंवधप्रपीनमचतिं विश्वदान्योनमिवपुनरण्यमानंपुनःपोचउनयः प्रपोचस्तेषामस्तुनिहतोभागएषः

या सरजसे मन्द्रपाक्षरासि पुनानासो चतुरधा क्षियन्ती मांश्चलोकांप्रदिशश्चसश्चसी पुरं तस्मादुरिताद्रक्षिषीमुच्चन्तु मरुतो निर्
पूतेतरस्थाः आपो अस्मान्मातरस्तूदयन्तु पूतेतनो एतपवः पुनन्तु विश्वंहि रिप्रंप्रवहन्तु देवीरुदिदाभ्यः शुचिरापूतएमि
आपो देवीर्मातरस्तूदधिष्णवो एतशुनोमधुनासंपृक्षे ता अस्मान्यं सूदयो विश्वमायुरशा उस्रा परिषन्तु सुभाः उद्रु
स्योदरुलमारेपत्वमारेमतीनांशुन्धोरापाप : शुन्धंतस्मान्पूयमापो मातरिश्वियो यूयंसूदयथाशुचिं पः कुमारुमि द्विशो माहि
र्यंति प्राहिणाः पृथक्पूयंमिन स्वपरुणस्य योनिर्यंसो मस्मेधेन वामधिष्टाः पक्ष्मादेवी देवोक्षी यतीर्यंतरी पूयंनित्यंतप्रसूक्षणाः शश्वतामिः शाशदानाशमनोनयामसि आपो विश्वस्यसूदनीर्दुरेवासन येहवः पज्रा धान्धे पुनते सदापो यास्ति शतिशुद्धा
यतुश्चनसि नाशामवधमवदंपरिषिंचनारेमधुनासंपृक्षे हिरण्यवर्णाःशुचयः पावक प्रचक्षमहित्वा वदामापाशातंच
यः प्रस्वणेदुरेधी स्महस्रंचपवितारः पुनन्तीनास्वादरी प्रमहोणं सूदयन्यं गोष्वियास्तोत्रियाजीवधन्या यावित्थस्यसुभ
गाऊर्वथा थोगविवेव पयधात्ता अजायपिप्रा द्विप्रासुवन्तु स्विन्धवोनो यान्मेना मिचक्रुमा तनूभिः इन्द्र प्रस्रष्टा वरुण
स्यप्रसृता सिंधवोयथा समुद्रे इत्तीमाताननः पितार्यमातेपितामहः शिनाशीनामधासिसादेवानामसि ससायस्थापिपाति

जीवनिं श्रापसे पुरुषसंधरणीवशश्वतामसि शश्वतांतन्वंनीषदंडेनयदुशायदहरसाकृतंतस्यत्वमसि भीषजीनिः
कृतिनीमपासी भद्रान्नसेणतिरश्चश्चरथेस्वदिरेधवे भद्रान्यग्रोधेपर्णेमानेसतन्वती एकंदशमारोहसिएकंणत्नीकृत
ता जयन्तीप्रयातिएन्तीजंभयानामभासि हिरण्यवर्णेपुनतेशुभ्रेसोमसमृक्षणे अपामसित्वसातासेधातोयत्साधभूयथे
हिरण्यहनुमग्रेसूदयेधिपुरुमे मृतंगछसिनिष्कृधिमेमंनिष्कृधिपौरुषं एताधीनामकानीनोतथाभूपेतामथ अ
थोयमस्येश्रावत्तास्महात्मासुसन अथसासुस्संपतिनासापर्णमभिशुष्यत सदापतन्तिनासिमाने यतश्चती एतायके
वामरतेधियुत्पर्णेअतश्चतीयातुरेगमिशसित्वरेगनिष्करीयसी यन्मेजघंपिशाचैस्तन्महिष्पाधतांपुनः लाक्षायतावि
श्वभेषजीदेवेभिस्सापतांसह ४ यथाद्यौश्चपृथिवीचनविभीतोनरिष्यतः एवामेप्राणाभाविभेरेषामेपानमारिषत यथाद्यौ
युश्चांतरिक्षंच यथाभूमिंचसूर्यश्च यथाहश्चरात्रीच यथाधेनुश्चानड्वांश्चयथाग्निश्चवातश्चयथाब्रह्मचक्षत्रंच य
थेंद्रश्चेन्द्रियंच यथासोमश्चसोम्यंच यथाधीरश्चधीर्यंच यथाप्राणश्चापानश्च यथासुश्चमृतंच यथासूतंचभव्यंच वि
भीतोनरिष्यतः एवामेप्राणमाविभेरेषामेपानमारिषं ५ मधुमन्मेनिष्क्रमणंमधुमन्मेपरायणं मधुमदुत्था

म अक्षो मेम धुसंदृशी मामनुप्रसारयं समपत्तो निमे दियां अथो ते पुनरायतो क्षौ कामेन शुष्पतां वद्यामधुगते मासो क्षात्रा

ज्ञ ऋषभः पिता धेन्वादि भजातोसि राजासे मधुमत्तमः विषाणं पृक्षावन्तं सापर्णं मभि शिष्यते इंद्राण्या मर्यु ति म ध्रु

गायकं पित्तभोजनो मधुनः सोः काम्योस्रयापकं समामधुना पक्कुर्याहं कामयेतथा सिन्धु-प्रजानो मधुगो धीवनीष

तेजनां अनुसमां मधुमतीसिनीवाली मधुना मातमक्षतु सामामधुमानक्कुर्यथाहं कामये तथा यथामधुमधुकृतस्संभरन्ति तथा

वाचि एवास्वाजिते मनो अस्यां मामकीनतुं मेतुमनः परागतं वद्रमिहवेहवा नतुपापतिया मसि अपिपक्षामिते मनः १ कश्यप स्यतु

र्णश्च यन्मतीया मभिरक्षतां सुपर्णः पर्यपश्यदंतेमहित्वणेवे तो सूकरजान्मायाति रत्समुद्राडराभगयां समुद्राडडजरो भूम्यां सूकर वा / समुद्रे भूमि

माथा सैषा विकस्य रूपाण्यसेभवन्नभेषजी अच्युता हरिण्येन यास ते अधीतिरिति तस्यास्ते विश्वधायसो विषदूषणमुद्धरे४ व मातां सुपर्णम्र

रुणा भूमिं नविंद्य त्साभूमिरुदारत्नं नपोसहस्रधायंनहंमामभिजघ्नुषः यानि उदन्वो अकृणोद्वो मेनामानि रजहा तामिते ध

नोस्तं विषस्यै वमिष दूषणी यामते ग्रतथकुर्यामि सतर्पयो विदुः यिश्चादित्यां विदुस्साभूमिर्विदूषणी २ सहस्वयातुधानां सह

स्वयातुधानाः सहस्व सपरिक्षो सि सहमानस्यो षध सहमाने सहस्वति सहस्वाहमुत्तरा उताहमस्मि सासाहे सहसेव सधान्वायास

४ अस्माऽऊताय मित्यकायस्या भूम्या उपचीका ह्वं कृणवता सने तस्यास्ते विश्वधायसो विषदूषणमुद्धरे

हसा नचरति सा सहानेषदृषभः सरान्धाप्रीरसोप्रीलाय मुत्रास्योषधे खेले दृलं मनस्तिनं भेभः पुरायुतः पथानक्षानम

प्यनद्दहो अस्येषुरंगयश्चिरः अभुषानेषदुषुचे अवंदत्पेमतोहरि पथस्तदसनोत्वं शर्कराय प्रतीवत येराधाश्चरतिपश्चो

स्त्वाशुचिंतावन्ते कृष्णवर्त्मनेतीष्वरंगो हशंनिहि अदोषहातघृषते सिंधोमधि अभूषंउदारमस्यदुहणोतेनधारि परस्तरं अ

स्याजानि रमिरर्गा भरिष्ठाः क्रिमयः पुरुषायतस्मैवलासपत्नीनमः कृणोमि कुरीसर्पुचेभव पार्थिवदुभानुसदान्वे तस्या

धिपुत्राभ्रंश यत्रतानिधामसि ३ रथायकृत्युर्वि भायरक्षते रथायमुग्रोरुचसे दिवोनिधेभाये कंनहंना

मरुषंस्यपत्कृत् विश्वधानू रुणोभवत्वोरपतिर्मघ अथोरुद्रेषदेवेभोधिविविक्षीतुजेभः मनुषेभ्योधिब्रवीतुस

जूरिंद्रेणमेहि अधिब्रुवंतुभांसहंत्वोराष्ट्रंवेभानदोषत् यस्यायंभागरुषभमिन्द्रायपाणींयते सहंतुशत्रूनायतो अथो

तंनुपतायतः सहंतांशत्रूनवतु अहंतावतु होधतांविशासहः अथोत्यदग्रमभुषिंहितायवत् आयुष्मतं पर्यस्वन्तंवृधो म्र

आधिपात्रंविशांअस्याः पृथिव्याश्चेतुनेमिमंइन्द्ररुषंकृणु अस्यरंगसुरुषदः कल्याणीवाहेतावदत् कार्षीर्यंमजा

नेनऋषभेणयजामहे ऋषभेणयजमानाश्चोरेणैवसर्षिणा रुषच्छ्यावंइन्द्रेषपतनाभ्यासाहे वंतुभंभागरुषभंदेवाः

केयत्वं दद्वः तेन एनानि मोहनत्वं वृंजनत्वाय अहिरसून्प्रतिरंधयत्स कृधात्स भूतो शीर्षाचिन् इन्द्राय भागंप
रित्वानयमोहं नोर्ले को अहतनोत्तु एनएवृत्रतुतसत्सर्गसुकृतः एनाश्वनदीहि यो एने नाभि धारित मुभोजैत्रा
य निरस्तिसनत्सेकुसुधारया पृतनाषाहे पुच ॥ कवीस्तुमागभृजनस्य पत्नीः प्रजाकामावाशेनी याशीतागोः तांसत्स मेक सुधा
दृतिगर्भदधाना मिथुनाचरन्ती गर्भदधाना वेहतामिहोत्रं येभद्रे वीदुहाना दोगमाहिंसीयकृणस्य पत्नी कल्याणं समनसो
भिगयः प्रजादमिश्वनो धिषणाभरन्ती यानेत्वं दिति मिथाभूषाभिऊर्जंति भुवनाभूनां प्रजापतिनेषिता स्त्रियाधतीनहीनां प्रजा
याभृषभाश्वयने रथपत्नी रथणः सप्तनास्त्री हिकृण्वतो आभिश्रदिति याशितां साश्वसुमत्सुषदा सुवर्णाः शुक्रंधसाना
वरुणश्चनिषुदः येभद्रेणसुधयाभासमने प्रजां दाना पुष्यतुगोपतिष्टे स्वयंस्याधर्षभा यातिरति प्रतीचीसोमं प्रतिसूर्य
मग्निं अहिंसन्नीयाशिते मयुपेहि पशून्माता पुष्यतु गोपतिष्टे वशीदाभवतु याशिष्ठो नाया मग्ने भीगभूत्यिं यो ददाती
प्रियंधामरुद्रं सोमं मधुमतिनींत्वा भजिनो याजयन्तु योयाशिताय गव्यंतदग्निर्दस्यां रुग्णां महिना नभूवं नमस्तेस्तु
प्रतिरुद्रं रुणोमिस्योनामेस्तु नन्येसुशेवो ये सगं याशितानां यतीमः पुंसांघातेनसा पुष्पानागोः इजंदधाना एतामिन्द्रुताधां

सहस्त्रपोषा इमेस्तुराये ए द्वितीयो सुधाकः २ प्रसूजस्तान मिलेका अनातायवप्रथमायानि कर्मणि यद्धिरोचीरानो अन्नभा
रन्नं तद्वे सुरोदधे पुचात्मानात्परिषेसं बभूवुः ॥ ओकवन्तः सोमनस्यवनयः अपानक्षासोयदिरमस्तुनस्यश्यानतरानो
दुष्कृतः सहस्त्रधारमाभितेसमस्यरं दिवोनाके मधुजिह्वाथशस्यतः तस्मैरशोन निर्भिषनिक्वणीयः परेपदे पाशिनस्संतुसेतवे
पर्युषन्नधन्वगांजसातये पारिष्ठाणिसक्षणिः दिवस्तुदर्णाभीयसे सहस्त्रशोनामासिथयोदिशोमासः इंद्रस्यग्रहोमी
न्द्रस्यशर्मासि इन्द्रस्यवर्मासि इंद्रस्यैधमसि दीनेनायंतेनामेनेनरा — दर्सोस्वाहा लिग्मायुधौतिग्म — नीसुशेवाधीशेमा
येरसुएजतनः समुत्समस्माद्भीषा रथधातुवेधां यत्तमभृतयास्मासुधत्तं स्वाहा यसुषोहेतमनसोहेतेब्रह्मणे हेतेमे
न्यामेनिरसि अनेनयत्तेसंतुथोस्मानस्मावनुस्वाहा थोस्मांधसुधा धनसाधश्चयाचाकृमा दिसाश्रमृणा घायुरग्नि
दासात्यामयेतेमेस्मामे निकृथुस्वाहा उदाशुत्कृनवदुलमंननीषादेवं रुग्णमस्मासुधे हिस्वाहा आयुस्कृताजुष्ट
नीस्वधावन्तो गोपीमेस्थो गोपायतन्वा आत्मतथ्ये अन्ये सुशेवो मायाहिंसिष्टं स्वाहा इन्द्रस्यगृहोसि इन्द्रस्यशर्मासि
इन्द्रस्यवर्मासि इंद्रस्यमहिमासि तत्सावित्रविशासिसवीमणीत्या सवितुस्सर्वपोतुपः सम्मेस्तुतेन अस्तोनामातमधा
मास्मिमात्मानं परिदधेधारापृथिवी मांगोपीथायवहूयसे अस्तोनमिमाजापत्योदेवपुरायं अन्नः प्रतागंदेवपुरात्सहं

ग्रामस्सस्तये संवत्सरस्यधत स्सर्वैः सहोदरीसह ओं सर्वैः सहोदरीसह ग्रहणगां देवा युरायेषास्मिमेघनंयोमा
कश्चाभिदासति सप्रजापतिमियगच्छति अस्मासु धनिस्मशः पाहि दिवः पाहि देव्यामिशस्पात्तनमीय
तम्बंपाहि योस्मत्प्राच्या दिशो घायुरभिदासा एतत्तदिसादशमवर्मणोस्तु अस्मां दक्षिणाया दिशः अस्मान्प्रती
च्या दिशः २ अस्मानुदीच्या दिशः अस्मां ध्रुवायादिशः योस्मानूर्धा यादिशो घायुराभिदासात् तत्सविसादशमव
र्मणोस्तु प्राच्यै दिशोत्वाहा दक्षिणायै दिशोत्वाहा प्रतीच्यै दिशोत्वाहा उदीच्यै दिशोत्वाहा ध्रुवायै दिशो
त्वाहा ऊर्ध्वायै दिशो त्वाहा देवेत्वाहा अंतरिक्षायत्वाहा देवस्त्वाहा ३ इतिराशोग्रसूक्तम् महाकंईकरीषा जमवद्भादसनाहुतं ओष
कोखमुखश्च यस्तापितोनाशयामसि तमदन्नसोदनं ग्रहारमहिनामिकं उपरश्चंकलाहकं लेनंगरीमनादिनं गृह्णंहस्पा खेवे
धनंसाम्रमशनिसत्पमं भीमहस्तं खरीसृपं भस्तासंगृह्णंयुलिं नखोभंदंचमीर्षं तां पर्वन्नमि भिषादं जिगीष्मा
णोरूपकं अथोशलल्यंशेवलतां ताण्डुमग्रे तुण्डिकल्यं शतुतरसपं दासयन्थंसनित्रं समुद्रण्ये दंभारुभन्तां इति
यत्तान केशवंरसभरत्वाहूतंपंहिः प्रमिश्चति अस्पेर्नामोश्वगेजानुराधांभुकिस्तस्तापितो नाशयामसि यः

कुमारोजरस्यामि तृणां दासासुरार्यः केशपाकिलनथोदनानहंस्तिचतमितो नाशयामसि हरिद्रोनामगेशोरायनामसू
न्नह तमितो नाशयाशयामसि मित्रलं भस्तमाविदं धनक्रोशंचरोहं आभादं भयतीविणंपर्यदानं परिश्रवम् धूकस्यश्वर्यं
प्राणं तापितो नाशयामसि ४ यश्चभोमायाव्यस्तिपयोजयोरसस्ते हरामिशक्रतां हनयश्चतांक्षीपते क्षेत्रात्ते क्षीरा
हरामि स्फानीं संर्पाशीपते तयाहंश्वहं पतुमाहरामि रहांउपस्ते सीताभगाक्षेत्रे आराधिर्यश्चक्षीपते अथोयानि
प्लानश्चे इत्याहार्षिब्रह्मणा यत्स्वेनमयादेथ द्वोष्टे यश्यशेषधो अथोकुस्यां सेनस्ते रसमादधे ऊर्जीपाते रपतस्योर्जापी
यहनस्ते ऊर्जे पश्यमानस्योर्जिपिशादधे तेरपतस्योर्जायाता अस्ते ऊर्जे पिरुमानस्योर्णपिक्षाते ऊर्जायाते मधुर्ध
स्योर्जायाधिनस्ते ऊर्जीते हूयमानस्योर्जुष्टाजादधे आतेनदे गयामूर्जमूर्जी मविशादधे अजाथ ऊर्जेभिदाचात
एकशपादधे ऊर्जायाते पुरुभूर्जी पितेचचेधे ऊर्जीतसर्वेषामहं रहाणां ब्रह्मणादद्दे ५ पितेनतोषं महोधभणीं तापिशीय स्व
त्रितोव्योजसाश्वं विपर्यमर्दयत् स्यादोपितोमधोपितोपयस्वा विदंमहे अस्माकमपिताभव उनः पितुरागहि शिवः शिवा
भिरूतिभिः मयोभूरद्विषेण्य स्सखासुशेवएधिनः तवसेपितोरसारजांस्यनुविधिताः दिविधाताश्वश्रिताः तवसेपितोदद

तः तवस्थातिरते पितो मस्मान्नो रसानंनु अधीमहेरते यत्ते पितो मनो हितं अधारि चारुकंतुना तधाहि
मयसावधीत् मदद्रः पितो भजगन्निव स्पर्धतानाम् अभायेनो मधुपितो रंभसा धनगम्यो यत्ते सोमग आशीरोप
याश्नितो भजामहे यातोपे पीव इद्भव यदा मोषधीनांपसि संसमिशमहे भातापे पीव इद्भव ओषधे मयपीवो पुरुउदारधिः यातापे
पीव इद्भव तवस्थावयं पितो मयोभिर्गमियोनहभातु पूर्दिम भवाभ्येसास्रसादृदेवे भस्त्वा मदमादम् ६ प्रतिभंचाकमधरंगोपीथा
य ब्रह्मयसे मरुद्भिरग्न आगाहि नाहि देवो न मर्तसि महत्तयकतुंपुरा. मरुद्भिरग्न आगाहि यमो हरजभो चिदुविधिर्दधासो अद्रु
हः मरुद्भि चेषुभा वोरयंपसस्मुरुशा सोपि वादसः मरुद्भि रुग्रा अर्कभानृतरनाधृषा मओजसा मरुद्भि र्येनाकत्वाधिरोच
नेदिवि देवास्त्वाहवते मरुद्भि अयंसधानि पर्वतां तिरस्समुद्र मोजसा मरुद्भि आपेतन्यतिराधसे मित्रस्तिरस्समुद्र मर्णसंमरुद्भि अ
भित्वा शूर नोनुमोदुग्धा इव पेचिरे मदेसोममधु मरुद्भि आयन्त मरुतो गणेषु तारधवुनो रविं आत्वाकण्वा हूषत स्तोमवाहसं तुविग्रतेधिग्रवन्म
रुद्भिरग्न आगाहि ७ तृतीयानुवाकः इमं संमासिंचन्तु मरुतस्समूधा संहस्रसनिः संमायमग्निं सिंचन्तु मरुतः समूधनि संमायमग्निं सिंचन्तु मरुतो जयाय धनेनच रीधि
मायुः कृणोतुमे संमासिंचन्त्वा दित्यास्संमासिंचन्तु मरुतः इन्द्रस्समस्मान्सिंचतु सिंचतु न पातमरुद्भिरुषयश्च येधूषासं सिंचन्तु

गंधर्वाप्सरस्संमासिंचन्तुदेवताः भगस्संसिंचतु पृथिवीसंमासिंचन्तु यादिव अंतरिक्षंसंसिंचन्तु यदिदास्संमासिंच
न्तु यादिशः आशासंसिंचंतु कृषयः संमासिंचन्त्वोषधीः संमास्संसिंचन्तुन स्संमासिंचन्तु सिंधवः समुद्रास्संसंमा
सिंचन्त्वापस्संमासिंचन्तुरश्मयः सर्वंसमस्मान सिंचन्त्वजयाधनेनच रीधिमायुः कृणोतुमे १ संभगोनिंचसा
माग्रेसंविता पुष्णासृजत्क्षेत्रं समस्मान्सिंचतुप्रजयाधनेनच आयुष्मन्तं कृणोतुमां संविताद्रुचसा माग्रेसंरेवतीर्
स्पासृजन् इडासमस्मान्सिंचतु प्रजयाधनेनच संधातावर्चसा माग्रेसंसिनीवालीः पुष्पासृजन् संरेभोत्सानर्यमा
प्रजयाच धनेनच समंगोपर्णासामाग्रेसंभगः पुष्पासृजत् धातासमस्मान्सिंचतु प्रजयाच धनेनच संसमावर्च
सामाग्रेसंवराःपुष्पासृजत् सूर्यासिंसंसवितावर्चसा माग्रेसंसूर्यः पुष्पासृजत् चन्द्रंसंसंपशवोवर्चसाग्रेसंयत्तः
पुष्पासृजत् दक्षिणासंसामासिंचतु द्रविणंसंसासिंचत्विन्द्रियं तेजस्संसंमासिंचतु वर्चांसि संमासिंचतु भूतयः सर
स्वतीसमस्मान्सिंचतु प्रजयाच धनेनच आयुष्मन्तं कृणोतुमा २ आरात्रेपार्थिवंरजः पितरः प्रायुधाभ्यः दिवस्पृथां
सिरहनीवसिष्ठसआत्रेयंवर्तनेनमः नमस्याः पारंदृशेनयोयवयस्समस्मान्निमिषनेरेजति अरिष्टाशास्मच उदयंति

सम्पचरात्रि पारमशीमहि भद्रे पारमशीमहि एते रात्रेन्द्रक्षसो दक्षारोनव॥ तिर्नवः अशीतिस्त्वं त्वाशा उनोते सप्तसप्ततिः षष्ठ्यश्च षड्चरेव त्वंचाशत्पंचनशंनि द्विचत्वारिंशच्चत्वारिंशच्चयास्त्रिंशच्चयादिनि द्वात्रिंशतिश्च ते रात्री एकादशावभा ते अग्नोभ्यपायुभिन्नपाहि दुहितर्दिवः रक्षामाकिर्णो अघशंसईशा मानोऽघंसईषत मानो घगवांस्तेनोमाविनंदृ ढैषतः साधानांभद्रेतस्करो मानृणांयातुधान्यः परमेभिःपथिभिस्तेनोरावर्त्तनस्करः परेणदत्वतीरहुः परेणयुरक्षतु अंधोरात्रितिष्टःगूममशीर्णिमहिकृणुहनोदृकस्पजभ्यादैनंदूपते जहि तेरात्रि विशामसिस पुष्टामसिजाग्रवि गोभोनशामपिशाचेभःपुरुषेभःह अथोपानितमस्महे यानिचान्तःपरेणिहतानियेपरिदधासि रात्रिमातरुष सेनापरिधेहिनुषानोअन्हापरिरातुहस्तुभेविभावरि यादि किंचेदंपते यादि किंदेदंसरीसृपं यादि किंच पतद्वासुष्वन्ना स्माखंरात्रि यादिनासापश्चात्साहि माधुरस्तुतादृधरादुदंगोपायनोविभावरि स्तोतारंत्वहस्तसि येराधिमनु ति इनियेचभूतेषुजाग्रतिपशून्ये समीद्यसन्तुतेना अमसिनाग्रतुतेनः पशुभिर्नाग्रतुयेदवै रात्रिनेनामकृताची नामिगासि नोत्वाभरत्वाजोपेहसानोविशेविजाग्रवि ॥ अस्मासिशिरोदृहदस्यपृष्टंगमदेअमुदामोदमस्यहृदां

सिपसोमुखमस्यसत्यंविशायशस्तपोविजाताअनस्वाः सुधाःपवनेनपूतःशुचयःशुचीनपियान्तिलोकान् विशा रिणमोदमंयेपचन्तिनेहांसिच्छिद्रंभद्रहाजातवेदाःमेहिरंसिक्ष्यांभद्रहति जातवेदाःस्वर्गलोकंवहत्रीणिमेधांनेना न्पसःपरिमुष्णातिरेतायास्तेयमनुपश्यातिदेवान्गंधर्वैस्त्रिरितिसोम्येविशारिणसोदमंयेपचन्तिनेमनिग्मी सुजनेकुनभ्वनरथीयभूत्वारथयाजीयतेपस्त्रीयभूत्वाप्यदिंशमयति एषयसोवितनोचहिरोविशारपऊो दिवमा समाद्यनुष्कृत्वांचतुर्दशनिशीरेणप्रजाउदकेनदध्राएतास्त्वाऊल्पाउपयन्तिविश्वहास्वेगेलोके स्वधयामादय न्तीपुण्डरीकंकुमिदंसभ्नोतिविशांशालूखंशपसोमलातीस्वर्गेलोकेस्वधयितमानाउपमादंतिशतंनीपुष्करिणी स्समकुमभोदनंपचतिविभूदानोविशारिणंलोकमतिनियंस्वर्गंसमेमाशेषसदमित्पभाणोविश्वतणुकाम्पडुवाधे नुरस्तुमेवृषभंसनंसहसोनतमास्वर्गेलोकेअन्नंहहानेयंमेपुत्राःपितरश्चसन्तितेत्वाविशारिडपसर्मेदवुः पश्चान्ति यन्तानिविचिनतिनियत्यमेलोकेस्वधयासमक्ताःमेमेपौत्रा उतयेपितामहास्तेभ्योविशारंनमतानिधुस्थ यत्पृथेवीं यंयन्तरिक्षंपरिदिवंदेवतायाजगम्यंयेमेप्रपौत्राःप्रपितामहाश्चतेभ्योविशारिनमुग्रतेधुनुतस्वर्गेलोकेअक्षा

६ पिन्वमानाघृतह्रदाःमधुकुल्पास्वरोदकाक्षीरेणपूर्णाउदकेनदध्राएतास्त्वान्तत्माउपयंतिविश्वतस्वर्गे लोकेस्वधया

अ. वे
वि. शा.

रसएनं जायामूत्रोपशेरते विशारिणमोदनं येपचन्त्यस्मिंल्लोकेदक्षिणायाः परिष्कृतं तिलुदेतां स्यान्मपतनाद्धि
विभ्रंशमस्मैकृण्वोविरहीत्वंशतामसु अथांचं प्रतिमाकुर्यधरान्वीयंसियंनय अतीमां दृशपर्वतां नतीमानाद्यादृश अ
धरान्वीमपान्वीमतोकुलशलांभिषंभिभ्रंशमस्मैकृण्वस्तेनैनंप्रतिमामसि आजानेरुजबिल्वंलंबिलादृणिमाकुर्वरण्यार्
रणंजनं मृगां अनुप्रपातयधातस्मैनाशिखांकुरुधातायेयस्मारुदयंमनोरेघनुदध्वसिः विभ्रंशमस्मैकृण्वोविदंसमा
मकुण्डसे शर्वमनुपरिहृयतामन्तराद्यावापृथिवीउभेयथानवभिरान्तराद्विशालूमिनोपरि अशमस्मैधातोयालशंतद्
तिसूर्यः अथोयद्नमश्रातितनत्सीसिंधुवत्तरं सिंहलोस्तुरध्रुवरलेकाएषामभिमन्तरासविश्वंचौव्यस्तुयथा
यांसामसुन्नरस्तोश्वनायुषी उत्पातयशिमिद्यवति इमोऽस्यरम्पतीःपक्वंमांसमिवाशिनांमेहमस्मिन्नतोरंस्तमो
स्मोशयनेसेजहतिपसनोश्वमहिजीर्णामियत्वंचयथामृताश्वजीवांश्चास्मिंल्लोकेव्योकसः एषेसोदम्पतीस्तामस्मि
न्लोकेव्योकसौ पितापितौनुहार्न्तामाशासहासेनब्रूणासेनश्वन्यासास्वगेलोकास्वर्गस्मिलोकंगमयतेपपं
चेद्॥ पंचमानुवाकः ॥५॥ इतिब्राह्मणम्॥ ओं अस्मिंल्लोके व्योकसौ॥ रत्नथर्वणिपैप्पलादशाखायांषष्ठः

ओंनमस्सिद्धेतमार्थे॥

काण्डः अथसप्तमः ओं नमोज्वालाभगवते॥ ओं नमोज्वालाभगवते॥ ~~ओं अस्मिंल्लोके व्योकसौ॥~~ ओं स्वपर्णित्वांनयिन्द्रसू
करस्त्वाखननत्रसादिप्सोभगेत्वंदिप्सन्तंप्रतिकृताकृतोदह अथोभोत्वाम्मिप्सातिनमुत्वंजस्रौषधे अग्रेपृतनाषाट्पृत
नासहस्वप्रतिकृत्यांकृत्याकृते प्रतिहरणेनहरामसि याकार्हीयपउत्तयायाश्वथिषीतस्यूतत् उत्तेरगम्विवित्रुकृत्येकृ
त्याकृतंकृता अथमस्यवकृतेशपथः शपथिंचिनेमसन्त्यातिग्रहिष्यातिपश्चारतमश्रतु यस्याकृत्येतेकाषुनःकृत्यां
कृत्यांकृतेप्रतिहरणंनहरामसि समक्षमस्मिन्नाद्ध्योषयाकृत्याकृतंहनः पुत्रइवपितरंगच्छस्वैधाग्निरिवाशा
नतुरियाध्यर्यंनदिकृसेकृत्याकृतंकृताः उदेनेयारुष्पिक्रन्दंश्रोणेवकृत्याकनीरमछतुरुस्यैवपरीर्वासंगरि
भायपरित्यंदुहादेवचूषेकृतांश्रीणानुषमुंचत याकृतेदेवकृताघावाचुमनुष्यजातिं तांत्वामत्रंग्रहिष्यसिप्रतीची
नयनब्रूणा यदस्त्रीरिवास्यानकृतांश्रीणासु पकारपाचने तामुतस्यैनयामस्त्वाश्वमिवाश्वाभिधान्या ओषतेमेयाधा
वपृथीपीओकतादेवीसरस्वती ओंकतोमदन्नश्वाग्निश्वाग्निमथकृमिजम्भयता मिमंस्येनूकुमारस्यकृमिंधनपतेजहि हना
मिश्वारानयोयेनवचसामिमायोक्षोपरिसर्पतिं येनासोपरिसर्पति ननांयोंमंमधंगच्छतुंकृमिंजम्भयामसि
पिरूपोदोसुरूपोद्वौकृष्णोद्वौरोहितौदोवभ्रश्चबभ्रुकर्णश्चधूम्रः काश्चनेहनाः येकिमियःस्तिनयन्त्यायेकृष्णाःस्मित स्मा

वाहवः ये केचिन्नि श्वरूपास्ता क्रिमीन्नि भ्रथामसि यो द्विशीर्षश्च तुरश्चः क्रिमिश्चंगेभ्यर्जुनः शृणाम्यस्य दृशी रूप शृथामि यक्षिरः तदसौ सूर्या अगद्विश्वदृशो भरंता दृशंस्यग्निं नदृशंन्य सर्वशि भ्रमणं क्रिमीन् यथाभ्यवाघासः कः किरणो धूश्यामश्च पारिष्ठाय दृश्यतां क्रिमिरदृश्यो नसेतामू हितो यथायो दृनश्यं पविर्हितोषंगणवांउत हतानिश्चातय अनेनमचसा मम सर्वेषोष क्रिमीणां जिन घाशिनाशिरोदृशाम्यनिनासुखं २ तिमेभिरभ्यरर्धि निः शुक्रेणदेवशो चिषा आमादोनि चहत्य मनमा सु निकृण्यतां शो चिषामे अर्चिषाधनिर्दहेतो अथायवः सरूपमासं कृणमेहत्वंच मामाहुपशुं नुषं निरामादोननयामसि निऋथा धो गृहेभ्यः सभादोनामवदेवते अथे स्तरभनां आमादश्च क्रव्याद्दसभ्यादस्थो भयो सहृजो केयाकिरेभागं तामितो निर्नयामसि यामेश्वरं नमक्रूतदा दृपुनेवन्तुसर्वे सिमं भूयान्य अेतो यथायवः येनसीदुकृन कृन क्रिल्विष कृतसाध्य पुनस्त्वास्तासिषादेभा यन्तुयत आगताः अवरेणसग्यरजोनेनजे हलिंबलं धातानो भद्र धानेषश्वनो गोपायतु भजे कृणेहं रोदशीषत्मिस्यामसखिभ्यस्त्वे मातानो भद्र धाभूनि वोश्वास्यान्त्वं हसः वरसुराणमहन्त्स्यान्धातने भिनः देवानो पदप देवयापः भुन्धन्तुमामिमं पाते पितुर्मरुतां सुभ्रमेमिमानः सूर्यस्त्वं दृशोषुष — भाजिनोवीतपितिक्षमेतं प्रजाधामहि रुद्र प्रजाषा योगर्भे अन्नयोदृ भे अनर्य

ज्ञातं जनित्वंच पौरुषं तस्मात्त्वा संहविषाहमध्यसनः प्रजांजरभ्रिं कृणोतु ररथसूधाहस्थविरो रथेषोचिथाय मारुषभो पारयिष्णु तयोसेवयमयोगागन्ते याभ्यांधनमसुराणा स्यर्यत् आदुशिशानो वृषभोनभीमोदधना चनः सोभनश्चर्षणीनाम् संक्रन्दनोनिमिष एकवीरशतंसेना अजयत्साकमिन्द्रः संक्रंदने नानिमिषेण जिष्णुना योत्सेनदुश्च्यवनेन धृष्णुना तदिन्द्रेणजयत तत्सहध्वं पृधोनरस्तुहस्तेनरण्यसत्वृहस्तेत्समर्कं क्रिमिर्यशी संसृशा अधिन्द्रोगणेन संसृष्टजित्सोम पावाहोशं दूर्धन्यातिहिताभिरत्राङ्ँउधन्या प्रतिहिताभिरत्था यतपितायत्स्थूपिरःप्रभीरः सहस्वान्वीसहमानउग्रः अभिवीरो अभिसत्वा सहोजित्रेषाधे आरथमातिष्ठकोविदं रमेधीरमनुमदन्तिपृत्सुमिंद्रंसखायो अनुसंरभध्वं ग्रामजितं गोजितं वज्रबाहुंजयतं मंगामसृणान्नोजसा अभिगोत्रासहसा गाहमानो मदाधुरयाश्वमसुरिन्द्रः दुश्च्यवनः पृतनाषाउग्रो ध्योस्माकंसेना अवतु प्रयत्सुयुहस्पतीपरिदीयारथेनरोहामित्रां अपबाधमानाः प्रभंजन्शार्धान्मरुणंनमित्रान्स्माकंमे ध्यविनातनूनाम् इन्द्रएषांनयतादस्मानिदक्षिणोपञ्चःपुरएतुसोमः देवसेनानामभिभंजतीनांजयन्तीनां मरुतोयन्तुमध्वे इन्द्रस्यवृष्णो मरुतस्यराजा आदित्यानां मरुतांशर्धउग्रं महामनसांभुवनच्यवानां घोषोदेवानांजयतांबृहत्साम् अस्माकमिन्द्रस्मरेधुध्वजेष्वस्माकंचाहवेष्वस्माकंवीरउत्तरेभवत्वस्मांदेवासोवतहवेषु ॐ मैत्रेवरुणदैव्यभिषग्भ्यांगूर्तवचोभ्यांराष्ट्रदाराष्ट्रंमेदत्तं क्षत्रदाक्षत्रंमेदत्तं सवितुर्वःप्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्यांपूष्णोहस्ताभ्यांकृष्णेरहंराष्ट्रदाराष्ट्रंमेदां क्षत्रदाक्षत्रंमेदां

ओं

मणिः तमांभरद्बृहस्पतिः कस्यपोवीर्यायकंरहस्तंस्तमकृणोमणिंवैश्वानरंसहस्तर्षयोबलायकंसंदधुरृषयोधनः विश्वेदेवास्त्विन्द्रियंसप्तर्षयश्चसंदधुः जानोहिरण्ययोमणिरग्नेर्वैश्वानरादधि अथर्वोग्नेः प्रियतनानुर्वैश्वानरस्यसरस्याकृत्यादूषिः कृतोमणिः कृत्यादूषिंत्वाविदंकृत्यादूषिंभरामसित्वा कृत्यादूषिंकृणोमित्वा कृत्यादूषिंवयोधसं पतत्रीपक्षीबलवान्कृत्यादूषिस्सपूल्हानितन्निविश्वभेषजउग्रः पातिकोमणिः पतत्रीतेबलायकंनितन्निभेषिजायते जातो हिरण्यंमणिरपरक्षांसिसेधतु देवोमणिस्सपत्नहाररक्षोहामीवचातनः हिरण्मयंनरेश्मानंकश्यपेनाभृतंसह वैश्वानरंतेन मेकं माहुरग्नेर्वैनिस्सहचन्द्रेणजातंगयस्फानः प्रतरणोवधोधः कृत्यादूषिर्बिलगदा लुभ्रः यस्मे दंभूम्यामधिनिष्क्रान्तं पांसुरमदं मदंनस्तन्वोयदूपस्तस्मात्त्वादिनूधधीर्हरात्वादिदंवर्चदेवस्यसवितुस्सवे जीवातवे भरामसिमघा अरिष्टतात ये आश्वेदनः प्रहेदनो द्विषतस्तपनोमणिरक्षांसंयस्सपत्नहा द्विषन्तामघहाधतारव ॥ प्रथमोनुवाकः ॥ १ ॥ पतस्यस्यूणापृथिवीदाधारामृतेनदेवा अमृतामन्वचिन्वन्ध्रुवेनाहंहविषाधारयामीतयावापृथिवीवृणीतांयोनिहोमैर्विश्वकर्मिधारेमांपृथिवीमातरंनः तेभिष्टाहोमैरिहधारयास्थेसप्तमनुचरन्तुहोमाः रहस्यंधत्तेपृथिव्याउशतामातुस्सुभगायाउपस्थे अपराणुत्तासहमामोदमाना अस्मिन्वास्तौसुप्रजासौभवाथ सुप्रजासौसहमामोदमानावस्मिन्पृथिव्या

उपरिश्रयधं अस्मैशालायैशर्मयच्छंतुदेवाधारानिरेनांपृथिवीपिपर्तु इमांशालांश्रेष्ठतमंवसानामरिष्टवीरामभिसंचरेमरक्षाउपसितोभवन्तुस्थिरावीराउपसदोभवन्तु इमांशालांसविताबृहस्पतिरिन्द्रोबृहस्पतितिस्तोतुप्रजानन् उक्षंतूर्णामरुतोघृतेनभगोनोराजानिकृधिदरातुमानस्पलिहविषोजुषस्वतीश्चान्नस्यबहुलमध्यमस्यआत्वाशासीयधिताममकुमारेआधायनांधेनयोनिलयत्साःरहस्तेस्थाणाभवन्तुभूम्यामधिदृढः पक्षालस्तुविधेविशालेस्थिरावीराअनुसितानएधिशर्मनोयच्छद्विपदेचतुष्पदेशालादेवीगार्हपत्यायचक्षिपेतृणंवसानाजगतीषुसेवास्थिराउत्वास्थिरपोरुषानस्यपक्षिः स्थिरात्वावीराअभिसंचरेमबास्तोष्पतेप्रतिजानीह्यस्मान्त्स्वावेशोअनमीवोनएधियत्त्वेमहेप्रतनुस्तनूष्वत्वचतुष्पदोद्विपदावेशएह एदमेमिओषधीनांशतकाण्डोअजायतसहस्रवीर्यः परिणःपातुविश्वतःयथाभवोअजायमानेत्वंभिनन्यभूम्यां एवास्मभ्यंत्वंभिनन्यभूम्यां एवास्मभ्यंजनेयोनःपापंचिकित्सति अपनाचमपकृमंपरस्तस्यधान्वाअमीवाश्च--------अथवातुधानःअस्थिपेनिवनतद्वलंनवैसर्वमिनुष्टुवं असित्यंतस्यदूषणोयोनःपापंचिकित्सति परिसाचंपरिधीतःपरिमथ्नन्निदंपरिगोभिर्हिरण्यहस्तैःपरिणःपातुविश्वतःगिरोजातस्यरामिसाकंसोमेनबभ्राणमापापकृत्वनाशिरोमापाकःपुरुषोरिणःपातुविश्वतःसहस्वकांडासाविषस्तीक्ष्णवल्लोविशासहिगर्भेणसंपरिष्वक्तासमी

यास्थापधामसि अपदुर्गंदुष्वप्न्यंअप ——— अरातयः सर्वंश्चयातुधान्यः सालावृकंयातुधानंसासाम्र द्धिंशकुनिःपयम्
दृभंरिजासमुद्रियः परिणःपातुविश्वतः स्योनःपारेनवसाघोषतोदक्व्ययन् आतक्षपतमप्रास्मामुष्मद्यातुसवितः
यत्रश्शपाद्वरुणोयत्सभासि अभूर्यायेषुरोचनासपानि जायसभ्यंपथांपथियंयेनंयागयामसि योसमस्मन्तेपथांपाशं पान्
त्सामधिपुयंतं चिभ्रद्वाहो पूर्वः प्रयासवेसैषा फूनमृषभस्सहस्रंशपथांदश आरात्यन्तुशपथारतारतोजिह्वो दितारसा
स्सनुतर्वनामयांहायाचोहेडादीक्षिता भथोरयक्षस शमितेवर्मकृण्मसि अधोयोयन्तुशपथान्नेभास्साधुना योनोदुर
स्यांजीवससेनाकसेषतेपरिपातुशपथा दन्तताहरिता हत परिभाग्यतः शंसाद्धारक्षतु मामिषं अनाल्यतं शपथे
रनुविद्वा अंकृतं हृदयंमतिर्युंधामितेयुवं नःपयायांसीषपक्षणाभिसान्तु पतयिणश्शपतारं शपथाः पुनः र अधो दिशा
सापरिशरातेगनोदीक्षेदिक्षिणाधातुभायोपुनः प्रजातासविताचयक्षतां नभोगीरक्षायासमृक्षेचकृण्व यमराते पुरुरावृणं
ममस्तेतस्मैकृणोमायनिंममन्यथः अनर्वाणंप्रयुजंहेमनसाहृदयेनच अरातीतन्वोमापीरिष्टेदिक्षन्तं
परिरापृणीपृणोयन्निर्देधिकृतादिवानकंचसिद्धातु रातिमनुप्रेमे वयंनमोस्त्वायतये उतनश्चआपोभवातिस्वयास्त्

जेसेचनंरातेन्वितिपरिक्षिंयाकूतिंपुरुषस्यच परोमेस्वसिमृद्धृते हेतिंनयामसि यंद्विष्मस्तंमिमक्ष्वाभूत्वाहम्मणीरुशत्
म्मणीरुशत्नतस्तेस्तुसमृद्धेमाभाहं पुरोधिंकृण्वयर्मीत्वाहंनमीवन्तींनुदन्तींमानेनस्तंसिसंत्सोम्योधिः निर्दन्तींमानो
वनिमाधायंपरिक्ष्मुयाविन्द्राग्नीभज़तांवसूतिसर्वेणोयादिक्षतु अरातिंप्रतिहर्यतांसवदानिदेवानां देवहूतिषुयेना
त्यामम कुर्याद्विरुयाशपिथानयाश्रद्धयमथविन्दतुदक्षास्सोमेनभङ्गाणा ४ ऐनुदेवस्वायमाणकुरुो हिमवतस्परि त
यानं सर्वंनाशयं सर्वश्चयातुधान्यः श्रीणितेकुरुनामानिनद्यमारोनचारिषोनचापं चुरुवोदिषतू अस्मेपरिभ्रमीमि त्वासावे
प्रातरथोदिवः जीवनाभमतेमानाजीवन्तोभमतेपिता सार्धनामतेश्वशाउत्तमोस्योषधीनामनत्तांजगतामिनत्याग्रस्त्व
पराभिनत्थपुरुषोरिषत् अस्मेपरिभ्रमीमित्वासायं मातरथोदिवः नि धमिधियोगिरयेभ्यस्त्रिरादिवे भ्यस्परिद्विजीतो
विश्वदेवेभ्यस्त्वकुरुोविश्वभेषज साकं सोमेनतिष्ठसितभ्यानं सर्वंनाशयं सर्वश्चयातुधान्यः अभ्यत्योदेवसदनंतृतीय
स्यामितोदिवि तभामतस्यचक्षणंतः कुरुोजायतातः हिरण्येनोत्तरद्विरण्यबन्धनादिवि सयजनतः पारिनरानंथ
त्र हिमवतश्चिरः तत्राभृतस्यचक्षणंततः कुरुो अजायत सकुरुं विश्वभेषजेनसाकं सोमेनतिष्ठसितभ्यानं सर्वंनाशो

सवश्चियातुधानः यंत्रावेद पूर्वत्याकोयंवास्वाऊष्टिकाश्च अहिंशापसो अनुसारिष्ठ्स्तेनामित्रविश्वमेषजः शीर्षलिकं तृतीयकं नदन्तीयश्च हायनः तस्मानंविश्वधायीयं अधरांचंपरासुवः ५ द्वितीयोनुमाकः २ येपर्वतास्तोमपृष्ठापउचानशीचरिजातः पर्जन्याद्ग्नि स्तहव्याद्दशीशमं यस्तेहन्तुचराचरमुत्यास्मन्तंसरीसृपम् गर्भंधोदशमास्यंतमितोनाशयामसि यद्ग्निर्भ्रूणसरसो गन्धर्वंगेस्थाउतहव्यादो मृदंदेवेनस्तायितोनाशयामसि यस्ताउर्वारोहत्यस्तूक्तेरेफणायकं आमादःकव्याधेरिपुंस्तावितोनाशयामसि यस्तेश्रोणीभ्यांयत्पन्नराद्म्तीशयेयोनीयो अन्तरारेलिहतंसितोनाशयामसि यस्त्वास्थमेन तमसामोहयित्वानिषद्यते रायंकृण्वंपापूमानंतमितोनाशयामसि हाहीरवर्षंपलुतेनेशुक्रकर्णंतुंडिल इन्द्रश्च तिग्मसायुधंतेनलाक्षाशयामसि नमस्तुण्डायनमः कुसुमायनमः मेदिष्णायेनमः कृष्णरेनमस्तुभंतिरते विश्वभरेणसंधायतेतं विश्वरूपं यावयो यंवत्पथिषीयाथत्सयेतिसूर्यः तोक्मस्मुमुलुल्युलोपरीमांपाहिविश्वतः १ येकरातीमेकशतमेकस्यामेकलामिकांपाटां सन्नयानीनैत्राषाडयामसि येकरातीएकशता एकस्यामेकलामिके नत्वास्यपत्नीरलिहसौरेयनभाक्षाः उत्तराहउत्तरेभ्यो उत्तरेदधरेभ्यः अधस्पदीसामर्थदधरेदधारेभ्यः नस्तेधस्पुष्पस्यस्तूयोद्यापयतित्वचम् पाटेआपयात्सयापत्ना यथीरधेनयेपाटेपाटेवहसिसुभागंकरणीरसिपाटेभगभनोधेयोसामहिंकृणुपत्पाटेअधदृक्षेजातसुभगमहीयमे

जायन्तीप्रत्यातिष्ठन्तीसंजायानामयासि उत्तानपर्णसुभगांसहमानांसहस्वंती अश्वाहहद्दायदपतांशपत्नघातनीपार्वतिया ष्ठाईनयाअमूरेषः तयासपत्नंसाक्षीयमहेद्वेरानयानिचपाटाविभर्षिकुंहिरण्यपत्नमंकिनंतेनसपत्न्याचक्षिआलूम्सिसेधमत् इमांधनाभ्याधिंगीरधांपनयतुमेअथासपत्नीयाधतेकृणुतेकेवलंपतिम् २ यासामाददोषा सोयातस्थेपृथग्यनः तासांसन्यनामिन्द्रअपकृन्तच्छिरः याःपुरस्तादाचरन्तिसाकंसूर्यस्यरश्मिभिः यावंचमनसप्येन्यन्तारिक्षेदधोदिवः यासांप्रेंखोदिविरुहो अन्तरिक्षेहिरण्ययः याःपतन्तिनातरथाउत्तानाःपदवातिनीरक्षंपरिसंपतिसायछदरिक्रतिपाश्वस्वारिसंगश्छतिविकुभाश्चेलनासिनी यासंसिक्थामिषुर्हरोमितोहिरण्ययः यारोहैःपप्रथन्तेपुष्कलैरिवजाम्यय यानदीः प्रतिगाहयन्तेसंरभ्यकन्यापयः यास्तीर्थिनपगाहन्तेघ्नास्यशितीरिवयासमुद्राउच्चरन्तुभ्रेचंपान्कनिक्रतिआगछन्तीजनेजनामधूनीः प्राहंतंबहुनासौसुनानीमिन्द्रो अपकृन्ताशिरः १३ आधिरायुष्मान्सवनस्पतिभिरायुष्मान् समायुष्मानायुष्मन्तंकृणोतु बायुरायुष्मान्सोअन्तरिक्षेणायुष्मान् सूर्यआयुष्मान्सदिवायुष्मान् चन्द्रआयुष्मान्सनक्षत्रैरायुष्मान् सोमआयुष्मान्सओषधिभिरायुष्मान् यज्ञआयुष्मान्सदक्षिणाभिरायुष्मान् समुद्रआयुष्मान्सनदीभिरायुष्मान् इन्द्रेणायुष्मा न्सगीर्भेणायुष्मान् ब्रह्मायुष्मान्ब्रह्मभारिभिरायुष्मान् तन्मायुष्मा नायुष्मन्तंकृणोतु देवा आयुष्मन्तस्तेमंतेनायु

अ · प
पि ग्रा ·

स्राज्ञसाहत अधिदृकीवसभीचलतोयोजीवं मामोचि: पुनराकृधिधयामंघिणहंगनंयममीपुरोदधिरेब्रह्मणाभिभूतये इन्द्रस्य
ते अधस्यदंत्वं वृत्रहामिमृत्सयेक्रत्वादेवंसमंयतु यद्धिमैन्देचपुराब्रह्मयमणिचक्रिरे तनूपाणंपरिपाणानिचक्रिरे समंतिदरस
कृधि अथेनमिन्द्रवृत्रहंनुभोमणिविरप्शमथैनेनमाभेतिष: शक्रतेयहन्तव: अनुत्वेन्द्रारभामहेसामसुमतीतव यथेंद्र
मुद्वातनंलब्धापक्रेअधस्यदं कृणोमिमधरंनधाशथतीभस्तमाभय: ॥ अंगिरसोजन्मनासितमुद्वादुर्वनस्पतिंस्पीलोरस्तो
याधत्यसाकमिन्द्रेणमेधिना अपरसोसिनाधत्यधाधत्यपरिरपृणापिशाचानीलोकव्याहोयाधत्यपुरदेविन: अभाहासिदंकुरुम
यगूदंपलेकृतंतसैहिरण्यकेशेनम: कृण्वोअरातये यासहतीमहोमीनातमीसाध्यानसो तस्मैहिरण्यकेशेनमस्कृण्वो अणत
ये यस्तेयोनिंप्रतिरेकाण्डाद्योगर्भदूषण: रायेसूदंग्राव्णस्पीलस्मरन्नासिता यदापीलमंगिस: पक्षोतिएवनस्पते
तदाहुरिंद्रैनंशक्रयुजसेमेति यथासेधिमघधाधतापस्पमानोवतस्यते एवापीलोरस्तोयाधत्यसकमिन्द्रेणमेदिना यतिं
शाचैः पुरुषस्यजग्धंमयत्यात्मनः आपीलोप्यायतेपुनस्तनयन्नातुपिप्लंपीलुंवाहुः पीत्वाहुरथोत्वादुर्वनस्पतिं सर्वा
स्वेभद्रामानामानितेमिन्नः पक्षंसः रक्षोहणंवृत्रहणंपीलेपिशाचजम्भनं जहानमत्रेरक्षाणांतंतेमथास्यायूषे ॥ ४ ॥
सगरायशत्रुहणेस्वाहा शरंनीलायशत्रुहणेस्वाहा सदंसायशत्रुहणेस्वाहा रुचिरायशत्रुहणेस्वाहा अवस्थयेशत्रुहणेस्वाहा

चायतेशत्रुहणेस्वाहा चातायशत्रुहणेस्वाहा समुद्रायशत्रुहणेस्वाहा मानरिश्वनेशत्रुहणेस्वाहा पवमानायशत्रुहणेस्वाहा
॥ इत्यर्थर्वणिकेपैप्पलादशारमाषां सप्तमः काण्डस्समाप्तः ॥ ७ ॥ अथाष्टमंप्रतिपद्यते ओंनमोनारायणायओंनमः शिवाय
गयत्रेओंकयादिवअसुतायप्रयामःकथापितेहरयेस्तेधुनृम्णःपृश्निंविरुपदक्षिणांददाभोंपुनर्मन्युंमनसाचिकि
त्सेनकामेनपुनर्मघोभवामिसंपृश्निंकृधिपृश्निमेनासुपाजेतूंजेनमत्वमथर्वकाव्येनकेनजातेनासिजातवेदाः मत्यस्तेगभी
रन्काव्येनत्वंजातेनासिजातवेदाः ममेदासोनाथेमिहित्वंप्रतर्दनंमायंहरंहनिष्पतत्वदनः कविनरोनवेधाअनुधीर
तरोवरुणस्यधायःत्वंगविष्वाजन्मानिवेत्थमतेनजनोमोविभायः वेंसंगवरुणस्यधायोविधायेथजन्माश्वदधीते
किमनारजसःपरोस्तिकिमवरंपरंकिमनारजसःपरोस्तिपरेणहृदासंतंजनंतूंतत्वंविद्वान्वरुणःप्रप्रयी
मधोवचसःपणयोवरुनीधीमायाउपसपेन्नुरिप्रात्वंहृदावरुणप्रवीषि पुनर्मन्युंपथ्यांनिवृतंयज्ञानंभूरिसोएषपाण्वंजनता
यचाभूमीलाकोयंनराधस्संजनासः आमायोयंनराधस्संजनासः पुनस्तेपृश्निंजनंनेदासिस्तोयंमेध्यमायाहिजनेषु
न्तर्देवेषुमानुषेषुरिप्रायातेस्तोत्राणिब्रह्मणानियानिदेहितंमलंयदितत्वमस्तियद्योनस्सपतस्सखासस्समाभोबंधूयते

णास्तस्मात्ताः यदयेतद्वृदं समाजादजामितुभ्यं यदितत्वमस्ति देवो देवाय गृणते वयोधा विश्वो विशायस्तुवते सुमेधाः अजी
जनो हि पुरुणस्थावं अयर्णं पितरं विश्वदेवंतस्माउर्वीयुः कृणुहि प्रशस्तं सखायोस्तिपुरुणश्चक्षुः १ वृषामेरवो रभ
सानि न्यतुरुग्रेणतेवचसाबाधेतुते अहंतमस्पमभिरग्रभंरसंजोतिषेवतपसोरयतुसूर्यः. यतेमोदकं विषं उताभिरग्रभं
गृह्णामिमध्यमृतावसंमियसानेसहातुते बलेननेबलंहमितर्मासनितेतनूं वृषेणहर्मिते विषमहेपरिषामाजीयो यत्य
गर्भतुल्याविषे आसितस्यतविमातस्यचोरुणोदकस्यचमाताहस्तस्यमन्योर्मृयस्यधन्यतो विमुंचामिरथांइवकेता
न्वृष्णिरुपउर्णियभूयामेशणुतासितलीकामानश्चशुष्कामंमपृक्षताशणयाद्रोयवेरिमधं आलकाच्यलुक्षायस्तेमा
तास्यविग्रनेविद्वतोवद्वतोयन्धुस्सरसः किंकरिष्यसि उदकूलायाउहिजानाजाश्वसाघ्रा प्रतंगर्तदुहशीनुषाहीनरसो
अकः कण्वाधाविदग्रयो द्विरेदयचरन्तिकाया० काश्पेभारवाति त्रमास्तासामरमतमंविषं तावुचंनतावुचंनहेरसिक्तंता
बुचंनारसंविषंतस्तुवंनहरिसिक्तंतस्तुपंतस्तुवेनारसंविषम् रेसंतेहेविषमियंकृणोत्योषधिः नायमाणंसहमानंसहस्व
तीसहतयोद्वोरध्रापुरुषाद्विषं २ परांजनंत्रैकन्कुदंजानंहिमवतस्परि धा श्वसंजिभयसंजीभ्यधातुधान्यः उते
धासिपत्रिणांधातुजभनमोजनः उनाभ्रतलेसेशिवउनासः पितुभोजनम् परिमाणंरक्षामसि अश्वानांसवितामि परिमाणा
पुरुषाणांपरिमाणं

हितासिषे परीमांपरिणः प्रियंपरिणः पाह्यद्रुहंमातिरंनोमातारीन्मातरं किंचनाममत् ननंप्राप्नोतिशपथोतकृत्यानामि
शोचनम् नैनंनिकंधमश्नुते यस्त्वांविश्वस्जिनः आसन्नर्दुषभासेविषा पयाडुतादुहादेश्वघ्नोचोरातुस्त्राः पा
स्वंजन त्रयोचसांजनस्पतक्षमावलासादहेवर्षिः पक्षतानांविदुर्नमतेपिता वृत्रस्यासकनीनिकापर्वतस्यास्पसोदेवेभिस्सवे ३ कऊ
शेकं परिधिर्नमयासि वेदोहिवेदतेनामगंधर्वपरिवाचने यत्रांजनप्रजापतेततेरुरिहानवे परिगात्सर्वेकुलं य
दिवासनुमुष्णते उनपतेभद्रीनाम्नीस्तादधन्नः पास्वंजनयस्यांजनः प्रसर्पसांगमंगंपरुष्परुः तस्मायस्त्वांविभाध
मुग्रोमध्यमशीरिव नैनोद्यंतुपर्यिनोनमन्वांदयगच्छतिजनेजनं प्रमीपतेयस्त्वांविभर्त्यंजन इदंविद्वानांजनःसर्वं
वश्यमिनान्नतं सनेयमश्वांगांवासाभात्मानंतवपोरुषः ३ यएकवृषोसिस्वजारसोसि यो द्विवृषोसि यस्त्रिवृषोसियश्चतु
र्वृषोसियः पंचवृषोयः षड्वृषोसियस्त्र वृषोसियोअष्टवृषोसि योनववृषोसि योदशवृषोसि पूपोदशोसि स्वजारसोसि ४
एकाचमे दशाक्षरा तोषपेयदिचादशे तावरिमधुलाभधुताकरत् द्वेचमेविंशतिश्चतिस्रश्चमेत्रिंशच्चतस्रश्चमेचत्वारिंशच्च
पंचचमेपंचाशच्च षट्चमेषष्टिश्चसप्तचमेसप्ततिश्च अष्टचमेअशीतिश्चनवचमेनवतिश्च दशचमेशतंत शतंचमे सहस्रंचा

पयस्वतीरोषधे यदिदारुधेनाघरिमधुलामधुलाकरत् ५ प्रथमानुवाकः १ आपश्यसिप्रतिपश्यसि परापश्यसिपश्यसि या
मन्तरिक्षमाद्यूमिंनत्सर्वं देविपश्यसि तित्यो दिवास्तिस्रः पृथिवीषड्वेमस्यूदिशोमही तथाहं सर्वीषापुनपश्यामिदेवोषधे
सुपर्णस्यदिव्यस्यतस्यहासिकनीनिका साभूमिमारोहेमं संभ्रात्मानंधूरिव तायन्मेसहस्याक्षोदेवोदक्षिणेहस्तादृदत्
तेनाहं सर्वं पश्याम्यूतंयश्चभव्यं यथाश्वान्तुरक्षोयथाश्वस्यावर्तनंयथाग्निर्विधितः प्रत्यं एवात्वमस्योषधे कश्यप
स्यचतुरक्षस्यंनाश्चतुरक्षा भीमेसूर्यमिवसर्वनंमाप्रिशाचंतिरस्करदर्शयेमायातुधानांश यथातुधान्यः आपस्यृगेधति
हृन्तंदर्शयमाक्रिमीदिनंतरश्चभंकरिपाणंयातुधानाक्रिमीदिन तेनाहं सर्वंपिश्याम्युतभूद्भुतंयथासूर्यश्चन्द्रमस्यधिश्रा
भूनाविपश्यन एवाविपश्यतात्मन्वायुम्सेपगादिह यो अंतरिक्षेणपततिभोमीश्योपसर्पति दिवंयोमन्यतेनाथंत्वंपिशा
चंदशेकुरु आविष्कृणुष्वरूपाणिमात्मानंपिदृहन्ना एषासहस्रचक्षोत्वंप्रतिपश्यामायत१ सोऽनांस्त्वोदोस्तुमलंपति
ष्टामतपापतांअहीनांसर्वेषांविषमरसंकृण्वोषधे अभक्रंदस्यभाण्डस्यमराळोगेनुशेरुतावेद्याणांसर्वेषांविषमर
संकृण्वोषधे यांपाकस्यगवकस्यगोधापिशेरहेरुत आसितानामेतसातमरिशेरसंकृधि एतद्वातंयजानोतुरुद्रश्चरसंकृधि
सर्वस्यषश्चोमेषजसीयविदूषणी आयमाणाप्रजनीतुसर्वेऽहोमहीनांतिरश्चराजेरसिनानथोपसयाश्चये शोसोयातु

धानंसहस्वयातुधान्यः ससहस्वान्सासहमेहानामजयम महत्माकंपैद्वेनोगेणयत्सामम अन्यायूंश्चहृदयांश्चशपथांश्च
रथविहः सामाउतपथतांसर्वनिरसंभकः असितस्यविभ्रद्स्यहरितोयस्यविद्रथ इंसीपिद्रधानांयोसृजांत्वपिता अजी
जनत् यत्यजानांनीलयीवोयत्यजानांहरीरुतत्कल्मषप्रच्छमोषधेजभ्रयाम्रुन्धती मायेमलजहिजहिः पितरत्मात्सद्वि
षं रभास्यस्माओषधिमाहराम्यरुन्धती एतजातंप्रदाकूनामरसंजीवलेकृधि रुद्रस्यभद्रिकावीरुत्सीयविषदूष
णी २ शतमर्यक्मस्यन्दने प्रस्यन्दते शतंपरशतं रुद्रस्यकाण्डानिते भ आपोधावताः अन्तरिक्षेपथियाभोनभसः
परिजज्ञिरे आपोहिरण्यवर्णास्तास्ते भवन्तुसंरुदेशंतेसन्तुहृदयायशंतेहृदयाय: शंतेअक्लोमभ्यश्चयतंन्ये
भ्यः यदेरेपससृशेयच्छीर्ष्णिपश्चहृषिभिः आपस्तत्सर्वंनिष्करंलशरिवमिवानशः संरुदेतहृदयोपसेनसमो
पशः अङ्गेभुवापस्तिनंनाभ्यंभोनस्तमेतुते आचरंतीः पर्वतेभ्योदेवीदेवेभ्यस्परि आपोयमध्यमापंनसरि स्यात्सो
रुषः शंतापोहैमवतीशंतेसन्तूष्णाशंतेसनिष्यदापः शमतेसंतुवर्षाः सन्त्वापोधान्येभ्याः शमतेसन्तमप्याशंतेखनित्रमा
पः शंयाकुंभेभिराभृता अनक्षयः खनमानाविप्रागंभीरेप्रापिपग्भोऽपिकृतापोयत्साधदामसि अपामहद्रिभानामा
स्रोदस्यानां अपामहप्रणेजनेषांभवतवाजिनः तापश्शिवापोअवयक्ष्मंकरणीरपः अथैवदृश्यतेभयस्वा भत्वभेषजी अभू

ज्येष्ठास्संभृतावीर्याणि ब्रह्मा ब्रह्मेष्टं दिवमातताना: भूतानांब्रह्मभूयमोधेजज्ञेनेनार्हतिब्रह्मणास्पर्धितुं: ब्रह्मेमेधा
मा पृथिवी ब्रह्मेमे सप्तसिंधव: ब्रह्मेमे सर्वदादिशा ब्रह्मदेवा उपासते ब्रह्म ब्रह्मणोयदति ब्रह्मराजीनिषसते सावित्रेब्रह्म
णोजातं ब्रह्मणाग्निर्विरोचते ब्रह्मओषधयोनतिष्ठन्तिब्रह्मवर्षन्तुवृष्टय: ब्रह्मेदं सर्वमात्मन्यावत्सयेषिपश्यति ब्र
ह्महोताब्रह्मपताब्रह्मणासुरोमिता अध्वर्युर्ब्रह्मणोजातोब्रह्मणेतिरतेहवि: ब्रह्मसृचोघृतवतीर्ब्रह्मकृषोमधुरेता ब्रह्म
णोहविष्कृत ब्रह्मरथस्यदेवस्ययुजेयातिस्वरेकृता ब्रह्मणासादंवनतिब्रह्मणायुज्यतेरथ: ब्रह्मणायुक्षोम्यपानंम्यथते
चरंब्रह्मणोजातकृषयो ब्रह्मणोराजन्याउत ब्रह्मेदंब्रह्मणोजातंब्रह्मणोविस्मयंब्रह्मभूदाराजन्यानांब्रह्मैषामुउषिक्तन: ब्र
ह्मैषांभद्रंसादनंब्रह्मणैषांसमाक्तदा ब्रह्मदासद्ब्रह्मदासाद्ब्रह्मेसेफिनाउत स्त्रीपुंसौब्रह्मणोजातौस्त्रियोब्रह्मोथयावना ब्र
ह्मोद्यतोत्रिवतोब्रह्मसवितोयानस्यर्त्वापर्वताभीरुध: ब्रह्मेदं सर्वमंग्राउतानामंतराद्यावापृथिवी मेब्रह्मैषाभवद्भनरेजातवे
दो अदद्ब्रह्मो यातुधानंमहाबलम् भवशर्वेउषुधिषेहेतिमस्मैनयषितोविसृजतांयुधाय ॥ अभूब्रह्मसूक्तम् ॥ पदस्विना
ओषधीष्वातिरंपुष्करस्त्रजावीरुधोमधुधिष्ण्यानीन: तिनाहमस्यमूर्धानमाभिषिंचामिनाप: आश्विनापुष्पादधिमाक्षिकंमधुसम्भृ
तं अश्वेलक्षणेनमधुमतेन आश्विनायुगुलंगोजनेमधुसम्भृतं पदास्विनोमधुगोमधु पदाश्विनासमधुगोश्वेयत्मधु सुरायां

सिच्यमानायांफीलालेधियन्मधुतेन पदास्विनागोवर्चसंहिरण्यवर्चसंहास्तियवर्चसमाश्विनातेनाहमस्यामूर्धनिमाभिषिंचामिना
यं: आश्विनन्द्यभिमोजमाभितस्तंकृणोमिते यातेभगंयतुयेनामाश्विनापुष्करस्त्रजा पदस्तुतेवर्चस्तुभगेनिहायांतेमधू
लक्ष अक्षौनक्रणीतपतीकंमधुमत्तरं आशीतस्यतलाशोवृक्षैषापतिकृ: पतिवेंसमयभीसुंस: एषेवशानानन्तस्त्रिण:
आयिते हार्दिमुरुकमोभगादिवेचनं क्लेक्लेपिक्रान्तंमनस्मपतिचक्षण: पुमांसंश्विनलक्षद्मांपुष्करस्रजा: आभित्या स्त
वर्चसा सृजंदिव्येनपयसासह यथापतिविश्वसोदेवकामोमधुमत्तरा भगंते मित्रावरुणाभगंदिवी सरस्वती भगंते आश्वि
नौ भादत्तां आदत्तांपुष्करस्रजं पतिपतिंते राजापरुण : पतिंदेवो बृहस्पति: पतिंत इन्द्रश्चाग्निश्च पतिं राजादत्रा तुते पतिं हितो
यानुवाक:-२॥ मनुष्यस्तेखलस्त्रकीरथोमथमहंखलधाराश्वतस्रस्तोस्यामि वेहिमानुष्यधिधीं इजीयंतमारभ
धंस्कानिचनंपुनीदिन: इन्द्रोबीजस्याभागोस्तुभगेतुपुरोगव: भगस्यहनद्वाहोवेजातशशीवहिनोअधा: पृथिव्याःफीला
तमिहावहतुमाश्विनाअभिहित: परिहितोधानेन पितृप्रभृतीमनुष्याणां जलेदेवानामाज्येखलस्त्रचा संपनी स्त्र
णिकापरिकृत फीनाशासंनोतारोबीजासोद्विष्मति: इहेंद्रमुग्निंच सृजस्त्रपूर्णाविहसोमनस्मद्भूनां होनाहोवे

च गन्धर्वस्तेहि स्कातिं ममावहः अतिपवोन्त्यायकपदुकः पङ्क्तिभार ईशानागन्धर्वाप्सुषनस्य सवहन्तु खले स्काति
मिहा सोत्तांप आपश्चादापुरस्ताङ्नरादधराङुत इन्द्रायवसोरीशानः खले स्कातिं समाहां स्कातिमिन्द्रः खलेयव्हीमि
हीह्राण मुदृणात् स्कातिमेविश्वेदेवास्कातिं सोमो अधोभगः स्कातिमे अस्तुहस्तयोः स्कातिर्यज्ञमाहारभे शतहस्तेनमुदृण
समुद्रस्येवमध्यतः इहमेधूयाभरयथाहं कामयेतथावथेयमुयस्कायातैवैवहस्तिनस्सहसूद्रियेना अधिनासोकृणुतांपु
ष्करस्रजा यामस्तिर्यंसोधन्विनाविश्वेदेवामरुद्गणा यामाश्विनासिंचनां भाग्रचानुहुधायतुत्वादोत्वादीयमीभवमधोर्मधुत
राभव अयमृषेस्ययवमार्षेयान्सुभगेभव अभ्राजातंवर्षजातमयोजातंविरप्शि अधोसमुद्राज्ञानंलत्सुरादगणेभवना
डीनामासिजनुषासासुराधरणीभव तस्याहिभद्रस्थासीदृसस्याडविकंगत असुरस्तऊधनिमस्यधारयमस्वे सुरेरात
श्चित्यागृहेसिरश्यान्यस्यक्रतुनिप्रुषमंकशीकायानिधीरायासुरासुत उरीहियाजिनीयतिकिमेकतीविश्वस्मिन्नेजन
न्यासते गर्भीराभिदृष्ठाय सुरेरैविपरिप्रेहि मादयन्ती जनेजनं अस्यारुहत्थालेनगमश्वंधाम्यंयसुतासुरापहुधानु
आचरन्तीः पर्वतेभ्यः रयनमाना जनभ्यः यासोसमुद्रे सेस्थानं यासोनाभिनिवेशनंनास्तेरदतु बुडुदे रदं कृत्वेमांसुस्तांसुजा

नयत देवतानो हृतस्य धारा मधुमद्यन्ते धामन्ने विश्वंभुवनमधिश्रितमन्तस्समुद्रे रुपन्तरायुषि अपामनीकात्समिधाधा
भृतस्पशमिमधुमन्तंकुर्मिम् २ द्वे विरूपचरत स्वर्थेअन्यान्यायत्समुपधापयेते हरितस्थांभवति स्वधांवुञ्जे अ
न्यस्यां दृशोसुवर्चाः दृशेमंत्वाङ्गिरसंनयन्त गर्भमतसो युवतयो विभृतं तिग्मानीकं सुयशसंजनेषु विरोचमानं परिधी
नयन्ति तीणिजानात्पतिभूषन्त्सप्तसमुद्रएकं दिव्येकमक्षु पूर्वमनुप्रदिशंपार्थिवानामृग्भ्यश्चसद्मिदाघृतमुष्ट
ऋमंयोनिष्पसाधिकेतुपत्तो मातरंजनयति स्वधाभान् आविश्योयमर्धतेधातुरासुजिह्वानामूर्ध्वस्तयशामुपस्थे उभे
त्वष्टुर्विभन्तजीयमात्मतीयी सिंहंप्रतिजोषयते उभेभद्रेजोषयेतेन मेने गावोनगाप्रातपतस्थुषैै सद्दक्षिणां
दक्षपतिर्भूथायुंजंति यंदक्षिणतो हविर्भिः उर्वंयमीसचितेचयाद्उभेसमयजने भीमतंजन् उषुऋमत्स्वहुयजते
समस्मानयासादृभोनसनाजहाति लेपंरूपंकृणुत उत्तरं यत्संदंचानत्सदनं गोभिरद्भिः कविप्रंथंपरिसरूपतेधीस्सादेवता
तासवितुर्वयंवृणउक्तेन्नयः येतेषुभद्रंविरोचमानं मर्तेष्वधाम विश्वेभिरायेत्यशोरिहोद्द्वेभिःपायुभिः पात्वस्मान् धन्वंतो
नःकृणतेगर्तमूर्मिषुऋंवूर्मिभिरभिनक्षतिस्मा विश्वासनानिजठरेषुधत्तेवुभयासुचरतिप्रजासु एवनो अग्ने समिधा सु
णानोरेवत्पावकःश्रवसाविभाहि तन्नोमित्रोवरुणोममहन्तामदितिस्सिन्धुःपृथिवीउतद्यौः॥ पोजामदस्य हरसोऽशिरु आनेयउतकाश्य

पोथः भारद्वाजागौतमायंयासिष्टतेभ्यः प्रब्रूमइहकिल्बिषाणि अगस्त्यः काण्वः कुत्सापस्वयणाविश्वरूपाः गर्गासुहृता अयस्का
श्रोनकास्संकृतयो ब्राह्मणा येनदुग्धास्तथाः प्रब्रूमइहकिल्बिषाणि योनोतिष्ठाब्राह्मणोनाधमानेनान्येन तृत्सउतधैमेणिषे
देवाउपद्रष्टारोवतस्मिन्निधंसंनयांकिल्बिषं यारोपयंकिल्बिषेब्राह्मणस्याथानिजानांसियुधाडक्षतानि अनुतिष्ठंमोक्षा
त्मानंनिधत्तेनुस्मैतद्देवाउतयेशयन्तिनाश्रीयांनपित्वेयंशौतननिंशौदुजायांनोतपुत्रंब्रह्मकिल्बिषेमोक्षोदेवतिष्ठेस्वरित
स्यपंथाशतर्चिनोसाधमायेमहर्षयःक्षुद्रसूक्तानामुतधाप्रजेहऋषीणांयानिजनिमानिपिप्रते मः प्रब्रूमइहकिल्बिषाणि
सोदर्याणांपंचदशानांशतानांयत्रत्रिंशदुत्तरेष्वन्तुदेवाः एकस्मिन्निद्देसेवेदिष्यंतंत्वब्राह्मणकिल्बिषमन्वाविन्दंतमेत
दुस्याद्वीदंनाथयोनोतिष्ठायोनोजातास्मिन् ब्राह्मणस्यकिल्बिषंनाधितस्मसोदर्यान्मिखतोब्राह्मणेषु उत्तिष्ठब्राह्मण
स्तंविद्धंजीतंयाम्मिपुनरेतुसर्वइन्द्राग्नीविश्वेदेवास्तेइजितंपुनराबध्नन्तुसदीधियायुष्कृणोतिसुप्रजायेजिगीषति
यब्राह्मणस्यब्राह्मणाहुताअनुकिल्बिषेनास्यप्रजांशर्वोहन्तिमरुद्रोहन्तिनाशनि योब्रह्मणस्यब्राह्मणस्यतंयदतिकिल्बिषेत्वेसो
मपीथायुयेनसंसाद्यापिप्सतेयोब्राह्मणस्यात्तांसूदस्यूंयेचापालुपन्तमः यउत्थायकिल्बिषेब्राह्मणस्यान्नमैक्षेनयायते

अथ वे
वि ।

उत्तैनं याता पृथिवी सतेत्सा मधेत्वक्तस्यपत्या ॥ तृतीयानुभाकः ॥ इनपत्नयानपतिश्चनूहा पत्सणानु यदत्तः सधणिश्चे
त्यनुत्ताः प्रत्यङ्गोमयः सहजयस्त्सहनिश्चानूहा पत्सणानु यदत्तस्त्सधणिभ्यांत्सानुत्ताः प्रत्यङ्गोमयः पंचजयापंचशाश्चा
नूहा पत्सणानु यदत्तास्त्सर्वनक्षत्रसनुत्ताः प्रत्यङ्गोमयः ऊरुभ्यांद्वेषीवक्षाभ्यांश्रोणिभ्यांभसमः सिषाजारैयपुत्थगीनभ्रमृणी
मसि अनस्तस्तां अहनेघ्नूष्णांपपीयांशमिद्वेतीनामेतांतस्यूनांदंस्त्री मदृतश्वकाकणि अपनाति सुकृतालिशुक्रेः कुकीतको
यथा : स्वक्केनेत्रिपुंपुस्तामिसानाशिष्यसि पुत्थगी यदास्थाः सुक्के दहेत्पदा मूधनिमाघिना नामेतानस्यूनादा सीं पुत्थगी पल
विष्यते संवत्सरमजरोसुरेभ्यः पतंक्रिमीत् यत्रसेअस्मदुग्न्धिउत्तेतंम्पचनंनेतत्तयमातृणं स्थांतेतन्पचनम् अस्माऊमे
तद्वीरेभ्योदैवेः अननंकृतम् गिरोतेस्मिपूतमुदकंहिमयत्सूतनोपमंस्कधनृतुप्रजामियूथेगपुत्थगी सत्वंगोमिरश्वेःअ
जयाप्रजननंभवयोमातथाप्राहीपीयत्रंजीपंतुभद्रयः १ मित्रः पृथिव्योदक्रामत्तांपुरंप्रणयामिव तामाविशन्तांप्रविशतुश्रा
यशर्मचवर्मचियद्धतु द्यावापृथिवीअन्तरिक्षेणोस्पृशेदिमश्चन्द्रमानक्षत्रेरतोमओषधीभ्यः यशोदक्षिणाभृत् शतुद्रोनदीभृत् ब्रह्म
ब्रह्मचारिभृद् इन्द्रोवीर्येणोदक्रामत्तोदेवाभ्यस्तेनोदक्रामत्तांपुरंप्रणयामिव तेमाविशंतुतेमाप्राविशन्तुतेयः शर्मचवर्मच
यद्धतु प्रजाप्रतिः प्रजाभिरुदक्रामत्तांपुरंप्रणयामिव तामाविशन्तुतामाप्राविशन्तुसावः शर्मचिवर्मचियद्धतु २ सन्पंजन्तः

प्रकृषतायद्वोदेवाउपोचिरे तामेभ्यस्त्वाभाशिमिन्द्रायत्वांसमृद्धयः अनद्वाहस्तायानस्तीरंश्रोणेवुमेवचः अत्रार्हीतद्विजायते
तत्पर्जन्योभिवोवषन् दिव्यापोपशुशरीरनुमन्तुगन्धरेऊर्जयतीर्तृतवतीः पयस्वतीर्शोभयमागुहा उदेहियाजिनीवति चूर्णिका
त्रातिपीमतीड्हानाभूषरसता कामभेषांसमाकृणः अहिंसीनाफलवतीज्ञानवत्सांपरोहतुरमंसहस्रभोगा स्याइन्द्रउपावतु
अश्विनाकालंकल्पयेतामुषावत्तद्वहत्पतिः पयामद्वहुधान्मयस्मंबहुपौरुषंयद्वोदेवा उपोशिरे इहभूयस्यादिति इहता
मुत्तृणांवयंदेवी जुषकृषानहेरदंवउत्तृणादिति स्थानिंवउत्तृणादिति रातिंमेवर्धयादिति स्थानिंचकारोवउकारस्किरस्को
पायमाशिकः अस्तिधांतुष्पनेपयोग्रीहिरथोतिलः तस्यगृह्णीतयत्कृतं परिशाक्वतुः शतंशर्कार्पशमावभ्रश्चैवलिंच
यद्वृषं तद्वैस्फातिकृणायतीसर्वमायातिस्थिसि सहजनेपराजहिसहस्त्रांपोषमन्वेषतीनाथोभवसमुद्रस्येवसंक्षयः ३
आऽहरन्तस्समभवद्राभ्यो दनायपेनातिपस्पशेहस्तिस्त्सवैपंचोदनोभवत् चतुष्पथांसमभवोदनस्त्सहस्पतेअ
जाआज्ञानस्त्सप्तांपंचमाभवभूमेन दिवमाप्रोत्पन्पारिस्यधोस्मणा दिशामोतुचक्षुषा अजः पंचमोदनस्यवः यस्मेमाताथ
स्तेपिताभ्रातरोयश्चमेस्वा अजंपंचोदनंपस्त्रासर्वेषुतमुपजीवित यस्तेपूर्वपिरागता परेपितरश्चयेस्तेधोघृतस्यकुल्लीउ
शतधारांविनतीयेसर्वदारदलेधारश्चरन्तोरक्षंतेयमस्यराज्ञाइतरेलोकासतेनातिराजामोतुनेनमाप्रोर्णवहिष्यंसर्वमन्नंद्य
युकथाः नास्मिन्होमाप्रोत्मजंपंचौदनंसंवत्सरात्रेणसम्पतोद्वादशाहेनकल्पते दीर्घसत्रेणसंपन्नोजः पंचौदनस्सवः यएषां

अथ॰ प॰
१५॰ ११॰

यश्चमृतं यश्चस्तेनो पापयति यएषां पंचमोभव यापूर्पपितिं विलापयाग्नेविष्ठेपरमू पंचौदनं दनंचताप्तं पंचतोनथो
शातः समानलोके भवतिपुनर्भिपरः पतिः अजंचपंचौदनं दक्षिण्पयोतिषंददत् ४ सूर्येभिमार्चसोकृतूकृतामधिनौ भाभा
दित्यऊर्धउत्तरं असौमार्चसोस्तु यर्चसामांपितुरपिर्चसासाहस्रति: सुराधास्तिष्यमानायाः कीलालमर्चसेनसातेन
मामाधिनोभा उस्तांपुष्करस्रजयर्चस्वान्मेसुखमस्तुरोचमानंविभासहिरण्यमर्चसंकृणोमिपक्षसाभियं मधोरहंमधु
नरोमधुमां मधुमन्तः मामनुप्रविशन्तुयर्चसूषमोवाजिनामिवपदभोजनमानमवर्चसिसाकनिक्रंदयाकनिक्रदश्वाणिवर्चसा
चमगेन्यर्चसाग्निमाधूपति यर्चसोयदति सूर्यः यावद्वयर्चोगोष्वहिरण्यस्याबन्धेमचेहियात् यावत्वंदेवसूर्येधिश्र
यैवपक्षसिनावन्मार्चसाप्रवपरपपणेभिगस्याहंभूत्वाउस्रेमर्चसोरथं समावहतुसर्वदा युष्मन्तं सुर्चसंभगेनाहंपरि
हितोयर्चसाद्विणेनच यथायत्राणिसर्वदा रोचमानंविभावसुः यनामाग्नगर्गमदेनामापर्चोगमत् एनामातेजागमदेनामाय
शागमत् हिरण्पेनचक्रेणभगस्यापिहितोरहः नेशुजापिब्रह्मणातस्मेहतुश्चिभाक्तंमेपुष्करस्रजः ५ पंचमोऽनुवाकः
सामान्य रत्नर्थर्चिकपेप्पलादशाखायां अष्टमकाण्डः ॥ नवमारम्भः कृतः ओंनमोनारायणाय ओंनमः शारिकाभगवत्यै ओंनमः सरस्वत्यै

ओंऊर्धअस्यसमिधो भवन्तूर्ध्वाशुक्राशुचयोयजुष्मतः युष्मत्माशुप्रतीकस्यसूनोस्तनूनपादमृतस्यसुरोविश्ववेदाः देवोदेवेषुदेवयज्यो
युक्ष्वाहुतेनमधाघृतेनमधायजंनसन्तिप्रीणानोनराशंसः सुक्षत्रेणस्पतिर्विश्वधायः अच्छायमेतिशवसाघृतेनसप्तिर्हिरण्य
रूपोधुरेषु मधुवूर्षसमर्पयन्मानमग्नेसेनयाविन्द्रसूनयुक्ष्वसुष्वेतेयज्ञधानमश्वद्वारोदेवीरन्वस्यविश्वेदुनादर्दतेयेऽउ
रूव्यचस्वधयास्योपपृक्षमाणातेस्यरुषणेरिषन्नोनावोनउपसानक्षेसंयन्नमवतामधुरंनः देवाहोतारंमममधुरंनोअग्नेजिह्वेभिर्गृणीतः कृ
णुतानाधिर्तिलोदेवीस्यर्हिरेदंवर्दिरासदेमतीमहाभारतीगृणानासंमनसुरीषमबुधंपुरुक्षुत्वसासुधीर्यायस्योपंविश्वतना
मिमस्महेवनस्पतेनसहजारराणस्समनाहेभ्यः अग्निर्हव्यंशमितासूदयातिभ्येस्वाहाकृणुहिजातवेदइडायभागंविश्वेदेवाहवि
रिदंजुषन्तांयजुंषियतेसमिस्वाहाग्नेः प्रविद्वानिहोयुनक्तुयुनक्तुदेवस्तविताप्रजानन्पात्मिनहेसयुजस्वाहा इन्द्रश्चकाम
दानियतेअस्मिन्नाविद्वान्मनुसयुजस्वाहाग्नेः मनोविस्मोवृन्दांसियतंमतस्वाहामातेनपुत्रंपिपृतेस्यर्क्षैमानविदाप्रि
योयजुंषिशिशाः पत्नीभिर्यातेहियुक्तायेभगंबर्हिषाप्रोक्षणेमिर्यंतंतन्वानादितिः स्वाहा पिक्षुश्चिनक्तुबहुधाउपास्मिन्नेसयु युं
जस्वाहाव्यृधायुनक्तुबहुधाविरूपास्मिन्इन्द्रोधुनक्तुबहुधावीर्यायास्मिन्सोमोयुनक्तुबहुधापथोस्वास्मिन्भगोयुनक्तुशिशो मत्सा
स्तिनज्ञेसयुजस्वाहा आधिनाब्रह्मणेतमर्यमिषंस्कारेणयंसपथियौस्वाहा रहस्पतेब्राह्मणोव्यर्षिसंपयंसरितंयजमानाव
धेहिस्वाहा २ आपःपुनन्तुवरुणः पुनात्वयन्वयः पवनेविश्वदंशीपवित्रेणशतायुषा सोमोभगोआधिक्षाधियन्ताविश्वनः पावयेतांसूर्यस्यरश्मी

षि दशजि शारभे वीरुकोभिषक् मातेरिव त्वनितास्मै यत्वारवनामसि दशाक्षेण किलमस्य वीरुधा वेदभेषजं यत तत्दाभिषारणं किलासं नाशयामिते अक्षन्नापिमीदन्तीति धत्वंनन्याधिष्टति किलासमन्यानीनीनशद्वर्चसान्नासमेजतु आज्येन घृतेन जुहोमि किलासभेषजं वीरुधानग्रेस्संकाशो किलसंनानुविद्यते पिशंगंवूमय भवति फकत्माषसुतत्संदृशि किलासनश्येतः परः प्रत्यादस्यामि वीरुधानि पृथग्जनानिनश्यणीपशंहशि किलासंसर्वंनाशयं नोभीषाये मवीरुधा यदिवा पुरुषे पिता त्किलासपर्यजिगंन मोनमस्तामोदेवाश्चत्यक्तर्तारमृच्छतु शीर्ष्णस्तेकन्देभ्योललाटात्परिकृणयोः ओषधाकिला नाशयामिते शस्तावर्णं इवनरातिस्सहोषधीनांभस्ता उच्छिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनुष्यात् अंसाभ्यांते दोर्भ्यांबाहुभ्यां परिहस्तयोः हृष्टिभ्यस्तेपार्श्वभ्यांश्रोणिभ्यांसस क्थ्यांद्वेष्टीवद्भ्यां पार्ष्णिभ्यां प्रपदाभ्यां ओषध्यावर्षंजुतया किलासंनाशयामसे शस्तावर्णं इवनरातिस्सहोषधीनांभस्ता उच्छिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनुष्यात् अंसाभ्यांते दोर्भ्यांबाहुभ्यां परिहस्तयोः हृष्टिभ्यस्ते पार्श्वभ्यांश्रोणिभ्यां परिभंससे क्थ्यांद्वेष्टीवद्भ्यांपार्ष्णिभ्यां प्रपदाभ्यां ओषध्यावर्षंजुतया किलासंनाशयामसे शस्तावर्णं इवनरातिस्सहौषधिरसहेवयोहृदयानिसहवितानमस्तुवः तेषांवो मनसस्पतेसहृदयंसमाक्रतं समानीव आकूतिस्समानाहृदयानिवः समानमस्तुवोमनोयथावःसुसहासति

समानहृदयंमनस्कृमिघाटः

नमुतरोमनः समानमग्निर्वोदेवस्तारयतुसंजानीध्वंसहृदयात्सर्वेसंमनसस्तनष्टोवोमत्पुजीर्णेऋध्यासहजीवाथ भद्रयः यथापुत्रः भगवद्पितृभ्यांदत्तुप्रियं सहैवोधानानिसमानाः पशवश्चयः सहधीर्यांवीरुधस्सहधस्तंओषधीस्सहरीक्षासहयशोविभाहोयस्सहामतिः सहप्रकर्वान्त्सन्तिसहवस्त्रियसतांसहैषांवीर्यणिलाक्षानिस्यथाधेसापतत्रिणी मिथुनस्सैहेतिसस्यतंवश्यामिसुमतिंमधुनाचत्यमांनिरंयुष्माकमन्तेऽण्यन्भूरितंसंगथेजने युष्मानमित्राश्चरतुतानिष्मानप्रतिजनाउत युष्मैतानित्वंश्रेष्ठंत्वमृतंमर्तियंचसंसमियस्समाकरंनायूथागवामिव समानमस्तुवोमनोजोषंवितानमन्वतः यदिंयदेषांहृदयंतदेषांहृदयेभवत् अथोयदेषांहृदंतदेषांहृदिश्रितं समानमस्तुवोमनःश्रेष्ठंविज्ञानमन्वतः यदिंयदेषंमनएषांयानिमनांसिचमग्नियगेन्द्रंतच्छणुरथेपादाविवाहितौ ४ सहस्त्रबाहुःपुरुषः सहस्राक्षःसहस्रपात् सभूमिंविश्वतोवृत्वात्यतिष्ठद्दशांगुलं त्रिभिःपद्भिर्द्यामरोहत्पादस्येहाभवत्पुनः तथायंश्रामुद्विष्वं अशनाशयन् नावन्नोस्पर्हिमानलनोऽपायांश्चपुरुषः पादस्यविश्वाभूतानि त्रिपादस्यामृतंदिवि पुरुषएवेदंसर्वंयद्भूतंयच्चभव्यं उतामृतत्वस्येशानोयदन्नेनातिरोहतिएतावानस्यमहिमातोज्यायांश्चपूरुषः पादोस्यविश्वाभूतानित्रिपादस्यामृतंदिवि त्रिपादूर्ध्वउदैत्पुरुषः पादोस्येहाभवत्पुनः ततोविष्वङ्व्यक्रामत्साशनानशनेअभि तयोरन्नमद्यंपदेवोरुदयानिसहवितानमस्तुवः तेषांवो मनसस्पतेसहृदयंसमाक्रतं समानीव आकूतिस्समानाहृदयानिवः समानमस्तुवोमनोयथावःसुसहासति यत्पुरुषंव्यदधुः कतिधाव्यकल्पयन् मुखंकिमस्यकिंबाहूकिमूरूपादाउच्यते ब्राह्मणोस्यमुखमासीद्बाहूराजन्योभवत् मध्यंतदस्तुयद्वैश्यः पद्भ्यांशूद्रोअजायत विराजोमेसमनसुद्विराजोअधिपौरुषात् सजातोअत्यरिच्यतपश्चा

द्रूमि मथोपुरा पशुरुषेण हविषा देवायत्तमतन्वत यज्ञो अस्यासीदाज्यं ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः यत्ते प्रावृषात्रोक्षं
पुरुषंजात मक्रमः तेन देवा अयजन्त साध्याबसवश्च ये तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः ऋचस्सामानि जज्ञिरे छन्दोह जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्माद्जायत तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतस्संभृतं पृषदाज्यं
पशूस्तांश्चक्रे वायव्यान्ग्राम्याश्च ये सप्तास्यास्सन्परिधयस्त्रिस्सप्तसमिधः कृताः देवायत्तं तन्वाना अयज्ञं पुरुषं
पशुं बर्हिषि प्रौक्षन्पुरुषं जातमग्रतो असंयत्तस्सप्तहोत्राजस्तोमस्साजायन्त जातस्य पुरुषादधि ॥ प्रथमः अनुवाकः १॥ इमां त्वमास्योषधि
मदृष्टमहनामहं अश्वस्यागो दराति त्वा रूपो यजिनीवति नादृष्टा जिह्वास्सनि नदनी हंनो राधिनापि मधन्नं शीरशे दूर्यं
किं करिष्यतः ओं इन्द्रामिन्द्रं हतान्यस्यास्तिनुंथनं इन्द्रो यस्मर्गोसाकं यूथं त्वणेषु धूनहा अभयतां अयश्च फान्पा
इन्द्रो अधितिष्ठति लेवेपिनस्तेते मुखान्यङ्गसर्पिणः अपिनद्यमदृष्टानां मुखं पादृतेरिव उतेषां जिह्वा जिघ्रन्तानदनी
हंनो राधि अथधिकमस्मगा रान्म्रोजादालिप्सत अभीत्संसेपिमोर्वानियेदृष्टाः पृथिवी।धिकः भूम्यासः पोरुषादोदभी
सोधीराणा ततमोजा अदृष्टास्ते यस्तेसाकं निजास्पच अदृष्टानां सप्तजाता पृथिवीनि पस्महो तानिन्द्रो बाहुभ्यां

सर्वहुतो नुपावपत् पशवस्त्वनु सप्तजाता अदृष्टाः पुरुषादिमाद्यां स्तनियसोमस्पत याहंसर्वान्त्रमणीमसि आत्माजा
यन्तिजारुषायउन्नोदिमतेभ्यः स्वनाम्नोषधिंतेभ्योविम्वीषधः कृते अदृष्टेभ्यस्तरुणेभ्योधरभ्यस्त्वरिभ्यः अहर्कुम्भामोषधिं
तेभ्योपित्तोवधः कृत येदृष्टायेदृष्टास्तितीरांस्तनूंश्चये तेनायेसर्वान्स्नहश्रिमीनने जितोजहि शीतजलायतशीतावान
उपागन्तु हिमेनाग्निनाशनोहिमेनापिः परीदंतातत्वादेवा उरुव्यंनात्मनुद्रियमजपयः हिमोजद्यानधोजंहिमोवक्षं हिमरस्तनि हि
मादधिप्रथामसि हिमेनपित्तमोषनं हिमवंशधरनपन्द्रस्तनपश्चे अवकातमरोहतु स्वनेपरिविलंतव अर्चिषेअये प्रथमंग
गानो अपसंउत गृणीमि अमृणानामधा मधापरुष्परुः शीतिकानामसे माताजलाषोनामते पितारुद्रमन्नराम्रधाहीकुमत्तुभ
द्रपाहिमे जातोदक्षे द्रक्षिंधुतमर्षीहत तयाते अग्नेभंनामाश्वमिधाधापिधान्या आमानामास्योषधेतस्यास्तनामजयः अग
स्त्यस्यपुत्रासोमाविधातुपुरुषान्यम मानोअग्नेतन्यंसावासंस्थीरिषः यंतासमुद्रजवयमारोहाश्वस्तये दिवस्तादाधपद्वुन्धारासपु
द्रिया अपहितंकुम्भो हरितोवकाभिः परिश्रितेनायींशमयामसि शमयामूकंरियेशिरस्तुस्तुभाविधा रभीतेवा चाकृषेवीरुभी
तं पार्षिंरजः निमुंजेषु यदुद्रंनिनद्रेषुपदन्तरं यत्समुद्रे यत्तिंधौनेनाग्नं शमयामसि येनमस्याचकाषानउस्थीरणस्तनो
हीतकस्यरक्षस्याधिशमनमुद्धरे आयनीउतनोयिते हरन्तु येद्रपः परायतीः परावते परावहन्तु पनपः हिमस्यत्वाजरायुणा
त्रेपरभयामसि शीतिकेशीतिमिल्लोहिमकेहिमामिव।धिरः अकृष्णनासलोगले नपहतो पयायिस्नुना लोगूलंरहरक्रुधूर्

केणेवमग्निना देवाएतं मधुनासंयुक्तं यवंसरस्वत्या मधुमत्या चरन्ऋषय इन्द्र आसीत्सेनापतिर्दशक्रतुः फीनाशा मर्मरुतस्तदानवः
दिरण्मयेकलशेसुरानवोदेव्या कृते अवभृतमश्विना सारघंमधु ततो यवो विरोहतो मधद्विषदूषणा यवार्यां सरस्वत्यः दृषाय
मश्वाभरत् यद्दृक्षं मधुषाव नसञ्जायतु मश्विना केरण्डाना मत्सरथो दक्षस्यसेस्यादि ततोयवो वितोहतो मधद्विषदूषणः यद्
स्य मरथो मधुसरघास कृथभत् सरघास्तुसर्वतो घुर्वन्नराधंतु मश्विनायो वेदिग्धविद्धो हि देशोपाचरत् तीर्थेरश्मिव मज्जन
मुक्षंभरतमश्विनाः दृत्यंवहन्त्यहोयोगाय योगायंचतुर्गवा तवेते विषंविषाता मुग्रोमधुमशीरिव यस्यैव ग्रसपीसंग
मंगंपरुष्परुः तस्याद्विषं विषाथस्यउग्रोमधुमशीरिव शकलंचनते युवान्नार्हन्त्योषधीः यवेघायवायद्वोरश्वायुक्तवाद्विषंय
वोराजायवोभिषग्यवस्यमहिमामहान् यवस्यमन्थं पपिवानिन्द्रश्चकारवीर्यं आभरामृतं घृतस्यपुष्पं आरभभन्त्रिषा
तोषधैरदं दूयद्विषं दशयन्तु शिव शिद्वभूद्राजन्याउत यद्धनुर्मसिनी दृश्यते धनुष्कपालुनः जीवातवेनमतवेविरत्नारभाम
हे रसविषस्यनाधद् सुधः केनमद्विषभूमा मम्मा द्विषोमध्या भूम्यांत्वाद्योदिवः मध्येपृथिव्याय द्विषंतद्वस्मादूष
यामसि अभ्यक्तेनिहितं विषेकपाले निहितं विषभ् शिलायांजस्तेमातः मधमोविषदूषणी निवस्याहंयेदृक्षस्य विष
स्यराल्यस्यच अथोविषस्यमेभस्यसामंविषाचमग्नभैं नरिद्वरंनधिते उतभूद्राउतार्यविषाणो विश्वगतनिनां सर्वं

येचारसंविषं पुरुषस्यामृतकण्वोविषप्रथनमामयम् यथातन्वारोपयस्तुधास्वरसंविषं यद्वोदेवाउपश्रिकाउद्वेहंभुवीरं
दधुः तत्रामृतस्यासिक्तंउभाकारारसंविषंशकुन्तिकमेग्नीद्विषपुष्पंधयन्तिकानरोपयतिनसादयसरसंसार्थविषंअभ्यक्ष्वा सा
निदुर्गणिसारीशकुनयोयथाहेन्द्राणीवरुणानीसिनी वालीक्रकोव्यांग्रहांभूरपुत्रांदेवंयावामोविषदूषणं अलक्ष्यालक्ष
यावंजाल्यनिगीमहेश्वरद्विषंवधाभिषग्ययमिश्वासामहेअस्तायोरथाक्षभिष्यस्थाद्विश्वमिदंजगत् अस्थुर्विश्विसारोपयो
अनज्वाहः कृषानवेः यावत्सूर्येतितपतियावन्नाभियपद्यते तेनाहमिन्द्रतन्तेन कृणोमरसं विषंउद्विषमरसं विषमघो
भागेरसंविषं ५ मातरिश्वासमभरद्धातासमधात्पतः इंद्राग्नी अभरतांत्वष्टानाभिमकल्पयत् भगस्यात्मनक्षद्रुद्रस्तेअ
मुभाभरत् राज्ञीस्त्वाभ्यगोपायसात्वं भूतेअजायताम् द्यौष्टायुगेपिपदन्तरिक्षमसुतेव माताभूतस्यगोप्यस्यपृथिवी त्वा
भिरक्षतु यांत्वादेवास्समदुस्सहस्वधुरुषंतंनी साजेचितुमस्मेजमपामध्यजाविषंयाः पुरस्तात्मस्यन्दते दिवानक्तंचयोवितः
आपः पुरः स्वयन्तीस्ताउतेविषदूषणी आतःपस्तेवर्षमासीद्राग्नेछायाभवतुमः उल्वंतेअभ्रमासीत्सावंभूतेअजायताम् ग
न्धर्वस्तेमूलमासीच्छावाप्सरस्तपमरीचीरमंपूर्णानिसिनीवालीकृलंतव अजरादेवादडरमंतमर्षेघातस्तेतदभ्रमादेत
दुतेविषदूषणं अनग्नौस्वनसानंविषंगभीरेसंभिषक्कुर्भिषक्तमे उतेविषदूषणं याः पुरस्ताद्वितिष्ठन्तिगावः अजाजिनी
रिव अमृतस्येवास्यनोहास्यरुन्धतीयोमयस्त्वाचायाहयायमधाभरत् ततोयवः प्रजापतेः सोमद्विषदूषणा यवस्येत

पलालिनो गोहमस्पतिलस्य च ब्रीहेर्यवस्य यसदैवेन कृणोमरसंविषं महीवौन्नो समुद्रस्याभिदृचाघवं नो देवो
वा गुल्मामीनां समुद्राश्च उदाभरं समुद्राश्च उदाभरत उताम पुष्करादधः अस्याः पृथिव्या देवाश्च क्षुराकाशमसिविषदूषणं द्वितीयः अनुवाकः २ समानमर्थपार्थिवं देवा रूपं रूपं नपत्सायधमाना उदारिताभिमंविष्क्लिन्देवो रूपमकृतत्व
मेषां देवो देवेभिरागमं मंहनो आदित्यः पितासुमीनजानवेदसमेकरूपो युहामवं आतिथ्यमाविरकृतुरेव उभये भिः पितृभिस्संविदानः महान्तरीयाउपमस्तमागंमंगुभिर्दिवंविष्टम्भिः ना विशन्ति पुरुषंशयानं प्राणानिष्टानिषसन्तेनंनेनोरा
आतुमनस्यमानः अक्षारस्तांलक्ष्मणीयमानां पशुभ्योनः पशुपतये रुद्रस्सर्वस्योहृषितांमानः प्राणोपुरीतिषःचायुस्सं
पोषिश्रुतः प्राणापानमभिरक्षं प्रदायुरेहिमां देवायजा प्रजापतासादित्याभ्येमिरे पूषारमिषु पन्ताद्रेवो विष्णाराक्रमे स्थोहं दिवरोहति प्रयातु देवस्सवितुसमेभिरूपाणि पिंशतु अंजन्तो मधुनापयो अनक्तं यातु मश्विना विश्वेदेवाः
प्रयानना दिशास्सनोवसः पुरः पश्चात्स्वस्तये अभूवंमिहस्वस्तिस्संगवोनोभिरक्षतु देवोदेवेः पुरोहिता मरुतोरुग्र्णीनाग
मत्सख धर्मणऽतये अपसेधन्तु मित्यवः इन्द्रोराजादिवस्परिरहमिमायातिहलिसनेभाः फल्गुनादिशः १ आकलत्तेव
व राबनः परावतस्त आभर इहैवभानुगमापूर्वि अनुगमता मन्मवप्रमितेहुवं त्वाभिचेरुःपुरुषः सोयदत्तणोदनः उमौ

चनप्रमोचने उग्रंयवादा वरामिते यद्रोहितोपिपेस्त्रीपुंसेविसा यदेनसोमातरिक्षाच्छेपेपितृषुताडन उन्मोचनप्रमोचने
उभयवाचावदामिते यत्ते मातायत्तेपितांजामश्चातान्यसजनि प्रसक्तेयस्मभेषजरद्रिंकृणोमिते ये हि ये हि पुनरेहि सवेणि सन
सासह शतोवसस्यसानुगाधिजीवपुत्रहि अनुहतः पुनरेहि विद्वानृतंपथः आरोहण साक्रमणंजीवतोजीवतो यनं त्वाधिभेषप
रिष्यसि जरदृष्टिर्भविष्यसि निवेचिमंयक्ष्मंगेभ्यो अंगज्वरंतव शीर्षरोगमंगरोगं यश्चते हृदयामय यक्ष्मंपेवप्राप्तुतश्चा
चातुतः परत्तं कृषीवाधन्वतीवाधाक्षत्यायश्च जागवि तेतेभणम्मोसारो दिवास्तंचजाग्रतु २ अयमग्निरुपसद्यहस्तूर्य
उदेतने उरेहि मत्सोगम्भीरः कृच्छ्राश्चितुमस्मति नमोयमायनमसोस्तुमरुत्वतेनमः पितुर्भः उतयेनयन्ति उतपरिषस्व
योनरत्वमग्निंपुरादधऐतुप्रागूऐतुमनऐतुचक्षुरथोबलं शरीरमस्य संविदानुरुप्रांप्रतिष्ठतु प्राणेनाग्नयश्चक्षुषासंसृजेमंसमी
रय तन्वासंसृजनेनयोत्था मरुत्स्वामरुतोषु भूमिरहाभुवन मातेप्राण उपदसं मापानोपधायते सूर्यस्त्वाधिपतिर्मृत्योरुदायच्छा
तिराग्निभिः इमंउर्वरुथानिस्सामनिः परातनोरोमंविनयाः शंतोरोमीश्च उक्तना अयंलोकः प्रियतमोदेवानामपरा
जितः तस्मैत्वमिहनिधेअरुष्टः पुरुषमस्यवे तस्मैत्वानिक्वयामसिमाउपाजरसोमथा २ नंवरं प्रथमंसूरिचक्षसंपारस्सनि
लोमातरिश्वा भीहरस्तप उग्रंमयोभुव अपोपोरुचो प्रथमजाऋतस्य सोमोराजा प्रथमोब्रह्मजायां पुनः प्रायश्चरणीयमानः

अन्यन्तित्वा वरुणा मित्रो आसीद्यि हेनिहस्त रण्यानिनाय हस्तेनैव ग्राभ्य आदित्या ब्रह्मजाये तिवेदवोचत् नदूनायसखातः ला
णानयाराष्ट्र गुपितं स्याग्नेयस्य यामाहुस्तारकां विके शीडुत्प्रागा ममयपत्समांसा ब्रह्मजायामनिनोदुराष्ट्रं यत्र ब्राह्मणादिशमुदल्ल
एषां ब्रह्मचारी चरति वे विश द्विषस्तरेयानां भावतेकमंगं तेवनाया मन्यविन्द्रहस्पति स्तोमेन निहतां जुह्वं नदेवाः देवाएतत्त्वापजयं
तुर्वसतर्वयस्तत्पक्षतेये निवेदुः भीमाजाया ब्रह्मणास्यापि निहितादुर्धा रहाति परमेष्ठीमन् पगभीवपयन्तो जगत्यश्यापिलुप्पते भी
रा येहन्योन्ति मियो ब्रह्मजायाहिनस्तिनाम् सधीगभीः भन्यधन्ते कुमारादशमास्या आस्तिनाशे निरुह्यते ब्रह्मजायादेरा पुनर्वेदेषा
अदद्धः पुनर्मनुष्याउत राजानस्तप्तं कृण्वानो ब्रह्मजायांनपुनर्दद्धः योपुनर्दीय ब्रह्मजायां कृत्वादेवैर्न किल्विषंकृतं पृदृपयिया
भक्तो भगायमुपासते ४ नतत्र धेनुर्होहेनान द्वान्सहते धुरंविजानियत्रब्राह्मणोरातिं वसति पापयानयर्षमे ब्रावतणंब्रह्म
उपामाभेयर्षति आस्मैसमितिः कल्पतेन मित्रंनयतेवशं अस्तुमतीचरति ब्रह्मजायांशातंपंक्तीः प्रदिशश्चतस्रः पशवोयुन
रेनांहरातु सदिवोरारं चयातु प्रपीणां योपुनर्दीय ब्रह्मजायां राजाकल्पेनयजते हर्यक्षोस्माओषधीर्यो काश्यामिवपश्यती
विषमुष्णात्यपामिव मुष्णाति पीरुधां योब्रह्मजायांन पुनर्दाति तस्मै देवास्तधिषं दिग्धमस्यो तत्पदयो दिशस्त्रियाः घृ
र्वै ब्राह्मणा ब्रह्माचेदमग्रहीत्स एवपतिरेकधा ब्राह्मणेयपति त्रराजानो तवैश्पतुत्सूर्यः मधुघ्नयतु नेत्र भोमानवे भ्यः

ष्ट नैनांतेदेवा रद्धस्तुभंरपते अनुवेना ब्राह्मणस्यराजन्यगंजिघत्सोनाङ्गाः अस्तुधोराजन्यः पापान्नमपराजितः सब्रा
ह्मणस्यगामश्वतञ्जजीयानिमश्वानिवैरिञ्जनयतेहन्तुवोभिर्पासव्यः हतघोतुराष्ट्रं योब्राह्मणंदेवबन्धुं हिनस्तितस्यापितृणा
मप्यतुलोकम् देवपीयूंश्चरति मर्त्येषुगरगीरेभिवत्यधिभूवांयोब्राह्मणंमन्यते अनुमेयसविषस्यपिबतितेभातस्याविषं
सपिबतितेभातंपशवन्नप्रिंप्रसीदति योब्राह्मणस्यब्रह्मधनमभिनारमन्यते सताधारानिधीदृतनांनाशेएवनोतुनिष्किदंअ
चया ब्रह्मणानन्द्साद्धनमीतमन्यते यएनांहन्मदमन्यमानोदेवपीउनकामोनचिनासन्नभे अन्धोस्दये अग्रेध
न्धोउमनंदृष्टानमसीयान्तं नब्राह्मणोहिंसितव्यायेः प्रियतमातनूः सोमोस्यब्राधादइन्द्रोस्याभिशस्तिपात् अ
ग्निर्वैनः परयायसोमोदायादउच्यते जयताभिशस्तारन्द्रस्तत्सत्यंदेवसंहितं आयिहितचह विषाप्रजाकृणिशर्मणा
ब्राह्मणस्यराजन्यस्तपसीषागौरमाजः ५ इषुरिवदिग्धान्पते पृदाकूरिवगोपते साब्राह्मणस्पेपुन्दिग्धानयाविध्यतु
पीतया तीक्ष्णाइषवो ब्रह्मणा हेतिसन्तो यामस्यन्तिशर्व्यानिसाम्पां अनुहायतितपसा मन्युनाशोतदूतादग्निरन्ति
तेतया जिह्वाधामवतिकुल्मलंवांनाडीकाल्पा तपसाविद्धिध्यते शिर्वाह्यविधातुदेवपीयंनिजस्तेनुभिर्देवजूतेः ये
ब्राह्मणंहिंसिनारस्तपस्विनं मणीषिणं ब्रह्मचोदिणंभान्तं अग्निमद्भविताराष्ट्रमेषांनपसेधतिहन्तं नातुमेन्न पे महत्समरा

जं नाशंदशानाडुनतेभ्यः अब्रवीमित्वा वैतहव्याः पराभुवं गौरेवतां हन्ममोवैतव्यां इनाचरत् येकेशरमा मुदायश्चतमा दाउपेश्वरं आभिमाथाजायन्तिनोदिवि दिविपक्षशंभृगहिंसन्याभ्रीमसुंभयंपराभुवं ये रहत्सामानमोगिरसमात्यं आह्मणंजनाः तेषवलोकामुभयादन्तलोकान्मायत् ये आह्मणं प्रत्युष्टीचंयश्चास्यैशुल्कमीशिरे असुत्तेमधेऊ त्याधाः केशानत्वादन्नासते अष्टापदीचतुरक्षीचतुः श्रोतावतुर्हनुः द्विजिह्वाद्विप्राणाभूत्वासाराष्ट्रमधिधूनुते ब्रह्मगवीपश्यमाना यावत्साभिवजंगहे तेजोराष्ट्रस्यनिर्हन्ति नवीरोजायतेपुमान् आक्रमणेनवैदेवा द्विषन्तोद्रन्ति पो रुषंते आजंब्रह्मणंरक्षेत्रेनाअनृतवादिनम् विषमेतद्देयकृतं राजानरुणोअब्रवीत् ते ब्राह्मणस्यगोदुग्धाराष्ट्रेजागार कश्च न नदैराष्ट्रमाशयतिनिगोनाश्वमिगोदकं ब्राह्मणो यत्रजीयते तद्राष्ट्रमास्रवतिद्विगोनाश्वमिगोदकं ब्राह्मणो यत्रजीयतेत द्राष्ट्रं हविरुच्छनाएकशतं यैजपनाभूमिर्वाद्विधूनतः प्रजाहिंसन्याब्रह्मीमस्तूंमयं पराभुवं यासुदाजंगयोमणीणिणश्शमु सातांरहनीरेवनूतां साब्रह्मजंपथतिपथमाना राष्ट्रमस्यरहतीयश्चवर्चः यायाब्राह्मणमिच्छति ज्यामिवं हन्ति पिधा मिभायशसेदुरुतिवंदेवाघ्नन्तिगौतमम् ८ एकपाद्यरफकाकुंचत आभोतिचाचरुन्धेषडभयादन्याअन्ययाआसि धाद्विपाच्छन्दोद्विपदश्चपशून् तदाभोतिषचरुन्धेद्वितीययारात्र्याद्वितीययासमिधा त्रिपाच्छन्दआंश्चलोकान्सत

दाप्नोतिचाचरुन्धेतृतीययारात्र्यातृतीययासमिधाचतुष्पाच्छन्दश्चतुष्पदश्चपशून् तदाप्नोतिचचरुन्धेचतुर्थीरात्रा चतुर्थ्यासमिधापंचपदीरात्रिः पंचभ्रदिशस्तदाप्नोतिचाचरुन्धेपंचम्यारात्र्यापंचम्यासमिधा वैराजंछन्दोविराजंक्षत्रंराजं तन्नानं तदाप्नोतिचाचरुन्धेषष्ठ्यारात्र्याषष्ठ्यासमिधा सप्तभाणंसप्तानांसप्तर्षीश्च उदाप्नोतिचाचरुन्धे सप्तम्यारात्र्या सप्तम्यासमि धा ओजश्चतेजश्चसहश्चबलंचनरामोतिचाचरुन्धे अष्टम्यारात्र्याअष्टम्यासमिधा अंभश्चमहश्चअंभश्चभाषंचतदा प्नोतिचाचरुन्धेनवम्यारात्र्यानवम्यासमिधा ब्रह्मवर्चसंचेंद्रियंचब्राह्मणपशंसंचतदाप्नोतिचाचरुन्धे दशम्या रात्र्यादशम्या समिधा विश्वानृतुंश्चसर्वानृतूंश्चतदाप्नोतिचाचरुन्धे एकादशारात्रेर्वाश्वसमिधापांक्तंछन्दः प्रजापतिंसंव त्सरंतदाप्नोतिचाचरुन्धे द्वादशपारात्र्याद्वादशासमिधा ओंयोवा एकशरावंनिर्वपेदेकस्मिन्वाग्नावेवंविद्वान् एषवाएकऋ षिर्यदग्निः एकऋषिंचैवलोकंचाचरुन्धे एकऋषिरिवतपतेएकऋषिरिवादीप्तएकऋषिरिवाग्नेभवति एवंवेद एवंविद्वान्ब्राह्मीर्यादेतामेवदेवतामनसाध्यायेदेकऋषेस्त्वाचक्षुषापश्यामिएकऋषेस्त्वादृत्याभारमेदेकऋषेस्त्वास्यनु ब्राह्मास्येकऋषेस्त्वाजठरेसाधयामीतिमयधाहुतसिद्धंब्राह्मीर्यादेवैनंब्राह्मणेवैद्विशरावंनिर्वपेत्प्राणापानावेधानुनिर्व पेदेतेवैप्राणापानौपन्मातरिश्वाचाग्निश्च प्राणापानौचैवलोकंचाचरुन्धेजीवतिसर्वमायुरेतिनधुराजरसः ब्रह्मीयते

यः प्राश्नीयादेतामेवदेवतां मनसाध्यायेत्प्राणापानयो स्त्वाचक्षुषापश्यामि प्राणापानयो स्त्वाहस्ताभ्या मारभे प्राणापानयो स्त्वास्यनुभाभ्या मि प्राणापानयोस्त्वा वैत्रिशरावं निर्वपेत्त्रीण्येवत्रिकादुकान्यनुनिर्वपेदेतानिवै त्रीणि त्रिकादुकान्यनुनिर्वपेदेतानिवै त्रीणि त्रिकादुकाण्यभुर्वनुस्तामानिवतुं पि ब्राह्मणं ब्रह्मवैषलोकंचायतनेब्राह्मणवर्चसी भवतियः प्राश्नीयादेतामेवदेवतां मनसाध्या येद्ब्राह्मणस्यचक्षुषापश्यामि ब्राह्मणस्याहस्ताभ्यामारभे ब्रह्मणस्यास्येनप्राश्नामि ब्राह्मणस्यावै चतुश्शरावं निर्वपेच्चतस्रएवयोषीरनुनिर्वपेदेतावैश्चतस्रउषीर्यद्वित्रोदिशश्चैषलोकंचायतनेकल्पन्तेस्वैदिशोदिशांप्रियो भवतियः प्राश्नीयादेतामेव देवतांमनसाध्यायेदिशानांत्वाचक्षुषापश्यामि दिशानांत्वाहस्ताभ्यामारभेदिशानांत्वास्येनप्राश्नामि दिशानांत्वा वैपञ्चशरावंनिर्वपेद्वैश्वानरमेवपञ्चमूर्धानमनुनिर्वपेदेतेवैवैश्वानरः पञ्चमूर्धाद्यौश्चपृथिवीचरसावतिपंचवैश्वानरंचैषलोकंचायतनेवैश्वानरंतप निषेश्वानरीयदीदायवैश्वानरीवाभारो भवतियः प्राश्नीयादेतामेवदेवतांमनसाध्यायेद्वैश्वानरस्यत्वाचक्षुषापश्यामिवैश्वान रस्यैत्वाहस्ताभ्यामारभेवैश्वानरस्यत्वास्येनप्राश्नामिवैश्वानरस्यत्वाहस्ताभ्यामारभेवैश्वानरस्यत्वास्येनप्राश्नामिवैश्वानरस्यत्वावै षड्शरावंनिर्वपेत्षडुषाग्रएवदेवाननुनिर्वपेदेतेवै षडृतवोनोदेवायद्दधरुतूंश्चैषलोकंचायतनेकल्पन्तेस्वैऋतवोनर्तुभा दृश्चतुऋतूनां प्रियोभवतियः प्राश्नीयादेतामेवतांमनसाध्यायेदृतूनांत्वाचक्षुषापश्यामिऋतूनांत्वाहस्ताभारभेदृतूनांत्वास्येन प्रा

श्नामिऋतूनांत्वावैसप्तशरावंनिर्वपेत्सप्तऋषीनेवानिर्वपेदेतेवैसप्तऋषयोयत्प्राणापानाभ्यामसंतर्पिश्चैषलोकंचायतनेसप्त र्षिरियंतपतिसप्तर्षिरिवरीरायसप्तर्षीणांप्रियोभवतियः प्राश्नीयादेतामेवदेवतांमनसाध्यायेत्सप्तर्षीणांत्वाचक्षुषापश्यामिसप्तर्षीणांत्वाहस्ताभ्यांमारभेसप्तर्षीणांत्वास्येनप्राश्नामिसप्तर्षीणांत्वा योवाअष्टशरावंनिर्वपेद्विराजमन्नंवैविराडन्नंविराजमेवावरुन्धेपदीरनुनिर्वपेदेषांवाविराड्यदिर्द्यौश्चपृथिवीचापश्चोषधयश्चविराजयान्त्सिंश्चलोकेमुख्यिंश्चवैराजऋषभइत्यनेप्राहुर्यः प्राश्नीयादेतामेवदेवतांमनसाध्यायेद्विराजस्त्वाचक्षुषापश्यामिविराजस्त्वाहस्ताभ्यामारभेद्विराजस्त्वाचक्षुषापश्यामि विराजस्त्वाहस्ताभ्यामारभेद्विराजस्त्वास्येनप्राश्नामि विराजस्त्वा १ वैनवशरावंनिर्वपेन्नवयानग्न्यदेवाननुनिर्वपेदेतेवैनवयानाना देवायन्नाद्यावासश्चैवलोकंचायतनेकल्पन्तेस्वैमासासांतानांप्रियोभवतियः प्राश्नीयादेतामेवदेवतांमनसाध्यायन्मासानांत्वाचक्षुषापश्यामि मासानांत्वाहस्ताभ्यामारभन्मासानांत्वास्येनप्राश्नामि मासानांत्वा वैदशशरावंनिर्वपेज्जगतीवधेनुमनुनिर्वपेदेषांवाविराधेनुर्यद्धजनः पेशवश्चैवधेनुंचयत्तंचलोकंचपशून्श्चायतनेकल्पन्तेस्वैइडेडांप्रियोभवतियः प्राश्नीयादेतामेवदेवतांमनसाध्यायेद्विराजात्वाचक्षुषापश्यामीडायास्त्वाहस्ताभ्यामारभेविराजात्वास्येनप्राश्नामीडायास्त्वा योवा एकादशशरावंनिर्वपेद्रोहितामेवानुनिर्वपेदेषवैरोहितोयदिन्द्रइन्द्रंवैषलोकंचायतनेकल्पन्तेस्वैइन्द्रि

या वै प्रिये इन्द्रश्चमघवतियः प्रश्रीयादेतामेवदेवतां मनसाध्यायेद्विन्द्रस्यत्वाचक्षुषापश्यामीन्द्रस्यत्वा हस्ताभ्यामादर भेदिन्द्रस्यत्वास्येन प्राश्नामीन्द्रन्द्रस्यत्वाजठरे योवै द्वादशशरावं निर्वपेद्विश्वान्येवदेवाननु निर्वपेदेतेवै विश्वेदेवा यदिदं सर्वं विश्वांश्चैवदेवतो फंचावरुन्धेकल्पन्ते स्मै विश्वेदेवाः प्रियो विश्वेषांदेवानां भवतियएवंवेदेसएवं विद्वान्प्रश्रीयादेतामेवदेवतां मनसाध्याये द्विश्वेषांत्वादेवानांचक्षुषा पश्यामिविश्वेषांत्वादेवानां हस्ताभ्यामादर भेद्विश्वेषांत्वादेवानामास्येन प्राश्नामि विश्वेषांत्वादेवानां त्वाजठरे सादयामीति सयथाहुतमिवं प्राश्नीयादेवैतं प्राश्नाति १ इमांमोतां निर्वपातदस्यतस्यपन्थामुच्यतांक्लिवेभ्यः आभिद्रादेनमोडुक्षतांयुनातुमापयतेः पवित्रः भद्रोहस्तौभद्रान्निरा भद्रंभवतुमेवचः मस्तं पावित्रमोदनं ब्रह्मणानिवपामसि हस्ताभ्यांनिर्वपामसि यन्मेगर्भेतिमातास्कारडुष्कृतं अयंमातास्योदनः पवित्रः पात्वंहसः यदुदीचीनमेकहायनादरतेकिंचोदिमः पडुष्कृतं यच्छमलं यदेनश्चकृमाधयंयन्मातरं यापितरं यद्राजामद्रियं शिमः यन्मात्रधायपात्रित्रभ्रूणभ्रायत्सहाशिमः आयदताकुनखिनास्तेनयश्चहाशिमः शुशुप्तानांपौश्चलानांतत्कृणां मदन्नभाशिमः यदपामपिजहुर्न्मज्यपापिसोदकम्२ मदुन्नभामन्मतोवयंब्रह्मणस्यनिजघन्नुपदाधागमुपेदिमयद्ब्रह्मस्वर्ये स्तात्वर्यि अरतंकिंचोदिम किलासेनदुश्चर्मणाकण्डेयत्सहाशिमाधारा भिषिक्तेनमायत्रक्षेत्रमाभितिष्ठानाश्वंवायंतिरोमै

वेयदश्वेषुहिरण्ययेगोवश्वेषुयद्वने अरतंकिंचोदिमश्चक्षुर्नीयांस्योदासींसूनिकांलोहिनावतीसशुद्धोयदिपायिमपरिषिक्तः परिषिक्तेनाभ्यक्तेनपरिभक्तेनद्विडभूत्पापयत्सहासिम यदुक्तमीदंविमेजमद्विमेयंधनकाम्यायरन्धयेकंयच्चपेकमुपचेकमिति यद्दोयत्परमाणशयलमपक्वंमांसमाशिमः २ यदन्नमारिमायय मदन्नमन्नकाम्योदनस्यापिशाच्यायद्विद्वांसोयदविद्वांसोअरतं किंचोदिमः अयंमातास्योदनः पवित्रः पात्वंहसः यदेवस्यसवितुः पवित्रंसहस्रधारंतथं हिरण्मयंयेनेन्द्रश्चपुनंनार्तिजरसंस्तेनायंमांसर्वपशुंपुनातु येनापुनात्सप्तिताइवनीरथोयेनापुनीतनरुणस्यमायः येनेमाविश्वाभुवनानिपूता स्तेनायंमांसर्वपशुंपुनातु अतिक्रामास्तिदुरितं यदेनोजहामिरिपुं परमेसधस्थे येनेन्द्रश्चपुनंनातिदुरितं यदेनोजहासिरिपुं परमेसधस्थे स्यं येनेन्द्र नातिदुष्कृतस्यमातरेमसुकृतायलोकंमायस्मैमिहामिष मारिहंतोविगातुनः समेवपुण्यमस्तुनोतृणंनयतु दुष्कृतं इमंपयाम्योदनं पवित्रंपथनायकं समाभुंचतुवुक्षूनाद्विश्मस्माभ्यैनमस्यारे ५ सहस्राक्षंशतधारमृषिभिः पावनंकृतं ४
तेनातेनासहस्रधारेणपवमानः पुनातु मांयेनपूतमनारेस्तं यास्मिन्वा पुरधिक्षतः येनपूतेयाभाद्यौश्चपृथिवी आपश्चपूता अयोस्वः येनपूतेअहोरात्रे दिशश्चपूता उतोनमद्दिशः योनपूतो सूर्याश्चन्द्रमसोनक्षत्राणिभूतकृतस्मैहयेनपूतायेनपूतायेदियवः

अथ. पिप्प.
४.

परिधास्सह येनपूता येनपूतं परिहिरण्यमथो हविः येनपूतो यज्ञो यमदग्निकार हुनाहुतिः येनपूतो व्रीहियवाभां यज्ञो अधिनिर्मितः येनपूताश्वागावो अथो पूता अजावयः ५ येनपूता ऋचास्सामानि यजुर्ब्रह्मणसह येनपूतं येनपूतानाथर्वांगिरसो देवतास्सह येनपूता ऋतवो येनल्वा येभस्संवत्सरो अधिनिर्मितः येनपूता वनस्पतयो यानस्पराओषधयो वीरुधस्सह येनपूता येनपूताः धर्मास्सरस्सर्वपुण्यजनाः सहयेनपूताः येनपूताः पर्वता हिमवन्तो वैश्वानरः परिभवस्सह येनपूताः येनपूतानद्यः सिन्धवस्समुद्रास्सह येनपूताः येनपूता विश्वेदेवाः परमेष्ठी प्रजापतिः येनपूतः प्रजापतिः लोकं विश्वंभूतं स्वराजभार येनपूतस्यनयित्नुरपांपतिः प्रजापतिः येनपूतमृतं सत्यं तपोदीक्षापूतयते येनपूतमिदंसर्वं भूतं यद्भव्यं येनसहस्वधारेणपयमानः पुनातुमां ६ उन्नेवोवो दुन्दुभिस्तस्यनाथं यानस्पतयस्संभृतउद्भियाग्निः यावंतरण्यानो दमयन्सपशून्हे यद्वेषं नभितं स्तनयति सिंहो व्याघ्रीदृषदो विभिन्दो अभिक्रन्दंस्तनथो यातिदारुणं मेजयं धृतनाऽधिमायुधस्या वृष्णोव्रधामचोषधीः द्वेषोयाचसा युक्तस्सुमेधा शत्रूणामुपभरस्सुवेदाः दृषेवयूयं सहसंविदानो गव्यं न भनोतसं धनाजिंसुभाविद्विरुद्रं परेषामुद्धनाग्रामान्प्रसुतायन्तुराजयः डुन्दुभिर्वीचं श्रृणवन्ती माशृणोती नाधिता घोषयुद्धा नारिषुत्रे धावतु हंसृणामित्रे भीताः समरेषधानः धीभिः कृतः शूभरस्सुवाच युद्धर्षयस्सतवा मायुधानि अभिन्न सेनानाम भिन्न नभानो दिमद्धन्दुन्दुभेस्तनावं

३१. वे.
वि. सू.

तू पूषेडिन्दुभे विवस्वच्छत्रून्त्सास्रेदवहुरोचमानाः इन्द्रसेदीन्स्तनस्संहुयत्व अमित्रैरभिधानूधजंचनीहि अन्तरेसोनमसिघोषो अस्तु पृथक्नेद्धनोयन्तु शीभं अभिक्रन्त्स्तनयो यातिपानाश्लोकं कृण्वतुपथिभ्रीसंक्रदनः अस्रवेणोधृष्णुषेणः मयेदृक्षुद्रहुधाग्रामघोषी श्रेयोधनोयुधानिविद्वान्कीर्तिंकृण्वोविभज्द्विराजे श्रियंकेतोवसुधिस्सहीयान्मिन्द्रंधानस्त्विषितोविभाश्चित् अँभूनियश्रावाहणेद्रिर्ध्यंडुन्दुभे अधिनस्तनेदः शत्रूणांणीडमिमातिशाहोगवेषणः सहधानोदृत् याग्नीमिन्द्रंधृतनयस्सुवाचंसंगामजिन्मापपशुद्वेहः अस्तुडुच्चस्तपोगमिरमधोजयताः धृतनाषडुर्योधः इन्द्रेणल्लितोवितधानिविक्षुभोतनोद्विषतांमाहिशीतम् उरमास्तपन्तोषधीनोषधीनामयंरसः अश्वत्थस्तेयंरुहाथेशतोधोषतुप्रपतानोममाधयथासूतंजातारुक्मांउनानुविष्यधते ए मातेकामसन्त्सेंत्वर्यसुमज्जसुमायभाकुरः प्रयस्तनियथारूस्यते आर्चिषा एयालेदृषतांमनः मपुंसःकुरंप्रसरं तिंस्तोकाधीनिराभृतः मतेहृदयेविमतिंतामनाधीभिस्तथप्रएषतेस्तोकोहृदयं दिदेवेषु प्रपथता अन्तरंपथेष कामोविधतुतानयाहरितेनिधुक्षास्सर्दा हृदामधीनिहस्ते अन्यानधांसुरथोत्वाशाभिशोचतु प्रणोचीनुदलुते शयनंशोचतुदमयेशानं शुचीमस्तुतेमनोयथात्यनरमासावाधीनमनस्त्रोनिमियंमंगथेषुपर्णंआभिशोचतुस्तोक

स्तोक॰ उत्तरोत्तर प्रा अभरमहतु चर्मणोऽस्थिपांसोभिराहृतं सभनिग्नः प्रयाशयादिशाभी भिस्तम प्रस्रजयेतु सन्तृंतांश्चैदं सेभिरेषते अग्निः कामस्यो महान्तम भैसं रुन्धयातुत्वाप्राः ८ अश्वमग्निमाउंत्रतानि कृण्वेमनोजवां आग्निश्वरु मिमार्चिषाकामोयिय तत्तामम प्राः रायानमयामीनमस्थस्थस्य सथाग्निोचरतु मुपातिष्ठन्त समाधीभिर्विदुतंत्र चरंतिस्थानि छन्तमासीदमुपसंसति रेभ्यातृणमेषमत्यतुवहंकामस्थोममप्रा यभेद्धायातुरान रुन्धयतुवहस्तानिः एवात्मथे अश्व स्थानमूनमयमिहानयप्राः अहंतेसनादधेउडेनसहमेदिनादेवा मनुष्यागंधर्वास्तेमरुंस्थायातुत्वप्रः पथाश्वस्थस्पर्णानि निलयन्तिकदाचन एवासोममकामेनमास्वाप्सीत्कराचन प्रपतनातोपमाथः कुष्ठेतपन्नमरुतस्थाधेद्वराजा नं स्थरयन्तो अधिषायपास्त्यपाकतमश्वनाह नैवगछाममाप्राः नमः अनुधाकारत्यधर्णिकेपेप्लवादशाखायां नमः काण्डः समाप्तः ॥ अथदशमारंभः ओंनमोनारायणाय ओंतास्वतेजनधेनोअम्बनस्तानि नतद्विदोयदछन्ति यद् वित्तंनतद्विदुः पुनोयस्तेपृष्टिंबहुलंसामनंकृधि अथोदुहितांनतेमथोत्संसामनाप्रव अजामेकंलोहितंस्पशमातेनिदं ने मतेलुहितेनोतकल्पूपकंवः पुनर्दामिनोनरेरतंहकृतस्यानुपथुविन्धिं तस्यपिपुचान्नाशंश्वतस गोहंपितावतः पथ सोतनाग्निचाकीर्त्यामाधाहपिन्मृहः इन्द्राग्नीपुचगछतनप्रसर्पाः परेतनवंदिहधामानीहका अथथानथारत्यराम था य

गोधान्विचारिणीं अथोयस्तेपशुमानितारतनाशयाणि कण्वायागदंश्रीणानिरजतस्रूकरीचतस्रेप्रतिप्रवर्तय तसमश्वमानमा सिनीयोनिर्यो भिगछात्रियंकस्तोपस्तोषिनीकस्तोपमस्याछिद्रादधेनांचातयातेपरमांचेत्परावतां याभद्रायांश्री यामोजापयसासह अग्निष्ट्वात्माकंरहेगईपत्योनिधछतु इदंवोदेवस्त्रितेदंदेवोदहस्पतिः इदंवोविश्वेदेवा सानसमुस्रात् परिधागादेवोअग्नीरक्षोहामोचनानः सेधन्विभाअपद्विषोदहोशांमिविश्वहा पर्यमेगामनेषतपर्यग्निमहपति देवेषुकृतः श्रवः काश्मांगादधर्षति ॥ यथेन्द्रंतायिनर्त्वंधर्मपतिभवत्वमुतरोभाद्व ध्यभस्तुवलश्रीः पयस्वती अनेनामग्निना यहंतयाराष्ट्रं विशंकृतंत्वमसुम्नान्तपत्नीनतोद्विषतोमन तीक्ष्णशृंगोवृष भस्समुद्रेशासतोदकंसहस्रवीर्यालिभाहोगांपतीभात्यश्वमसुम्नश्वयस्तासन्नोनिधांसति श्रियन्तंसर्वेषांदा नुयरवंपेद श्रियन्तंसर्वेषांमादाथोरहविधारयन्तं पशीसत्यासूनिस्तंधर्मणिवेषिणः अनाधृस्तंसर्वास्तीर्व्याभात् व्याणांप्रियंरहनुभंश्रयन्तुबलयस्तुभ्यंशुल्कायहीवनाय् तुभ्यंराष्ट्रोरहांसाशांश्वन्तुविशोमही शांछांतेत्वारहद्राष्ट्रं द्विषिस्तेशांसुरवाहितत्वंदेवानांभवपियस्त्वायिगाधोअधिश्रितः यथेन्द्रंतविचर्षत्वंयतोअधिश्रितः तथायन्तु हर्यदेवीस्त्वंप्रियोरंहस्यति: अग्नीषोमावमानौविराड्वीपयस्वतीअन्नंसर्वेरिक्षतुराष्ट्रंतेनापदाधंअग्नित्व

रणं प्रथमः कुलमिवाऽऽभियं भ्रातृव्याणां मधस्तोदीकमिवादिधुष्करात् रअथैवरथमाधत्स्वमिहैवधुरुकं हर हस्तीयर्षद्दशां
मद्दि भ्रातृव्याणां भियं कृहउते कृणोतु कश्पेषा अमहरेवैरभिष्टुतं आशीतमिषराउकं एतं स्वदिर माहाराथो तेजमहिरभुतैतं पर्णमाहरा
रविदुषो गृहं यादिमांदेवै स्समाहतां ते मादाद्दहस्वातः तानाधंहिसमाहिते योस्मी चिन्वक्षणे तेभिष्ठुमुनरो भवभ्रातृव्याणां भियं
कृह अभोयेषांपयोहर आदित्साऽद्रावसवऽपयोभूतकृतश्चये भियंपक्षन्नमोजश्चतुभ्यंदेवा असाधिषुः असुरसिद्धानामायु
ष्मानशतशारद स्वऽन्द्रीवदेवेषुलिखीमोविशानर ऽरंराष्ट्रंप्रथतां गोभिरश्वैरिदं राष्ट्रमधेनोरयासेन अस्मेषड्वीरिषसंनमन्तु
सप्तहोत्राहतरान्नस्पिन्वंरमेराजानऽषिभिर्ब्रह्मभुशमूनिमेराजानस्समितान्ददेवुः रमेराजानः पृतनामहन्नामहं ब्रह्माधिश्रयो
हंनिरक्षाः ऽरंराष्ट्रंकृतमद्वीरवद्विष्णुउग्रमिदंराष्ट्रंगरमश्वेत्रवोषम् अस्मैराष्ट्रायबलमंनेहरंत्वहंदेवेभोहविषाविधेयं पादिपुद्देवा
हृजतंवोस्तुरेवैवसथादिवाविश्वेण येनऋक्षियादेनवोअस्तुतस्माअहंदेवेभ्योहविषाजुहोमि यद्वः क्रूरंमनसायश्चपाप्वोदेवे
नमायादिवाविश्वेण आपेपद्वचामिमपि दत्वचक्रमधानिनस्तुमनसस्तुमेताएकप्रतापिधिनंजत्वंपुरोहितेनंवोतष्टंम
प्रथयन्तुरेवाः सम्भ्योराष्ट्रंमहवोमनोसि समीचीमां पशवोविश्वरूपाः समीचीनानवोहमाम्यिब्रह्मासम्यंचोदेवा हवामायन्तु

अथ. ५८
१५५ शारवा

मेयिमम् यथापस्समुद्रापसमीचीर्वहतुश्रियं एवाराष्ट्रंमयिदेवाः सम्यंचोवहतुश्रियम् संसृष्टंवोराष्ट्रं प्रथयंतुगोभिरश्वै
स्संरभ्य मन्येनेरयारसेन मयाब्रह्मणा प्रथमानांसोवशीयांसस्यद्मुग्राभवाथ बहुयोधाभस्मणोधृष्णिरस्तुवकुमाराः प
तिभूताः पितृणांसत्रंवदन्तस्सुमतिंचरन्तोमित्रंगृण्हानाजरसोयन्तुसख्यंइहस्तंयुमुतराष्ट्रं शमीत्विन्द्रियंपशुभिःसंवि
दानं मघवानाग्निषाना अदित्यैरराष्ट्रं प्रथतांसर्वदेव ऽरंराष्ट्रंकृतमद्वीरवद्विष्णूयमिदंराष्ट्रंपशुमद्ब्रह्मवर्धं ऽरंराष्ट्रंहतशत्रुवि
ष्णुसपत्नसाहं प्रमृणामीदंराष्ट्रंदृंहयंतासामिन्द्रमभिमातिषाहं सर्वतिगायधृभवाशिः ४ उद्ब्वरेणमणिनापुष्टिकामायवेध
सीपशूनांसर्वेषांस्फातिंगोष्ठंमेसमिताविनाकरत् योअग्निर्गृहपतिः पशूनामधिपाअसत् उद्ब्वरोवशामणिस्संगम
जनुपुष्पाकरीषिणं फलावतीसुधामितंचनोवह उदुम्बरस्तेजनयातापातुपुष्टिंदधातुते यद्विषाभनुष्याश्चयार्यं ये स्मारण्यां
यानपांनोमाणं त्रिभना उदुंबरंस्मैपुष्टिं पशूनांपरिजग्रभाहंचतुष्पदांद्विपदांचश्वधानंपः पशूनांरसोधीनांब्रह्म
स्फातिस्समिताम्नियच्छात् अहंपशूनामधिपामनिमैपुष्टिंपुष्टिपतिर्दधातु मह्यमौदुम्बरोमणिः प्रजयाधनेनच इन्द्रोदि
न्वतोमणिरामंसहक्षसः देवोमणित्वंपशुब्रह्मधनसाधनसाये पशोरन्नस्यभूमानंगवांस्फातिंनियच्छतु पथाप्रेतंधनस्य
नेपुरुषासहजातिषे एवाधनस्यमेस्फातिमारदातिसरस्वतीं आमोदिनोसरस्वतीपथस्फातिंचधान्यं खिनीपात्सूपावहृदयं

चोदुम्बरो मणिः ओं अयंचोदुम्बरोणिः ओरंप्रमणीनामिषाश्वामित्रेपुष्टिंपुष्टिपतिर्जानः त्वयिमेराजन्द्रविणंनिसेधी
दुम्बरस्त्वमस्मत्सहस्वारातिमभितिष्ठन्तीं यंच ग्रामणीरसि ग्रामणीष्ठायाभिषिक्तोभिमासिञ्चवर्चसातेजोसिनेजोमयिधार
यानधरीरशरीर्मयिधेहिपुष्टिरसिपुष्टिंमासमभिसंभरमेधेसहपतिंमाकृथउदुम्बरस्त्वमस्मासुरय्यंसर्ववीरंनियच्छतायस्मो
षायप्रतिमुंचेअहंतांअयमोडुम्बरोमणिर्वीरोवीरायउच्यते सनस्सनीमधुमतींकृणोतुरयिंचनस्सर्ववीरंनियच्छात् ५
भगस्यातस्सुमतिंगमेमयोहवनेचतुधामानुवासः कर्मकृण्वानोभगमाहणीतेसनोजयेषुसुभगंकृणोतुभगंपुरस्तात्प्रतिचु
ह्यमानापश्यमदेवीसुशर्मविभांतीं प्रतीचीशुभ्राद्रविणेनसाकंभगंवहन्तीरितिर्नएतु भगोनोद्यस्सवितेदधातुदेवाकां
पंथामिनोनएहि अर्वाचीभद्रस्सुमितिर्नएत्वथाभगेमसुमतानोस्तु भगेमांवाचमिषितांवदानि सरस्वतीमधुमतींसुकर्मीसः
भगेनादत्तसुषमेदमागंन्यधायर्क्षाम्मितिमावदानिभगेमागाश्चवतुभगोमावतुधान्ये अक्षेषुस्त्रीषुमाभगोभगोमाचतुरा
त्मभगोनमध्यमानेषुधातर्मीभगागमत् भगेमाप्रातरवतुभगोमध्यन्दिनंपरि अपरुद्धेवयंभगंवासेचपरिदर्मनेभ
गंदवेभस्तुभगंभगंमनुष्येभ्यः दिवःपृथिव्याहसन्तरिक्षाद्भगंकृणेसोयेरमतोमयिसमाप्रावर्तवर्चसाभगंकृणावहै

वहन्तिवतिप्रयन्तोभगमिद्धवनेभगेनदातुमुपमेदमागंविश्वंभूतंद्रविणेनभद्रा भगेनदेवास्समगर्मयीमाविश्वाधुधनाभिषस्ते
प्रयष्ठप्रयतिंबहुधावसूनिसनोदधातुतमद्भगिंगातोभगोयस्पतीवायुरग्निः धेनुस्पतीसहवानोस्तु हिरण्याक्षोअधिपशो
रन्चक्षास्तवैस्माकंसजमानोनएहि उरेहिदेवसूर्यसहसोभाग्येनसाकंरथमस्थाजेनसहायतंकरेण हिरण्येनसेकाद्गो
भिष्ट्वापात्वर्भोरक्षत्वापातुपाजिभिः धनुष्ट्वाब्राह्मणालिन्द्रस्त्वापात्विन्द्रीसोमस्त्वापाओषधीभिरंशुभैः पातुसूर्यः माधिति
स्त्वाचन्द्रोरक्षहाजातः प्राणेनरक्षतुत्रिरुतोदिवंत्रितः पृथिवीस्त्रीण्यन्तरिक्षाणिचतुरस्समुद्रान् त्रिरुतंस्तोमंत्रिरुताप आहु
स्तास्त्वारक्षन्तुत्रिरुतास्त्रिरात्रिभिः मीनाकांश्रीणिसमुद्रांश्रीणिध्रुवांश्रीणिचैषांश्रीणिमातरिश्वनस्त्रीणिसूर्यान्गोपितन्क
रुयामितेघृतेनलासमुक्षाम्यग्राज्येनपर्धयं अग्रेश्वंद्रस्यसूर्यस्यमाप्राणंमायिनोदमं मावप्राणंमायोपानंमाहरोमीयनोदमं
भाजन्तोविश्ववेदसोदेवादैव्येनमायतः प्राणेनाग्निंसंदधनमातः प्राणेनसंहतप्राणेनविश्वतोमुखंसूर्यंदेवाजनयंआयुष्मा
नाजीवायुष्मांजीवसामथाप्राणेनात्मन्तांजीवमाहुरुपगाविषंदेवानांनिहतोनिधिर्मिन्द्रान्त्रिंद्रंपथिभिर्देवयानैः
आपोहिरण्यंजुगुभिरित्विद्रिः नास्त्वारक्षन्तुत्रिरुतात्रिरद्रिः त्रयस्त्रिंशद्वास्त्रीणिचशीर्षाणिपियायमाणाजुगुपुरुस्वनन्तः अ

सिंश्चन्द्रे अधि बर्हिरण्यं नेनायं कृणवद्दीर्घाणि १ मे देवादित्ये कारसाख्ये देवासोहवमिदं जुषध्वं असपत्नंपुरस्तात्पश्चान्नोभयं
कृतम् सवितामदक्षिणतुउत्तरात्नमामरुद्भ्यः प्रतीचीपतिः प्रियोमादित्यारक्षन्तु भूम्यारक्षन्त्वग्नयः इन्द्राग्नीरक्षतांमापुरस्तादृश्निमापा
भितश्चर्मपच्छनोतिरश्चीनात्पारक्षतुजातवेदाभूतकृतोमेसर्वतस्त्वधर्मः २ ये षडुत्तराः अथर्वाणोऽङ्गिरस्वोमनोहारवनोनि
दीह ॥ आत्मन्हविस्तनूरूपरदंत्वाचक्षसाजामिरेतसंनिनंसजामि आभूत्यासत्योयनिदुधंसुरामि पसिक्नीरुन्धतीमामा
पातांप्रजापतेः प्रस्तरोरक्षस्तेः केशाः अर्युधंचक्षुः शुक्रतोकर्णाचक्षतो प्राणापानो हृदयाजरसंमाभासीन्मधमारिषं आयोमा
शुन्धन्तुदुष्कृतादुरितायोमाचकृम अयोमशुद्धाउदिनस्तनोग्निः वैश्वानरोरश्मिभिर्नःपुनातुवातः प्राणेनदिव्योनभो ग्निःपा
थापृथिवी पयसापयस्वती ऋतावरीयज्ञिये मातुभीतां पुनन्तु माअग्नयोगार्हपत्याः पुनन्तु मादृष्वीरेदेवयज्ञतो पुनन्तु मा
शाकरीस्तोमवृषा पमानामोवाश्विनः पवित्रेणमपुनातुमायद्रद्रिन्देवसवितः वाचिसोम्यधिमोपरिब्रह्मसवैः पुना
नुमाराज सवैः पुनानुमाशतं पवित्रापितना तिरश्यातेभिर्देवास्सवितापुनातु शतंचमा पवितारः पुनन्तु सहस्रंचस्वधेमा
प्रः आपश्चमूतो स्यामिवसुवचीसूर्यइवसुचक्षा पुरूणासावस्पाउरुव्यरोयमस्यहूतोचरतोजनां भनु तावस्तपेदशो

दशोसूर्याय पुनरितामस्मेहिभद्रमू २ अगन्देवास्त्वरगमंगर्भःयोतिरगन्ममहेन्द्रोसिपरमेष्ठी सुमित्रविष्णवो मुखमाते अ
यानिसंदृशः उपत्रयामिभद्रमहस्तपभांनेषजहिदीनांरश्मिभिस्तृतीणांस्तमसावधीस्तेहंत्वधर्मतमास्यस्यिरतमन्वाहते
दक्षिणामन्वारतं अग्नेस्तेजसातेजस्वी भूयासमिन्द्रस्येन्द्रियेणेन्द्रियावाभूयासं इदमहमग्नेस्तेजस्वेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्यधु
म्नेन विश्वेषांदेवानांक्रतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्रस्यवर्चस्तेजइन्द्रियं प्राणमायुर्निवेदयसि आयुर्म्रियश्रुत् इदमह
मग्नेस्तेजस्वेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्यधुम्नेनविश्वेषांदेवानांक्रतूनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्रस्यवर्चस्तेजइन्द्रियं प्राण मायु
रादायदूत्यायनंपाशेशिलाहृदयेनसंसृजमृत्योर्मात्रासंनपिदधामि ५ योनस्थो योअरणोऽात्मन्भजिचांसति इन्द्र ४
श्चतस्माग्निश्चमर्मरुंधेपुनिरृतां योमाशाय्यानांजायतंयश्चसुतंजिचांसति इन्द्रश्चतस्माग्निश्चबाहूमर्मणिरुश्चतां
योमाचरन्तंतिरन्तमासीनंचजिचांसति इन्द्रश्चतमसिनग्निश्चदुरितंप्रतिमुचतां योमाक्षुधा मनसाश्चयाजिचांसति
इन्द्रश्चतस्माग्निर्हिनांसिचहतापितापः पिशाचोयातुधानः क्रव्यादोमांजिचांसति इन्द्रश्चतस्माग्निश्चक्रुद्धोदेवाभिरस्तो योमा
मरण्यात्पशायश्चयतेजिचांसति इन्द्रस्यतस्याग्निश्चरुद्रेधनाधिस्थतो योमेग्रम्रंयोमेनपंवलंश्रेष्ठंजिचांसति इन्द्रश्चत
स्माग्निश्चमूर्धनंप्रतिविध्यतां योमेअन्नंयोमेरसंयोमंश्रेष्ठंजिघांसति इन्द्रश्चतस्माद्ग्निश्चसंहारमस्यतां योमेतनुंयोमेग

ज्ञांच्चक्षुश्रोत्रं जिघांसन्ति इन्द्रश्चतस्माग्निश्चेहतं देवेषु विक्तां योमे गोमीदश्वदस्त्र पुरुषेभ्यः इन्द्रश्चतस्माग्निश्चरक्षतं देवेषु वि
क्तां ५ योमे भूतिमनामयच्चतनुभाषुर्जिघांसन्ति इन्द्रश्चतस्माग्निश्चरिनोश्मवातमस्तां योमेवोश्मि योमेशफां क्रियंश्चेहं जि
घांसन्ति इन्द्रश्चतस्माग्निश्चकृत्यांप्रउनतांगृहे योमेमृत्युमसमद्विमन्हाराश्चादेत्सन्ति इन्द्रश्चतस्माग्निश्चार्चिषादहतांसं यो
मेप्राणं योमेपानंव्यानंश्चेहं जिघांसन्ति इन्द्रश्चतस्माग्निश्चप्राणं प्राणान्नूहतां योमादेवजनैस्सपैर्निर्यता ब्राह्मणाचमा अग
स्त्येनमेदिने इन्द्रश्चाग्निश्चतंहतांसंसत्यउदाशरत्नमग्निर्वैश्वानरोरक्षा योमानस्सं देक्षात्पश्चाद्दिप्सन्तिचिद्वनाप्रादि
प्सान्तं यश्चादिप्सतिदिप्सतं वैश्वानरस्यद्यावापृथिवीसंतसांतन्नेचमेसुध्यतां
निर्ऋत्यानधनांपाशोयोनपापंचिकित्सतिप्रत्यक्षधःप्रमुञ्चतिः भ्रातृव्यंथोरचसा इन्द्राग्नीएनंरश्चतांमहिषाभ्यांसेविक्ष्वनप्रभुव
धेनप्रभुतांभ्रातृव्यांद्विषतोमम अमानांप्राणांसमिधद्विषतस्मरक्षधरा अग्नेयेमानिचांसंतग्नेयेच द्विषन्तिमां अग्नेयेसो
पतप्यन्तेतेषांप्रियतमंजाहितंद्विषन्तमग्निषमग्नेतमसारत्नम् यतंमर्त्यांग्निपचस्वमातेमोमिमहोदरः धावापृथिवीसन्त ६
सेषांममराष्ट्रायंजयन्ती अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्ती धातापचमानौसंनह्येषांममराष्ट्रंवजयंता अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तांइंद्राग्नीसं
नह्यैषांमित्रावरुणाप्रभाराभ्यांसं आश्विनासंनह्येषांममराष्ट्रंवजयन्ता अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तोमरुतस्संनह्यध्वंममराष्ट्रायज

यन्ता अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तोमरुतस्संनह्यध्वंममराष्ट्रायजयन्तोमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तः पितरःसंनह्यध्वंममराष्ट्रायजयन्तो
मित्रेभ्योहेतिमस्यन्तः सूर्याचन्द्रमसोःसंनह्येषांममराष्ट्रायजयन्ता अमित्रेभ्योहोहेतिमस्यन्तोअहोरात्रेसंनह्येषांममरा
ष्ट्रायजयन्ती अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्ती ७ गंधर्वाप्सरसस्संनह्यध्वंममराष्ट्रायजयन्ता अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तः सर्वेपुण्य
जनास्संनह्यतयास्संनह्यत्पास्सं धानस्यपास्सं ओषधयः संवीरुधस्संनह्यध्वंममराष्ट्रायजयन्तो अमित्रेभ्योहे
तिमस्यन्तः सूर्याचन्द्रमसो संनह्यत्थ ममराष्ट्रायजयं अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तोप्रजापतयेसंपरमेष्ठं संनह्यत्थममरा
ष्ट्रायजयं अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तो उदाराउदीर्धिविश्वानिभूतानि संनह्येथां ममराष्ट्रायजयन्ती अमित्रेभ्योहेतिमस्यन्तीर्व ८
अग्नीरक्षतासदमासनारक्षतु अनुष्टात्रनुतिष्ठसर्वेधीराभवन्तुमे इन्द्रोरक्षतासोमोरक्षता वरुणोरक्षतावायुरक्षता
त्वष्टारक्षताधातारक्षता सवितारक्षतासूर्यरक्षता चन्द्रमारक्षता सदमांसेनांरक्षतु अनुष्टात्रनु ९ अहरक्षतुतदिमां
अनुष्टात्रनुरात्रीरक्षतीसायमामनुष्याचिचनु इन्द्राणीरक्षत्रीवरुणानीरक्षत्री तिसिवालीरक्षतीसदमामनुष्याचिय न्ती
नु समुद्रोरक्षता पर्जन्योरक्षता वृहस्पतीरक्षता प्रजापतीरक्षता परमेष्ठीरक्षता सदमांसेनारक्षतु अनुष्टात्रनुतिष्ठ र
सर्वेधीराभवन्तुमे इत्यथर्वणिरूपैप्पलादशाखायां दशमः कांडः समाप्तः अथएकादशकाण्डो लिख्यते ॐ नमोनारायण

णाथ ओंनमस्त्रिलोतमायै ओंनमोज्वालाभगवत्यै ओंनमोगणेशाय ॐ वृषाते हंरुषण्वन्नी गर्भंदिदामि योन्यां यादेवपरि
पिता प्रजांतो कंनयिन्द्रसे १ ओंधातातेतंसिनीवाली मरुणानीमयश्चति पुमांसंपुत्रमिन्द्राणी सततायांदधातुते २ संव्य
क्लस्तेवरुणास्त्वगर्भः पुमांसंपुत्रान्कृतः सवंगिस्तांतोजोयतामस्त्रिर्वरण्योस्तुरेभिः ३ धस्त्रीरंकर्मण्यंभस्तांतावघ्रिंसर्वांकृ
णोमि आत्मनस्तेलोहितान्गर्भसंपर्तनांरथाक्षे: ४ वरुणापिशतुते प्रजांधातालोकंदधातुते राकासीव्यश्वसूर्यभूतस्ये
शानाभुवनस्यदेवी ५ सिनीवालीमनुमंतीराकांगुग्गंसरस्वतीम् देवानांपत्नीमवसेहुवेहअग्निदाताहरहरभा
गरेथारिणीरसूर्यं विजायतांप्रजायतांपत्नीमयतुपुविणी ७ परिष्वजगर्भंदेहिमास्याः प्रत्योष्टलोहितं अनोनोनः पूणेजिा
यतामस्थामूतंधोपिशाचधीतः ८ एवदासिञ्चिपदेश्यतुष्पदेगर्भंप्रजामेचते विश्वरूपाकृणिक्रदहुषभो वीडुभोपप्रजा
पतेतन्यांदेहिगर्भं १ अभिक्रन्दंस्तनयन्द्योहिगर्भंविद्योतमानः पवमानोवीह्रिः पर्जन्यो मोषधीरेभसायतापरसीरोषधी
नांपभूना १० आतेनयामिवृषणंयः प्रजानांप्रजापतिः सतेदधात्वीयंगर्भंयोनोविनांप्रजां ११ येरुषाणोगर्भंकृतमविषानो
सुमेनसः तास्तेवृथामिनदुतेसम्पद्यतां १२ अमेस्तेत्वर्षुरुणादिन्द्रात्सोमाद्बृहस्पते - पुत्रंतेपुत्रकामायेदेयेभ्योनिर्भमे
प्रजां १३ अंगदंगात्संभवतुहृदयोनोप्रतिनिष्टतु प्रजातेवरुणाशयानंतेवीजंनिरुहतु १४ अहंससोयमनंससोभूतिर्य

ष्यमजीजनत् इमंसहस्त्रमागरन्द्रोपिशाचाशयातिते १ यःकायेयिश्वकृनस्त्वंजानुतार्यः देवास्त्वजेशा रन्द्रोपिशा
शयातुते २ पिशाचस्यपिनद्मस्त्वेषुधर्मानाधनुःपिता आदित्याः पुरेत्वाद्विषंनाशयन्तुते ३ धान्यंनोजायाद्विषाअपक्रेत
स्यवाचोः अपाहासेंगात्कुमतिंहृद्विषाशाशयामिते ४ अलक्ष्मीरर्शीर्ष्कमधोस्यायोमुखंदेवीपर्जन्यरेतसिषचेकृएवतान
मः ५ रमासवयोंगिरसोगौतमाधीरुधंविदुः तयाभरद्वाजनः कण्वोपिशाचाशयातिते ६ पत्वाश्वीणाउपसदोयः पुंसो
धारुहन् आर्क्लान्तंशंस्कान्तंस्रावयतुते फल्यायासि ७ धातेगाभंरुषयामियभंतेतनुंपरि धातापत्युस्तेगुरुजाता
धुरुष्णासि ८ तेनाहमोतेनपिशाचाशयामिते यथानस्त्वंपुरुषस्त्वदायदुतमर्हसि ९ विष्कंधंतरापिरंपिशाचंसू
स्रायंजभ्रहनुयाहं शंवंत्वानुजयेनो अजामसि १० धुनमिन्द्रोषधयोनिदधेभेषजाचकं धनायपः सनायकः पुरुषंपारविष्व
यः ११ आतपभाग्नीदेपजनाधीरुधायिष्याकृतायाहमिंद्रदतुषापिशाचाशयामिते १२ अलस्यवंजनस्येहतः स्कोतपिधेग्रं
थेआचायुष्यास्ति द्विपिशाचशयामितें १३ साकंविष्कंधप्रपतचषेणकिकिदिवा साकंवातस्यध्राजासाकंनश्य निहाकय १४ जंगिडिसि
जंगिडोरक्षतासिजंगिडः द्विषाश्चतुष्पादस्माकंसर्वरक्षतुजंगिडः १५ याकृष्णाविपंचाशीर्षंकृत्याकृतश्चये सर्वंभूनकृतेजसो
रसांजंगिडस्करन् २ रसंकृत्रिमंनाउसरसस्यस्तविस्रसः अपेतुजंगिडामतिमितुपस्तेषसाधया ३ कृत्याकृषणगवयमथो

रातिहूषणः अथोसहस्रांजंगिडाः परिणंयोषितारिषं ४ सजंगिडस्यमहीसापरिणः पातुविश्वतः विश्वंस्कंधंयेनसामहासं
स्कसोजोजसाविष्ठादेवा अजनयंनिष्टितंभूम्यामधितमुखांगिरायतिब्राह्मणः पूर्व्यविदुः ५ नन्वापूर्णओषधयोनखाचरंत्सा
नथाविधायउग्रोजंगिडःपरिषाणाःसुमंगलः अथयोपरानिभगधोजंगिडासुतचीर्यः पुरातउग्रायसतोपेन्द्रोचीर्यंदधौ ६ उ
ग्रस्येवनसतयइन्द्रोमानसादधौ अमीषांसर्वरक्षांसिजाहिरक्षांस्योषधे आशरीरंविशरीपंचलासं दृष्णामियंउक्मानंविश्वशारदा
मरसंजंगिडस्करत् ७ इन्द्रस्यनामरुद्गणभक्ष्योजंगिडंदृढः देवायंकृभेषजमुग्रेविष्कंधदूषणं १ मनोरक्षतुजंगिडोधनपा
लोधनेधनायंचक्रुब्राह्मणः परिषाणमततियूं२ डहान्मसंघोरक्षुंपापकृत्यानमागतं तोस्वंसहस्रचक्षोप्रतिषोधेनजाराय
परिषाणोमिजंगिडः ३ परमाद्दिवःपरमापृथिव्याः पर्यन्तरिक्षात्परमाचीरुद्भ्यःपरमाभूतात्परमोषभ्याद्दिशोजंगिडःपाप्व
स्मान ४ यस्यायंकृतायोचोविभेयेभ्यासर्वस्यान्निभेषजोरसोजंगिडस्करत् ५ प्रतिरहाणिपृथिवीनियतमेराजपस्यधृतं
शरीरमोषधुमप्रदानुस्वंरक्षवर्हिष्यायधासनू १ उतस्यादुर्हिणस्यपाशेमथोत्याहुरदितिंविश्वरूपां आधिजरायुमाधारेहस्यधाह
मग्नावभ्यामहिमानंनुहोमि २ सहस्रंतेनुमन्यातनानः सोमिशोमांदक्षतंसमाप आधिजरायुंसवरसोयदानि तेभेदेवाः स्वधा
मोहयन्ती ३ आधिजरायुस्मारोहयन्त्यनेनदत्ताः सुदुघाकयोधाः सहस्रंतेडहांशतधारमक्षतमसुंत्रिलोकेपुगतन्त्रास्मिन्

४ पृथ्वीयत्सेनसावत्तिनीगोर्वणिस्यावत्सोअजरोजरायुयत् तृतीयंमांसंपरिनिर्दितंयत्तत्सादेवाआधिजरायमाहुः ५ आधायध
रुणसाधारधानोन्तरात्वत्सधादेस्मै इमामिन्द्रमहतामेनिरक्षत्सेनजयातत्सासंबलेन ६ हूर्षेदिवस्थाद्दुधापरस्ताद्विश्वदेवाः प्रति
पश्यन्त्यायतीं याभद्रायामवंतः सनीचीस्तेदाहुर्भिषजेमेजरायुः ७ गृध्रंधेनुमाधिजरायुत्सधांकृण्वानः प्रदधातुब्रह्मणे सहस्रंडहांसह
सुधारमक्षतमसुंत्रिलोकेपरमेष्ठिनम् वत्संजरायुः प्रदरः पीपृषंयोनोरपानुसुदुघामधेनुंतस्यदेवाधिवयनजायुः सारोहतु
सुकृतामलोकं पारयालामधिराजंयुनधाजीवोपरसंदमएनां तोनोशर्मशिवाशिवेहसानोहिंसीद्विपदेचतुष्पदे ९० भद्रकृतेसुकृतमा
दिशंभुवसरेभुवं प्रतिक्ष्णास्यायतींदृतामियेनभसीसंयसानादेवामनुष्यांनुसुरानतार्हि ११ पंचदेवाःप्रविदुवनएतामेतस्यधाव
रुणोमित्रोअग्निः तेसर्वेसवितुर्मत्यमेतांतेइजीवंप्रातिरंतआयुः १२ कश्यपोयंजमदग्निर्विसिष्ठअत्रयोयुनस्यतनुरक्षएतां भद्रां
जोगतोअत्रिरंनः सोनन्विश्वामित्रोदुदुवः प्रातिरान्पायुः १३ ऊर्जदेवेभस्सुभगऊर्जमनुष्याउतऊर्जपितृभ्योअन्नऊर्जदधा
त्वुभविश्वा ५ याजाताओषधयोदेवेभस्त्रियुगंपुरा मन्येनवभ्रणामहंशतंधामानिसप्तधा १ अंशतंवोअम्बधामानिसहस्रमुत
वोरुहः अधाशतक्रतवोयूयमिमंमेअगदंकृत ओंरमेमेअगदंकृत २ ओंपुष्पवतीःप्रसुमतीःफलिनीरफला उत अमाषवस्था
रिण्यतीर्रुधः पारयिष्णवः ३ ओंओषधीर्मृतमातरोयद्वोदेवीरुपब्दभे अपोसिविध्नतीरितिरक्षाम्यथमानं ४ निष्कृति

रातिदूषणः अथोसहस्रांजंगिडा: परिणंयोषितारिषं ४ सजंगिडस्यमहीसापरिणः पातुविश्वतः विश्वंस्कंधंयेनसामहासं
स्कसोजोजसानिष्ठादेवा अजनयंनिष्टितंभूम्यामधितुखांगिरायतिब्राह्मणः पूर्व्यविदुः ५ नन्वाभूर्गओषधयोनस्याचरंत्सा
नथाविधाय उग्रोजंगिडः परिपाणाः सुमंगलः अथयोपरानिभगयोजंगिडासुतवीर्यः पुरातउग्रायसतोपेन्द्रोचीर्यंदधौ ६ उ
ग्रस्तेचनस्तनयइन्द्रोमानसादधौ अमीषाः सर्परक्षांसिजाहिरक्षांस्योषधे आशरीरंविशरीपंचलासं दृष्णमियंउक्मानंविश्व शारदा
मरसंनंगिडस्करत् ७ इन्द्रस्यनामरथ्रंनभूयोजंगिडंदृढः देवायंचक्रुर्भेषिजमुग्रेविष्कंधदूषणं १ मनोरस्तुजंगिडोधनपा
लोधनैधदेवायंचक्रुस्त्राह्मणः परिपाणमततियं२ ६ हान्मसंधोरधुंपापकृत्यानभागतं तोस्वंसहस्वचसो प्रतिबोधेनसायय
परिपाणोमिजंगिडः ३ परमाद्दिवः परमाद्दिथ्याः पर्यन्तरिक्षात्परमाधीरुग्रः परमाभूतात्परमोथभयाद्दिशोदिशाजंगिडः पात्व
स्मान ४ यस्यचादयकृतायोचोमिभयेभ्यासर्वस्यान्विश्वभेषजोरसांजंगिडस्करत् ५ प्रतिहाणिपृथिवीनियतमेराजपस्यधेनं
शरीरमोधनुमस्पदानुरूपंरसवर्हिष्यायधासत् १ उतस्याहुर्वरुणस्यपाशंमथोत्याहुरदितिंविश्वरूपां आधिजरायुमाधारेरुग्रबाह
मग्रावस्यामहिमानंनुहोमि २ सहस्रंतंनुमन्वातताना: सोग्निरोमांदशतंसमापु आधिजरायुंसचतसोयोदशानि तेवेदेवाः स्वता
रोहयन्ती ३ आधिजरायुस्तारोहन्त्यनेनदत्ताः सुदुघाकयोधाः सहस्रेडुहांशतधारमक्षतमसुंब्रिंल्लोकेयुगतन्तरामिन्

४ पूर्वियस्तेनसावत्सिनीगोर्यणिस्थापस्तोभजतोजरायुषत् तृतीयंमांसंपरिलिप्तंयत्तत्वादेवा आधिजरायमाहुः ५ आधायध
र्मयसाग्रधानोन्तरात्यक्लथादेस्मै इमामिन्द्रमहनामेनिरास्रंप्रजयातत्वासंबलेन ६ पूर्वेसाधस्थाद्दुहुधापरस्ताद्विश्वदेवाः प्रति
पश्यन्त्यायतीं याभद्रायामर्पत: समीचीस्तेराहुर्भगवतुमेजरायुः ७ गृध्रंधेनुमाधिजरायुंस्वधांकृण्वानः प्रदधातुब्रह्मणेसहस्रेडुहांशत
सुधारमक्षतमसुम्मिंल्लोकेपरमेव्योमन् वत्संजरायुः प्रदरः पीवरंयोनोरधानु सुदुघामधेनुंतस्यदेवापिबतंजरायुः चारोहतु
सुकृतामलोकं परिवालामधिरोजं युनधाजीवोपरसंद्रवेणां त्वोनोशर्मोशिवाशिवेहसानोहंसीर्हसंदैव्येन १० भद्रंकृतेसुकृतमा
दिशंभुवसरे भुवंप्रतिरक्षास्यायतीं कृत्याधियंनमसीसंयसानादेवामनुष्यांनुसुरानतार्हि ११ पंचदेवाः प्रविहरन्त्रेतामि वस्त्रधाव
रणोमिवोग्नयः तेसर्वेसवितुर्मुखमेतांतेजीवंप्रतिरंत आयुः १२ कश्यपोयंजभदग्निर्वसिष्ठऋषयोयुनस्यंतनुरन्वेतांभद्रो
जोगातमोअत्रिरंनः स्योनन्यिथामिवोदुषः प्रतिरन्तायुः १३ ऊर्जंदेवेभस्सुभगऊर्जंमनुष्याउतऊर्जंपितृभ्योअन्नऊर्जंदध
सुभाविदा ५ याजाताओषधयादेवेभस्त्रियुगंपुरा मन्येनयंभगणामहंशतंधामानिसप्तधा १ ओंशतंवोअम्बधामानिसहस्रमुत
वोरुहः अधाशतक्रत्वोयूयमिमंमेअगदंकृत ओंइमंमेअगदंकृत २ ओंपुष्पवतीःप्रसुवतीःफलिनीरफला उत अध्याषधयस्था
रियतीर्विश्वरूपः पारयिष्णवः ३ ओंओषधीरुतमातरोयद्वोदेवीरुपब्रुवे अपोसिविध्यतीतिरक्षाश्यानयमानं ४ निष्कृति

र्नामयो मातानिष्कृतिर्नीमय॰ पितासदापत्नचिणीस्वप॰ शमयानिनिष्कृता ५ अश्वत्थेवो निषदनं पर्णेधोवसतिः कृताग्रभा
सितकिलासितवत्सनो आधिरौतवं ६ यदाहयाजयतिमा ओषधीर्हस्त आदधे आत्मायक्ष्मस्यरुषतिपुराजीवगृभो यथा ७ उच्छ
ष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठादिवरते धनंसनिष्यन्तीनामात्मानं तपोरुष॰ ९० यदोषधय॰ शग्मतराजानश्यामितावि विप्रस्स
उच्यते भिषग्रक्षोहामीवचातन॰ अश्वपंती सोमावतीमूर्जयन्तीमुतोजसं आपिरिसिसर्वौषधीरतो माधारयानिति अति
विश्वा॰ परिष्ठास्तेनैवब्रजनमक्रमेत् ओषधय॰ प्राचिच्यवुर्यत्किंचतन्वोतशपीविषदूषणम् अहिजम्भ्यरामसिमुल्का
वहेगियामिय कीलाउपस्तंहस्मिउपस्तंनेपराकं येकेचरक्षसापथेषुर्भीत्वंदृंहीने निषदलंरपश्री पापतेगृह॰ अधि
स्नंगधातोहंखाद्विन्नमभिवर्षतु आकुलेनभेषजेननेनाहीन्नभयामसि मश्येनश्रीमक्षक॰ शयनंनरस्यं अक्ष असि
ताहरांविषमुभयोस्पृजस्यच आधिक्रस्यधारोपीस्तायिनोविनयामसि ॥ ५ दंपेद्वौ अजायते इदमस्यविवर्तनं
इदंकनिक्रतोमयोद्विषतेतुपराबसम् शीर्ष्णीनां शातयहन्तुविश्वग्यर्षन्तुवृष्टय॰ विश्वग्निषत्रमेहत्वं शतधारेणावदा॰ ३ वि
रतंहरितस्पृजमित्रोवर्तयतेरथं तेनापिलह्नीयतेनपीमूषंनाहिनाणिन॰ येनेन्द्रजस्यवेनरण्यो येनहनंपराणिन॰ तेनाश

फं पुण्यांश्च लोकान्विधृतीश्च पुण्या सर्वलोकाग्निपित्रभृणाः कालात्से यमेपरमोनुदेवः मतेतं सतशत्रयकृशत्पक्षती
द्वादश आदित्यांश्चक्रतुरिन्द्रराशिर्मरोरं इन्द्रराशिर्मिषतृणा आहिंनिरकृन्तं प्रसूतमिन्द्रेणोग्रेणभृणानामस्वर्ग
नः नैनमभीषाथ भृणेनगरहां प्रहेरस्यांतृणं पिषमिषनरमानिमित्रराशि शालेशये अयंशयेतन्वोरक्षमणेअथोमिनातयत्पक्ष
पेपनं मधेस्वनस्यनिर्मितो इन्द्रराशिर्मतोदरः भीमो अन्यस्यशंकाशेअथैवाप्सुमिनीनतुंये हेन्द्रराशिनिषयातु यधिषातुरक्षत
मान्सा स्कातिंयत्वाल्वांगृह्णातुगवांन्यचतुष्पदुन्यतु इमोयाधिनः शेपोरमिन्द्रोभृणत्यतिःवेयक्राशिवमस्मभ्यमृषयोजत्पं
न्यक्राशिवमस्मभ्यमृषयोजीवनायकम् इहंशकुन्मथः एतमासीत्यापदं पक्रुरास्तप्यन्तःशेरयानन्यहुतेहापिः अनुहान
पृष्टिहान्यहतांपहरापृणांकीनाशस्यसमस्येदादिन्द्रराशिरजायताः पादिकीनाशस्यस्येदितिवर्तस्तस्यन्यारि अपांशयेयद्
ध्यन्नी इन्द्रराशींसोभुते पादिकीनासंभीरुपतिहीणेनहन्तुमन्यतः पादिपिंपत्वंसादांन्यइन्द्रराशेउदाहृतं उद्धरतनुं
मुलंनानिशोदयन्भूर्पेनाषपतेकृणुष्व पाहिपुभाग्यगौतमामिन्द्रराशिर्मधुमन्तंकृणोतु एतद्वपंजानितराहरोसूरयसंमुषु
लंकुरुषागाहिपुभानोथसुजानिद्वेअहिंपितुसिक्तंतेमधुमंनसोसं अपिभोउतः प्राहिनोचमागमनः मर्षमंनमविंकृणोमि
निराधिहमकृतंभृणेनोअदोमन्दंपितुमध्यकसूनात्सादोपितोमधुपितोतपनः पितावागहिशिवः शिवाभिरूतिभिः सिंहो

भूत्वागास्पणान्यग्निर्भूत्वाधान्यंरन्द्रराशेर्निमिनोमथाथारंवाचंगछतु शतकाण्डोड्डः प्रयतस्सहस्रपर्णमुत्तिरः इमोयोग्र ओष
धिस्तंतेषधामायुषे नास्यकशान्प्रयपत्तिनोरसिताहुमाश्नती यस्माश्चिन्यपर्णेनिदर्भेणशर्मयछतु दिविनेतूलमोषधेरधिष्या
माधिनिहिता तयासहस्रकाण्डेनायुः प्रवर्षयामहे तिस्रो दिवोसणतिस्रोभूम्याः पृथिवीयुत तयादहामीजिह्वा नितृणा देवसंस्त्व
मसिसहमानो अहमस्मिसहस्वांउतो सहस्वनोभूत्वासपत्नसाहीयही सहस्विनोमेमतिहं सहस्राभृतनायतः सहस्रसर्वीहान्द्स्वा
हान्रोमेचहूंकृधि दर्भेणदेवजातेन दिवभेनशमजित् तेभारं सस्वतोहनानशनंशनभानिच प्रियंमादर्भकुशमृगजनाभांभूत्राय
चार्यायस्वाचकामयामहे सर्वस्मैरविपश्यते योजायमानः पृथिवीमहद्यो तस्माद्न्तरिक्षं दिवंच यंविश्वंतनुपाप्राविवेदस
नोयंदर्भोधरुणोधिवाकः सपत्नहा शतकाण्डस्सहस्रानोषधीनां प्रथमः संबभूव मनोयंदर्भः परिपातुविश्वतः तेनसाक्षीयमृतनाभृतम्न
तः ५ सहस्रार्घंशतकाण्डः पयस्वान्पामग्निर्गीरधांरसूयं सनोयंदर्भः परिपातुविश्वतो देवोमणिरयुषंसंसहातुनः १ घृतानु
छुधामधुपांपयस्वांभूमिद्युहोच्युतच्यावयिष्णुः तुदन्सपत्नानधरांश्चकण्वन्दर्भोरोहमहतामहेन्द्रियेण २ यंभूमिर्गाभ्योजसार्यं
चेयंशिरसिबाहरधार्यांग्नेविश्वमृषयोभरन्तस्वंपुष्टिहुतिनासमत् ३ तीक्ष्णोराजाविषासहिरक्षोहाविश्वचर्षणी तेजोदधानो
वरमुग्रमेतन्नवमिजरसे स्वस्तय ४ दर्भणिवेकृकृणुधीधीरिदर्भंविभ्रतात्मनाभाव्याधिहाः आतिष्ठोवर्चसेधनाभृत्यैधा

आदित्र आदित्यश्चतस्र ५ उदीरतां पृथिवी जीरदानु रशाते नामन्त्वं निनुयाति गाता ऋ आपती पृथिवीमति रुणद्धानुजीजनत्सप्तसूनां सुदुघारोहन्ती इन्द्रधनांहर्षभो अग्निनीता हिताः आश्विना रासभाश्वा कृषिं देवीमयोयुजंशुनं दत्रामायच्छुनमष्ट्रामुदिंगयः २ शुनं नुलस्यतां फालहतु शुनं २ शुनकृषाहाश्योगात्तनोरहतेसेनेवपते हृषीजंतथाधात्तथाभगस्तथाकृणुतामाश्विना ४ तथादेवी सरस्वती सुपिप्पलाग ओषधयोनाहीनामसत: तादेन्द्रोवरुणोवायुरश्विनेदंमेभावनापचः धातापूषाधृहस्पतिर्भूम्याः समनीमकं कृषिं देवास्वर्विदः फल्गुनीसुभगेनया संस्थायान्नपूषेणासानासित्रमधुभंनमंसं भवत्स्वभोगायुक्तस्य भोगा पशूनांनुहे श्रयन्तां नीवार्यन्नो दशया भूपतेमहमेरधे पिन्वान: पर्जन्यस्तिस्रोदशसाकुक्षा योदयत्सूर्यः आनन्दंजनयन्नयमसर्पिरतीरपाधमानः पिन्वीह पृथिवी पयूर्धि पक्वद्यौ मभभद्रं रोहतु धान्यं उत्सेधसेरगजंविदेहे रान्वहस्कृधि माहोरिषत्कूटग्राहो माधाशालिरंगलमू सोष्णाश्रुमुखा स्संरभ्यास्तत्रः किंचनाममन् रायस्पोषंशुनासीरा योसीताभगश्चयः ऽयेष्ट्री सभुद्रसिनी चाली कृषिंनोभीहीत्वतः रमाथाः पंच प्रादिशस्तायातो भीहीचतु वलीकेत्वतामिवतीव्रायर्षन्नुदृषयः शुनंकीनाशो अन्वेतिवाहौ शुनंफालोविनर्तन चतुभूमिंशुना सीरहविषाबधानाः शुनंधान्यानिकृणुतं यूयंनः पिपरद्विनाजोतिष्मतीतमास्तिरः तामस्मेरासायतामिषं ऊर्जश्चितोवैनामैतापोषधीषधवश्यपनस्पतयश्चतासामायंरधिपतिः योवायता ऊर्जश्चितापोवैरायेमाधिपतिं अथैतमेता ऊर्जउपतिष्ठन्त्येवैनमूर्जा

उपतिष्ठन्त्येवैनमूर्जा उपतिष्ठन्त्यधिपतिर्भवतिस्वानांचान्येषांचयएवंवेदमस्कन्दरीवैनामैता पोवरुणाक्षासामादित्यो अधिपतिः योवायताः प्रस्करीरापोवेदआदित्यमधिपतिं अथैतानएतस्मिन्नुघृतिप्रस्कन्दंत्येवास्मिन्नावतिप्रस्कन्दन्त्यधिपतिः २ तक्करीरैवैनामैतापोवासूदयतासांपृथिव्याधिपत्नीयोवायतास्तक्करीरापोवेदपृथिवीमधिपत्नीं अथैतानएतस्यांश्रयुतास्तक्कंतीरियंसेवैनंनद्विषन्तः श्रोणुतायन्तमधिपतिं वाशिनीवैनामैतापोवास्मन्दंतेतासांवरुणोअधिपतिः योवायतावाशिनीरापोवेदवरुणमधिपतिं अथैतासांसन्दमानानांवशमादनुएवाद्विषतांवशमास्तेअधिपतिं ऊर्जवैनामैतापोयद्वायत्थासांस्वयाअधिपतयः योवायतांऊर्जपोवेदस्वाहारमधिपतिं ऊर्जस्वीबलवतीभवतिप्रजहन्यस्मैनाथोभाधिपतिः ओजोवैनामैतापोयत्सुतासामिंद्रोअधिपत्नीपतीनूं ओजस्वीवीर्यवानिन्द्रियावीभवतिपराजत्यभायांमधुपर्कमाहोत्राधिपतिः ६ पुष्टिवैनामैतापोयद्बृहंतंनामांपृथ्वीं अधिपतयः योवायतापुष्टिपापोवेदपूषणमधिपतयः योवायतापुष्टीपोवेदपूषणमधिपतिं पुष्टिमतीभवतेतस्यानिपुरुषस्य पुरुषं रोचतेअधिपतिः उग्रावैनमैतापोयद्भद्रंतस्तासांभद्रमोधिपतयः ओजस्वी

.....वेदभद्रमोअधिपतीनूं उग्रोबलवान्भवतिभवतिभद्रंशर्धइत्येनमाहुराधिपतिः

सहोवेना मे तापो यद्वर्चितासां पर्जन्यो अधिपतयः योभायतामरुतोवेद पर्जन्यमधिपतिंसहस्वेमि न्नाहंयोभवत्पेयेनन स्यानन्दंश
स्याम्वयमिति अस्माद्ध्वेदिष्टेमहीयते अधिपतिः अभिमन्यवेना मे तापो यत्सप्ताता मामधिनाधिपतीन् योभायता मभिमन्या
पोवेद अधिनामधिपतीन् अभिमन्यते भ्रातृव्यानेनं भ्रातृव्याभिमन्यते तस्मान्मेनो मे मनुमन्यते अधिपतिः पारिक्षितो वैभामै तापो
याः परिष्वात्मंथमो अधिपतिः योभायतापरेक्षितितापोवेद इममधिपतिं पयेणिं स्वात्मविश्वास्याश्चपन्नाधिपतिः॥ रंतयोवैनोमै
तापोयाः क्षिप्राः नासांकामो अधिपतिः योभायतारंतीतापोवेद कामंमधिपतिं रमतेस्मि न्नाभीयोभवतिकामैपत्नीनामधि यो
पतिः विश्वभृतोवेना मैतापो यत्पुरुषस्तासांमृत्युराधिपतीन् विश्वस्मभरतीभवतिविश्वमेनंबिभृतः सत्रयो अथयो गृहपतिमे दक्षिणा
ग्निर्गार्हपत्यादक्षिणीयः एनंचत्वारिशतमिति निरुक्तः दक्षो अथनरो रूपाधिपतिः इमांश्रायता मांमपांहेमा नोधः सोमोवसुः
परमेष्ठाधिपतिः योभायता मामपांहेमन्नोधः सोमंवत्सं परमेष्ठाधिपतिः परमेष्ठीभवतु राष्ट्रेनु परमेष्ठीना समाधिपतिर्गतिर्भूती
स्थानोचान्येषांचयएवंवेद रत्नथवीहिरैप्पलाद शास्त्रायां द्वारस्था कांडः समाप्तः अथयोदशो लिख्यते ओंनमोनारायणा
यं अग्निरस्मा नमयत्पृथ्वी मिनत्सोमो द्यामहन्पूतदक्षात् अग्नेपेदितु हिरण्यशिरणो वासांसमुशाधपन्नु अ
र्यंदेवो उग्निरोचनिष्णुविश्वारूपाणि हरिताकृणोति तस्मैते अरुणाधश्चन्नवेतुमेघायनमोस्तु लक्ष्मसेने रत्नकं सार्थिनामि

छत्रयशीसंमज्यामिमः यथेरुअनेगृहान्परूतेषुदम्पतु दृषदुषुः पार्श्वयोवधंसहिवारणस्तंक्मानंविश्वधारीधनांधपरा
सुवअधरांवं ग्रहिणोषिनमः कृत्यायतक्षुनेशाकंभरस्यमुष्टिहा पुनर्ग्रहंमहर्षांमृजयतो ग्रहिपरेत्यः प्रजानितक्षुने
भूमोन्मशन्नाणिधायसां कोस्यमृजयंतो कस्यमहर्षां मयाजालस्तक्मांलदलिवह्निके मुंजुन्वोत्तरः तक्मघ्नालवकृद्व्यंअत्तूर्षिवयः
दासंनस्तकुरीमपृथ्वीनांवज्रेणसमपर्वयं गिरिंगच्छगिरिस्थासेरोतेनमायुषेगृहः दामीमंपुरुषं मकर्यंतो लक्ष्मंनीवधृनाहि परस्वेशी
लभयाहृदस्तरागंसहृदीवधभीमलंतक्मंहृतस्यांभिस्सपरिवृद्धिनालक्ष्मं आचाबलासेनस्वस्थाकामिकथालत् अपाभाभ्रातृ
व्यनश्यतामरयंभीरगास्थाभ्योमेजमज्ञः स्नायुभ्योमयेभः जानेप्रियमिवशयाधितल्मानं परिष्वजे नाकिचिन्नाधिरोजंनदी
यंधनुकाचतीं प्रजानितक्ष्मनेभूमोन्मशन्नाणिधायुभां अन्यरंचेनरमते सहस्राशोमर्यः अभूहिभ्रातृतक्मात्समग्निर्वाति वह्निकं ४
रराग्रहंमृजयतस्तनोधागपरस्तरं मास्मातोभीर्णः पुनः प्रत्यातक्ष्मन्पधुवेपरस्वेषलंजारवरमांपरापति पधानृतंत्वभायतिय
धानृतांशिरोवधा यथेयमुर्वी पृथिवीत्विद्वीयगर्भमाद्धे यथाद्यामिते गर्भंतस्मैत्वामयसेदुवे पर्वतादिधोयोनेरिरेका विदृधो
निंकृन्वयतुत्वाशाकूपाणिपिंशतु अद्रिश्चनुप्रजापतिर्धातागर्भंदधातुते गर्भंदेहिसिनीवालिगर्भंदेहिसरस्वती गर्भंधोमधिनास्रा
भाधत्तंपुष्करस्रजा गर्भंतेमाव रुणोगर्भंधोरहस्पतिः गर्भंतेन्द्रश्चाग्निश्च गर्भंधातादधातुते गर्भस्योषधीनां गर्भोविनस्प

नीनां गर्भं विष्यस्भूतस्य सोमयं गर्भमधात् यदोषधयो गर्भिणीः पशवो येन गर्भिणीः येषां गर्भस्थो गर्भस्तेन त्वं गर्भार्भिणी
य ७ विनेयन्थिं कृतामसिधाता गर्भं दधातु ते आयोनिं पुत्रो रोहतु जननं पतिजघनं ८ जनिष्टः हस्तेजायोनिं समुष्णातरत् अ
धासो मन्मभक्षणमागर्भस्य हृदयं सपत्नीं हविः राष्ट्रायतुभं कृण्वस्सपत्नः परातुवयोनस्यो
या अरुणा तीरनिशोषः पुग्मस्येव प्रक्षायतस्तस्य मुच्छेष किंचन अस्तपथमिनिर्दे त्वया पूर्वमथर्भणो जघनो रक्षां स्योषधे त्वया
जघानक्ष्यपस्त्वया कण्वो अगस्तः त्वयावयमस्परसो गन्धर्वंश्चातयामसि अजशृंग्यरुक्षस्तर्ष्टिषेनागाया नदी अप्स गं
रसा भभांतारमिवस्वसंगुल्गुलू पालानतयुक्षगान्धिः प्रवान्धिनी यत्रामर्षन्तः समुद्रेतु वूष्परीतुर्वशी पुष्करीकात्तत्परे
ता अप्सरसः प्रतिबुद्धा अभूतन यत्रप्रेता गंधर्वाणां दिविबन्धा हिरण्यय गन्धर्वाणामप्सरसामानन्दमितिसंगमं यत्राधस्थात्य
ग्राधा महारक्षाशिशण्डिनः पत्रचाक्षाहरितार्जुनाद्याटाः कर्करी असंवदन्ति ततस्ताअप्सरसः प्रतिबुद्धा अभूतन स्वंवीरुच्छिख
ण्डिनंगंधस्याप्सरामते अभिकुल्काथमियातुशपः येमगंधोषधीरुधांदीर्घायवती अजशृंगिराटक्षीतीक्ष्णशृंगीवर्तनु अपेतो
तापसरसो गंधर्वा यत्रभारहा अजःशृंगीराटक्षजशृंगीवर्तन जाथादो नेप्सरसो गंधर्वाः पतयो यूयं अथक्रापत्रुषादयूयं

स्वस्तपत्रं सर्वात्रिहूत्वमेकरुषोभवत्वमुग्रात्वंवती त्वमेधविवाचनंसंदृन्मतः पूर्वंसपत्नीं अधिधुनुष्वा सपत्नास्तप
ग्रहंद्रग्रारुशोअसतः अधस्तपत्नास्तेपदोः सर्वसिलभिष्टुतः स्तायंजुते खानमूलासपत्नामिमेषांनिर्दयामिशरीराः हविं
षेकामविदथा प्राणास्तदग्नो अभुचिकृतः अभिवर्तमभिभवंसपत्नक्षीणंहविः राष्ट्रायतुभं कृण्वस्सपत्नः परातुवयोनस्यो
या अरुणा तीरनिशोषः पुग्मस्येव प्रक्षायतस्तस्य मुच्छेष किंचन अस्तपथमिनिर्दे त्वया पूर्वमथर्भणो जघनो रक्षां स्योषधे त्वया
जघानक्ष्यपस्त्वया कण्वो अगस्तः त्वयावयमस्परसो गन्धर्वंश्चातयामसि अजशृंग्यरुक्षस्तर्ष्टिषेनागाया नदी अप्स गं
रसा भभांतारमिवस्वसंगुल्गुलू पालानतयुक्षगान्धिः प्रवान्धिनी यत्रामर्षन्तः समुद्रेतु वूष्परीतुर्वशी पुष्करीकात्तत्परे
ता अप्सरसः प्रतिबुद्धा अभूतन यत्रप्रेता गंधर्वाणां दिविबन्धा हिरण्यय गन्धर्वाणामप्सरसामानन्दमितिसंगमं यत्राधस्थात्य
ग्राधा महारक्षाशिशण्डिनः पत्रचाक्षाहरितार्जुनाद्याटाः कर्करी असंवदन्ति ततस्ताअप्सरसः प्रतिबुद्धा अभूतन स्वंवीरुच्छिख
ण्डिनंगंधस्याप्सरामते अभिकुल्काथमियातुशपः येमगंधोषधीरुधांदीर्घायवती अजशृंगिराटक्षीतीक्ष्णशृंगीवर्तनु अपेतो
तापसरसो गंधर्वा यत्रभारहा अजःशृंगीराटक्षजशृंगीवर्तन जाथादो नेप्सरसो गंधर्वाः पतयो यूयं अथक्रापत्रुषादयूयं

मर्यमासिचयं १ भीमारुद्रस्यहेतयः शतपृष्ठीरयस्मै नाभिर्गंधर्वानभेद्या अवकाशात्यार्षतः २ अवकाशं अभिशाचो भिक्षिर्यां
तयमानकां गंधर्वस्त्वर्पनोषधेकृणुतत्वपरापणः ४ उन्मादयन्तीघमेशोचयन्तीर्मुनिंनग्निंकृणतीन्मोस्तिनं अप्सोरुचरो
गाश्चरंति गंधर्वपत्नी रजश्चंग्राशः ५ द्वेतीकृण्वानः पतयंविश्वाहृपाणि वो भृयत् शेवैकं दूर्वेकं कुमारस्त्वंकेशिनः प्रियोह
शेभूत्वा गंधर्वसजनेत्वियंतामितोनाशयामसि ६ चोयेयशांदधयते पचदेवाहुतावमा मृत्योस्यचहुते पाशेदेवानांचयमस्यचक्षिणं
मृत्योमदितिं सरस्वतीमुषाकल्पयन्तः रमांयशायाच्याहुर्यशोतितिस्त्वोयशातिहुतामधस्थेतासामग्नौमनसेकांजुहोमितामस्यादी
भूनपातिः कृणोतु ८ स्यांद्वीनयतांसविताकृणोतु स्यांद्वीनयतांसविताकृणोतु स्यांद्वीनयतांजनितापभूनांजुहुत्पत्रेवयुनानिवि
द्वांस्तांनस्यांद्वीभूनपातिः कृणोतु ९ इरंतृतीयंमाशीनीयशासुमहिंजेष्यन्नभसिापविेश-उशतीत्यमुषतोगच्छ देवास्तासन्तु
यजमानस्यकामं-१० रमांभजापाजस्यतेस्तनेजोर्यस्यानिन्द्रोवरुणस्तद्दिशातेरय्यांसउरुमागधीः पशुधीर्यभाविवे यशांसिस्व
स्यविरंविपश्पतंवसानिसूर्यपक्ष्यंदिवस्पशं यशामिसूनृतरुणंविभाजनेयशासिमुचर्षंतिधनानांयत्रोरुणमसुतद्वर्हिस्पा
स्मरिचक्षिणतोवेदयावतु यशोसंरुपा अथगौरमीमेतस्याः पीनोअभवद्दुर्मासस्ते१२ नमोसाहस्रउतचक्षुषेयोयशाकर्भो

नसा संविदाना रुद्रापरुषपतिरुषयो मनीषणः तस्याः प्रजा अधिपतिः पशूनांयशसा राज्ञा नान्नमयसास्विष्टिः ओषशापतधो
वेदरुउल्वंचजरायुजानदातस्याः ओ वेदरुरोदुतनेदरुद्वहे अहमस्या उदोवेदा अश्वमुल्वंजरायुजः उदानस्याहंवेदा अधोदु
वेदरुद्वहे नैनामोरक्षेहंदयामिचस्याश्वमेतदानस्याहंवेदशीरमुल्वंजरायुजः ऋतुयोनिरधीवासोजरायुपाणु मुल्वंनाभीरु
ष्णीशमस्यामजरमरुहतुमातरं पशीमहिः कुरुतस्तरुस्यधुः इदमधीणिरुपेपलादशाखायांमयोदशाभ्यो मधभ्यादुधाऋ
ग्वेनभो नाराधणाय ओं इन्द्रभनवीर्णिमनोयंयानिचकारमधमामिवश्री अहंनहीमन्यत्पतस्तुनर्दः प्रवस्वमाणा अभिनत्प
र्वतानां अहंनहिंपर्वतांशीभियाणांतशास्तेपञ्चस्वंउनसभशास्त्रयधेनवः स्वन्त्रमानांजः समुद्रमपजग्मुरापः वृषायमाणो
वृणीमसोमंपिबरुद्रेषुपिबस्तुतस्यआभायकंमघवन्कृतपञ्चमहंनहीमंमघभन्नाभहीवां यदिन्द्राहंमघमजामहीनामास्यायि
नामभिनाः पतमाथाः आरत्पर्वतनयंसामुधासंतायेधाशंनकिलायजश्च अहंवृत्रंवृत्रतुर्यंसुमिन्द्रोवज्रेणमहतामघेन
स्कन्धांसीवकुलिशेनाविरुग्णाहिः शयतंउपपृक्पराधिन्याः ओधेबतुर्दआहिनिरेमहावीरंतुविबाधमृनीशंनानारीदस्यसु
मतिंचसानांसंरराणाविविशुरिन्द्रशत्रवः अपादहस्तोअपुनर्भरन्द्रमहस्वच्चन्नमधेशानोजघान: धृष्णोवधिःप्रतिमानंपुभूषु
रुचोअशवदस्तः नदंतमिंनमुनाशयानमनोरुहाणाअतियन्त्यापः वाश्वियोमहिनापर्यतिष्ठत्सामहिः प्रभुतः शीशीन्चभूव

नीयावयाअभवद्वृत्रपुत्रेन्द्रोअस्याअरवद्वज्रभार उत्तारासूरधरः पुत्रआसीद्दानुःश्वयेमहयत्सातधेनुः आतिष्ठन्तीनमधुवेशना
नांकाष्ठांमथ्नन्तिहितंशरीरमू धन्तस्यनिष्पंचिरन्त्यापोदीर्घंतमआशयादिन्द्रशत्रुः दासतपत्नीरहिगोपाअतिष्ठं
निरुद्धाआपःपणिनेवगावः अपांबिलमपिहितंयदासीद्वृत्रंजघन्वांअपउद्वयार अश्वयोवारोभगवतीरिन्द्रः श्रद्धेयंवात्वाप्रत्य
हंदेवएकः अजयोगामनयत्सुरसामघवात्वजत्सत्यंततसिथून् नात्मेपिशुन्नतन्तुःसिषक्षं नयात्सामिकृधाजिनंचं इं
द्रश्चद्धातअहिश्चोतापत्नीभामघवाविजत्ये अहंयतारंक्रमपश्यइन्द्रइन्द्रियत्तेजइन्द्रोभोरगश्चत् नवत्वंनवतिंत्वभ
क्तीर्योनाभीतोअतरोरजांसि इन्द्रोयतोयतीनस्पराजाशमस्यशृंगिणोवज्रबाहुः श्वयतिनाक्षयतिचर्षणीनांमलांतलेमिः
पलितायधृष्ण गंयाजातएनमधभोमनस्यन्देवोदेवाक्रतुनापर्यभूषत् यस्यधुम्नाद्रोदसीअभ्यसेतांक्षण्णस्यमन्तासननासरं
द्रः यःपृथिवीव्यथनांनामरुंभ्यःपर्वतान्प्रकुपिताअरम्णां योअन्तरिक्षंविममेवरीयोयोयमस्तभ्नात्सः योत्याहिमणात्समि
न्धुन्योगायुधाजनपदाभदस्ययोब्मनोरन्तारंपिनष्टनानसं दभामत्सुतः येनसाविध्याच्यवनाकृतानियोरासेवर्णमूदरंयुहाक्ष्म
पीवयोजिगीवांलक्ष्यादधेपीः पुष्टपानिसः योत्माहृषुंतिकुहयेतिघोरसुतेमाहुत्रेयो अस्मीत्सेनंसूर्यः पृष्टीव्रित इभामिनाति
अहस्मैधत्तसन्द्रः योरध्रस्यचोदितायः कृष्णस्यचोभ्रणोनादमानस्यशीरैः युक्ष्वाःशोयोधिनातुशिमासुतासोमनस्पानः पस्यश्वासः प्र

अथ. ५६

पिप्प. संहिता

दिशो यस्य प्रायो यस्य ग्रामायस्य विशेरपासः यस्मृर्यं यउषसं जजानपो अपानेतासः पंक्रन्त्सीसंयती विरूपेते परिवरउभयाः अमियाः समानं चिद्रथमातस्थिवांसानानाहयेते संश्रः यस्यानन्ते पिजवनेजनासो युद्धमाना अवसेहवन्ते यो विश्वस्य प्रतिमानंबभूवं योअतन्यस्तः यस्यक्रतोमरुतो नोद्रयानानयुद्धमानास्पर्धिनांसंघानथः अहेतेनांनुदत्तानिश्रद्धां योदस्योहन्तासत्यब्रवस्य स्वरंपर्वतेषु। क्षियन्तं चत्वारिंशतंशरत्पञ्चविन्द्रन् योजायमानोयोहिंजघानदानवंशयानं सान्द्रः पशाम्बरंपर्वतस्य क्षोणीभियेभिर्धस्यापिबत्सुतम् अनर्गिरौपजभानंवज्रेजनं यास्मिन्नासौरुचसतः यस्तस्तंभिरेधनस्तुविष्मानवसृजत्सर्तवे सप्तसिन्धून् यारोहिणमसुरहत्नमहुर्धारोहन्तांजसः यायाच्यतम्भे पृथिवीमसेत् आप्यश्वि दस्युर्वनाभयंतेयः अपोमहीमोषधीः

याहुवोवज्रहस्तस्यइन्द्रः यस्तुष्यतिन मघतिप्रयन्तं पशायतन्त्रंशंतमानसूतीयस्यब्रह्मवर्धनं यस्यसोमोयस्यदंनादसन्नः सरध्रः यस्तुन्यतेपयतेदुद्रा भामिद्वान्यं दर्शिसंक्षिताससत्यः हयन्तइन्द्रःशिशंतमिषासः सुधीरासोमिरधसाविदेव जातो यशसुश्रोरुपस्येशुशोनपेरजन्निनः परस्याभविष्यतोरोमोषद्वनदेवानां सजनासइन्द्रवः सोमश्रमोहर्यस्मिंश्रुयान्मादेजंते भुवनानेविश्वाथोजयानशम्बं पञ्चशुष्णं षएणीरसृजन्नास्यइन्द्रियः शन्नरन्द्राभीभवतासयोभिः शंनइन्द्रापरणात्तत्यावा मिन्द्राजोभायतमेनाधतांपो शन्नइन्द्राभीभवतासयोभिः शंनरद्रापरणा शन्नरन्द्राबहुलाभूषणा राजन्त्पनो शोनोभगस्तमु

नश्शं सोमस्तु शंनो अर्यमाबृहज्जातो अस्तु शंनो धातशमुधर्तानो अस्तु शन्न इन्द्रश्चाग्निश्च शंनो अदितिः शं
नोदेवानां सुहवानि सन्तु शंनो अभिष्टिरनीको अस्तु शन्नो मित्रावरुणा शमिना शंशंन इन्द्रो अभि
वातु वात् शंनो द्यावापृथिवी पूर्वहूतौ शमन्तरिक्षं दृशये नो अस्तु शंओषधीर्वनिनो भवन्तु शंनो रजसः पतिरस्तु जिष्णुः श
नऽइन्द्रो वसुभिर्दीधो अस्तु शमादित्येभिर्वरुणः सुशंसः नोरुद्रो मिजंतिषः शंनस्त्वष्टाग्नाभिरिहशृणोतु शंनः सोमोभवतु ब्र
ह्म शंनो ग्रावाणश्च सुमन्तु यज्ञः शंनस्स्वरूणा सुतयो भवन्तु शंनो भवंतु मरुतः स्वर्काः शंनो विष्णुः शमु पूषानो अस्तु शंनो भवित्र शमु वस्तु
वायुः शंनो देवस्सविता त्रायमाणः शन्नो भवन्तूषसो विभाती शंनः पर्जन्यो भवतु प्रजाभ्यः शंनः क्षेत्रस्य पतिरस्तु शंभुः शन्न
स्सत्पस्पत याभवन्तु शंनो अर्वन्ना१शमुसन्तु गावः शन्नऋभवस्सुकृतस्सुहस्ताः शंनो भवन्तु पितरो हवेषु शन्नोदेवाविश्वे
देवाभवन्तु शंसरस्वती सहधीभिरस्तु शमाभिषाच१शस्यते नाच्छावदात्या पार्थिवाशंनो आप्याः शन्नो अजएकपा
देवो अस्तु शन्नोहिर्बुध्न्यश्शंसमुद्रः शंन्नोअपान्नपात्पेरस्तु शंनः पृश्निर्भवतुदेवगोपाः शंनोसाकंद्राक्षसोसुनाविदं म
ह क्रियमाणं नशीर्यः शण्वन्तु नो दिव्याः पार्थिवा

सोमो जाता उतये यदिंयासः ये देवाना मृत्विंजो यजिष्ठासो मनोर्यज्ञा अमृता ऋतज्ञाः तेनोरायन्ना पुरुगूर्त मघवन्यूयं पात स्तिभिस्सदानः तदस्तु मित्रावरुणा तदग्ने शंयोरस्मभ्यमिदमस्तु शस्तं अशीमहि गातुमद्या सुवीरा नो देवा ददतो राधो अद्य देवक्षत्रमग्निरुतामृतत्वं रायो भक्षीमहि रातिभिर्मघानां पुरोळाशमरुणो मित्रयुर्नः तस्मै नु ते मिहिर पाकृतेनमं देवानां यूयवत्रागधेयं युष्मे वह्यन्ता वेदः पास्तादग्ने धिष्व क्रियमाणं यथेदं नेमिघजन्नेघजन्त्सामिगर्धत्सिषासन्तमर्थं पुरुक्षंसनेम तथात्यग्ने कृणुजातवेदो नेनमिद्वा नमविषा यविष्ठः पिशाचोस्तमो जघासामाजेयविष्टः प्रयतं शृणीहि यभस्यन्नृतं यदि नं यत्तस्तभ्रुतमात्मनो जगथसुतयपिशाचैः तदग्नेवि द्वान्तुना भरत्यं शरीरं प्राणमस्मिन्धेरयासं सुजेम अपांत्वापानेयतमोददम्भ ओदनेमन्थे दिवोनाके हे तदात्मना भजतापिशाचा व्यातवान्नामगदोयमस्तु क्षीरेत्वामांसेयतमोददम्भ आक्षिपाश्रेशतनेभान्यः तदात्मना भजथापिशाचा व्यातयन्नामगदो यमस्तु यामेनपक्वे शपते विपक्वे इमं पिशाचोशनेर्दभः अमिन्द्रो वाजी यजनेषयन्तु भनन्यसो माहिरोस्तु जिष्णः देवात्वा नर्त यतभो दृंभः कथायानुश्वयनेपिशाचः उदग्नेभ्रान्मथूश्रथीस्वप्नेनंदेहि निर्ऋते उपस्थे सोमस्येन्द्रस्य वरुणस्य राज्ञोधि

ष्णाबर्हिषेन सावेतुस्सकेन अग्नहेभिषेण हृणुते पिशाचं मनोहनं जहिजातवेदस्सहोभिः अग्ने मृडा नुभ्यां दक्षिणाभुर्याभीवन्नगदो
अथामि पुनस्त्वाप्राणः पुनरात्मायुः पुनश्चक्षुः पुनरैतुश्रोत्रं अपशानो दुरितानि विश्वाशतं हिमास्त्वर्चीरोमशेम पुनरस्मे मनोधे
हि पुनरायुः पुनर्बलं अपांनपस्त्वाः प्राणंचायुश्चवर्धयजीवसे चक्षुस्सूर्यपुनर्देहिजातप्राणं समीरयशरीरिमस्त्वमांसम्भवे सम्भा
चयात्वं समाभरजातवेदोयज्ञर्धंयत्पराभृतं गात्राण्यस्यकल्पयतामयं अग्ने विराप्नितंमेधमयेमं कृणुजीवसे संमासिंचतु
मरुत इवेका विमुंचासिब्रह्मणा जातवेदसमग्निं होतारमजरंयमिध्मतं समीदेवानं जनिमानि विद्वान्यथाभागंवहतु यमाग्निः ये पुमांसो या
तुधानां यास्तियोयातुधान्यः यत्रयद्रिन्द्रस्यवज्रेणावधीनानुवल्पतां ओं अघायीनानुवल्पतां ओं यंशपोयोनिशपातियं
द्विष्मोयोद्वेषत्पिशाचः क्रव्यादमग्ने महतामघेनमग्निपि ब्रह्मजातवेदाः आरेमेसपाशास्पक्षसायुः फंडेनासंविदेयातुमाथो
उलूकयातु ब्रमलोयस्ययातुस्त्वं यानिदेसिनाघोसिपिशास्तेनशर्वाहितमंहिधेहिभिः यःब्रह्मद्वेषनस्याद्देषनंक्रव्यात्पि
शाचक्रविशस्तृतंउलूकयातुंब्रमलोयस्ययातुस्त्वम् यःपौरेणेतथेनक्रव्यादात्पिशुनः पिशुनः पिशुनः पिशाचः वेश्वा
नरेणसंयुजास्त्रयिणं मोनोनिं मृगंयश्चनः कृषिंमतिपाघातुभिर्यश्चन२१ फडुत्तारुद्रस्मरथवाधुनस्तां वायातुमाश्

चत॒ शु॒ नारम॑लोका॒ स्मै प्र॒दिशो॑ भवन्तु॒ सने॑मन्तपतो॒ रोद॑सी॒ उभे॑तमा॒पि प॒द्हा॒ जा॒त॒वे॒द॒॑ ओ॒ति॒ष्यती॒ स्त॒न॒ धा॒या स॒ते॒ना
प्र॒ति॒ओ॒कां॒ती॒ स्तेनो॑ यास्ते॑ भ॒भे॒ता॒ भि॒मे॒मि॒ मण्पि॒ लो॒नु॒दा॒ष॒मा॒सा॒ र॒न्या॒तु॒धा॒ना॒न्प॒शु॒॑ अपो॒ दि॒वी॒॑ प॒शा॒चा॒ना॒ स॒पति॒ल्प॒न्ता॒स्तं॑
य॒थे॒ष॒ मं॑त॒ मा॒त्म॒न॒म॒ प्र॒ल्प॒यु॒न॒॑ यथा॒स॒दं॑ पु॒ष्पे॒ स॒दं॑ फ॒ले॒ स॒दम॒न्ना॒भि॒ र॒स्त॒तं॑ स॒दा॒ पि॒शा॒चा॒मि॒यन्तां॑ न्माहि॒ षा॒ सू॒त॒से॒ वि॒क॒श्च॒न॒ येप
न॒न्तो॑ यातु॒धानां॑ दि॒वान॑क्तु॒ चा॒र॒ रात्रे॑मातेभो॒ र॒क्ष॒त॒न्त्मा॒नं॑ परि॒द॒ र॒मे॒व॒ भा॒मि॒ते॒ म॒णिं॑ दी॒र्घा॒यु॒त्वा॒य॒ व॒र्च॒से॒ द॒ – स॒प॒त्न॒ज॒भ्भ
दि॒ष॒त॒स्त॒प॒नं॑ रु॒द॒॑ शा॒चू॒णां॑ ता॒प॒यं॑ म॒न॒॑ इ॒हा॒न्द्र॒स्स॒र्वा॒स्त्वं॑ द॒भि॒मै॒षां॑ भी॒र॒स्त॒ता॒प॒यं॑ घ॒मे॒षां॑ भि॒त॒पं॑त॒ द॒र्भं॑ द्वि॒ष॒तो॑ नि॒च॒शा॒र्म॒णं॒ रु॒द॒॑ स॒
स॒प॒त्ना॒नां॑ भि॒न्धी॒रि॒न्द्रे॒य॒ वि॒र॒जं॑ ब॒लं॑ भि॒न्धि॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒नां॑ रु॒द॒॑ य॒ं॑ द्वि॒ष॒तां॑ म॒णे॒॑ उ॒र्व॒॑ च॒म॒मि॒व॒ भू॒त्या॒ भ॒ये॒षां॑ पि॒ मा॒त॒यः॑ छि॒न्धि॒ द॒र्भं॒ स॒
प॒त्ना॒ मे॒ छि॒न्धि॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ छि॒न्धि॒ मे॒ स॒र्व॒द्वि॒हा॒न्द्र॒॑ छि॒न्धि॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ म॒णे॒ भि॒न्धि॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ भि॒न्धि॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ भि॒न्धि॒ मे॒ स॒र्व॒द्वि॒हा॒न्द्र॒॑ भि॒
न्धि॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ म॒णे॒ क्ष॒न्त॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ क्ष॒न्त॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ क्ष॒न्त॒ मे॒ स॒र्व॒द्वि॒हा॒न्द्र॒॑ क्ष॒न्त॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ म॒णे॒ पिं॒श॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ पि॒ श॒ मे॒ पृ
त॒ना॒य॒त॒॑ पिं॒श॒ मे॒ स॒र्व॒न्नु॒हा॒न्द्र॒॑ पिं॒श॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ म॒णे॒ पि॒ड्ढि॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ पि॒ड्ढि॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ पि॒ड्ढि॒ मे॒ स॒र्व॒न्नु॒हा॒न्द्रो॒ पि॒ड्ढि॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ म॒णे॒ नि
ख॒र्द॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ नि॒ख॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ नि॒ख॒ मे॒ स॒र्व॒न्नु॒हा॒न्द्रो॒ नि॒ख॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ म॒णे॒ त्वा॒न्धि॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ त्वा॒न्धि॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ त्वा॒न्धि॒ मे॒ स॒र्व॒न्नु॒हा॒न्द्र॒॑
धृ॒ष्णि॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ र॒णे॒ भं॒ क्लि॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ भं॒ क्लि॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ भं॒ क्लि॒ मे॒ स॒र्व॒न्नु॒हा॒न्द्र॒॑ भं॒ क्लि॒ मे॒ द्वि॒ष॒तो॒ म॒णे॒ भ॒रु॒ द॒र्भं॒ स॒प॒त्ना॒ मे॒ भ॒रु॒ मे॒ पृ॒त॒ना॒य॒त॒॑ भ॒रु॒ मे॒

वीन्द्रहान्द्रः रुद्रमे द्विषतोमणे मन्थदर्भसपत्नांमे मन्थमेपृतनायतः मन्थमेसर्वान्द्रुहान्द्रोमन्थमेद्विषतोमणे पिंशिदर्भसप
त्नान्मे पिंशिमेपृतनायतः पिंशिमेसर्वान्द्रुहान्द्रः पिंशिमेद्विषतोमणे ओषदर्भसपत्नान्मे ओषमेपृतनायतः ओषमेसर्वान्द्रुहान्द्
ओषमेद्विषतोमणे इहदर्भस्सपत्नामे इहमेपृतनायतः इहमेसर्वान्द्रुहान्द्रोइहमेद्विषतोमणे जहिदर्भसपत्नामे जहिमेपृ
तनायतः जहिमेसर्वान्द्रुहान्द्रोजहिमेद्विषतोमहे यन्तेदर्भजरामृत्युशतेसमस्मून्मन्यते नेनेमंमन्यमाणाकृन्तासपत्नांजहिधीर्घा-
मायुषे शतंतेदर्भवर्माणि सहस्रंवीर्याणि तेषमस्मेविश्वेदेवाजरसेमन्यधादुः त्वामिन्द्रोदेवर्भीदुस्त्वांदर्भोब्राह्मणस्पतिं त्वामि
न्द्रस्यादुर्भात्वंराष्ट्राणि सर्वरक्षसि सपत्नसेणंदर्भचाद्विषतस्तपनंहरः सनिस्सपत्नस्यधर्मस्तनुपानंकृणोमिते यत्तुभद्रोमनहन्
पर्जन्योविप्रुषासह मनोहिरण्ययोविन्दूततोदर्भोअजायत शतानिकुशदर्भसूनुम् रथर्षभेणिद्वैप्यावरशारथायं अथोदशकां
३ द्वितीयोध्यायः ओंनमोनारायणाय ओंनमोमहागणपतये ओंनमोज्वालाभगवत्यै ॐ नमोस्तिलोत्तमाये ॐ नमः सूर्यधि
ॐ अन्तर्हितंमेहरनास्तिमन्तर्हिताः पर्वता अन्तर्यामेमहिमांराध्यचारएवप्रत्यकेनांप्रतिसरेणहन्मि तपस्यभावर्तीरोम
शोरेवंवर्मधीर्धीचकृण्वहे अन्तर्हितंमभामाक्षितमन्तर्हितः परमेष्ठी प्रजापतिः अन्तर्हितस्सपरास्तेविराण्मे अन्तर्हितः
पुरुषोमेध्योमेअन्तर्हिताः मेषवुर्मेस्मश्चीरन्तर्हितापपतामेमर्षिः प्रचीतसेअन्तर्हितस्सूर्योभातरिश्वाअन्तर्हितोनधाः स्यद्भा स्याध्या

नानन्तर्हिता ओषधी. उच्चिणीमें अन्तर्हिताः पशवः कक्षामे अन्तर्हितं यवोयवतति अन्तर्हिता सइषवो ब्राह्मणानामन्तर्हिताय
नस्पतयस्पला अन्तर्हिता देवतत्राः पुरोमेन्तर्हिताजगतीछन्दस्मे अन्तर्हिता अग्नयोधृष्णामे अन्तर्हिता ऋतवार्तवामे अन्तर्हि
तामे समुद्राद्वादशामेन्तर्हिताउषसीनारकामे अन्तर्हितामे दादशश्वनस्त्रअन्तर्भूतहव्यंचदेवंमहिषांराधवचारएवत्वस्त्रकेनांप्रतिसरेणहं
स्मि हस्तिते हंकृतंहविर्येमिधोरमधीकृतः अपांज्योतीउभौबाहूअपिष्यास्यस्यं अपिनिष्यासितेबहूअपिनिस्याम्यस्यास्यं अग्नेदे
वस्यमन्यमानातेनतेवर्षहविर्यमिधोसरमदीकृतः उदितश्शतयोजनमिन्द्रोवतियतेरथंसायकंक्षुरवन्तंमानिमहेजनितानिजंभयद
फालोन्यायंहनाउदारसर्पिणः प्रखासिद्देष्टायन्तस्थायिणुभद्रमुवं पापकंपापरूपंकिंमेसस्यायमातुरानमामिपद्मागरपः
यस्योषधयः प्रभवधांगमंगंपरुषस्परु तस्मायक्ष्मंविधावस्यमुग्रोमध्यमशीरिव अन्यायो अन्यामवत्यन्यस्याउपावतः उषधय
स्संविधानांदरंमेप्रसृतान्यः अधपन्तीरविदंदेवजोषधयस्परि यंत्रीवश्चधामहितसरिव्याति पौरुषः याओषधयस्सोमरा
जीद्वीः शतक्रत्वस्णाः कृष्मांति प्रसूतास्तानोमुंचन्त्वंहसः नीललोहितायधाम्योषधीं व्यास्यायुरधाद्दरक्षांसिचतथा
इतधर्वणियवोदशाकाण्डप्रथमोनुवाकः ॥ कालोस्योवहतुस्सप्तरश्मिस्सहस्राक्षोअस्तरोभूरिरेताः तमारोहान्तिकवयोविपश्चत
स्तस्यचक्रामुवनानिविश्वासस्यश्चान्वहतुकालएषः सप्तास्यनाभीरमृतंन्वक्षः सोमाविश्वा भुवनान्वंजंकालेप्यते प्रथमोनुवेधः

पूर्णःकुम्भोधिकालाहितस्तंवेपश्यामोबहुधानुसन्तं सइमाविश्वाभुवनानिप्रत्यंकालंतमाहुः परमेव्योमन् सूर्यस्यंभुवनान्या
भरत्स यक्षंभुवनानिपप्रथे: पिताभंनभवतुपुत्रएषांतन्माद्देवानांपरमन्तुतेजः कालोसूंदिवमजनयत्कालेमांपृथिवीमुत
कालेनभूतंभव्यंहएषंतंहविर्तिष्ठतेकाठोभूतमसृजत्कालोतपतुभूर्यः कालेविश्वाभूतानिकालेचक्षुर्विपश्यति भद्राहितः प्रमति
स्तपसंसमग्रेसंस्थेसारिषामाबर्यंतपस्थेत्वभातुर्भजेसं आदित्यंवर्धान्द्योतनंतद्ते स्तुवीर्यंसभूतावनेनमश्चोतंहतिरग्ने
अमामेप्मंकृणवामाहवीषितेजिनेभन्नः पर्णापर्णाभयंनोयातवप्रतंमाधवाद्योग्रेत्वसेभवंसामिदंमादये।धियस्तेदेवा
ऊचिरेन्माहुतंत्वभादेसांआहवनाग्नस्त्वाग्नेत्वमर्युतहोतासिपूर्व्यः प्रशास्तामोनाम्नुषाउशेहिताः।विश्वाधिद्वांआतनिषि
उषाधीरुषस्याग्रेः दिशोगोपास्यजरन्तुजन्तवोद्विपाश्चयदुतचतुष्पदक्रुमिः विशाःप्रकेतस्यतुवसोवहोअस्याग्रे योविश्वतस्तु
प्रतीकस्मुद्रमिदूरेदिछन्नालिंदिशतिरोचनेराराजाश्वतन्वोअनिदेवपश्यस्याग्रे पूर्वेदेवाभवतुसुप्तपोरयोस्माकंशंतमो
अन्यस्तूछ्वः तदाजानीतोउषुप्तावतोग्रेयधून्नुशंसांअविदूढोजाहिदूरेयाग्रेअंतिमाकेचिदत्रिणः अथर्वनायशंतमे
त्युक्तंकृष्मेयदुक्तान्यारोहितोरथेयानमूतामृतस्यनेतरः सुजीन्यालियानेनोधूमकेतुनाग्रेअधस्पदाउताभियुः पतन्त्रि

ध्रुवासावते पवसारो अस्थिरन् सुगन्नेनाय रुचो रथे ओमे तं मित्रस्य वरुणधयस्य यातां मरुतं हेलो अद्रुतः सुडा
सुनो भूत्वेषां मनः पुनरस्मे देवेदेवानामसिमित्रो अद्रुतो यत्सुर्यसूनाममिचक्षरभे शर्मन्यामतस्य प्रयत्सग्मने तन्ने भद्रं यत्स
मिद्धस्येदमे ससो माहूतो रजसे रुज्यानसः दरासिरत्नं हविणं चराध्रुषे न्यस्मा एषामारिषामा वयं तव अस्मैत्वं सोद्रविणे दधा
सोनागास्मिमदिते सर्वतातयं भद्रेणशवसान्वो दयासिप्रजावन्नो राधस्याते स्याम सत्यये सौ भगत्वस्य विद्वां अस्माकमायुः
प्रतिरेहदेव तन्नो मित्रो वरुणो ममहन्तामदितिस्सिन्धुः पृथिवी उतद्यौः किमिंद्रस्य परिहितं किमग्नेः किं विष्णोस्त्वरुक्रमण
स्यवासः बृहस्पतेरुतभोमस्यराज्ञः किंवासानामरुतोवर्धन्तु धातो रुद्रस्यकिंवायोः याज्ञिनाग्निनं महत् किंपूषा ब्रह्मणस्प
तिर्विश्वेदेवाश्चविभ्रति किंदेवा देवानांपरिधानंसमानं यास्मिन्नेषांसाम्नः सम्बभूवुरात्मनि विशाते काहकेदमग्रं भवति
यत्समेतिचेतिच कतमेनाप्नो दिवमुद्वहन्ति कस्मैतदेनेतिनेननेतांबातस्यत्वा विधत्तास्तनयन्नुरायां पृच्छाम्येनाग्रये पृच्छा
मित्वां पृथतियंरोहिणींचवत्सं पृच्छामिसंसमातरन्ता इदंत्वानि पृच्छामिसात्सभानांचसभापतिम् कोवपसामदधान्नाभानि
कः पशूनांरुः सर्पिणां देवजनायासंकोस्यजन्नोरयदा यूहेमस्थत् कतिरोहास्त्रारोहन्तोनीरोहितो देवभागरोहराधृ
ष्टांश्चपृथतियंरोहिणींचवत्सं पृच्छामि

भुवनस्यनाभिंगात्रापृच्छामिकतमास्विसाक्षात् देवतत्वादेवकोशान्वेहतान्नप्रब्रुस्वहिमंप्रवेथएताम्यो
मृतः स्वधृतोवसधृतो वसुदीनवो वसुपवः कश्चनुवाचिकमतेमहित्वाकोरक्षतुकवोप्रसादम् पुरुषेत्वानि पृच्छामिसासमृत्वोर्
गानिकतितानिवेधः अहंपिचरुकश्चर्षणीनामिन्द्रोयज्ञमहिनास्पर्धमानः येनऋषंमघवापिवेतंनप्रब्रुस्वहिंप्रवेथकः पूर्वतानामरि
धानामानिकोवनस्पतीनामदधाओषधीनाम् पृच्छामित्वागुरुरिकितोयेभोभिर्हव्यंचहतुप्रजानन् हुतंमर्तीरमृतोमर्त्येभ्यः स्वप्नेनकस्तपसासहीतंगानि गृह्णात्युरुवस्यचक्षुः सप्रातरतितपसापुनस्स्हाजोनिरितिकसृजेति -- तपतिमधुपवि
तिंमधु पृच्छामधुपतिंदेवास्त्वंसर्वंपृच्छाम्यहुताद्श्वतकति कोअन्तरिक्षात्पतिपश्यतेदेवस्मादस्यरथंसंबभूवमहत्
तदाकस्माद्भयंविभाहिकस्मैकुतस्मान्नाप्रकालोहितंपरापतनकेहरथमेकेप्रवजन्तीरथमेकेदक्षिणाःप्रत्यंचोदंचंत्येकेतेषांसर्वेषामिहसंगतिः साकंसएकोभूतिश्चरातिप्रजानन् मरीचरासीत्तामनसाःसमभवत् साप्राचीनसागर्भमाधत्ता सगर्भोभवतुसएद्योप्रतीतायायति तस्मैप्रजापतिर्जुहोत्यधिक्षानादेतिस्वधिचराणाश्चेति प्र
जापतिसमजोकपालेपिजिहातान्मासांमरुत्वापतिंमहन्तंलोकमभिपश्यमाने सोमाऋतस्यजातस्यधानांपृथिवीपार्थिव
स्तांसमुद्रोकुक्षौसूर्यचन्द्रमसावधौविरांहिरः तस्माज्जाताःसर्वेप्राप्यानोविजयन्तेयएवंवेद इयंधर्णिकेप्यत्वादशात्वा
यांत्रयोदशाःक्रान्तःसमाहतः ओंइन्द्रोबाहुभ्यांमहिरित्थिकित्वानाधोदेवीवरुणायप्रजानन् तमादित्याभिषिंचन्तुसर्वेराजा
नमुग्रंबृहतेरणाय तानापोराजसूयायसन्तुहिरण्यवर्णाइतिचतुस्रःपठेत् आपोदेवीर्मधुमतीरभूर्जिस्रतीराजसू

र्मिमयोभुवः याभिर्मिमावरुणायमभिचंतायरुणोनेनप्रेषितायंतुभुभ्यः उत्संदेवीर्धिते मा हिरण्यं याअमृणातेसंविसानास्ता
अपस्समुद्रादिवमुद्वहंति दिवस्पृथिवीमभियासृजंति याद्विरीशानास्तनूभिरन्तिना यामृतंविश्रतंयामधुघ्निंयाऽर्णंसृषयोदेव
मर्त्याभिरिन्द्रमग्नयस्तीस्ताः याजीवन्याधनंतुप्राणयन्निदंयावतेदाशुषेमर्त्याया यासोषधीरक्षंतमक्षतानंता हि
रण्यपाशाधृजानिषः पुनानावास्सुभ्रयमर्चन्ति धेनवः यःपर्जन्योवृहत्सनंरिक्षेना रथन्तरेवृहदेदीयमाने स्तृभिंजिन्वन्तिप्रतिर
न्न भायुः याभिस्त्रिषाचाजिनोयाजयन्तितः याभिस्सहारभरासोमभिन्द्रोवसोरिशानोपिपस्तुतस्य यास्सतःसृषयो ऊर्जयन्
न्तिता स्सतःसृषयो भरथमभ्यविचाकशत्सिनाधूमद्रिरिक्षणावत् प्रजारमंसतुमन्दंवास्ताः याग्निर्यंतं मांसमुर्वेचधीरयाग्नि
स्सोमभुवृधंउनंतिं याग्निरिंजीषतिमिभ्येमन्नाः यासोलोकामधुमयाकृण्वन्धृतंतंतानंबधुषिपतेवायास्सोमाःपणयन्नु
श्रमृणास्थाः यासांपदोराराजंबाजिनंचसोमस्यभक्षयतनुयाः पवन्ती अन्तर्यंती स्तृणत्सासधृतांशीस्तानोराजपयायन्तु अजी
जनंत युग्नयास्सर्वंविराध्रमृणासूर्येयान्यगुः अमूक्तराजसूयाः पयांसिप्रभावेकेवसविता भुवनानिविश्वा सोमोराजा अयोराजा
पशुपतिः पशूनांवरुणोधृतव्रतः येयन्तिदेवास्तेस्तृणंदत्वा योरोजः अस्थाद्धस्थाज्जानिनिहरिभ्रोमृधोव्यास्थाशशीतवहू अंशे

याधिष्टनिन्तिः परान्वेस्समधृक्षरश्मिभिस्सूर्यस्य अवश्यन्त्वावरोहन्तंदिवतः पृथिवीमिव अवश्यमस्यन्तंरुद्रंनीलग्रीवंशिखंडि
नम् दिवरुग्रोगारुत्मत्पुष्टमूर्ध्वामधिनासः पश्यतेमंनीलग्रीवंविलोहितंएषेतपीरारुद्रोजलाषभेषजीविक्षेपमनीनशदावानी
कारोव्यतुतं नमस्तेभवतामायनमस्तभवमन्यवेनमस्तेभाहुभ्योसुतोतइषवेनमः यामुखंगिरिंतहस्तेबिभर्ष्यस्तवेशिवांगिरिशा
नांकृणुमाहिंसीः पुरुषंनमः शिवेनवचसात्वाकृष्मोगिरिशाच्छावदामसि यथनःसर्वमिज्जगदयक्ष्मंसुमनोहसत् यातइषुःशिवतमा
शिवंबभूवतेधनुः शिवाशरव्यायात्तवयोनामृडनीयसे यातेरुद्रशिवातनूरघोरापापकाशिनीतयानस्तन्वाशंतमयागिरिशं
त्वाभिचाकशा असोयास्तामवर्णिउतबभ्रुः विलोहितः येचेमेअभितोरुद्रादिक्षुभृतः सहस्रशोवैषांहेडइमहे अवश्यंत्वाविलोहितंनी
लग्रीवंविलोहितं उतत्वागोपारुद्रोउतत्वोरहार्यः उतोत्वाविश्वाभूतानिनस्मेदृशयतेनमः नमोस्तुनीलशिखंडायसहस्राक्षाय
यानिषवे अधोयेस्यसत्वानस्तेभ्योहमकरंनमः नमांसिनआयुधायानतनयधृष्णवे उभाभ्यामकरंनमोबाहुभ्यांतवधन्वने प्रमुंच
धन्वनस्त्वमुभयोरार्त्न्योर्ज्यां याश्चतेहस्तइषवः परातानभगवोवप अवतिंसधनुस्त्वंसहस्राक्षशतेषुधे निशीर्यशल्यानांमुखा
शिवोनःशंभूराभरः विजयन्धनुःशिवंविशल्यो यानयोउत अन्येशन्नस्यइषवः शिवोस्यनिषंगधी पतिंधान्यनोहितियस्मा

दुनक्कु विश्वतः अधोमयेषुधिस्तप आरेस्मिन्निधेहितम् यातेहेतिर्हतिर्मिषुष्टम हस्तेबभूवतेधनुः तमाखंविश्वतोस्मानयक्ष्म यापरिभुजाः हृदयमर्दिकंपेमलादशाख्यांचतुर्दशाधिः सुपर्णीकामदुघानागंशतोदनापक्षमाणिन्यमाना ऊर्जंदुहानप स्फुरंतीयत्तमानम्पपतिरन्तआयुः गृह्णन्तियेषामुशंतीयंस्वस्तयमूर्मस्तीमनसीषांसाध्यंविश्वोलोकंनमदेवेषुशतोदनांकृतु पास्वेषावेनांहिंकीरन्विनामहिषाणो अर्पन्तदेवांअपिगच्छन्तद्विषः आरभस्वाश्मन्वैधदेवंशतोदनांशतमान्यमानोस्यसमपेयं राश्मिनापर्वतेनः स्वर्गंलोकमधिरोहएनम् धृ— ऐनांविश्वतानिकृन्तमपश्चोश्वरुमेरयासंस्त्रीनांचिराजोदुहेतेरया सप्तसंकामं कामंयजमानायदुहां यथारिषिंसंमातिमंत्राकृणुषामेनामधेयांपृथक् अर्पदेषामनुकीपराभूद्यत्नौदनापुरुषंपशूनां द्विषाद्विहलः पुरुषोमहानयोमयमस्यांविभर्तिमापक्ष्यंतेनपशूंश्चिमविद्वानपांशतौदनारेणं शतधाव्यक्षयतंब्रध्नंचमीलिकृत्त माधत्तु मन्नमाषशतधाव्यस्य सभुरस्तनमधिधानामि चर्मतिपत्नीपंचयजमानायधेहि कृच्छ्रंमिधयोश्वयामि भूम्यांभूत्वाभूमिम धिधारयामि आपोमांतंविश्वनीमान्याधिशामाणिदिवुजिमेनाभिः पिशाचाउधिमेहिसाधयक्षा व्यस्यरजोअन्तरिक्षं रक्षांसि सर्पतीस्वाधारोहरिंतं दिवंमेहिशतोदनेतहस्तास्पंथ्रभव अयुतंभवाशतुभिंमतानुमांस्वर्गंलोकंपंतहा शतौ दनोशतधाव्यक्षयन्निशतोरोहंरोहसियोरधातिचामदेवंनौधसमस्याः पक्षौतृतीयेनाकेअधितिष्ठतिश्रुताः शतौदनांशतधाकल्प

मानांशतंरूपाणिकृणुतीसर्यतीसाशतौदेवी: सुहवाशर्मयच्छतुथोमशतहिरो शतौदनाद्वादशाहेनकल्पते शतंहरीन्सभृ जेसर्यतीसर्वाण्यस्तानिभरयतीपरस्मात्सादातारंपपस्योदधाति आभिनेहिशतौदनेजानांलोमसमनः पतत्रंसर्पिनोसाकामःश्या श्यावनंभव आभिनेहिशताधनंयज्ञेनायज्ञनिस्तव यादेवयोनिरोहंयत्रादित्यंदिवंदिवः इडापतीःप्रथमाशतौदनाः सत्रंहिमध्य ममृतंशिरस्तव उभेदेविरोधसीयाकृणामीऋचंश्रोण्योस्तौतलोलोहभाहूउनउडुलायकं आनेहजडरमानिपार्श्वेसर्पीलोकांश तौदनासंमापः चक्षुष्मतीः प्रथमाशतौदनाभूथहिरण्यशृंगतंचंद्रमस्तवः विश्वेदेवेऋतुभिश्चनद्वास्यातारंदक्षंसर्पयामिशतं पथांतिशतमस्यायत्साश्वनधापक्षाणिविभजत्येनांसहलोकाद्यिनाएतांजिगेतुप्रथमाशतौदनेसहस्रेणशतमानायदेविलोकां जिगेनप्रथमाशतौदनेसर्पिषेदमितुराजसेयंसर्वेलोकांशतौदनां समासः इन्द्रप्रथप्रथमाशतौदनास्सप्तऋषिभ्यःसुमनस्य मानाः प्रथासुराणांबलमोजआरभेप्रथास्तोहविरपोदेवलोकां विश्वामित्रोयंजमदग्निरत्रिभरद्वाजोगोतमोयंवसिष्ठः इदंपक्वंफ लंपस्सहमाः प्राश्नन्तुप्रथमाः शतौदनाः ज्योतिष्मतीःप्रथमाः शतौदनास्तीर्णिज्योतींषिकृणुतेसर्यतीनांरातारमुपसीविति तत्रयत्रदेशाः सप्तभानंपदंतिपन्थाःषष्ठाद्वहतीश्चतौदनास्तीर्णिछन्दांसिसस्रजेसर्यतीऋतूनामाधिराजंसंवत्सरंपातिमस्याधिपत्नी

आग्नेऽक्रन्दस्याग्निष्टोममतिरात्रंशतोदनेयस्त्वंसर्वानास्यादित्यमग्निंविष्णुहि अश्वमेध्यमतिक्रम्यद्वारश्चाहंशतोदने त्रिरात्रंसानुसाख्यायाजपेयेनकल्पते येसहस्रेराजानांग्निहोत्रहुताश्चयेयज्ञेयेसर्वेराजानास्तानाहोनिशतोदना शंतेपर्णिसुभगेहदद्मिशंतमांसाहृद्दाभवन्ति आत्मियस्तेशमिताचचारतेवशाविरूपंनिकृणतु येयज्ञेनक्षितालोकाश्चानिष्टंदांसिभेजिरे सर्वास्तांलोकानाहोनियोदद्मिशतोदना ऋषिरायूषायुषतिर्मूनांराधीदेवस्यसवितुर्भगस्याश्वस्तरासुहवासंहतारीराभ्रोयाना पृथिवीसहित्वा अभिविष्यंअर्हन्नुमीतद्वृष्टिंहर्दश्रविष्या उशतीराश्वयसानभद्राद्वेत्रितेमित्रस्यधामिः त्रिर्यंचंदेसुभगेस्वजातांचाग्निरात्रिसुमनास्त्वस्यांअस्मात्नायस्त्रिर्यणिजानाश्रियाधानिगव्यानिपुष्पा सिंहस्यराविउषतीनिपत्स्वप्नाग्रस्यद्वेषनोक्यधि अश्वस्यअश्वंपुरुषस्यमायंपुरूणिकृणुषेविभातीशिवांरात्रिमद्रिमूर्धंचयमस्यमातासुहवानोअस्तु अश्वत्तोमस्यसुभगेयतोधयेरनुत्वायन्देविश्वाःविधु ५ स्तोमस्यनोविभावरिराज्यराजेयोषसीयथानः सर्वोराजभामःसर्वेदेवोमिक्षन्तीनूरुमःश्रम्याहनामतरुषेविपृक्षेनीचोजनां रात्रीर्चीनसदृशंतस्तोनोच्यविभ्यते भद्रासित्रात्रिस्तपसोनुविष्टोविश्वंगोरूपंपुषतिर्विभर्षि चक्षुष्मतीयेयुषतीमनूपः प्रस्तोदियांअक्तंअमुध्यः युभस्तेनायुत्पायुशःपुरःराधीनसभगीवंत्वभगीवाशीरोहनत् प्रणदोनधनाहनः प्रहस्तौनयनाशीफत् यो

मुखतंमुखपायतिससंपेस्तोउपायति अपायतिनिरधूमशीर्षणिमाहिंकुरुहतोदकस्यनिर्जरायत्रेनंरपतेजाहि एतेरात्रियन दाहस्तीरुणंपाश्वासयः तेभिन्नोअथपारयातिदुर्गाणिविश्वहा रात्रिंरात्रिसरिरस्यनस्तेदमतस्यायंगभीरमघवायुधंमतो दुरन्तयः यथासान्माकः प्रपतनेदिशांनाजुविपतेएषारात्रिप्रपातयोस्माअभयणयन्ती अयस्तेदंपात्रमथंगोथमुतस्करं अथो योउर्वतश्रितोविधायानिनीयति पदाद्वारात्रिसुभगेविशंतन्नोयच्छ यथेयस्मानिताजयथेदनुपायती उपसेनःपार्थेहि सर्वीरात्री अनाकशः सुपाणोअन्हाभजदहस्तुभ्यंविभावती इतथर्वणिकपैप्पलादशाखायांचतुर्दशःकांडःसमाप्तः ॐनमोरुद्रायशाय ॐनमोज्वालाभगवते ॐ नमस्तिलोत्तमायै ॐ अथपंचदशाध्यायोत्तिरूपते ॐ सप्तभ्यादिभ्यःपयसेसत्यंमधोरसोमा धनःपात्वस्मान् अग्निरिंधिहरसीदुरिताभद्रंसत्यंरसुपात्वस्मान् रथन्तरंसामभिःपात्वस्मान्गायत्रेणछन्दसा विश्वरूपम् हो दशाश्वस्त्रोमोअन्हांसमुद्रोवाश्यनभोनः पिपर्तु उग्रादिशामाभूतिर्यथोधाःशुचिःशुक्रेअन्नेयजासेइंद्राधिपतिः पिपृताउ तेनोमहस्रंपिप्रतोधारयेदम् हरद्राङ्सप्तहरिष्णिभोजः सुकृतेसुगवीरिंद्रस्तोमेःपंचदशेनपंचरिंद्रंवानेनसगरे णारक्षतु प्राचीदिशांसहदशांसहत्यतीविश्वेदेवाः मारुषण्यंस्वर्नीरंशंदुरमस्तोजोनाधृष्यंसहत्वंसहस्वती पंचे रूपंसामानिहन्द्धेजगत्येनदृशायेशायामिविश्वेदेवास्सप्तदशेनपंचरिंद्रंसेनंसलिलावतसुषमम् धर्मीदिशांसप्तमिंद्

अथ-वेद

वैप्य-शान्ता-

दधर्तु उपस्वाशानां मित्रयदस्तोजः मित्रावरुणाशरदाह्नि गूर्तश्रवेसत्राणिमाहिशर्मयच्छतम् ७ वैराजे सामन्याधिमेमनी षातुष्टुभासंभृतंवीर्यंसः इदंक्षत्रंमित्रपरान्वोजामित्रावरुणारक्षतुभाधिपत्ये ८ सम्राड्द्विशांसहसर्वीसहस्वत्वतुहैमनो विष्णुयानः पिपर्तु ओषजानांहरितीतुषाहारीमंयज्ञमभ्रताशोघृतासी ९ स्वर्तीतुहूषानपयस्वतीदिशांदेव्यवतुनोघृताची स्वंगोषाःपुरएतोतपश्चाद्दृहस्पतेधाम्नायुधिवाचं १० काण्ड: १ स्तोमेकविशोभुवनस्यपत्निविश्वस्यामाने अभिनोगृणीहि घृत वतीसवित्राधित्येपयस्वतीरात्रिराशानोअस्तु ऊर्धादिशंरन्तिराशौषधीनांसंवत्सरेणसवितानोअह्नाम् १ वत्साम्नांपतिरूक्षं दृसामजांतंशुस्पोनानोअस्तु २ पिङ्गंभोदिवोदरुणः पृथिव्यायस्येशानाजगतोविष्णुपत्नीविश्वस्याकृषयन्तीसहोभिः स्योनोअस्त्वदितेरुपस्थे ३ ऋक्षाद्दिशांविष्णुपत्नीघोरास्येशानासहसोयामनोनावृहस्पतिमंहितोस्योनयायुः संधानाधानाअ पिनह्यन्तु ४ योनः पिताजनिता योविधर्ता धामानिवेदभुवनानिसत्आशिक्षदृषिभिसंशमानः यत्रमस्नोवरआमिवेरा५ अभ्यावर्तस्वपृथिवियतेनयसासह अग्निंमते अग्निरिषतोपिरोहतु ६ यदग्नेचन्द्रंयत्पूतंयच्छुक्रंयज्ञियंतद्देवेभ्यो भरामसि ७ इषमूर्जसाभृतायत्तस्यधामनामहिस्वधामं आनोगोषुविशत्वाप्रजायांजहामिसेधिमनसामनीषां ८ काण्ड: २ आयुषोसिप्रतरणंपिप्रंभेजमुच्यसे पदोजनिभ्रंशनातेआशानांयोमवंकृतम् १ योहरिणाजायांयोगंभेदोविशल्पकः

सर्वंतेवस्मंगेत्वयोहिन्हिहर्षांजनं २ भोजनेपृथिव्यांजातंभद्रंपुरुषाजीवने कृणोतुत्मनाफलम् ३ प्राणा प्राणंत्रायत्वसयोसयेमृडनिर्ऋतेतिर्ऋत्यानःपाशेभ्योमुंच ४ सिन्धोर्गभोसिविद्युतांपुष्पंवातःप्राणस्यश्रुतिर्हविस्यः देवांजनित्रीकृद्परिमापाहिविश्वतःतत्वाचरन्त्योषधयोवार्त्वाःपर्वत्याउत पवीरंमध्यमयासजद्रोहामीवंगातनं अभीवर्तीश्चातयंनाशयतपिवाहिता ६ यद्धिदंराजन्वरुणानृतंमाहपुरुषः तस्मात्सहस्त्वतीर्यमुंचनःपर्यंहसः ७ यदापो म्लायतिवरुणेनयद्दूषितंतस्मात्सहस्त्वतीर्यमुंचनःपर्यंहसः ८ मित्रश्चत्वावरुणश्चानु प्रेङ्खतांनौसानफलंदूरंगो गायपुनरेहतु १० काण्ड: २ ऋणादृणमिवसंनयकृत्यांकृतोरहं चक्षुर्भित्स्यदुर्हार्दः पृष्टीरपदृणांजनम् १ यदस्या सुडघ्नंयदपुयभ्नोगृहे मामगत्पस्यदुर्हार्दः प्रियप्रतिमुंचतां २ अपामूजंजिन्वथावृधानमग्नेजीतमधिजातवेदः सः चतुर्वीरंपर्वतंयसांजनं दिशःप्रदिशः क्रतुविदृधाति १ चतुर्वीरंबध्नतां यज्ञन्तेसर्वादिशोभयास्ते भवन्तु ध्रुवास्तिष्ठ मिसवितवयाद्रमादिशान्नियन्तुते पालिम् ४ आसकंमणिमेकंकृणुष्वाशीकेनपरीकसेयंवतुतेभ्यश्चनभेषियास्वाय स्वभ्यः परिपात्वस्मान् ५ अग्निर्माअग्निनावतु प्राणापानायायुषेवर्चसे ओजसेतेजसेत्वस्तयेप्रभूतयेस्वाहा ६ इन्द्रोमा इन्द्रेणावतु प्राणापानायायुषेवर्चस ओजसेतेजसे त्वस्तयेप्रभूतयेस्वाहा ७ सोमोमासोम्येनावतु प्राणापानायायुषेवर्चसे

ओजसे तेजसे स्वस्तये प्रभूतये स्वाहा ८ भगोमाभगेधायतु प्राणायापानायायुषे वर्चस ओजसे तेजसे स्वस्तये स्वभूतये स्वाहा ९ मरुतोगणे रयन्तु प्राणायापानायायुषेवर्चस ओजसेस्वस्तये स्वभूतये स्वाहा १० इत्यथर्वणिक पैप्पलाद शाखायां पंचदशः काण्ड ॥ अथमानुवाकः आयुरिंद्रजरसं कृणोतु मृत्यवे धृतमृधौ अग्ने धृतं पिबन्धृतं चारुगव्यंपितेषु पुत्रंजरसेनयं १ आयुरस्मे देहिजातवेदः प्रजां त्वष्टर्धिनिधेस्वोनः रायस्पोषं सवितरासुवास्स शतंनीयातु शरदस्तुवायम् २ इममग्न आयुषे वर्चसे धाप्रियोरेतोवरुणोमित्रराजन् मातेपास्मा अदितेशर्मयच्छ विश्वेदेवाजरदष्टिर्यथासत् ३ अभिषायुः प्रतरं कृणोतु सोमस्ते पुष्टिं प्रतिरं दधातु ४ रेवती स्थाध्वर्यणं कृणुतं स्वाभिसस्था अभिशस्था अतन्यतु धियोयवो नवाग्रा आयुर्दधं ५ सहस्रमन्वा अभितोरदन्ता शीतिर्मधम भयंतु नारीः देवीर्देवायपरिदेवयध्वे महतुदासा मघवन्महित्वम् ६ इममश्मानमातिष्ठाश्मेवत्वं स्थिरोभव प्रमृणीहि दुरस्यतु सहस्वतनायतः ७ येनदेवंसवितारं परिदेवाधारयन् तेनेमंब्रह्मणस्पते परिराष्ट्राय धत्तनः ८ परंमं सोमायुषे महेश्रोत्राय धत्तनः अथैनंजरसेनयोक्ष्रोत्रेणिजागरत् ९ काण्डः २ परिरत्वग्नेमे इमंजरामृत्युं कृणुत दीर्घमायुः बृहस्पतिः प्राय च्छदग्नये सोमायरात्ते परिधात्वायुः १ जरांत्वग्नपरिधत्सुवासोभवा कृष्टीनामभिशस्तिपावायुः शतंचजीवशरदस्त्वन्तायश्चपोषमुपसंव्ययस्व २ परिरंवासोधिषास्वस्तये प्रथमास्योहतमितंत्वाविश्वे अवन्तुदेवाः तेत्वाभ्रातरस्सुविता वर्धमानमनुजायतांबहवस्सखायम् ३ आह

तेनाहंतोमघरास्थिरेणसंभरः प्रमृणीहदुरस्यतुसहस्वतनायतः काण्डः १ मित्रःधायेमाअध्यक्षसमावत्सामित्रमृण्मित्रं कृणुष्वस्वां पुरोधामस्मांदेवहूत्यामस्यामाकूत्यामस्यामाशिषः स्वाहा १ वरुणोपामध्यक्ष २ वायुरन्तरिक्षस्याध्यक्ष ३ सूर्योदिवो ध्यक्ष ४ चंद्रमानक्षत्राणामध्यक्ष ५ वसुस्संवत्सरणामध्यक्ष ६ संवत्सरःपितूनामध्यक्ष ७ आदित्यैनस्यतीनामध्यक्ष ८ इन्द्रः कर्मणामध्यक्ष ९ सविताप्रसवानामध्यक्ष १० काण्डः ३ विष्णुःपर्वतानामध्यक्ष ११ वसवोरुद्रपाणामध्यक्ष १२ रुद्रःभूर्भवीनामभि शान्तिनायुः शतंचजीवशरदः पुरूचीरंसूनेवारुर्यंभजातुजीवन् १ योगेयोगेतवस्तरंवाजेवाजेहवामहे सखाय इंद्रसूनंयेम ॥ हिरण्यवर्णंभजतस्सुपीरोमरासुः प्रजायासंविशस्तदश्विराहतइसोमआहदृहस्थानिस्सविताना इंद्रः ५ यदोतसंतु मघायनावदाततः पूर्धायवतुरुरूपवयसः भद्रान्नोअस्तमजरं सुवीरंतेनतेदेवाः प्रतिरन्तआयुः ६ पुत्रस्यभ्रूणस्कृजभार भन्तेसहस्रनोनियमंप्रतिरन्तआयुः तस्यदेवादेवहूतिंजुषन्तांसविश्वासजनोस्यालि ७ पन्नराधस्यपरिधस्वासदमसुत्व मपुनंधानिजस्ते अरसेत्वाहरयस्संधनुस्सूंवभिगस्तेप्रतिरन्तआयुः ८ यस्यदेवापशूनामध्यक्षसोमः मयसामध्यक्ष समुद्रो नदीनामध्यक्ष पर्जन्य ओषधीनामध्यक्ष हिंकारस्साम्नामध्यक्ष समोसरस्वतीगाथामध्यक्ष समोमूधापतीनामध्यक्षसमोसमां ४ कार्हस्पतिर्देवानामध्यक्षप्रजापतिः प्रजानामध्यक्ष यमःपितृणामध्यक्ष सभागस्तस्मिन् पितरः परेवरस्तुतस्तदामहस्से

मावत्यस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहूत्यामस्यामाकूत्यामस्यामशिषः स्वाहा देवानां देवहेतिरसि देवहेतिमे पाहि देवाः
प्रक्रमध्वं प्रथमा द्वितीयेषु द्वितीयास्तृतीयेषु त्रिरेकादशा विश्वेदेवा यज्ञमवहमानाः सोमो अनुष्यारभध्वं इदं शकेयं यदिदं कृणोमि स्वाहाकृताः पृथ्वीमनु प्रथमानाः पैप्पलादशाखायां पञ्चदशकाण्डे द्वितीयोनुवाकः ॥ जीमूतस्येव भवति प्रतीकं यद्वर्मी याति समदामुपस्थे अनाविद्धया तन्वा जय त्वं स त्वा वर्मणो महिमा पिपर्तु धन्वना गा धन्वनाजिं जयेम धन्वना तीव्रास्समदो जयेम
धनुः शत्रोरपकामं कृणोतु धन्वना सर्वाः प्रदिशो जयेम स यथ्सङ्ग्रामो नियतिर्धनेधनं सस्वान्त्सक्षद्वाँ अपराजैषि शत्रून् स इषुहस्तैः स निषङ्गिभिर्वशी संस्रष्टा सयुध इन्द्रो गणेन सं सृष्टजित्सोमपा बाहुशर्ध्युग्रधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता साकं मदेम शरणं पृथिव्याः आत्मानं ते मरुतो अनु रोदसी गौरिव वज्रिन्नमिमीहि पाहि महान्महीनां पितासि त्वमस्यो वरीयो यावया वधमस्मद्यविष्ठ दूरे अघानि सनुतर्युयोधि अस्मद्द्वेषांसि सनुतर्युयोधि अस्माकं शत्रून्परि शूर विक्षि
नदो जयति न्यृतः शत्रूयन्तमवस्यवः कृणुते दुष्पणायोः अस्माकेदिन्द्रः समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं वेदिर्हविरस्मदग्नयः तीव्रान्घोषान्कृणुते दुष्पणायोः अस्माकेषु मघवन्विश्वहेन्द्र धृष्णुरुग्रो जयसि सं युधि स्पृधः तीव्रान्घोषान्कृणुते वृषपाणयोश्वाश्वे अभिसन्दधज्जयन्तः अस्मभ्यमिन्द्रा वरिवः सुगं कृधि प्रशत्रूणां विष्ठिरा याहि सेनया शत्रूणां अपबाधमानः इन्द्र
यथाहनं हरिवस्त्वनायुधं त्रिहतस्य वर्मितारथमुपशर्म सदेमविक्षाहावयं तुमनस्समानाः स्वायुधे सदः पितरो वयोधाः कृ
ण्वे सजः शक्रीवन्तो गभीराः चित्रसेना इषुबला अमृधास्तो वीरा उरवो ज्ञातसाहाः अमृणासः पितरः सोम्यासः शिवेनधाम

वीरः शतं सिसुत्यानेतं सिसूत्वारथमृङ्गाय २ शेनस्य पक्षो हरिणस्य पत्र अभ्रिनोरंसौ मरुतामनीकं गोमिस्स
न्नद्धो असि वीड्यस्त्व उद्यन्नसीनि सधिनवेषशाहूतेमतो यजन्ते भीमस्तेजं उपस्थ क्रमर्थमयतीशानो मित्र यामाद्भ्योपस
नाज हानि ५ उग्रौतनेनीपवीत उग्राः शंकपोदृहतो रथस्य वेशात्रेणो नवतस्तुरण्यात्रिश्चक्षुः प्रवेणे रथस्य तेनामित्रान्प्रमृ
णन्नाहिशत्रून् ६ राजानयो मलिमित्रेस उग्रेते चौषौ सहनः स्तरासां आरण्यो यर्धाणिन्च घोषो रास्तानंपेनउतवन्धुरेते उगो
ऽवलिं मृगएकसंगं मार्थमधंमहासूनंच आभीशपोहतानेचरलमयं क्षतेणप्रनषांसूया ८ आनिहनिरक्षसस्सो सहस्र
वीरप्रमृणन्नाहिशत्रून् निसैयोगेहुतुंपीर्णिउदेनामेतंरथमस्त्रंशग्मेर अशौपरूंषिफलयस्संनमन्तिधामागाभारद्वाजंश
नः अनुप्रस्थं मोदधतीपितेवन्च क्रमाणमैधस्योपस्थेमतिरास्यायुः १० कविभिस्सूयस्सरयंविपद्वस्त्वयंधनुर्धनधित्वेद्
धानः अनुप्रास्तेवान् प्रतिनिधुमानभेभ्यः सेतायकपिभिःकृतानिनेभिषेशमयछँयाः ११ अधिंभूमोवनस्पतीनोषधीनतुपी
रुधः इन्द्रंहस्तिंसूर्यंतेनोमुंचंत्वंहसः १२ भूमोराजानंवरुणंविष्णुमथोभगं अंशंयिस्वन्तंभूमस्ते १३ गंधर्वीसप्तरसोभूमो
अग्निनाग्रहणस्तिं अर्यमानामयोदेवस्ते भातेभूमः पर्जन्यअन्तरिक्षमथोदिशः आशाश्यसर्वंभूमस्ते अहोरात्रेइदंभूम
स्सूर्यश्चन्द्रमसाउभा आदित्यास्सर्वंभूमस्ते नोमुंचन्त्वंहसः १५ मुंचतु माशपथादहोरात्रेअथोरथा सोमोमादित्योमुंचेतन

माहुश्चंद्रमारति ७ पंचराजान्नीरथान्सोमः श्रेशानि भूमासि भंगोदर्भियद्वस्तहस्तेनोमुंचन्त्वंहसः ८ येग्रास्पस्तपशवआर
ण्याउतयेमृगाश्चकुल्यान्याधिणोभूमस्तेऽभाशार्मादं भूमाउग्राः पशुपतिश्चयः ९ कूर्यपंथाविघ्नस्तेनोमुंचन्त्वंहसः १० कांउ
यस्तंभूमोयजभानस्यास्मानिशेषजा यज्ञंविहोतांभूमस्ते ११ ऋतूंभूमऋतवतीनार्तयोंभुतहायिनस्तमात्संवत्सरान्माजह
स्ते १२ दिवंभूमोनक्षत्राणिभौमंयस्याणिपार्वतान् समुद्रानद्योयेशंतास्ते १३ सप्तऋषीन्यादंभूमोपोदेवींप्रजापतिंपितृन्यमः श्रेश
नि भूमस्ते . विश्वान्देवानिदंभूमः सप्तसंधानताधरः विश्वाभिःपत्नीभिस्साकंतेनोमुंचन्त्वंहसः १५ आदित्यारुद्रावसवोदेवा
देवा अथर्वणः अंगिरसोमनीषिणःस्ते १६ येदेवादिविषदोअन्तरिक्षसदश्चयेपृथिव्यांचक्रातेजस्ते १७ येदेवादक्षिणेतःपश्चा
त्प्रांचउदेतुनः पुरश्चक्रांउत्तराद्विश्वेदेवादक्षिणतःपश्चात्सांयउदेतुने पुरश्चक्राउत्तराद्विश्वेदेवास्समंतुते १८ रथोभूमोरश्मिसपरिष्कृण्य
जनानुत मृत्यूनक्षतंभूमस्तेनोमुंचन्त्वंहसः १९ द्वादशः पंचप्रदिशायेदेवाद्वादशर्तवः संवत्सरस्यतेदंष्ट्रास्तेनस्मनुसरासिनः २० भूतंभूमो
भूतपतिंभूतानामुतयस्पतिः भूतानिसर्वाभूमस्तेनोमुंचन्त्वंहसः २१ ३ शतंतृतीयोनुवाकः पंचदशास्योचक्रोपीवत्पृथिवीसभात्सर्वं
तिसृभिः नाधत्यमुरोपधीपरिपात्यरुन्धती १ अरिष्टत्वातनवेपरिधत्तसनायित्वाद्विषाश्चतुभ्यंस्याकंसर्वसत्वनापरम् २ तेषांनाभ
सिस्यसाभा --- तिमिंचमीयंजीवमभुषेवंनसरित्वारोरुषः ३ अरुन्धतीनामासितृतीयस्यामितोदिवि तत्रामृतस्यरोहणमूतेनत्वा

श्वावदाभसि स्वधापोदधाश्वन्देकुलजाउत शंयातः शेरस्यानिः शंते तनुस्तूर्वः शंतइन्द्राग्नी भवतांशंतोवभिधीयताम् शंते १ धिभांधीरुषः सहस्वत्संतोषधीः पशुकृत्यायनिषधमोषधिधीयंती अरुन्धतित्वा महर्षिमिनोमाधारपाणिति अभिप्रेक्षी उपजीवनिमगधश्चेरुन्धती एषात्विषभेषजी देवीपात्रीकृतम्बन आनिषिंचनभ्रुर्णदोषे भविष्यसि पात्रीकृतस्य नेषजागंदेव्यरुन्धती १० काण्ड अरुन्धतित्वंवरुनेषाः मन्त्रिणीरिव मातरमिवगच्छामाषधिंकृणुमातिं रमंमेलंजतोमधुंपुरुषं कृण्वोथे ग्राह्यसीसामस्यषधीनामरुन्धती आयमाणा एसिजीवलाकीर्यचिती अरुन्धतित्वंतस्यामि विषस्यविषदूषणी अधिथेनचविद्वस्याचस्याचविषचया अरुन्धतित्वंतस्यासि विषस्यविषदूषणी ४ आहेनचदृश्यस्यघस्य घात्रीकारेणचक्षुतस्य भवेनच शर्वेणच पशुपतिनाचक्षुतस्य १० काण्डः २ उग्रेणचदेवेनचक्षुतस्यमहादेवेनचक्षुतस्य ईशानेनचक्षुतस्य अघस्याघविषाच्यथा यत्पृथिव्यांविषंवीरुत्सूर्यदिवं ५ यदोषधीरप्सुभरनिब्राह्मणोमेनयेविषं यद्ब्रह्मणास्मरानिनिरमासीद्विषंविषम् ४ मक्षुतो मृत्युनाय --- दृश्यस्यदंस्मभि अरुन्धतित्वंतस्यासि विषस्यविषदूषणी५ संजीभ्यामुक्ताय्यास्यार्ष्योलोकमुत्तमं अपाचीयस्या पात्रेणाधिजीवपुराहि६ काण्डः २ अप्सुरसोदिवोदिवोहिस्रचिवोहि।भिनद्मिमेहनंवृतंजालंमर्जुनमुपरुभं।भिनद्मि १ विश्वज्या व्याः पक्ष्याभरुक्मादिरण्यिनी सधीरिदस्यपत्नेणाहताचुहुदयानम २ अन्धाचीभसिताचीमुलुखलस्यमुश्नेन अर्हितं

यत्सपंताहि ३ दूरादेनाइषरुषभापतन्तीरथोदिवः देवानाहव्यमोहनीमिन्द्रोपरसोहनत् ४ अरुतापतायतिखलादिवा पातुघान्यःरमंगश्चतः ५ दिवंगच्छंतुदिव्यासरोगश्चतुसारसी उलंआलस्यथोगुलस्तदगच्छंत्वाशुरेः ६ यस्कंदीकेन स्कन्दीकेपराचीरपन्नसतश्शांगेनिधुनासह ७ यश्शांगेहिरण्यर्अभ्यादिव्यःपरिष्ठवः तस्याहंनामजग्रभाअस्माअरिष्टतातये ८ कंकतेपीर्णपराचैरपन्नसतः शृणामिघोतावृषीन्नशृणाकीकसाउत ९ एकर्णशद्गवतीचतस्रउदक्पुवाश्शीर्षा दशात्युतादशकेशिनीः पंचविंशतीः १० यादिमूलंगुलूकाथोप्लाशोकरंनमः याःग्रंथंसेग्रंथयन्तेसंतानेनमात्वा यमः १ धाः पुरस्तादाचरन्त्यारसार्कंहूर्यस्यरश्मिभिः २ याधरादाचरन्त्यारसात्मतपासह ३ यः पचाद्वाचरन्त्यपेनतमसासह याउत्तरादा परंतिवर्षणिविद्युतासह ४ या अधस्पदीरुषसेसाचक्षुषेनिक्रतीः ५ याउपरिष्टादवीक्षन्तेनीलग्रीवाविलोहिती ६ याअ न्तरिक्षेरयानेवातेनरेष्मणासह यानदीरितिचतस्रः ७ इरम्मत्येगुलुफोत्तराट काण्डः ५ रातिचतुर्भिरुषाः पंचदशस्य।। त्वा नासद्रशन्नामानोहिनोधभूपात्रेषणेभिः शिक्षान्यायास्त्रद्योतेमेवश्चातथास्याद्विषूची १ येदेवानामसितद्रः श्रेष्ठस्तपस्य स्तपसाधुग्राहोहरिणीयसामनसामोदमानाधसूथमथरुद्रस्यसूनो २ त्वंहिनोपीएरीरेभेषजेभिरुतेनोबंनमधवोमरुत्वंकचानः पातुमेहसस्यस्तिविश्वाभीतीरपसेधास्मत् ३ त्वंहिनोदक्षपचक्षुसेषायुस्मेरुद्रायोग्रायमीढुषे ईरीरीराय प्रमतामहे मतिंपथानुश्रमसोद्विपदेशंचतुष्पदे ४ कधेनरुद्रहस्तोसृज्यायाकोजनायः आपिभनरिषमोदैव्यस्य ५ परिनिद्धी

रित्वस्स स्पेनेयसिक्षा घृतदानामीनाः आराधंसैनाग्रतनाजैनाः ६ अहंधनुर्हरितं विश्वमर्हन्निष्कंगलतं विश्वरूपं अर्हन्निधंते
विषमेजंततेदृंहुपरिष्टास्यिते भवतयः सर्वन्परिपरणामिभूमिं ७ नमस्तेस्तुनिषुतेनमस्तेस्तुनधिवनेः नमस्तेरुद्रमन्यवे
येभादूनारभदिरस्तसि मादेयानांमुखराजमस्माकंपुरुषादिषंरक्षांसि यस्माद्रक्षांसि नाशयामासिमन्मणा ९ ब्रह्मणेतो नाशयाभो
यादेविंयांगेष्वाहृत् शल्यांयद्भस्मातोतोपीत्वादनोधिनयामसि १० नयामित्वांपशुपतीघृतेनाज्येनमधुमत्यूर्वं द्विष्मोयश्च
नेद्वेष्टितस्यवेदः करिष्यनाः ६ अधिब्रूतं पशुपतीद्विपदेमेचतुष्पदे प्रभूतोयज्ञमभस्ततोमेमापरेहषा २ यावांताद्रादिशो
यातन्यूयांसस्परोगिणी यावामायुध्मतीउन्नस्ताभिनोमृतंयुवं ३ नमृत्यन्तिव्रतिनोव्रतानि सत्यंमन्यन्तोदिविदधावदन्त
यास्येमेरुद्रशंउमे संयुक्ते मनसातदा सप्रजानांमजापतेसाधुपतिर्वधंति सवेदत्वंमेयजदेवेभ्यस्यंघृतंतेननोमृड
तेयुवं ४ औषातवेनमन्नवे अथोअरिष्टनातये सयुंगंभासते सयुक्ता यत्रायकं तेषांमहित्रंहहितरोचिनरोचना ५ एते
रोचनेबृहतीअनरिष्टेअथोदिवः ताभ्यामन्नहेनस्त्वंधीतंअरिष्यते ६ सर्वधीतंअरिष्यन्तोरोचनोआधिनाथिमा यथा
नास्तिपुनर्वद्रुद्रियः शुभोपुरूपः इन्द्रानीहवेनथभोहूयामि मारुतानिवांहूयामिविश्वादेवानि मोहोत्तमधनुमेहन्
ग्रथमोमृतत्वमग्निरेवोदेवत्वंप्रथयोजिगेषः तनदित्तिहृदयं सम्यभूवंमनःशिवापोजातवेदोनियच्छ २ अग्नावग्निरितेः

काश्ये देवादित्तिष्टाये पृथिव्यांजातवेदोयउदायंतरिक्षयद्वित्युपर्वतेषुस्तन्तस्तेदेवाशानेयावयादितः ४ मित्रंदिभ्यः कृणुष्वजा
तवेदा आशाभित्रिमधिषाविपश्यत् मानोहिंसीदितेनाग्निनासम्पेनयनुमरुतस्पर्धमानरुद्रिमोतमानस्तनयन्नूषवेधिक
निक्रदत् भीमः पर्जन्यतेरथः शोनभ्यंमयस्करुद्र यो विद्रुतमशनिमातन्वाति मरुतस्तस्तिलादधि कृषिंनो विश्वधारायावद्
न्यानितन्वतां ७ ये विद्युतमशनिं पातयन्तरिक्षा इतमाताद्दिनभतेभ्यो रुद्रोनमो स्त्वोजसे ८ तायान्तिस्वं कृतास्योनाः शिव
तमाःपथासानारुद्रस्तवधीमित्रमेनेन कृण्महे ९ वभ्रियोषधीनांशकंजो अजायत सदेवैः प्रहितो यमागं स्वस्तयेरथमग्निः
महसंविधानः १० काण्वः ३ शुभ्रास्यस्यासुरस्यमेनिरसिनान्यातधा येदक्रतुमस्यकोविदस्योषमाषात् तांनाभमानदृशाक्रमीद्
ऋषयोअस्यंमेतिमस्यादनामेन्द्राग्निभ्यांसुशंसतः तेनसेदमधुदादिनि कृण्मेमावदीरितिरास्यन्मावदीरिति २ मरुतः परशो
दिवः क्षुद्रेभिरग्निभिः उदुस्मरस्यशारवयाचक्षुषाशनं यावयादितः ३ मरुतो मृडयातिनोदिवः क्षुद्रेभिरग्निभिः उदुस्मरस्यशा
रवया चित्रक्षुषाशनंयावयादितः ४ वर्तीभुवर्तीभाक्रामपर्वनादधिपर्वतम् गिरन्तिश्रुतासनीरक्षांभमाधिसावयम् ५ परान्या
त्वा सचानियावत्या परिभूर्जीमानो प्रतिश्रुतस्यनीतणं भस्मधिमावयं ६ उषतीनामासिसदिरानाम अन्यामासांगच्छयं द्विष्मस्तं गच्छ ७
पराचीमनुसंवतं पराच्यनुवृषत्वानाशयामसिश्रृणाबीर्यावता ८ धाभिरोदकंभवोदकस्योदकंभवक्षुद्राणो दीयसीभूत्वाय

थे सधमंतमः स्योनाभव शग्मा भव शिवा शिवतमा भव फेनादिमशीर्यसी भूत्वेरंसाश्मुपचारु॰ नमस्ते स्तुघिघुने नमस्ते स्तुन
यित्नवे नमस्ते अस्तु दूरेहेती कृण्वो मानो हिंसीर्द्विपदा मा चतुष्पदः ११ प्रति त्वासा सहासहः सहस्वती प्रतीहुमशि इहेन्द्र विदं
सोमहूम्यास्त भूंदिविऋतम् १२ अध्यात्मं कृष्मकामयान इन्द्र इमंयधीः वास्तुदा इत्थन्तुरसभो यानदीभः १३ अथ तत्सर्पविषु
नो अशनं यामयादितः इत्यर्वणि क्षेपतादयं शाखायां पंचदशः कांडः समाप्तः ॥ ॐ नमो गणाधिपतये ॐ नमोज्वालाभगवते
ॐ नमोलिलाताय ॐ तत्सत् ॐ अन्तकाय मृत्यवे नमः इहायमस्तु पुरुषस्सहासुना सूर्यस्यभागे अमृतस्यलोके धाणापा
नाइहते नमन्तां १ उदयनंभगो अग्नभीडथनं सोमो अंशुमान् उदयनं मरुतोदेवा उदिन्द्राग्नी स्वस्तये २ एतेषु धीय माणेषु इ
हायुरिहतेनः उत्वानिनृत्ताः पाशेभ्यो देव्या चाच्या भरामसि ३ उत्क्रामथो मावपथाश्वो पशूंशियाया मुच्यमानः माव्यथा अ
स्मालोकादये सूर्यस्य संदृशः ४ शुभंयातः पवनो मातरिश्वा शुभंवर्षन्त्वमृताशापः सूर्यस्तन्वेशंतमांस्वस्तुर्जये थांभाम
षा ५ उद्यानंते पुरुष नावयानं जीवातवे दक्षसे नि कृणोमि माहेरंहे ममसते सुवंरथमदीर्घयिदथमाकसीत् ६ माते मनस्त्व
गां मानितो भूमी जीवेभ्यः मेमदो मानु गापेतूग्निश्चेदेवाः अग्निरस्तु त्वहभागजानामादीधिहतायेनेयंत्वपरायतं उदातो
हतमसो ज्योतिरेसाते हरंसंरभामहे मासश्चित्वा मासपश्चग्नेपितो यमस्योपथेरक्षैभ्यो अधि हेहभाधदी एलो मानाशिः

प्रजातः समहितंपन्थामनुगांभीसएषुयेनपूर्वेनयतुनंप्रयीमि तमेतपुरुषमाप्रयथामयंपरस्तादयंते अवधिः १० चोदयाडंड
यमः सूक्तः रक्षंतुत्वाग्नयोमेस्वस्तारक्षंतुत्वामनुष्यायमिभते वैश्वानरोरक्षतुजातवेदाद्विषन्तमाअरहाद्विषन्तसह १ रक्षन्तु
त्वाधिषीरक्षतुद्यौस्सूर्यस्त्वारक्षतांचन्द्रमाश्च मात्वाकव्याद्भिसंसारसेकमुभाचर २ अन्तरिक्षंरक्षतुदेवहेत्याद्योभ्यिक्षा
प्रतीबोधश्चरतांस्वप्नश्चत्वानवद्राणिश्चरक्षतांगोपायंचित्वारक्षतांजाग्रविश्च ३ तेत्वारक्षंतुतेत्वागोपायंतुतेत्वांहसभाधंतुते
भ्योनमस्तेभ्यः स्वाहा ४ जीवेप्रस्त्वासामितेयायुरिन्द्रोधातादधातुसवित्रेत्वायमाणः मात्वाप्राणोमहतासीदसन्निर्ऋतामसी ५ मात्वाजभतो
हनुभतुमोविदंमाजिमृत्युः पतयुः कथाप्यउत्वादिष्वसथोभरंतूग्निष्ट्वाभीस्वस्तये ६ अथेदेवारहनास्त्वंमाभत्प्रगाधितः इमंसहस्र
वीर्येणमृतोरुत्वादभामसि ७ उत्वामृत्योरपीपरंस्वस्तन्नोनयोपयोधसः मात्वामातरंपरेयुषंमात्वापितरंरुजं ८ आहार्षंत्वाविदंत्वापुन
रागाः पुनर्नवं सर्वंगमंतनूरेचुस्तंमायुश्चतेविदं १ उत्क्रामतो तेन्द्रियंयुवजातिरयभीत् उत्वामृत्योरोषधस्सोमराज्ञीरपी
परम् १० यावत्तेज्योतिरमृतंपरस्तात्सोक्रमेत् अपत्वंमृत्युंनिर्ऋतिंपरमेष्ठिनंदधामि ११ आरात्तेमाममृतस्यस्थविमद्विषन्माजा
रपिरक्षतु तेअमृतायुः पुनरा भवामिरजस्त्वमोमोपरामाप्रमेष्ठाः १ नीलताज्योतिरोमहलोकमात्वाहरामिशतुशारदायशतीयआयुः प्र
तिरंतेकृणोम्यंसयमृत्युपाशांअशातिं २ यातानेप्राणमविदंसूर्यमिवसुरुहरितंतेमनस्तिरश्चारयामिमेहरसांगेभ्यंदिनिरयापलम् ३

अ. वेद
वैश्वजा. दानस्तु

प्राणेनत्वा द्विषतां चतुष्पदा मन्वीयजात मपिसंधमामसि नमस्तेरसोन्चक्षुषेनमनमः प्राणायते ऽकरम् ४ अथेजीवतुमाम्ते
संसुवीरयामसि कृणोम्यस्मैभेषजं मृत्योमापुरुषंवधि ५ जीवनाम्नांनधारिषां जीवन्तीमोषधीमहं भायभाणांसहस्रानांसहस्रतीमहं
धतीमिकृये अपाभारिष्मातये ६ अधिभूमिहारपधासजेयंतवैयंसर्वारसारसन्तु भगायसेमिजतंशर्मयच्छ तुषानिय द्वरितं
धतुमाषुः ७ देवानांहेतिः परिवाणक्रूरयामिरणसाउलात्मोरणंरं आरादस्मिन्त्याधंनि हंजीवातवेनेधारियं दरामिष
अस्मैमृत्योअधिब्रूहिमंजपत्योदितोहिमेतु अरिष्टस्सर्वसुत्मुजरभाश्चतायनात्मनाशुजमुष्यवन् ९ पन्नेनीयानं रजसामृ
त्योनवधरिष्मं पथेमंतास्यारक्षन्तु ब्रह्मास्मैवर्मकृण्मासि १० कृणोमित्ते प्राणापानौ जरांमृत्युं दीर्घमायु स्त्वत्तिवैधत्तेनमा
हितौ पमरूतांभरतारातुपत्नेधामि सर्वान् १ आरादरातिं निर्ऋतिंपरोग्राहिं क्रव्यादः पिशाचान् रक्षोयत्सर्वंदुर्भूतं तंवैवाहन्म
सि २ अग्नेर्ह्वप्राणमस्तानायुष्मतोयनंवेमातंवदत्यभानरिष्यात्तस्युनिरस्तंते कृणोमितदूते समृध्यतां ३ शिवंतेस्तांद्या
वापृथिवी अशंतापेमिशूरांते सूर्यतपतिशंवातोवातते हृदेशिवाभिक्षरंति त्वाप्योदिव्याः पयस्वतीः शिवास्ते सन्त्वोषधीः ४ उत्ता

हारिष मधरास्याहचरां पृथिवमति तत्रत्वादित्यो रक्षतांसूर्यश्चन्द्रमसाउभा ५ यस्तेपाशः पेरिधानीयांनीवंकृणुषेत्वं शीर्षतेतन्मेतक्
ष्णः संस्पर्शेऽङ्गेषणमस्तुते ६ यत्क्षुरेणमर्चयतस्तेतेजसावपामसिकेशश्मश्रू शुभेमुखंमेनसायुः प्रमोषीः ७ शिवोतेहस्तांद्
स्त्वावर्धतासावधोमधोयतोपस्मंविबाधेतेयतोमुंचतुमोहसः ८ यदक्ष्णासुस्यंदिष्पेसिधानः कृण्वः पेथआहंतदना
हंसर्वंतेअक्षमविषंकृणोमि ९ अनेहश्चत्वारात्रीश्चोभाभ्यांपरिदध्मसि रायेभ्योजिगत्नुभ्यश्मनः परिहरता १० शतंतेयुतं
हायनाद्वे युगेत्रीणिचत्वारिकन्दं इंद्राग्नीविश्वेदेवा अनुमन्यन्तामहणीयमानाः ११ शरदेवाहेमन्तायवसन्तायग्रीष्माय परिदध्मसि
वर्षाणिनुभ्यांस्योनानयुषुवर्धनोषधीः १२ मृत्युरीशेद्विपदांमृत्युरीशेचतुष्पदांतस्मात्वाम्रुद्रोगोपियेरुद्रसमाश्रत १३ संविश
नमरोष्यसिमापिभेः नवैतत्र म्रियन्तेत्वोयंत्वधरोरुज शरोवैतत्प्रजीवतुगोरश्वः पुरुषःपशुः यत्रेदंब्रह्मक्रीयतेपरिधिर्जीवनायकृ
मूष्पारित्वापातुसुसानेभ्योभिचरात्त्वयन्तुभ्यः अमुर्ष्यत्वाभृताधजीवोमातेहासेत्पुरुषः शरीरम् १६ विश्वेत्वादेवकृतेनविघ्न
त्वाधिचक्रापशुपतिरेतु अनामयत्सावेतातेकृणात्त्वात्वाप्राणोशतजीवनाय १७ येसूपचएकशतंयानाद्वातुजीव्यामुंचतुत
स्मात्त्वादेवा अभयंवैधानरादधीः १८ इतिषष्ठमनुवाकः अथरक्षोघ्नसूक्तम् १९ रक्षोहणंवाजिनमाजिघर्म्मिमित्रं प्रथिष्टमुपयामिशर्म
शिशानो अग्निः क्रतुभिस्समिद्धस्सनोदेवः रारिषदायुनक्तम् १ अयोदंष्ट्रोअयोमुष्कोयातुधानउपस्पृशजानवेदस्मिन्नुः आ

√२ प्रतीचो अद्रूं प्रतिभरते अवस् १ उभे यदिन्द्र रोदसि आपप्राथोषा इव । उतान्तरिक्षं वि ममे वरीय उतान्तरं जातवेदसं यातुधानां

जिघांसतो मरुतो विश्वमिन्वत देवासो हेळ उरुगायमाविषुः २ उभो नयाँ उभयाँ उपेहि दक्षयाणां सोमपीथाय हर्यश्व हूमहे । विहि होत्रां अवीताभि नो हवं त्मना देवाँ ओहानो यक्षि च प्रयजो तनूनपात् ३ उतान्तरिक्षे पथिभिः सुगेभिर्यातुधानो हरसा रक्षसस्कृधि । नमो वधः किरिकिरो वपुष्टरो यो अस्माँ अभिदासति ४ यस्त्वा हृत्सु जिघांसति वसो दीनाय मर्त्यः । आविष्टे चन्मनो रुजन्नारे अस्मद्दभातु तत् ५ उत नोऽहिर्बुध्न्य उरुक्षयाय मीळ्हुषे । मयस्करज्जोषणो नो मतीनां पूषा विष्णुरवसा गमत् ६ इह त्वष्टारमग्रियं विश्वरूपमुप ह्वये । अस्माकमस्तु केवलः ७ इह त्वष्टारमग्रियं विश्वरूपं सुगोपसम् । अस्माकास्तु केवलः ८ इह त्वष्टारमग्रियं विश्वरूपमुप ह्वये । अस्माकमस्तु केवलः ९ इह त्वष्टारमग्रियं विश्वरूपं सुगोपसम् । अस्माकास्तु केवलः १० इह त्वष्टारमग्रियं विश्वरूपमुप ह्वये । अस्माकमस्तु केवलः ११ इह त्वष्टारमग्रियं विश्वरूपं सुगोपसम् । अस्माकास्तु केवलः

पियतं वृषाणतमो रथः परातीं हसदिलो नो सतं हतं नदेयांन्यशिलिनपविणः इंद्रसोमासमश्वसोमममश्वसं पुपिपिस्तुन्नस्तरिषां रथं
मृद्धि पक्ष्याद्देवोरन्यस्तसेद्देवोधोत्तमनपायं कमिमिन २ इंद्रासोमाहकूनेयग्ने भनरंहणेतमसि प्रविध्यतां अथेषांन्यातः पुनरे
कश्चनोदयं नद्रामस्तु मामेमन्यूमश्वयः ३ इन्द्रसोमावतंयतं दिवस्पर्यितस्ते निर्दिवो अस्यमर्मभिः नपूर्वधो भरजरे भिरचिषो
निरशीनपिध्यतं पंजनस्यरं ४ इन्द्रासोमाग्रहरतं दिवोवधंसंपृथिव्या अघशंसायतर्हणं उत्तसतं स्वर्यपिवेतमिम एनरसोपधा
नानिजर्वतः ५ इन्द्रासोमापारयांभूनविश्वतस्यंमतिः कस्याश्चेदधासिना यांयांहोत्रांप्राहणोमिमेधेमाग्रहाणिकृपतीपहिवतं
६ प्रतिस्मोरतांजयद्वरे भिरथंदुहोरक्षसोभंगुरावतः इन्द्रासोमदकूनेमाशुर्णभूयोभवसिदाशुषे कामिडडुहुः ७ योमावाश्चेन मनसा
चरन्तमतिहेनिरते भिर्वरेण्यः आपइवशाशिनासंगृभीता अशांनस्तोशतेवृक्तबर्हिषे ८ पेपकशंसंविहरन्नरेवेयामंग्रंभूषपतिं
स्वधाभिः अहयेवातान्यदस्तिसोमआरज्जांतिंनिर्ऋतेरुपस्थे १० योनोरसंदिप्सति पित्वोअग्रेयोश्वानंयोगांयस्तनूनाम् रिपुस्तेनस्येव
कृदग्रमेत्वनुविष्यतांतन्यातनाय परस्योअस्तुतन्यातनायगोनः पृथिवीरथोअस्यनिष्षा प्रतिश्रुष्यतिवशोअस्यदेवा योमादिवादि
प्सति यश्चनस्फुरम् सुविज्ञानंचिकितुषेजनायसच्चासच्चवचसीपस्पृधाते तयोर्यत्सत्यंयतरदृजीयस्तदित्सोमोवतिहंतदूशत् २ यथा
उसोमोव्रतिनंशण्वेतुकृत्यंमिथुयाधारयन्तं हन्तरिक्षेहन्तासद्मरन्तमुभाविन्द्रश्चशंसीतोशयते ३ यदिन्द्राहमनृतदेवोअस्मिसोचं

वादंयंअभूहअग्ने किमस्मभ्यंजातवेदोरुदण्वतेद्यौरुपयन्यस्थेअनृतंसयनाम् ४ अयमुदेर्यातुधानोअस्मेवदाशुस्तदग्निर्वसुरक्षस्व
अधासवीरैईशानिर्विधायोनासोपंयातुधानेत्याह ५ योमायांनंयातुधानेत्याहयोमारक्षाःशुचिरस्मीत्याहइन्द्रस्तोहन्तुमरुतावधेन
विश्वस्यजन्तोरधमस्यजीरः ६ प्रयाजिघांसंखगलेविनिक्रमंबृहस्पतेस्तंवृरमाणं धमांअनंता अवसापदीष्यामाणो अन्तरक्षसउपे
दृशः ७ विजिह्वधंमरुतोमिश्रसिनगृहांयूतंरक्षसः संबनिष्टन : वयोयेभूत्वापतयन्तिनक्तभियेरिपोदधिरेदेवेअधरे ८ अतउतेपत
यन्तिज्यातवइन्द्रंदिप्सन्तिदिप्सवोअराधाम् दीदिहेशक्रःशतंशोपधंनूनंसूजदशनंयातुधाः ९ अधनयंदिवोअधमानमिन्द्रस्तो
मशिनंमघवांशांशिशाधि पारागतोअपागतोदधाद्दक्षोअभिजहिरक्षसःपर्वतेन १० इन्द्रोयाभूनामभवत्सराधसेहविर्दानीनाम
प्रायचासनांअभीनशक्रः परशुर्यथावनंपात्रेवभिंदंस्तेनुरक्षसः उलूकयातुंशुलूकयातुंजहिश्वयातिंसुनकंकयातुंसुपर्णया
तिमुतगृध्रयातंदेवेनस्तृणारक्षरक्षंमानोरक्षोअभिनड्भनुमानदोग्धुतं मिथुनायाकिमिदिनाददृषीनः पाधिधान्यात्वंह
सोनरिंदिव्यात्पात्वस्मान् १ इन्द्रजहिपुमांसोयातुधानमतस्त्रिंमिथुनाशासदानोपग्रीवाश्चोरदेवाऋणंतमानेरसंसूर्यमुच्चरन्तं ४
प्रतिचस्वचिचस्येनूभ्यसोमोजागारुरक्षसोवधमूस्वचशनंयातुमक्षः इतिषोडशकांडेद्वितीयोनुवाकः भाङ्गशनोवाचमुक्षा
रोहिणीरुरुष्णः अमिनीः कृष्णाओषधीस्तनोजेत्रीश्चरामसि १ यायन्नाग्निंपुरुषंयक्ष्मादेवहितादधि यातायोः पिताकृधिवी

मानासमुद्रो मूलंवीरुधांपशूनां आपोवै दिव्या ओषधयस्ताभ्येषम मेनस्यं गादांगाद्नीनशं मस्तरणनीस्तांभिनीरेक

शृंगः मधुमतीरोषधीरायदाशे २ अंशुमतीः कांडिनीर्विशाखाः हरणमितगीतो वेश्वदेवीः उमा-पुरुषजीविनीर्हंसपदी

सहमानावीर्यवतीरुग्रं ४ तेनेमंसर्वाय क्षत्राय पुरुषं मुंचतोषधी-जीवलानशारिं जीवनीमुत अक्षतो मधवन्तीरुप्यां म

धुमंतीरुदेषु यरहायनिमचेतसो मेदिनीर्विश्वसोमम अथैमंशरयामसिपुरुषं दुरितादधि ७ अग्नेर्षिसो अप्यं गभोचिाोहलिपु

नर्नवः धुवस्तृत्साधामीभिर्जैस्तत्सासता ८ अथकोल्याउरुकात्मानोषधयः वर्धनेडरितं नीरुग्भंगा उन्मुंचनी निरुणा

उमायाविदूषणी १ रैभोवनासनाशिनीः रक्षोनाशनीः कृत्यादूषणीश्चयः नारदापन्नपधीः १० शिवतेस्तोषधीरपश्यं

नाः सहीयसीं गीरुधो पा अभिधुताः अथासराचतीं ज्येष्ठा यायनास्याकं गामश्वं उरुषं पशुं १ मधुमन्मूलं मधुमद्

ग्रधमासं मधुमन्मध्यं वीरुधांबलेन मधुमत्पर्णं मधुमत्पुष्पं मासं मधो मम्भृता अमृतस्य मक्षो एतमङ्गङ्गते गोपुरोगवं ग्रयाव

नीः केनीश्वेमाः पृथिव्यामधोषधीः नानस्तस्वपथेभ्यो मुंचतं हसः ग्रयोमणिर्धीधायमाणो भिशान्तिपात् अमीषांस्व

र्वरक्षांस्यपहन्त्वधिदूरमस्मात् ५ सिंहस्येवस्तनिरोषधीनामग्नेरिवभ्राजन्त्वर्चनाभयः गवांयक्ष्मः पुरुषाणां वीरुद्भिः जनो भोनो ग्रा

यतिसोम्या ६ मधुदाना ओषधयो भवन्तेभ्यानराधिः भूम्यो स्मंतवतीरधायासांराजावनस्पतिः याश्चाहंवेदवीरुधो याश्चपस्पामिचक्षुषा अतो

ताजानीमसियासिविश्वभेषजीसमृतम् सर्वास्तनयाओषधीस्तेपंचपुरुषंमम ७ यारोहंतीर्गिरसीः पर्वतेषुसमीचुचीरुधोविश्व

भेषजीनामवत्सतीः दिनाओषधीस्त्वंशंदे ८ अश्वत्थोमभेषजोविल्वोराजाभृतंहविः अपेहेयंयत्तभेषजोदिवस्तुग्रामसृतं

उद्धीप्रयस्तनयत्पर्जन्यओषधीः यराव-वृष्णिचातनः पर्जन्योरेतसावति १० तस्यामृतस्यमेबलंपुरुषंफलंयामसि अथकृणोमि

भेषजंयथासक्थनायना १ भवतोवेदवीरुधंनकुलोवेदभेषजीत् गंधर्वास्तंपीयविदूसारहायंत्वोषधीः २ यासुपर्णागिरौदि

व्यायाघटाविदुः पयांसिहंसावाविदुश्चत्वर्षपतत्रिणः मृगायावनिरोषधीस्तास्त्वामवमेदुवे ४ यावतीनाओषधीनांगावः प्राश्व

स्वयोः यावतीनामजावयः तावतीविश्वभेषजीराभरामित्वामिति ५ यावतीषुभनुष्याभेषजंभिषणंविदुः तावतीस्तुभ्यंनाभ्रे

श्वर्मयछन्त्वोषधीः चुष्पणीः प्रसुमतः फलिनीरफलाउत संमातरेवदुग्धमस्माअरिष्टतातये ८ उत्तानायांपंचशाखाउत उत्थायम

स्पर्शात्तोदाषधीभिरपीपरम् ० इन्द्रस्यप्रथमोरथोरुद्राणामपरोरथोवरुणस्यतृतीयंविट् अहीनामुपमारथस्थाणुभारद

थाशिषत् १ दर्भः शोचिस्तूणकमश्वस्यवारः रथस्यबंधुर्हरिणाकरंभिषंधारिदुर्वं २ उरुगोषाउरुगायमनिपूरणमबीत् उत्तुत

मिव दायहीनामरसंविषंधारिहभं ३ अवश्येतुपजाहि पृथ्वेणीचापरेण्य उतस्तुतमिवदार्यहीनामरसंविषंगारिहुभं ४ पेद्वो हंतिकं
पलीलंपेद्वश्चित्रमुदास्तितं पेपेद्वोरथ्रिहाशिरस्तविषेअजासं ५ पेद्वपेहि प्रथमोनत्यायमेमसि आहेस्यात्पयोवयमस्मा
द्वयमसि द्वरेपेद्व अजायतदमस्यपरापणं इमायवैरः परास्वग्नयोधाजिनीपतः ७ संयतंनविषतरतद्वयातंनस्संयनत्
अस्मिन्सेंद्वापहीस्वीचपुभासस्थाउभावरसा ८ अरसासंयाहयोवेनीयेनीयेचद्वरेवनेन हन्यिरश्चिकमहंद्वेषुगतं १ अथा
ब्येद्भ्येषजमुभयोरश्विकस्यचइन्द्रोमास्यमजायतमहंपेद्वोअरुश्यत् १० पेद्वस्यमत्सहेयंस्थिरश्चस्थिरधामः इमेपशत्र
दाकवः प्रदीनुनाशते १ नसासोनशत्रविषा हतादेवेणपत्निणा जघानेन्द्रोजघनिमायवम् २ हतास्तिरश्चिराजयोनिपिशासःप्रदाकवः
इमंकविहंविमंदमेचित्तिनेजहि ३ ४ केतंति काकुमतिकासायाखनतुभेषजम् हिरण्येभिरभिद्रीणामुपसाधिषु ४ अथमगंविषा
त्रिषयमृष्णिहापतत्रिणः ५ सवैस्वजस्थजंभनमुभयोरश्विकस्यच इन्द्रोमेहस्तिनंभयं सिंहश्चद्रुणश्चयातापर्त्मोभा पेद्वोमेदी
नजंभयं प्रदाकूंश्च प्रदाकवः हतास्तिरश्चरांजीकुशिलीलंनशोनसीम् ७ इन्द्रजधान प्रथमंजनिता रथहेतव नेषांनस्तस्यमाणांनो क
स्यतेषामबहुषा ८ सेहिशीर्णपत्रभंसौंवुशीयकरंरं सिन्धोर्मध्यंपरेत्य व्यमिनन्महेविषं १ अहीनांसर्वेषांविरं पताद्रहंतुसं
धवः हतास्तिरश्चराजयोनिपिशासः प्रदाकवः १० ओषधीनामहंत्रणुरुपीतिरिवसाधुया मधामतीवविधाअहेरिरे हुतेविषं १ पद्यौ

सूर्यविषंपृथिव्यामुपधीषुयत् फांदाविषंकानिक्रदंनिरेरत्वेतुतेवही २ अंगादंगात्प्रत्यापर्वभ्यउदोपरिवर्तय अधाविषस्यय
तेजोअपाचीनंददेतुते ३ अग्नेवायस्वाविषदंनयेमंपुनर्धेहितीमसेजातवेदः मातेहेजांसिदुरिता नगर्भ अहिर्धीद्विषतःशोशुचंनः ये
अग्निजाओषधिरहिनां येअभ्रजाविद्युता यभूवुः तासांजातानिमरुधा महूनि तेभ्यः सर्वेभ्योनमसाविधेम ६ तौदीनाभासिकन्या
एतामीनामभासि अधस्पदेनतेपरोरदेविश्वदूषणं ६ आभूद्विश्वतोविषेविषमथापि अग्नेहेतिर्धाद्विषंसोमोअहृणोः
द्विषन्हीरक्षतः ७ कुतस्तोजातोकतमस्तोअर्धः कथाजोकात्कतरस्याः पृथिव्याः पतोविराजन्सलिलादुदीतोत्वा पृच्छामिक
तेरणदृषा योऽरंथत्सलिलंमातरिश्वा योनिकृत्वा समिजंशयानं यत्साःकामाधुगोविराजोदुहान्द्रेतन्वा पराचैः पानिवताधि
हन्ति येषांसप्तर्थिभ्यंमनुर्यज्ञियानं प्राणेन तुविपातुरासिषधिषासिने ८ पदताः परिसामानिषडः पंचानिमिताः पृदकूदत्सानिर्मितं
कुतोनुपदाभिमितः ४ पृदतीजगताछंदोमातावीचाधिमिमिते मायाहिजज्ञेमायाया मायायामातरीपरि ई ज्ञेथानाभ्यंधोमूर्धोः भा
नोदीर्घपथाधेह्यस्मे नतःपदादामिनोयंतुलोमाउदीतोयंत्वाभिपश्यन्तः ६ द्वादशाभिर्नयतिकृष्णमेदंसंयुक्तं योमंबिभ
र्तभुवनस्यगोपाः पिशंतेनोविषेदिहंतंरासिविष्वः योमन्युतामनुयतः मन्युवन्धूमितिरमाना तस्याग्ने मन्युमेक्षसेजनित्वा
विराट्ऋषयः परमेव्योमन् ८ सप्राणोतुप्राणप्राणानींविराट् सुरातुमाभेतुपश्चात् विश्वेविनिघ्नती मापिरूपां विराजंपरपत्तिनेत्वे पा

रूपंते ताभू॒ कोपिशाजो मिथुनसंभवेद॒ कभू॒ कोकल्पस्वाहिमाद॒ ब्रोस्वाचतु॒ धाविहुधां कोस्वाधा मानिकृतिधाव्यांग्नि ॥ ९

इयमेवसायाप्रथमाओद॒ सास्वयंभ्वब्रह्मणिमयि पःभूर्जिमायनंपशुजानिनी महाना अस्यामहिमानंहनः १ छंद॒ पक्षेपुसाहे

पेपिशानंसमानीयोनिमनुसंचरते पूर्वपत्नीमंचरति प्रजानती केतुमती अजरे भूरिरेतसा॒ २ भूतस्यंधामनुतिस्र माहुस्त्रयोधर्मी

अनुरेत अनु॒ प्रजामेकाजनयंतू॒ मेकान्तद्मे कारभतुरेवभू॒नां १ आत्मिलोमधुपीधुभिसीयंतस्पर्शामृतयः कल्पयन्ना॥ गा

यंती॒ त्रिष्टुभं॒ जगतीमनुष्टुभं॒ हृदंगी यंतमानायंतस्त्रगा॒ पंचधीरनुपंचरो हागापंचनाभीऋतंवो नुपेच पंच दिशः पंचदेवन

ऋतस्तां एकतू॒ मीरायिलोकएता ५ पउजातावृता ब्रध्नमुंतत्सपंडुस्वाप्राणे पडंगृह्णते षडयोगंशीमनसाषजंतुर्धियाधीरा धीर्वी॒ ज्ञं षजा॒ हु॒ः

धीनांषष्यास उत्सामृतंनो एतयंत मोषन्नभसमुषर्णः कयोनिषेउसतश्छंदांस्यनुसंतदीक्षा ७ सप्तहो

त्रास्समिधोनसप्तषधूस्तऋतवोनुसप्त॒ सप्तमायांपुतहूतगायंसप्तहोता ऋतुदयजंतितास्स सप्तद्वादशंतिषस्तुश्रथातं अ

ष्टौधामानि प्रथमजन्यान्यस्येन्द्र ऋषिजोदेव्यायं अष्टयोनिरजनरश्चुभाअष्टभीतान्मिषंत्र्यमेति ९ इत्थंश्रेयोमन्यमानेतुभ्यं

युष्माकंसख्ये अरमामिसेषा समानजन्माऋतुरस्तुनः शिवस्सखाः अभीस्वंधरति प्रजानन् १० केवली इंद्रायदधुर्ये शृष्टिय

रोपी पूर्वंप्रथमंदुहानां अधातलशश्वतुश्चतुधी देवा मनुष्या नसुरानर्धिन् १॒ अष्टेन्द्र स्वप्नउपमस्यऋधीणां सप्तसप्तधा अ

णाति पुरुषो गर्भ अन्तः यावात्वं प्राय जित्वः सद्म्याय यते तत् ४ प्राणमाहुर्मातरिश्वानमाहुः प्राय उच्यते प्राणे भूतं भव्यं प्राणे सर्वं समाहितं ५ अथर्वणो गिरसेदेवेभ्यो मनुष्यजाभ्यथाभ्यः प्रभोदत्तो वधीः पदात्वं प्राणाज्जिन्वसि ६ यदाप्राणो अभ्यवर्षीद्वर्षेण पृथिवीं महीं ओषधयः प्रजाहोदत्ते ओषधीभ्यः प्रजाभ्यो भवसि ७ यत्ते प्राण रजसो वश्मि भ्रासि प्राणेदिनः यदात्मस्तेषधिहरास्युक्षिं स्तोकेउत्तमम् ८ यदा प्राण वातिं दंयन्तुभं सर्वाः प्रजाश्याः सर्वास्मै बलिं हरत्याभत्याश्रुश्राव शुश्रुवः ९ अभ्यर्षाभ्यभि रानि देवता साभूतो भूतस्मोजायतेपुनः सभूतं भव्यं भुवनं भविष्यापितपुत्रं भविष्येदाशाभिः १० एकं पादं नोखिदतिमालि खादंस उत्पदम् दर्वे सत्तमुखि दे अभैषीत्मनः ओनामी महाभागः महातुष्टिनन् अथा-यकं यतिने कनेसिसहाषारं मनदो नि पश्चात् अधेनि विश्वं भुवनं जरानएनमाधेकिमुतस्यकेतुः २ योस्यविश्व जन्म निर्धीसर्वस्यचेदिता: अन्येषु लोकेषु धन्यते तस्मैप्राणा नमोस्तुते ३ यस्यसर्वजन्मनि र्धीतो विश्वस्यचेदिता: अनन्दो ग्रक्षणा धीरः प्राणो मायाभिरक्षतु ४ दुर्धीः स्वप्नेषुजागरत्तनुषिंयुत नुपपयतेन स्मरस्यस्तेषनमश्वावक्ष्वन प्राणभाप्तर्धरितो नवेदनो भविष्यसि अधोयर्मिषिजीवसे प्राणबध्नामि तामपि अनुभाकः ४ सहस्व स्त्वेषकृणभः पयस्वान्विश्वादृणाणि पप्रथानसिविश्वत् भद्रं सत्रेयजमानायसिंहसि पउषियस्तंनभाता

मृ १ अपां पो अग्रे प्रतिमा पभूव प्रभुस्सर्वस्मै पृथिवीमदेवी पितावत्सानां पतिरघ्नानं सहस्रे पोषे आपिनःकृणोतु २ पुमानन्वधी

रयधिरः पयस्वान्वसोः कयश्चत्रश्चोषिवन्ति स्वमिन्द्रायवै। धेनिरेषियानैर्ऋतस्य धिर्हतु जातवेदः ३ देवानां भागमधाना हेवोपांसीरो षधीनां घृतस्य सोमस्य द्रप्सुरक्षणित शश्वो यहत्तरऋभवश्चरित्रम् पितावत्सानांपतिरघ्नानं अपोपितामहतं गर्भराणांवत्संजरायुः प्रदराः पिशूषा मुष्णा घृतंतर स्परेत प सोमस्यभूतं ---- ८ शो विमर्षिलक्षारूणांजनित्रा पशूनाम् शिवस्तेशंतु प्रदर्मीमिघस्मभंस धिते ९ यावून् ६ इन्द्रस्यो मो परुणस्यभाहूभ्यिनोरंसोमस्तामिवं गल्कम् दहस्पतिं सभृतमेतमाहुः मेधीरासः कयोमधी पिणाः आपं विभर्ति घृतमस्मरेत स्त्रस्य पोषस्तनयन्नयाहु- इन्द्रस्यरूपं वृषभो वसानः सोस्मांदेभा शिवैतुधनुः ८ देवीर्विशः पयस्वाना तनूभृत्वा मिन्द्रं सरस्वन्नमाहुः सहस्रमरुक्षुस्मादद्धि यो ब्राह्मणाऋषभमाहुहोति ९ बृहस्पति स्त्रविताने मनोदधौ स्वष्टुर्मिषो: पथ्यिमहताभृतः अनाधृ ष्टेमनसात्वातुहोमिपरिहेद्यापाथ। धेनीयभूतां १० ऐन्द्रीवदेवेषेदुगा घृतुषा यदात्मस्यऋषभस्यांगानिव्रस्तसंस्तौतुभद्रया १ पार्श्वयास्तामनुमत्पाभगस्यामस्तामनुप्रभो जघनीघतीव प्रथीर्मृदुमसीकेवलामिति २ भजरासीदा दित्यानांशोणी यातं हरस्तेसुरथंयातस्यदेवस्यतेनभुनोत्योषधीः ३ पुरोआशी सशंसस्य सोमस्यकलशोशत इथाउदुधंपदोयहभेषिऋ--- पुरागोसिनीवात्याः सूषीयात्वथमृधंदेवाःसंगत्य यत्सर्वमृषभंविकल्पयम् ५ नेकुष्टिकाःशरमायीहूर्वभो अदितिः शर्माउन्मध्यमस्यकीटेभाग्निरग्नेभो अधारयमृक्षंगाथांरक्षतीरिष इतीहन्ति चक्षुषा शृणोतुभद्रं कर्णाभ्यांगवांयः पानिरग्नयः ७ पन्थांसेजनेनैनंनृभ्य स्पथः जेन्वन्तु सेवनिंदेवा यो ब्राह्मणाऋष

भमानु होति ८ आ ब्रह्मण्या यदृषभं दक्षायुः कृणुते मनः पुरिं सोमघ्यानस्ये गोष्वि पस्यत्व गावः संतु प्रजास्सन्तु रथो सुतनूयतिं सर्वत
दनुमन्यन्तां देवा ऋषभस्यने १ मयं पिशाना रन्धिं गयां वि भर्ति तेजनीं मयं धेउं सुदुघां नित्यवत्सां विशं हृदे विपश्यते पुरो दिवः १ पि
शंगर्ते पोनभसो रथो धार ऋः सुष्ठो विश्वरूपेन आगं प्रजायस्मभं रथतो रयिं दीर्घायुत्वा यशउशारराय २ एतं भोयुवानं परि दध्योत्रतेन
क्रीउन्तीश्वरतिर्नेशां अनु मानो हिंसिष्टं जनुषासिभागा रावश्चे चेराभिनस्स्तनयं ३ उपे होप परि अनोसि नो एउपसृश्चतु उपऋषभस्य
यद्रेउउपे न्नवं वीर्यमूर्ध अर्थं प्राते सतोमणिस्सपत्न हस्सुर्षिपरि षाणस्तुमंगलः १ अयं मणिस्सपत्न हस्सुषीरस्सहस्वान्याजीसहमान
उग्रः प्रत्यक्ष्या हूषवे द्वेतु धीरा अनेनेद्रो मणिना दशमहं नेनना सुरात् पत्ताभावयमं नी षी अनेन याया पृथिवी उभे अभयज्ञते नाजयत्स
दिशश्चनक्षः १ यो त्वा ग्रो मणि : प्रतीवर्धतु प्रतिसरा ओजस्वान्वि मृधो मणिस्तोस्वान्यातुविश्वतः ५ उदग्नि रा तुदिसो मआह बृहस्पतिस्स
विता नरिन्द्रः नेनेदेवाः पुरोहिताः प्रतीचीः कृता प्रतिसरेणजन्तु ५ अन्तर्दधे द्यावा पृथिवी उताहुत सूर्य उतेवं ब्रह्मणस्पतिं नेनेदेवाः पु
रोहिताः प्रतीचीः कृत्वा प्रतिसरेण जन्तु ६ येस्थागमिं मणिं जनाय न्मणि कृण्वते हरयो दिव मिवा रुस्वपि कृत्वा साधते पशो स्वागते नम
णिन ऋषदेन मनीषिणा अजीशंतर्मी हृतना वि मृधो हन्मि रक्षसा ८ पाः कृत्वा गिरसीयाः कृत्वा स्वीरत कृत्वा यास्स्वयं कृता यातश्चान्ये
भिरिता उभे हस्ता पराय न्ति परावतिं नगतिं नाश्नाति ९ आत्विन्मणिं पर्यधत्त देवाः इन्द्रो विष्टा स्वविता तष्टो अग्निः प्रजापतिः

परमेष्ठी विराड् इन्द्रश्चान्तरिक्षसदेवी उन्नमोस्वोषधीनामनड्वां जगतामिनव्याघ्रः श्वापदामिवथ्सीक्षामादत्ते मतिं मतिस्त्वाशनम
वधनू ३ स्वयाग्रो भवथा तिहो अथोरक्षासि दिशो विराजतियो विभर्ति इमं मणिं नैनान्नक्षन्ति रक्षसो नागंधर्वा नमर्त्यास्सर्वा दिशो
विराजतियो विभर्ति मं मणिं ३ कश्यपस्त्वामसृजत्कश्यपस्त्वांसमीरय अग्निवत्सेन्द्रो मानुषेविभरत्त्वास्त्वौशेमिणीजयत् ४ मणिंसह
रा पीर्यवर्मदधा अथभ्रातरस्त्वाकृत्वाभेवस्त्वादीक्षाभिर्यतेजिघांसति प्रहस्तमिन्द्रंतंजहिवज्रेणशतपर्वणा५ अयमंद्वे मतीर्वचः सह
स्वान्त्संजयोमणिः प्रजांधनंचरक्षसः परिपाणस्तुमंगलः६ अस्तपत्नंनोदराद स्तपत्नंनउत्तरा इन्द्राग्नीशाचंनः पश्चाज्ज्योतिः क
रुपुरस्कृधि ७ ऐंद्राग्नंवर्मबहुलंयदुग्रं विश्वेदेवासोति विद्रन्ति सर्वतस्तेतश्चायतांसर्वतो हरसायुध्मजरद्दष्टि यथासत् ८
आत्मारक्षतु दक्षमणिर्मात्मा अरिष्टतातये इमंसमावेनं विश्वधंतनूपानंनि पद्यतांमोजसे ९ अत्विन्द्रो निदधातु नश्शर्मदंधासो
मात्रेतंविशधभ् दीर्घायुत्वायशतशारदायायुष्मांजरदष्टिर्यथासः १० इन्द्रोनधातुतमणिंजिगीवां अपराजितः लोमपामभयंकरोद्
धातु सत्यारक्षतु सर्वतोरिष्टानर्कंचाक्षितः ११ अभु९ इन्द्रोमधतु मन्यतांशक्रश्चाः पुरन्दरः यथाहनांमसेनाममित्राणांसहस्रशो
मतिरज्जुर्भामी मतिंसनांकृणोतुमां अग्निंधूमंपराधृषद्व्याद्यतां भयम् १ पुरुषानमसुरुषाणः कृणोतु हन्येनां पुरुषो पुरुषेः
।इन्द्रंशरव भूपत्नीं बृहज्जालेन सहिता ३ असूत स्थस्थानिमीहयादास्थात्वादितिरम् त्वाहेतुर्भगेव भूपत्नीं बृहज्जालेनमंसिं
ता ४ अंतरिक्षं जालमासीज्जलदण्डादिशोमहितेनाभिधायमेनमन्द्रोरक्षतु सर्वतः ५ बृहतेजालं बृहत इन्द्रस्य स्तृत्वाधिक्षितं

वीर्यस्ते वातुः मघव भ्रमित्रां शध्नतीभः ६ हतजालं हतश्च स्रवोऽनावत तेनाशतं सहस्रमधुतं जघाने न्रोदस्यूश्रमणिधात
सेनो ७ भयंलोको जाऽमासी एक स्मसहतो मत्तान् तेनामित्रजाते नच मभाभून पिदधामिसर्धम् ८ सेरुरापो यथर्तं तान्त्रिश्रो
रपधाभि तांसमश्नद्रीश्वमुहश्वमुहश्वनेभयोमपि दधामि सर्धम् मृत्वेअभूंमेक्षामि मृत्युपाशो मेषिता मृत्योर्यत्ता हृतान्ते
भ्रणं हृतन्यामिवद्धां १० मृधुहूता अधूंनयतय मृना अणोमतः परस्महस्त हन्नांत्रिनेशानो मृधुं मघस्व ११ साधायधूंना
ऊदंउ मादित्यो यंपोजनसा रुद्राद्वितीयं नसवस्तनीय मादित्येरेकाउधता १२ विश्वेदेवाउपरिषाउपनंसो पनोजसा मधवे
त्रिवनन्यो पत्तु सेनामंगिरसोबुधैः १३ वनस्पतीनान्यस्पतानोषधीनतुपीतथः द्विपश्चतुष्पाद्रक्षामिमा सेनामसूहतो १४ गंधा
र्वी पारसोबुध्रेः इमा तपतिपुष्पजनान्यितृन् दक्षं अधृषा रक्षामिमा सेनामसूहतां १५ रक्षो रायुष्मा पचतांसुधं मे धिषधंनवः
इन्द्रास्त्रमालाभ्यां सर्वसेनामसूहताभू १६ रसुपाशाय मघुन्नायासाक्रमिनमुच्यसे अमुष्यायंनुसेना थाइदं कूदं सहस्रशं १७ धर्म
स्तामि द्यो भुन्निना अयंहोमस्सहस्रशः भगस्यधृष्णि रहिस्सर्व सेनासमूहनाभू १८ पराजिता प्रभ्रसिता मित्रामिता धवतुभ्रभाणा रहस्प
तिः प्रणुत्तानां मामेषां सोमवश्यन १९ अपपद्यन्तामेषा मायुधानिमाशीर्षं प्रदरा मुखभू अथेषां यहुनि श्यतामिषवो भ्रन्तु मर्मणि २० स

सेनां मोषतां द्यावापृथिवी उभेसमन्तरिक्षं सहदेवताभिः मा ज्ञातारं मामाभ्रादिक्षमिदं नमयोभिः प्राणानुपनि मृत्युम् ३२ दिशश्चत
स्रोस्तनयेदिवस्पर्य पुरोउधाशः शफान्तरिक्षसुद्वि : १ द्यावापृथिवीपक्षसीरीतयोभीशवोधन्वरिरिक्षं अहोरात्रेभ्रेक्षमाम आरात्सं
वत्सरे अरिष्टानम् २ वीराउवीरान्नी रथमुषमिन्द्रस्तंपिशङ्गमास्थापिः ४ यत्तोजसेतोविजाप त्यजापात्तेजापत्यात्
अनुवाकः १ दिवस्पृथिव्यान्तरिक्षात्समुद्रात्नर्वीतां मधुकशा हिजज्ञे तांचाहिभा मृतंवसाना मृषिभिः पजाः पतिरन्वसर्जः
पशवस्त्वाश्वरत्वं पृथिव्याः पृथंनरोबहुधा मीमांसमानां अग्नेर्भीतां मधुकशाहिजज्ञे मरुतामुग्रा अनपतिः २ महद्भिश्वद्यं
पयोस्या स्समुद्रस्योत्तत्वारेत आहुः एतयैकमधुकशा ररणास्तत्प्राणास्तन्मृतं दिवि ३ मातादित्यानां दुहिता वसूनां प्राणः प्र
जानां मृतस्यनाभिः हिरण्यवर्णा मधुकशा घृताची महद्भिश्वरति मर्त्येषु ४ मधोकशामजनयन्त देवास्तेनो सहस्रधारावरतो
दुहे दुहानेनपक्षुरन्नौ ६ कस्तं प्रवेदकउतंचकेतयोस्यादृदः कलशस्सोमधानोऽक्षतः अभ्रासुमेधाओस्मिन्देवेता हिंकृण्वती
बृहतीयथोधा उश्मे धेषिनाभियातियांधाता त्रीणिधर्मा भिशाधमाना मिमानेमानिमायंपयतेयोभिः ८ यामामीनासुपभीदस्या
पायानिशाकं रंभस्व भाथां स्वराजः तेवर्षन्तु तेरधा युष्मंस्तपसिभूम्यामधे अग्नेर्भीतां मधुकशाहिजज्ञे मरुतामुग्रा अन

* स्याग्नौ अवदिव्यस्पंतंजतंतरणंपिबंतिमातासुजातोविश्वाभुवनाभिवष्टे ५ कस्तं प्रवेदकउतूनाभयाबस्यात्

पातं १० अनुवाकः ४ यथासोमः पतस्यघने अग्निनो भवतु प्रियः यथामग्निभवोवर्चीर्मनुधीयतामू १ यथासोमो द्वितीयस
वनमेन्द्राग्नयोर्भवतीन्द्राग्नीवर्चः २ यथासोमस्तृतीयसवनऋतूणां भवतु प्रियः यथामग्निभवोवर्चीर्मनुधीयतां ३ मधुजनिषी
मनुमाक्रियः पयस्वानाग्ना गमंतंमांसृजवर्चसा ४ संमाग्नेवर्चसासृजसंप्रजयासमधुना विद्युमेभिस्मरेणा इन्द्रो वि
द्यात्सहऋषिभिः ५ यद्दिगिरिष्यसि पृथिवीषी ६ यथामधुमधुकृतस्संभरन्ति तथाधेः यथामेग्निनावत्सभोजश्चधीयतामू७
यथामेसमयुंजंमयुंसंजंरक्षिणमधि यथामेग्निना वर्चस्तेजश्चधीयतां ८ अग्निनाभारवेणभामधुमांउतंधुभेस्यती यथा
वर्चस्वतीवाचमावदानिजनंभवु १ रुपाधुभंरुपसिभूम्यां दिवोमधोःकृतयः पृथिवीमनाशेतांसातारेषशउपजीवालिसवेती
नयोशेषमूर्जोविभर्ति १० अनु ५ पृथिवीद्यौरंतरिक्षंगभोथौः कलाधिसुरमकालामधो कलाधि घृनाचीहिरण्यधो विदुः २
उर्वसि प्रहोस्वेभोसिनभोसिसहोसि अंभोमांहृणुनभोमांहृणुमहोमाहृणु समुद्रोस्यक्षतोअपरिमिता सहस्रमानिः सह
स्रमां भरुनु १ यौवेमधुकशा यास्तमधोनयेरसतमधुमतीर्मधुमंतंनोअंजयाते रमध्यस्मा तारीयंभवतिऽज्जी भ्रयत्तनयंतु
नःप्रजापतिरेवतःप्रजापतिः मानुर्भवतिट तस्मात्प्राचीनोपवीतनसिद्देमजापतेनुमाधुभस्येति १ अन्येनेप्रजापतिरनुप्रजाधुधा
न्तेयएवंवेद १० अनुवाकः ६ योकल्पंतिवहतोधूमिवविश्रूणंरसकृतांचिकित्सवः शारादेवपुनरासएनं १ शीर्षि

ण्वणींनुम्यनीर्वर्णनीकृतांकृत्याकृतांमेभूतांविभरस्यं प्रत्यकातिग्रहिष्मसिरश्चकारतमृक्षतु २ शूद्रकृताराजकृतीकृताग्रह
मिः कृताज्जायापत्यानुवेषकर्तारंवनुतृक्षतु २ अनयाहमोषधेरसेका ४ कृत्वास्तंकृत्याकृतेशपथश्चपथ्यंवितेप्रत्यग्र
तिग्रवर्तयश्चकारतमृक्षतु २ प्रतीचीतांगिरसोध्वरोनःउक्तेहिताप्रतीचीःकृत्याकृतमुदायंतंकृतेभ्योनिवर्तिस्वभास्वा
दृक्षोअगागमः ७ यत्तपुरुषसलिधौरथस्येवहनुविषः तंगच्छतत्रतेनमज्जापत्ते अंजनः ८ यत्त्वाकृत्यालेभिरेविद्वताभि
भारुणः विभेदंकृत्याकूपणंप्रतीवर्तुमप्रतिसरंतेनत्वानुपथामसि २ विधूर्भगांदृंसिषधांमृतवत्सामुपेयिमः अमैतु
सर्वनतुपापंद्रविणंसोपतिष्टु १० यत्तेपितु ··भोदधुयद्देवानामजभ्रुहः संरेभ्यासर्वस्मात्पर्यादामुंचुत्वौषधीः २
दैवेनसावित्रेत्यांनामग्रहास्त्वेन्द्राग्निनिकृताः मुंचंतुत्वाधीरोधीषेणाऋषिभिःपयसऋषीणां २ पथाभानस्पाव
यतुभूम्यारेणुमन्तरिक्षाचमं पथस्तस्तर्वेडभूतंग्रभणत्वमुपायती २ अपक्रामन्नादधतीअग्निमज्ञातइहेवि कर्तृ
न्मरुतः श्वेतोनुत्वाग्रभूणाधीषीना ४ अयंपन्थापितयामित्वाकृतेषहितांप्रतित्वाग्रहिष्मतेनाधाहितंजन्मनस्विनी विनाहि
णीविश्वरूपाकुतूरिणी ५ परागतीओलिरपधंतेभर्गोगन्नास्देनाकृणुध्वपरेणेहिनवतिनाव्यातिङ्गभिरोत्वाधानिशः
परेणहि ६ यातेपदंदक्षंतस्तीहिपादेमागामश्वंपुरुषंमिक्षिपयेषोकर्तुनिवर्तयतः कृत्येभ्रजास्त्वायबोधय ७ यातेचक्र

[redacted]

[redacted]

न्यहि वियाश्मशाने कृत्यांसेभ्यस्त्वगंभानितस्थः भभोगाचा गाहिपत्येनुचेरः पर्णांसन्नं धीरतरानाकसंतमितेनाशायामसि ८उ
पाहृतत मनुपुरुं निधातंवैरंस्यार्यनिधिरामकर्तृन् तदेतयत भागंतभाशैवयर्तनांस्तु कृत्या कृतः मजां १ स्वयशा मर्पचितो
गृहे चिन्नते कृत्ये निधाः पर्णांसि १ उतिरेवपरीहेतो स्नात किमेहसि प्रीत्यास्ते कृत्येपादेवापकृक्षाणिनिद्रव: १० इंद्राग्नीरो
नो रक्षतां गो: प्रजानो प्रजापतीसोमोराजाधिपामुता एकृतस्मनः पतयो मृडयन्तु १ भवाः शर्वास्थिरो भयो मृडयतानः इ
त्येकपदाः २ भवाशर्वौ यस्मतांपापकृत्यनेकृत्याकृतेव दुष्कृतेनिधूतंदेवहेति ३ पथेतद्विपरेचतुष्पदे कृत्याकृतामंभृतो
विश्वरूपां श्येनोसापदीभूत्वापुनः परहिदुष्कृते ४ अभक्तागतास्त्वमेकृतः सर्वभक्तीदुरितं परेहि जानी हिकृत्ये
फलीरं हरिनेवापेतरेत्व मू ५, पदेकृत्ये मापेहो विद्धस्येव पदंनय मृगस्यमृगयुत्सव स्तात्वर्तमर्हसि ६ अमत्येमित्रो
स्वयं कृतं वंचकारात्मिपारं स्वाभ्यामात्मनेपथभू ७ उतस्तुहेत्यांसिनंपलायापदीक्षा उतो पूर्वस्मिन्नितो नियन्तपरः पतिः
यत्तहस्तुमेवचो अपरे स्तुतथेतः यस्त्वाचकारहंतुनः १ अनागोहत्वंवैभीमं कृत्येमानो गमश्वं पुरुषं पधीः१० अनुवाकः
३ यत्रयत्रासुनीहतातत्तस्त्वोपयामसि पर्णांलिधीयसीभवा१ यद्वृक्षेषुसमाहृताजालेनाभीपतापृथं तपीस्वहृदयेन
कृत्यापुनः कृत्या प्रहिण्मसि २ कृत्याकृतेमूलकृतमपिनि: कारिणीमजांपर्णीहिकृत्येषु क्षिप्तो अमुंकृत्याकृतंजहि ३ पथा

सूर्यस्तपसोमुच्यते परस्पृंजतात्वचस्त्रश्केतुंयथाहं सर्वदुष्कृतं हस्तीयरदोदुरितंजहासि ४ अनुवाकः ४ तपसिनः प्रतिमोथो
परामितश्चयः शालाया विश्वभरात्वातेमद्रा न्यिवृतामसि १ यत्तेमद्रं विश्वभरेणगोप्त्रेविश्वस्यः रहस्यतिंयद्रपं धामा विष्टंसिषा
मितत् २ आयमिसं विवहेमंधिचकारते दृष्टंपथिविद्वांयशस्तेवेद्रेण विष्यतामसि ३ संदंसानां पत्निदानां पतिंचंचनदस्य
च सर्वीमानस्यपत्नितेन द्वान्विश्रुतामसि ४ अंशानांतेनाहमामि प्राणाहस्यत्वणस्यच पक्षाणांविश्वभरेतनद्वांविश्रुता
मासे ५ यानिचअन्तरिक्षान्यामेभोन्यायकंप्रचेता विष्यृतामसि सर्वमानस्यपत्नानुउद्वृतातवेभव ६ हविर्धानमग्निशालंप
त्नीनांसदनं सदस्सनोदेवानामसिदेविशाले ७ यस्मोपिशंचितंसहस्रांसंविधूवति आपेनद्धमपिहितंभ्रूणश्यकृतामसि ८ य
श्चिच्चा प्रतिपृष्णातुतेन आशासिता त्वंउभौमानस्यपत्नितौ जीवतांजरदष्टी १ आमिचैनमागश्चतांत्रिधान द्वापिनिहता तस्या
स्तेविद्वानस्यंगसंगपरुष्परः १० अनुवाकः ५ आग्निमंतश्चादेसिपुरुषान्यभुभिस्सहविज्ञायतिं प्रजायतिंविंतिपाशांश्चृतामसि १ ऊर्जस्वतीपयस्वतीपृथिव्यांनमितासिता विश्वानंविभ्रतीशालामाहिंसीः परमेव्योम २ यस्त्वाभूर्वेनिमसायत्संजभारधानस्य
तींप्रजायेचक्लेत्वाशालेपरमेष्ठीप्रजापतिः १ नमस्तस्यैनमोराज्ञेद्याशालापतयेचकृष्मसि नमोअग्नयेप्रचरतेपुरुषायजतेनभ
४ गोभ्योअश्वेभ्योनमोयक्ष्मायविज्ञायते अन्नायांचपृथिवीचयद्दत्तेनाशालांप्रतिगृह्णामितेमा५ यद्वन्तरिक्षंरजसो

विमानं तत्कृणुउदरंशेव॰॰ क्षिभ्यः यशालां प्रति गृह्णामि तस्मै ६ तृणैपात्रं तापलदांचसाना रात्री यशालाजगतो निवेशनी
मिता पृथिव्यां तिष्ठसि हस्तिनी विपद्वती ७ या द्विपक्षाचतुष्पक्षा षट्पक्षा यानि मीयते अष्टापक्षां दशपक्षां यालाभान
स्पत्नि मग्निर्गर्भ इवासे ८ इडायते विश्वतामक्षि मपिनद्धसपूर्णां पक्तृणेन समुप्तिना मित्रः प्रातर्भजतु १ कुलाये वि
कुलायं कोशे कोशस्मुपजिनः तत्रमसोविजायते यस्मा द्विश्वंप्रजायते १० अनुवाकः ६ चतुः सप्तिंपरिचक्रां कार्चेभिर्भसि
नासितां विश्वानपिभ्रती शालामृतो सौम्यं मनः १ सामः पाशान्प्रति मुचोयुक्तभीरोलपुभिः पथूमिवत्वालेयत्रका
मं भरामसि २ इमाआपः प्रदास्यन्त्यामयक्ष्मनाशिनी गृहानाभिप्रपीद्यास्मृतेनसहाग्निना ३ प्रतीचीत्वा प्रतीचीनि
शालेप्रहिंमहिंसंती अग्निर्हिदद्रापश्चन्त्स्यथसोमाद स्वाहादेवेभ्यः स्वायेभ्यः प्राच्यादिशशालायाः नमो महिम्नेद
स्वाहादेवेभ्यः स्वाहायेभ्यः दक्षिणस्या दिशशालायानमोमहिम्ने ६ स्वाहादेवेभ्यः स्वाहेभ्यः प्रतीच्या दिशशालायानमो महि
म्ने ७ स्वाहादेवेभ्यः स्वाहेभ्यो उदीच्यादिशशालायानमो महिम्ने ८ स्वाहादेवेभ्यः स्वाहेभ्यो ऊर्ध्वायादिशशालायानमोमहि
म्ने ९ स्वाहादेवेभ्यः स्वाहेभ्यो दिक्षुयादिशशालायानमो महिम्ने १० स्वाहादेवेभ्यः स्वाहेभ्यो दिशो दिशशालायानमोमहिम्ने ११
अनुवाकः ७ इतिषड्तुसूक्तम् ओं तमीशानोभिपृथस्यदुहान्दो द्विपतस्तिरः प्रपृथ्वा पीनमोजसा १ नमिमथामपंमणिः

द्विषतो जहि १० अन्तर्देशाय भरतः प्राच्यास्त्वा भरतः प्रजापतिस्त्वा सृष्टो मणिर्द्विषतो सोधरां अकः १ मृत्यवस्तु त्वा भरतस्तेभ्य

रसरक्षंवद्वा सर्वभूतिंवरानंती २ आथर्वणोत्वा भरत आथर्वणाय भरतः आंगिरस्तस्तंवद्वाग्निरस्मां विवस्वान् पुत्राः ३ वेधा

ता प्रतिमुंचतु भूतान्यकल्पयत् ते नस्त्वं द्विषतोजहि ४ इमं त्वा भातु बृहस्पतिर्देवेभ्यो असुरक्षतिं सत्यायं मणिरागमत्स

हौजोभिरात्मन्वेन प्रजयासह ५ अगमन्महो धृतस्य धारया केतालेन श्रियासह ६ इमं त्वा भातु बृहस्पतिर्देवेभ्यो असुर

क्षतिं—भयं मणिरागमद्ओजसातेजसा सहसाभूत्या द्रविणेन श्रियासह ७ यस्यलोका इमे त्रयः पयोदुग्धमुपासते सत्यायं

मभिरक्षतु मणिश्रेष्ठायमूर्धता ८ सत्यायं शतदक्षिणो मणिश्रेष्ठो अजिन्वत्यं देवाः पितरोमनुष्याउपजीवन्तुसर्वदा १ तस्मै

त्वायज्ञवर्धनं मणेः प्रमुंचं शिवेलंतं शतदक्षिणं मणिं मणिः श्रेष्ठायाजिन्वतः १० अनुभाकः ३ अतपत्नस्सपत्नहा

सपत्नां द्विषतोमेधरा अकः उत्तरं द्विषतस्त्वा मणिः कृणोतु देवजा १ मणेयं सहसस्वीर्यब्राह्मणानां तेजसा सहसमतिमु

चामि ते शिवम् सत्या मणिरोहतु देवैः असपत्नस्सहस्वाति मुंचामि ते शिवम् सत्या मणिरोहतु देवैः कालमणिस्सह २

यथाबीजमुर्वरायं गृहे फालेतरोहति यथास्मिन्नाष्ट्रे पशवोनमंतं विरोहतु १ एतन्मे धेममाभरंतुषाणो अग्नेप्रति

हर्यहोमंतस्मिन्विधे मसूमंनी त्वाग्निचक्षुः प्राणं प्रजापशूंजातवेदस्त्रिभ्रुषा ४ अनुवाकः ४ काचास्त्रिसमाचास्ति तस्यास्ते

भूतिंचसुभूतिंचेतिमुखे नाभ्यांतविधेयंतांभ्यांतनमस्तांभ्यांतोगच्छ तांभ्योनोधिबृहितांभ्यांनोनिजग्रहः मातेव पुत्रं पितेवसूनवे

तिस्मितत्वामुभुग्धे प्रत्यावधेभोविमदनएमं भूमिश्चामि भूतिश्चासितस्यास्ते भुवनंचभूतिश्च १ पृथिवी-चासि पृथिव्यैचासितस्यास्ते

भविष्यच्चभविष्यश्च २ क्षेमाचासि क्षितिश्चासितस्यास्तेकंचनाकंच ४ दृढाचासि सुदृढाचासितस्यास्ते स्वश्चस्वर्गश्च ५ अमिति

श्चासि निर्ऋतिश्चासित स्यास्तेमित्रंचैनंच ६ शतधृष्णाचासि धरुणानाचासितस्यास्तेधिपतानंच ७ सविताचासिसुपितिश्चासित

स्यास्त पितिश्च सुपितिश्च ८ धर्माचासि धर्मपतिश्चासितस्यास्ते यज्ञश्चयज्ञपतिश्च ९ अपराश्चासि सदान्वाचासि तस्यास्तेरोहंचरोहश्च १०

अनुवाकः ५ रोहिणीचासि रोहिणीचासितस्यास्तेपुष्टिश्चप्रपथश्च १ विश्वभृच्चासि विश्वरूपाचासि तस्यास्तेपदश्चप्रपदश्च २

गिरयन्तीचास्तिगिरितिश्चासितस्यास्तेगिरंश्चसंदानंच ३ गर्भीचासिगुर्वितिश्चासितस्यास्तेदोहश्चदोहनंच ४ दितिश्चा

स्यदितिश्चासितस्यास्तेपयश्चपयसश्च ५ शूर्पीचासि जरयन्तीचासितस्यास्ते दंसश्चदंसमानंच ६ अभ्रातिष्टाचासि प्रति

ष्ठितः चासितस्यास्तेओजश्चतेजश्च ७ उर्वीचासि प्रथ्वीचासितस्यास्ते स्कंधश्चस्कंधसश्च ८ लोहिनीचासि लोहकृच्चासित

स्यास्तेकुर्वंश्चसंस्कुर्वंश्च ९ नीलीनास्नूनाचासितस्यास्तेवनस्पतयश्च १० अनुवाकः ६ कृष्णाश्चासि कृष्णतिश्चासितस्यास्ते

पार्थंचापार्थंच १ सरस्वतीचासि सरस्वतीचासितस्यास्ते प्रभ्रंशश्चभ्रंशंच २ वसुभद्रीचासितस्यास्ते सूनृताचोर्जश्च

महश्यांसि महस्वतीभ्यांसितस्मात्ते कामश्चेति तृप्तिश्चेति ४ सर्वाभ्यांसि सर्वंचतेदंतस्मात्ते विश्वंच विश्वेभ्यदेवा दधुरे ५ नाभ्यांतेपिपे यंनाभ्यांतेनमस्ताभ्यांनाभ्यइत्ताभ्यांनोपिप्रुहिताभ्यांनोभिजग्मुरे ६ मातेपृथ्वं पितेमरुत्वंयतेस्मितन्वामुमुग्धि ग्रास्यबन्धेभ्यो मिमदंनएनं ७ अनुषाढः ८ यद्देवादेवहेडनंदेवासश्चकृमाकयं अदितस्तस्माद्नो यूयं मतस्यन्तेन मुंचता १ ऋतस्यन्तेनादित्यास दधाभुंचतेहत यत्तपत्तमारुस्मिंस्तनुउपरिमि २ वेदःस्वपायजमानास्तुग्याजेनतुकृतः अकामाविश्वेनेदेवाश्चिन्तनो पमेषिम ३ यद्विदांसोयद्विदासः एनासश्चकृमावयंतस्माद्नस्मुंचताविश्वेदेवास्मोषसा ४ यद्विजग्रभंसयंपेनेमसोऽ रेभूनिमातस्माद्भंचतुपदोदेपिबुचतो ५ दुपदादिचतुष्पदोऽपिबुलाषाढादिभूतं पापिनेपाजंविश्वा-मुंचतुमैनसः ६ अथासंचकुर्विएवन्तो अग्नेर्ऋणीयवरुणादविनो नुपिधया येनस्थतेनराजन्तुहोमधायसेमधुभाग्नो अस्तु ७ येनस्थतः कृष्ण यद्वेषजानिमधुभागो मधुनातेसृजामसि मातुर्यदेनस्पितेनभागं पद्भापितापराभङ्गो निरीवे ८ यदहं मातुर्यदिवापितुर्नोभ्रा तरःपुत्रायेतसोनभागं यावन्तोस्मपितरःसजन्तेनेषांसर्वेषांशिवोसुभन्तुः १ अपसृतुमप्रतीतं यदस्मिन्स्तेनवतिनाचरा मिरेतदग्नअनृणोभवामिजीवन्नएनमतिदद्मिसर्वं १० अनुषाढः १ इहैवसन्तंप्रतिदध्मएनंजीवाजीवेभ्योनिहारमेनं २ अपसृतुधान्यंयजधासाअग्निमीलिभ्यादृणंकृणोतु १ अनृणास्मिनृणाःपरस्मिंस्तनीयेभाङ्गे अनृणास्याम

ये देवयांनाउतपितृणास्तर्पयोअनृणाअदीप २ यदस्ताभ्यांचकृमाकल्बिषमक्षमन्तमाधिलिप्समानाः उग्रंपश्येउग्रजितौनर धाप्सरसामनुदत्तमृडनः ३ उग्रंपश्येराधृतः किल्बिषंयदक्षरनुभनुदत्तन्तत्तृष्णानोनृण्याधदयन्नमानोपमस्यलोकेअधिय ज्ञारासुत् ४ यस्मात्रणीरस्यजायामुपैमेयंयाजमानोअभूमेहे जातेनाजिन्याजि।भिमोतुमयेवपत्नीअस्मरसापरीतम् ५ यादृ देवंनाहरणंकृणोयन्नामाग्निमग्रउतसंरणन्तुवैश्वानरोनोधेपानोनाभिरिष्टइडयानुकृतस्यलोकम् ६ वैश्वानरःपवमानःपावकै र्मित्रंगच्छतुविधायाभाशांअनाजानांमनुषायाचमानोयत्रस्वैनोपदेशमि ७ वैश्वानरायमतिवेदथामेतद्रणंसंगतोदेवतातु सयतान्याशान्यिनंभवेदाभरापत्केनसहसंभवेम ८ यदन्तरिक्षंपृथिवीमुतद्यांयन्मातरंपितरंनानिहिंसिम अग्निर्मातस्मा देनसोगार्हपत्यः प्रमुंचन् ९ भूमिर्मिताभरतिनोजनित्रंद्यौर्नःपिताजनिताविभाति अन्तरिक्षंमाहिंसीन्नोनिवेशनः द्यौर्नः पितापित्र्यात्संभगादभिद्रुहो मित्रोनोअत्यंहसः पान्वरिष्टेभ्यउरुगायोअद्भुतः १० अनुषाढः २ यन्मातुर्हान्तः सुकृतोमदंतिविहायसोरोगं तन्वस्तयाअक्रणोन्नेहरितः स्वेयोनावपसेमपितरौ च युनो १ विषाणांपाशांउतनंरपतयंउत्तमाधमाधरुणायेमहारुणाबधमेयश्चरन्तमूभांवद्मेयश्चयाचा २ उत्तमाताम गवतीविषतौनामनारकेप्रहासतस्यधूतंपतान्नदक्षमोचनम् १ निजीषलोकंकृणुवद्वोमुंचामिवद्वंयान्मायनःसन्युतो गभिःइयक्षसंअनुगच्छात् ४ तंयजाननिसेकात् ५ तदंतदत्तमरपेकेचरन्तुयेषांधनुमैनंपित्रेणअबंधएकजनतः पयश्च

दातुं ते शीर्षामस्वर्गएषां ७ अन्यारभेतां मनुषे रभेतामेतंलोकं श्रद्दधाना सृजन्ते विद्मा मूर्तं भवित्रमग्नौतस्य उसये द्रभ्यतीमं श्रये
थाम् ७ इयापितरः विनतोदेवाऽस्मि लोस्मि लोय मस्मि प्रशानामिशतजामि मेजते स्यसे मैष्णव स्तुष्णोभ्यां ८ शिवं कृतं तस्मा
न्माधवम् १ नाकेराजं प्रतिष्टतु विद्मूर्तं स्तिलोराजं नरेव सुमना भव १० अनुगाऽ३ अपात्मा द्राह्मणं संधामशाधारां निद्रभ्म
सि इन्द्राभिवस्व वेरसां वणीवाद धिमुंचताम् १ नमाते श्राह्मणासंधे अपरेरुतएतः योस्माद्वेषियं चयंद्विष्मस्तं ते प्रसुधामि पि
पुमधं प्रसूर्याः २ अपारं दुरर्णवि मनुर्याजाऽपिडः यास्ते वेरो नरमास्यं महत्साश्चद्वे दिमुखं ३ तमनिर्याजतवते विदुः इन्द्रेण
श्लिसा योमि त्रर्कोस्याकुलायम् ४ महंसमुद्रोरजसो विमानस्वर्गलोके अपिनः कृणोतु ५ तस्योदनस्य बृहस्पति शिरो ब्रह्मुखं
सूर्यश्चन्द्रमसावक्षी बृहद्रथन्तरे श्रोत्रे अग्नि रास्यं विद्युज्जिह्वा मरुतोदन्ताः पवमान-प्राणः ओषधयोलोमानि वनस्पतयः केशा
स्समुद्रो सूत्रमाधिनाभपदे यकृत्यंचाविलमुखं पर्वमाभि यंदुहे यधुमुसिलं कभूलूखलं मूर्धमादि तिमूर्धाश्रीयालो मपाविनद्गा
वास्तास्थूलाश्चः कणामषका स्तुषाः स्वधुत्कृती करणाश्चममयो लोहितमयो स्यांमांसं विधुभस्माहुनमस्तीहरितं पर्णः पुष्कलं
गन्धः फलः पात्रमधारौ शाद्वलका सुभदावरजा यथातूष्णं युगनियच्छः कृवं हस्तामाभिषेचनंकुम्भोपसेचनभार्धाः पक्षा
रो अग्नि प्राशीना प्राक्षणा प्रोक्षणं संस्रुता ५ तस्योदनस्य भूमिः द्यौरपिधानं शीर्षाण्यस्थानि लोहृदाय मनोरन्तरदिशः

पार्श्वशीता पार्श्वपास्तिक्का उपधींपलल मुपस्तरणमहोरात्रे विक्रमणेओदनस्यपर्वप्रोक्षणमृतवः पर्वधृतिमृतवः क्षिप्रादिन
परिधयः ऋचांकुंभीनीयते लाक्षिप्येन प्रेष्यते ब्राह्मणाप्रतिगृह्यते एतस्योदनस्यैवंमहिमानं विद्वानात्मन्वितु यूयांनानुप
सेचनेतिनैदंविगंचेतियावद्वाभिमनसेत्यन्नंवातिवदेओदनेनयजमानस्वर्गे लोकात्सर्वमाप्नोत्यात्मनासुप्रो यौ भूमि सुप्रोयजमान
ऋत ६ अमृतादनोवदति प्रसंचमोदनंप्राशीः यत्त्वामोदन रतिकस्त्वेनशीर्ष्णा प्राशीयेत मुखेनमाचेननासाभ्यां प्रायेनंश्रो
त्राभ्यां प्रायेन मास्येन प्रायेनं तिरया प्रायेनंदन्तैः प्रायेन प्राणैः प्रायेनमुखसा प्रायेनंयजमाना प्रायेन दृशेन प्रायेनमुद्रेण प्रायेनंबलि
नाप्रायेनंउरुभ्यां प्रायेनभशीयकाभ्यां प्रायेनंपद्भ्यां प्रकस्यामेनंप्रतिशाखं प्राशीत् ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रसंचमोदनं प्राशीः प्राच्यै
त्यमोदनं प्राशीर्यस्यामोदनरति कस्त्वेनं हस्ताभ्यां प्राशीत् उनतभ्वेनमन्येन शीर्ष्णी प्राशीर्यांसांमेदमभे प्राभ्रंशिरस्त्वायपति
ष्यतीत्येनभाह ननश्वेदमंनाभ्यां मशीभ्यां प्राशीषी भ्यामेदमभे प्राभ्रंगंधोभाषिष्यसीत्येन माह ननश्वेदमन्यार्थेभ्रोभ्यांप्रा
शीर्षीभ्यां मेदमभे प्राभ्रंयधिरोभविष्यसीत्येनमाहननश्वेदमंनेदंतोः प्रशीर्षीभ्यामेदमभे प्राशीर्षीभ्यांमेदमभे प्राभ्रं प्राणत्वायशुषी
त्येनमाह ननश्वेदमन्येनप्यसाप्राशीर्षीभ्यामेदभे प्राभ्रंराजयजनयस्मत्वाह निष्यतीत्येनमाह ननश्वेदमन्येनदृशेन प्राशीर्षीभ्या
मेदमभे प्राभ्रं विद्युत्वाह निष्यतीत्येनमाह ननश्वेनमन्येन उदरेण प्राशीर्षीभ्यामेदमभे प्राभ्रंउदरेणदृशेनेत्येनमाह

तनश्चेनमन्येन वास्तिना प्राशीर्याभ्यामेदमग्ने प्राशं अभुमरिष्यती त्येनमाह ननश्चेन मन्येनदुतभ्यां प्राशीर्याभ्यामेदमग्ने प्राशं चरण
त्वा भुसीत्येनमाह ननश्चेदमन्येन अभीवदुभ्यां प्राशीर्याभ्यामेदमग्ने प्राशं रपामो मरिष्यसीत्येनमाह ननश्चेनमन्येन पद्भ्यां प्राशी
र्याभ्यामेदमग्ने प्राशं सर्पत्वा भुसीत्येनमाह ननश्चेनमन्येनो प्रतिष्ठायां प्राशीर्याभ्यामेदमग्ये प्राशं अग्न अप्रतिष्ठनोमरिष्य
सीत्येनमाह ननश्चेन मन्येप्रतिष्ठायां प्राशीर्याभ्यामेदमग्ने प्राशं आस्रणोहनिष्यसीत्येनमाह ट तमहंनप्रत्यंचनपत्यंचनाह
मोदनं नमाहमोदनं ओदनेओदनंप्राशीत् दृहस्पतिनाशीर्ष्णा आशीर्दक्षिणेन आशीर्तसतऋषिभिः आशीः
आशीर्द्रथन्तराभ्यांश्रोत्राभ्यां आशीर्दत्येतस्येन आशीर्द्विपुताजिह्वया आशीर्मनसिदत्तेः आशीत्सतऋषिभिः प्राणेः आशी
र्मृधिःशेरत्ता आशीर्दन्तरिसेणव्यचसाआशीर्पुनार्दत्तेन आशीर्तसदत्तेणवस्तिना आशीर्मित्रावरुणयोरूरुभ्यां आशीर्दत्तस्या
ष्ठीवद्भ्यां आशीर्त्वष्टुः पद्भ्यां आशीर्तस्यांप्रतिष्ठायांप्राशीत् तमाहंनमस्तंचनपत्यंचनाहमोदनंनमाहमोदनः ओदने ओदनंप्राशी
रसंतस्मदत्ताभ्यांनेनप्राशिषुलोकोहत्तेनमजीजनमंयत्तस्यांवैलोकांलोकाभुमस्तिशतंप्रजापतिश्चमिः यत्नपस्तिशत
शतप्रजापतिस्पर्शाः पुण्यलोकाः तेस्यसर्वेभ्यभिवेतावरुद्धाभवन्तीयएवंवेदएवमाओदनस्यपंगिः सर्वतमासर्वपुरुषः
सर्वपात्सर्वंसर्वदृष्याः सर्वांगः सर्वांत्मासर्वपुरुषस्सर्वदृष्टोभवतीयएवंवेद यएवंवेदुषोपद्रष्टा भवतुपद्रष्टाप्राणंदृणद्मिनयप्रा

धुर्मृत्यवजाताती ब्राह्मणाद्रोहिनीस्तास्त्रधूम्राद्धूम्रवर्णाद्धूम्रलोहितवर्णाद्धूम्रकेशाद्धूम्रलोहितकेशात्पुरुषेभिरक्षीकोस्मिन्प्राणमदधात्कोमहमानंचनामजगामकोस्मिन्निकृ-
तुष्वक्ष्यादिषुपौरुषेकोस्मिन्नेतोदधातुतुरातीयतामितः मेधांकोस्मिरध्यहत्कोवाशोकोअनन्तंदधौकोचासतापरिद्रधा
त्कोस्मायुकल्पयत् बलंकोस्मैप्रायच्छत्कोस्याकल्पयज्जीवं कोस्मिन्प्राणमदधात्कोअपानंव्यानमुतमनसमस्मिन्कोदेवोपि
शुभावपौरुषेकोस्मिन्यज्ञमदधादेकोग्रेआधिपौरुषेकोस्मिन्सत्यंकोअनृतंकोमृत्युंकोअमृतंदधौकेनामोन्नयतनतकेनाहरक्ष
णोद्वेष्णेउन्नसंकेनांचेंदकेनास्यांभवंदंदकेनेमांभूमिंपृणद्भिनपर्यभवद्घृषंकेनाग्निमन्हापर्तिंकेनकर्मणिपौरुषात्रकेन
देवोअमुष्मैयातिकेनदेवीरजनयद्दिशःकेनदमस्यंनक्षत्रंकेनसत्यंश्रुभ्यतेकेनपर्जन्यमाप्नोतिकेनसोमंक्षियक्षणंकेनेदमग्निं
पुरुषःकेनसंवत्सरंमिमेकेनेदंभूमिंविहितःकेनद्यौरुतात्तहिताकेनेदंभूर्धयत्यन्तरिक्षंक्यचोहितम् ब्राह्मणाभूमिंवि
यताब्रह्मणाभुक्तीरेधाब्रह्मेदंभूर्धयत्यन्तरिक्षंक्यचोहितम् केनश्रोत्रियमाप्नोतिकेनसोमंक्षियक्षणम् केनेदमग्निंपुरुषः
केनसंवत्सरंमिमेब्रह्मश्रोत्रियमाप्नोतिब्रह्मेमेरमेहितम् ब्रह्मयत्सत्यंश्रद्धाब्रह्मास्मिन्यहृदयंमनः कृदयमस्मिन्सृजतहृदं
मासंसमाभरत् कृभात्यंचकृदंरूपंसमीरयत् ब्रह्मास्तिंसृजतब्रह्मेमेसंसमाभरत् ब्रह्मात्यंचतेमंब्रह्मरूपंसमीरयत्
कृदंचक्षुरसृजतकः प्राणंकेष्यमयत् ब्रह्मास्तिंसृजतब्रह्मेमेसंसमाभरत् ब्रह्मत्यंचतेमंब्रह्मरूपंसमीरयत् कृद

३

दंचक्षुरसृजतकः प्राणंकेष्यमयत् कृदंमनश्चयच्चंकृभेमेसमतत्तरम् ब्रह्मत्यंचक्षुरसृजतब्रह्मेप्राणमाभरयम् ब्रह्मनश्चयच्चं
त्यब्रह्मेतमभरचक्षुर्नेनंचक्षुर्हातितप्राणोजरतसः पुरः पुरंयोब्रह्मणोवेदयस्मात्पुरुषउच्यते मोवैतांब्रह्मणोवेदाहतेनानाहृतं
पुरम् तस्मैब्रह्मत्यब्रह्मेधाश्रायुः प्रणंप्रजांदधुः अथाचक्षानवंद्वारादेवानंपुरोध्यधा तस्यो हिरण्मयः कोशस्स्वर्गोलोकपा हृता
तस्मिन्हिरण्मयेकोशेत्रिदिवेत्रिप्रतिष्ठिते तस्मिन्यदन्तरात्मन्यतदैब्रह्मविदोविदुः प्रभ्राजमानोहरिणींचसत्तास्वर्गंहृताम्
पुरोहिरण्मयीब्रह्मविवेशान्यपराजितः अयंतेपरुणोमणिस्स्पतः श्येणभृतः तेनारिष्यत्वेशान्नंम्रमृणीहदुरस्यतः
तेनांश्रीहिब्रह्मणारिष्यमणिस्तेस्तुमयतापरत्यत् अभारयन्तपरुणेनदेवा अभ्यातारंमसुराणांस्यभ्वन्यारुहत्परुणोदिवं
यमयजः सहत्माएषोदतोहिरण्मयः यस्तेशतंधमान्यातयामिपृक्तिलाद्भ्यउतवादिशान्ते अयंतेकृष्यंतनतांपौरुषेयमयं
वधम् अयंतेसर्वपाप्मानंपरुणोवारयिष्यते परुणोवारयतादंदंदोहस्पतिः यस्मा मतिरयोस्मिन्नभुदेवाश्रीयं घ्नो
स्यधिपश्यामिपापंकृगभृतंपदेधापरिजुरंपरिहृधाश्वत्नैः पापवादंमणिंपरुणोवारयाते रभ्याभानिरसादिभाता
दथोमयाकस्रोजीवसोपधातंपरुणवारयपरुणेनप्रदधनाभ्रात्व्यामेसधास्थवः अस्रन्तीरजोव्यसुस्तेवंत्सधसंतसायन्मेधा

तायन्मे पितामातरोपश्रमेभ्यायदेनश्चकृमायंतस्मात्तोषारायिष्यते इदंदेवोऽवहस्पतिः अरिष्टोयमरिष्टपुरायुध्यासर्वोपोऽभ
स्तं सायं वरुणो मणिः परिपातु दिवोमणिः अयंमे वरुणोऽपूतिराजादेवोवनस्पतिः समेसत्रंचरात्र्यंचपशून्योऽश्वमेधम् एं
विभर्षि वरुणबाहुभ्यांशतशारदः समेशान्पाघतामिन्द्रोरस्यूनिमासुरान् यथावातोवनस्पतीन् जीर्णिनिवत्तयोजसा यथा
सपत्नास्त्वंमे हिपूर्वजातानुतापरान् वरुणस्त्वाभिरक्षतु यथावातेन प्रक्षिणा दृशाः शरेणार्पितस्त्वंसर्वान्क्षिणी स्पर्धयवरु
णायथावातश्चाभिश्वसयोद्धातोवनस्पतीन् यथासपत्नास्त्वंमेद्धाहिपूर्वजातानुतापरान् वरुणस्त्वाभिरक्षतु तोस्त्यंदृंहतिं
वरुणपुरादृष्टासप्तयुषः एवंपथुर्दिवंतेपास्पाशूर्दिवस्पः यथाभूर्येभ्रातियथास्मिन् तेजआहितंपशासपत्नास्त्वंसर्वानि
तिभाहिस्वश्वोवरुणस्त्वाभिरक्षतु यथायशाः पृथिव्यांयथाग्नेजातवेदसियशामेवरुणोमणिः कीर्तिभूतिंनियच्छत तेजसासोम
मक्षतु यशसासमनक्तुमान् यथायशो अग्नौहोत्रेयथाऽऽहुरेयथायशाः लोकपीतेमधुपर्केयथायशाः यशः क्षत्रायां यथास्मिन्सं
भृतेरयि यशश्चंद्रमस्यां हिरण्येचक्षसियंथायशाः प्रजापतौयथास्मिन्जातवेदसि यथादेवेष्वमृतं यथेषुसत्यमाहितं यशामे
वरुणोमणिः कीर्तिंभूतिंनियच्छत तेजसासोममक्षतु यशसासमनक्तुमाम् ७ अनुवा० १० अथास्यधामं अस्यधामस्यपालित
स्यहोतुतस्यभ्रातामध्यमोऽस्तभः तृतीयोभ्रांता घृतपृष्ठोअस्थात्पपिंविपतिं सप्तपुत्रं सप्तयुंजंतिरथमेकचक्रमेको अश्वो व

हत्युसप्तनामाजिनमिश्वक्रमजरमनर्वमेकाक्षमाहुरेकंरथमाविवेसप्ततस्थुस्मेसप्तचक्रंसहवाहन्यशाः सप्त
त्वसारोअभिसंनवन्तेयत्रगोपाजिहीतात्सप्तनामाको ददर्शप्रथमंजायमानमस्थन्वन्तंयदनस्थाबिभर्ति भूम्या असुरस्यगात्सा
त्मक्तोविद्वांसमुपगात्प्रष्टुमेतत् पाकः पृच्छामि मनसापिजानंदेवानांनिहितापदानि वत्सेबष्कयेधिसप्तंतून्वितन्विरे
कवयओतवाउ अध्वनिलांत्रिकुषाश्चिदग्नेकीन्मृच्छामिहृदोनपिप्रान् इहस्तंमवसिमातरंस्वरूपेकेपित्विदेकं ई
प्रचीमुपरमंगवेदास्यधामस्यनिहितंपदंवि रोहितीरुदतेगावोअस्मिन्घर्मंवसानाउदकंपदापुः मातापितरमृताय
धाजधीत्पेत्वमासंहिजज्ञे साधीभरत्सुगंभरंत्सानिविद्वानमच्चन्हवुषाकमीयुः पुत्रोमातासीह्युरक्षिणायाति
दृहंभोरुजनीघनन्तः अभीमेवत्सोअनुगामपश्यद्विश्वरूपंत्रिषु योजनेषु त्रिस्रोमादृभीवि तृविरेदृऊर्धं तस्थौनमय
न्तोपयन्तिमधयन्नेदेवमनुष्यपृक्षेमध्वदंगन्यमनिष्यमिंद्रां द्वादशारंनहितज्जराययन्वर्तन्यंपरिद्यामृतस्य आपुत्रा
अग्नेमिथुनासोअत्रसप्तशतानित्रिंशतिश्चतस्युः पंचभद्रंपितरंद्वादशाकृतिंदेवआहुः परेअवेदुतरिणंभवंतमन्य
उपरिविसरणंसप्तचक्रंषडरआहुरर्पितम् पंचारेचक्रेपरिवर्तमानेतस्मिन्नातस्थुर्भुवनानिविश्वा तस्यनाक्षस्तप्यतेभूरिभार

स्मनारेवनाच्छिद्यते सनाभेः सनेभेचक्रमजरंविवार्तउत्तानायांदशयुक्ताव्रजन्ति सूर्यस्यचक्षुरजसैवावृतंयस्मिन्नार्पिता भुवनानातस्थुः प्रथमाद्युरेकजंवच्छिद्यमानमृषयोदेवजाइतितेषामिष्टानि निहितानिधामशः स्थात्रेरजन्ते विकृतानि रूपशः स्वधा स्तनीस्तंपेंसआहुः पश्चनः फाणंमांसमोविदिदंतः कविर्यः पुत्रस्तईमाविवेश पस्त्याविजानीत्पितुस्तिमातत् अधः परेणपि तरं योअस्यानुवेदपरएनावरेणगुह्यमानगुह्यंप्रयोयत् देवंमनःकोतो अधिजातं येअर्वाचिस्तोयअर्वाचि आहुर्येपित्रस्तौउअर्वी यआहुः इन्द्रश्चयाचक्रुस्तोमधानिमुक्तारजसोपरंति द्वासुपर्णासयुजासखायातमानंवृक्षंपरिषस्वजाते तयोरन्यःपिप्प लंस्वाद्वत्त्यनश्नन्नन्योअभिचाकशीति यस्मिन्वृक्षेमधवत्सुपर्णानिविशन्तेसुवतेचाधिविश्वे तस्येराहुः पिप्पलंस्वाद्वग्रेतन्नोन राद्यः पितरंनवेद यत्रासुपर्णीअमृतस्यभक्षंसनिमेषंविदथाभिस्वरंति योनोविश्वस्य भुवनस्यगोपाः समाधीरः पाङ्क्तमाविवेश२ आधिगायत्रेआधिगायत्रमाहितंत्रैष्टुभाद्वात्रैष्टुभंनिरतक्षत्तु पदाजगज्जगत्याहितंपदेपदेवयंहविष्मंतोअमृतत्वमानशुः गायत्रेण प्रतिमिमीयतेऽर्कमर्केणसाम्त्रैष्टुभेनवाकम् वाकेनवाकंद्विपदाचतुष्पदाक्षरेणसंमितासप्तवाणीः जगतास्थुर्दिव्यः कोभायद्रथन्तरे सूर्यंपर्यपश्यत् गायत्रस्यसमिधस्तिस्रआहुस्ततोमहाव्रतंपरिषिच्यमहिमा उपह्वयेसुदुघांधेनुमेतांसुहस्तगोधुगुत दोहदेनां श्रेष्ठंसवंसवितासावियंनोभीद्धोघर्मस्तदुषुप्रवोचम् हिंकृण्वतीवसुपत्नीवसूनांवत्समिच्छन्ती मनसाभ्यागात् ३ पाङ्क्तेनपरेण परावतंविश्वतोगोरुदस्थात् भागंदीधितिंविदथंपरागात्तक्रतुंसचंतसधूषेणहिष्ये आविरंशः परेण

हुहामधिभांपयोअघ्नेयंसापथन्तींमहते सौभगाय गौरीमेदपयसंमिषन्तंसूधनिंहिकृणोत्वाघाउ सूक्ताणंधर्मणामिनाधशा नामिमातिमातिमायुंमयनेपयोभिः अयंसशोक्तियेनगौरभीवृत्तामिमातिसायंधसनाधीभेता माचेतिभिर्निचकारमर्तंपितुद्वयंनी पातेवधिमौहतं पितुकृणाससतिनस्तनेयुवानंसन्तंपलितोजगार देवस्यपश्यकाव्यंमहित्वाद्यामगारसंधस्समानस्समानः अनुगच्छेतुरगानुजीवमजस्रंवंधमानस्यशेषोनृतस्यपथिरक्षमिणंनासयोनिः अपश्यंगोपामनिपद्यमानमाचपरापथोभिश्चरन्तं ससधीचीससधुचीर्वसानमावरीवर्तिभुवनेष्वन्तः इयंचकारनशोस्यचेदयंनदर्शद्गूनंनस्मात् समातुयनापरिवीतोअन्तर्बहुप्रजानिर्ऋतिमाविवेश योनः पिताजनिताना भिरबन्धुर्नोमाताप्रथिवीमहीयम् उत्तानयो श्चंपिवोयोनिरंतरत्राःपिताकहुर्गर्भधंनाधः पृच्छामित्वापरमंतंपृथिव्याः पृच्छामित्वाभुवनस्यनाभिम् पृच्छामित्वावृष्णो अश्वस्यरेतोयातः पृच्छामिपरमेव्योमन् इयंविदिःपरोअंतःपृथिव्याअयंयज्ञोभुवनस्यनाभिः अयंसोमोवृष्णोअश्वस्यरेतो ब्रह्मायंवाचःपरमंव्योमन् ससप्तधामाभुवनस्यरेतोविष्णोस्तिष्ठंतिप्रदिशाविधर्मणि तेधीतिभिर्मनसानेविपश्चतः परिभुवः परिभवंतिविश्वतः नविनाकमियदिवेरसिनिष्पस्तनुष्वोचतिनाचलामि यस्मागन्प्रथमजाऋतस्यादिद्वाजोअजुर्येभागमस्याः ३१ पाङ्क्तेनपरेण परावतंविश्वतोगोरुदस्थात् भागंदीधितिंविदथंपरागात्तक्रतुंसचंतसधूषेणहिष्ये आविरंशः परेण

पुरमेष्ठोमन्यास्मिन्रेभा अधिविश्वे निषेदुः यस्तत्रवे दाकिमृत्याकरिष्यति यइत्ताद्विदुस्त एमे समासते ऋचः पदंमात्राकलपनां
र्वर्चणाकसुविध्मेतत् मिषादभ्रूपरिदूंषियष्टेनजीवंनजीवंति मादेशाश्वतस्थः सूदयसाद्रयतीहि भूयाअथोवयंभ
गवन्तस्याम अद्विदणमघ्मेविश्वस्मानींपितयुद्धमुदथमाचरंती गौरिर्मिमायसलिलानिजनस्तेकपदी द्विपदी सायतुष्पदी
अष्टापदीनवपदी बभूवुषी सहस्राक्षरा परमेव्योमन् ऋषिः तस्यास्समुद्रा अधिविक्षरंति अथपादेति प्रेथमाप द्वितीयां ऋक्षद्वो
मिनावरुणा चित्रेभागमेभिरं भरन्सारतस्या ऋतंपिपर्त्यृतं निगारीत् कृष्णं नियानंहरय सुपर्णीअपोवसानादिवमुत्पतानि
नभाय्रं सदनारतस्यादित्यतेन पृथिवीमोषु ः ४अनुवाक ः ११ द्यौर्जयेना पृथिवीवरिम्णा
अंतरिक्षंमहिम्ना अपोभूम्ारेभस्यत्वा सवितुः प्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यांपुष्णोहस्ताभ्यां प्रसूतो अग्नेयोनिंपेपामि १ ऋषिभ्यस्त्वा
ऋषये भ्यस्त्वा नुष्टुतमं पनिंतमं पवित्रतमं स्वस्तितमंदुजेभागमंतमंतमाय निर्वपामि १ धसयस्त्वा गायत्रेण
च्छंदसानिर्वपतु २ तत्रस्थाचैकुभेनच्छंदसा आदित्यस्त्वा जागतेन च्छन्दसानिर्वपतु ३ यन्मारिरा स्वाम्या मिभरधरा
णाभ्यामग्निमन्यूनां दृयथाकृपाः शतरुद्रासहस्रशानो परस्यति एवदेसोमदसश्रीर्धमाथिनोदिव ७ योनोद्वेषंमनसायश्चगाधा
दे्यो लोकउतमनुष्येयः मा ः ज्ञाइनाजुहुतानस्यसर्वमिन्द्रोदेनो मघवांशचीपतिः ८ धीरुत्सधस्थं परिजायेतदूर्जः स्सो

मपुनाविशेहनः इहस्यगोर्मधिरिष्यमाणेमिश्वेतस्सनिष्यतः १ देवीरापूर्जोभागपयोसनास्ततयासिंचामि २ अक्ष्या
धातन्याज्ञातपेदोयातेस्वर्गतस्सातयोनिः तयोदनमभिश्रयेतंतयानोमेमहिशर्मयच्छात् १ सोमस्यांशुरसिपेतद्वमधित्याः
पृष्टेसीदतयतोदनदेवयानेलोकेपितृषाभैरासमनुष्याः २ तेषांमेधिपात्रमात्मस्वर्गःदृशिधीवमनुपात्रं एतस्यारनो
पयन्तापोघृतश्चुतः पयसापर्धयन्तीस्तेश्रास्मभ्यंपृथिवीमुतद्यो: सुतानारिरेस्वधयापूतपतिं यावन्तस्ताधुलास्ततस्त्र
पिरास्तावन्तोयतस्तनुस्पदोहाः तावतीस्वधाघृतपृशोमेसूर्जंदुहांमधुपृचंयोमन् यमोदनंपचसिश्रद्धानः पात्रेपुर
घृतपृषंजुषाणः सामसास्तेसासदासिष्यमाणः पितृणांलोकेपरमेव्योमन् ओदनःपात्रेणसादक्षिणयाप्रमूणोभ्योदत्तो
अमृतत्वेदधाति सूर्यस्यभीजीरश्ररश्मीनांदेवस्पृशान्शकनेपरोहं स्वेक्षणेन क्षणभृतंसजामिसंधीयेणपयसासिषा
च आस्थागच्छतुकृतामेलोकंतेवांपक्षंतुदक्षिणतोनिधा अधिसोमेनसरथंस्वास्थोरुमातितंभगच्छद्वि
राजमात्मस्हेनिरूप्यथोहचतुरात्रंरथमिवचरात्रेणकल्पमानास्तासतमत्तमंदशरात्रंचगच्छत्वा दशाहंपरिभूयविष्ठ
तमक्विंशत्याविस्तोनुतस्यएकविंशत्यामृधोस्तथैकचत्वारिंशतोपयस्यनेनयाचिंशतामृतोभूत्वाग्निमास्यमोदनामी
रयस्य २ यदायत्सारंचप्रभस्यविरूपिपरमेव्योमन् नाकेननाकमाभसंभवोदनासाधनवन्तुसुयतोमीमीतुमादेपाकदक्षस

यस्मन्ने तसावि विश्वेदे क्रतुभिस्संविदाना इमं रंहंत सधमादम् पदार्थत्सर्वंपरिधत्तस्तंचसेत्सरमहोराणि मातसूर्य
स्यामेध्रंमसोनुभूतिं धातस्याभूतिं धातस्याभूतिमत्ताभजोदधन्मीडिनेपितो यन्तुदेवा पुरोहितं नपत्राप्रस्रवणाच्च यथा मूजनि
ष्टनभानुहोमिधाते देवेपधमाने रहस्पतो मनुर्धभोदनः कस्मानोजीदेवान्स्वधापिहून् शरीरंमनुष्यानाति इभ्रो ब्राह्मणा नोस्माक
मस्तुपरमेव्योमन् अर्थपथा ओदनदेवयानो भनाक्षो रसुनातेनयाहि अहुधास्यधो निहतस्तुहूतिभिः घर्मणासृष्टः
प्रेषितायमस्मस. यत्रतेरहाओदनत्पचे सञ्चापनहृच्छन्त्यापः यत्रयोनिमोदनं ब्राह्मणाविदुः सोस्माकमस्तुपरमेव्योमन् हुतं
तेषाग्निहुतमस्तुचक्षुषिहुतं विज्ञानेहुतमस्तुतेषतेश्रोत्रेश्राणेतेहुतं प्रजास्तनयेतेहुतम् आयुषेहुतमस्तुते पथायथोपदेवासइन्द्रे
यन्मारुतोपरुतोवेश्वदेवः यस्तेअग्निरग्नानामस्वयतस्मिन्नेकस्तुहुतोस्योदनसोस्माकमस्तुपरमेव्योमन् चाविवेशरण्या मनुष्यन
ग्निनाग्निः प्रथमपथोधास्तस्मिन्मेषः ३ धातेतनूरपचकाममन्येदेवानांसख्यमुपसेदिवांसं अप्सुअजरासगूरेहामहिसा
तस्यामेकहोदनः सोस्माकमस्तुपरमेव्योमन् अहेबुध्नायेनोरहंसेकाशांमहेसुनाधोराः प्रातित्सावर्षंयहसेतुयेषांन
स्वधानयगजानीरमन्तेस्वमताहुतासूत् त्वानोगोपाहिमघवन्नसादस्माकमेतोरुतरसजाएवं योनोनिधिधासंत्वयेतं
प्रअहं प्रोहंयमराज्ये राज्ञानेधांमहणा रन्धिष्णाग्नितिष्टतुहरसादेवेन यतेसदाआः पयोगिनोरताम्यनुकूमूनायतपातेपि

दापत् पातिरन्तिपिलिंतिरन्तंपरुष्टेदक्षिणानीयमानासानिन्द्रेणाश्वीपतिरपिमदीः पदहश्यतुराक्षः रहस्पतिर्वि
णस्सोमइन्द्रोमनेधरन्तंकेवलंकृण्वतु शीर्षन्प्रशीर्षीमयंचणंभूतं तृतीयकंसचेशीर्ष्णेतेरोगपहिनिमंत्रियामहे यस्यभीमः प
तीकाशामुद्यच्छयतिपौरुषंतक्मानंशीतंतूनंचतंत्वेनिर्मत्रयामहे पउतूनिसर्पत्थोयेनगरीनिके पलासमन्तरंगेभ्योच
तूनिनाम यत्कामाचपकामादृदयाज्जायतेपरि रुद्रोवात्वाश्मंगेभ्योचहिनिमंत्रियामहे हरिमाणंतेअंगेभ्योयश्रोषा
मासरामनः यस्मेतेसर्वमंगेभ्योहिनिमंत्रयामहे मासोवलासोभवन्नूनंभवत्यामयत् यस्माणंसर्वेषांविषंनिवेचिमहेत्व
तूंअहिविलंनिर्मूर्चीकहावलंतंदता यस्माणंसर्वेषांविषंनिवेहिंतन् उदस्तेपरिक्रोमनाभास्यादधा यस्योधामन्तरात्म
नोयाहिनिमंत्रयामहे यस्तेमानंपीरुजतिमूर्धगंभृग्वाणीअहिंसन्तीरनाभयानिन्द्रवर्तिमहिविलेया रुरमुपदिशन्त्वनु
दत्पर्वतीकृतान् यःपार्श्वेउपदिशन्त्यनुरुंतुदृष्टिं यस्तिरश्चीरुपदिशन्त्यर्षणीर्वक्षणाभ्यः यातुदानिसपर्यांभातिपाप
यान्त्यं यामस्योनुपर्वतिंपतूंषिविरजन्तिच अहिंसन्तीरनाभयानिन्द्रवन्तिपरिविलम् योगानिसदयंतस्माल्लोतोपाणास
ह यस्माणंसर्वेषांविषंनिवेचिमहेत्वत् विशल्यस्यविद्धस्यगतोरुतस्यगलदे यस्माणंसर्वेषांविषंनिवेचिमहेत्वत् पादा

भ्यां ते गुल्फाभ्यां जंघाभ्यां धनुर्भाभृष्टिभ्यां श्रोणिभ्यां परिसंदासः अनुष्मा दर्शनीरूस्त्रिताभ्यो ग्रीवाभ्यस्स्कन्धेभ्यश्शीर्ष्णो
रममनीनशम् सेनेशीर्ष्णः कपालानि हृदयस्यग्नयोविदुः उग्रस्थूरिदिशां अंगरानिरोमं नखानि सर्वाणि निसादनानिनीन
शम् अनुवाकः १२। सपत्नक्षयणमंहतेनकामोदितिष्ठन्वित्वाभेदशमादित्यसेवाशांपिउपुध्यम्। :: ॥ नमोस्तु सपत्ना
घुमुपादयन्त्यमभिष्टोमहतायोर्जेण यन्मेमनसोनप्रियंनच्चक्षुषो यन्मे रूदयेनाभिनन्दनि उद्वृषाभे प्रतिमुंचामिसपत्ने
कामेनुषस्ता नुदंभिदेभं इषमंकामदुघनेचकामाप्रुस्यामः स्वरूपाममर्यउग्रईशानः प्रतिमंचनास्मिन्योस्मभ्यंहरिणा
चिकित्सा साने कामदुहितांधनुरुभ्यते यामाहुर्जीवंकयोविराजं नयासपत्नानारेदधि रममर्येणाः प्राणाः प्रजाः पशवो
जीवनं एणकु कामस्येश्वस्यपरणस्यरातामलेन सरिवुस्तमेन अभेहेभ्रे प्रणुनेपिशाभांशंसीधनुरुहेषु धीराः अधक्षो
वाची समकामउग्रः कृणोतुमह्यमसपत्नमेवविश्वेदेवामम नाथं भवन्तुसर्वेदेवाहवमागच्छन्तुमेमम् यन्मायं घृतमिजुहोणाः
कामयेहं दृहभादृयनाभ् कृण्वन्तुमह्यमसपत्नमेव इंद्राग्नी कामस्तदर्थंविभृतनीची स्सपत्ना समपादयाथ नेषां सपत्नाना
मधमानमातमास्थेषांस्तूनविदहात्वेजं ।हित्वं कामो ममये सपत्नां धातुमास्यमुपादये मभ् अनिंद्रियात्मा स्सतुसर्वेषि
थानुजीवात्कतमश्चनेषां अवधीत्कामो ममये सपत्नं उरोंकमदरं मह्यमेधतुमह्यंनमन्तां मादिशश्चतओमह्यंपतुचीधृ

तमावहन्तु एयत्तेकामस्सम्मन्निवृथभुद्धृदयंमयितत्तमानुदिन्वाधंकृतंतेनसपत्नानारेंधिरममपत्येणाः प्रजाः पशवो
जीवनं एणकु अर्धरांमप्रणुपत्नांश्चोनोरिवबधनंनमागकाः प्राणुत्तानांपुनरालनि पतनं अभिरिक्तोयवः सोमोयवा
यानयन्तुमामुष्यायेनममुष्यापुत्रंजीवलोकां मृतलोकंकृतुं असवधीश्चतिरप्रणोमित्राणांद्वेष्यः प्रद्यप्यः स्त
तृधिव्यासमस्मंथवियुतउग्रोदयः प्रमृणंसपत्नोमुताचेहत्यनुताचविधुद्धिभतिस्तनयित्नुश्चसर्वा तमामादित्य
नतजसाघन्नबलानुदितान्महस्वान् येनदयाअसुरान्प्राणुदन्तनद्रास्यूनधमंतमोपधाधतंन वैकामयरापत
स्तोकान्मृणुतसुसर्वा यथादयअसुरान्प्राणदन्तयथेंद्रास्यूनधमंतमापधाधे तथावैकाममस्यैसपत्नांतानस्मालु
णुतस्वरूं कामाजस्तप्रथमोनान्युरानंदभासः पितरोनोतमस्वी ततस्त्वमसिनिआयां विध्यामहांतस्मैतेकामनसेतू
येनश्वनकामभायुः नीचित्स्तूर्यानानप्रभाः नपश्चनकामभापुर्मेहोराणिनिहतानियन्ती १ नवेदुषजनाश्चन
पुर्नर्गंधर्वीरारसानसपीः २ यावतीधाधाहृधिवीपरिस्वियावराचः मुष्मतियंपदभिः ३ यावत् रः प्रदिशोविष्टरीयंतीं
रशाभिचक्षुणाहिं ४ यावतीर्भृंगान्तत्वंकरवा मीमतीर्वेधाधरसपि५ तदं तसि आयांविध्यामहांतस्मैतकामनः
६ कणाम ६ यास्तेशिवास्तन्वकामभद्रायाभिः सत्यभवान्तयहूणांत ७ नाभद्रमस्यानुपसाधारस्तनपीरुपवेशया

मुंच मासुतः प्रेतो मुंचतभासुतस्सुपद्वामुतस्करात् यथेयमिंद्र मीढुस्सुपुत्रासुभगासति भगस्त्वेतोनयतुहस्तयाश्विनात्वा
प्रवहतां रथेनगृहान्गच्छ गृहपत्नी यथासोवशिनीत्वंविदथमाभरासि इहप्रियंप्रजयातेसमृध्यतामस्मिन्गृहेगार्हपत्यायजाग्र
वि एनापत्यातन्वांसंसृजस्वांयधाजिवि विदथमावदासी२ इहैवस्तांमाधियोएंदीर्घमायुर्म्मरुतम् क्रीउनोपुत्रैरग्निभिर्मो
दनोस्वेगृहे पूषीपांचरतोमायवैतौ ।शिशुक्रीउनोपरिजातोअधरम् विश्वन्यन्योभूवनाभिचष्टऋतूरन्योविदधज्जायतेपुनः नवो
नवोभवतिजायमानोह्नांकेतुरुषसामेत्यग्रम् भागंदेवेभोविदधात्यायन्चंद्रमासिचरतेदीर्घमायुः परादेहिशामुल्यंब्रह्मभ्योविजा
यसु कृत्वैपत्नीवृत्वीभूत्वाजायाविशतेपतिम् नीललोहितंभवतिकृत्यासक्तिर्व्यज्यते एवंतेअग्नाजानयः पतिर्न्ध्येपुनर्ज्वते
अश्रीतातग्नभीयात्तिरुशतीपापयामुया पतिर्यद्रुध्यधौयासस्त्वंगमंकृणुषेते आशासनंव्यशसनमथोअधिविकर्तनम्
सूर्यायाःपश्यरूपाणितानिब्रह्मोहयाभवती एषमेतत्कुटुकमेतदपाशयद्विषयंनैषधनुषे सूर्यायोब्रह्मावेदसदृधूय
महेति सवैतस्योनोहरतिब्रह्मगासस्सुमंगलौ प्रायश्चित्तंपोध्येतियेननायानरिष्यती पुमंगंसस्परन्तस्समद्भरुषेण
दन्तामरुषोयेन ब्रह्मणस्तेपतिमस्येतोवासुंपात्रुभलोवदतुपाथमेताम् २ अहेदसाधनपरोगमाथेरमंगावः प्रज
यावर्धयाथ शुभेयतीरुश्रियास्योमघर्यसोविश्वेदेवाः किंत्रिहयंमनोसि रमंगावः प्रजयाशोशथामिमंदेवानामिमनातिभा

गाम् अस्मैवधू पातनश्चसर्वेअस्मैगोदातासवितासुवाति अनृक्षराऋजवस्मन्नुपन्थायेनोयमित्सुस्वयोयन्ति
नोवरेयम् सुभगेनसमर्यम्णासधातासृजतपर्वसानः यन्मानभाजभ्रमथिनावनपासुरा येनास्याभयामिन्य। ततेनभोपर्व
साधतम् यदपर्वोहेषुतुराभांचपरा हितम् परशोर्याथिनापर्वस्तेनेमांपर्वसाधतम् योनिष्योदीराणास्यनपर्वणि प्रावरे
तुन्ते अधरेषु अधाप्रधान्मधुमतीरपो राकामिरिन्द्रोवाहधेवीर्यंवाम् यदमहंरुशन्तंग्राभंगन्दूषिमाधिदुसादि पाणि
यो भद्रो रोचनस्तेनत्वा मधिदुसादि आश्रीहस्तुसवितंअग्रणा नीरक्षी तागजन्यासः भर्यम्नोमित्रपथीति।स्थिरं वर्तीक्षन्तेश्व
शुरादीवरश्चशान्ते हिरण्यं शमुसन्त्यायश्चान्तेमेनि भीपतिसांयुद्धश्चतस्ततमः शन्तापश्चाः वर्षिंभाभवन्तुसंपपात
स्वंसाम्निशस्य यथासिधुर्हीनांसाम्राजंसुषुवेवृकाम् यावातंसंराजीधिपश्पदस्तंपरेय ४ सेरांएधिश्वशुरेषुसेरा
जातःश्वक्राम्ननानुसंराजेधिसंरासुदत्तेरथा याक्रन्तुंनवंयश्चतस्थिरे यादेवीरन्तांअभितोरन्तः नास्त्वाजरसेसंव्यय
त्यायुष्मतीइंपरिधत्स्ववासः जीवोतरंतिविनयन्त्यधरंदीर्घामनुप्रसितिंदीधियुवरः धामंपितृभोयदंसमेरिरेमथः प
तिभ्योजनयः परिष्वजे भ्रुवंस्तोनंप्रजापतेधारयामश्मानंदेव्याःपरिष्वजेतभारोहानुमाद्यासखीरादीर्घन्त्वाधुस्सवि
कृणोतु देवस्तेसवितास्तंग्रह्णातुसेमोराजासुप्रजसंकृणोतु अग्नेस्तुभगोजातवेदाः पत्याःपतींजरदष्टिंकृणोतु र

ग्रहमिनेसोभगत्वायहस्तंमयापत्याजरदष्टिर्यथासःभगोअर्यमासविनापुरन्धिर्मह्यंत्वादुर्गार्हपत्यायदेव्याः येनाग्निरस्याभूम्याहस्तं
जग्राहरक्षणम् तेनगृह्णामितेहस्तंमाव्यथिष्ठामसहपत्यातोतेहस्तमग्रहीत्सविता तेहस्तमग्रहीत् भगस्तेहस्तेमग्रहीदय
मातेहस्तमग्रहीत् पत्नीत्वमसियमनंगृहपतिस्तवसमेयस्तुपोष्यामस्त्वन्त्वाद्बृहस्पतिः मयापत्याप्रजावतीसं
जमीरशरदश्शतम् त्वष्टाधासोग्नयेदधातुदधाभूमेकंहस्पतेः प्राशेषाकपीनाम् तेनेमांनार्यंसविताभगश्चसूर्यामिनपरिध
त्तांप्रजायै ५ ऋस्रुग्गोत्रावतुपर्वसाभगेनज्योतिष्मतीदंप्रतिमुंचमत्वपुः उषायवत्सूर्यस्यसन्दृशी इन्द्राणी द्यावापृथिवी
यपूषामिनावरुणाभगोअग्निर्नाः बृहस्पतिर्मितएमहोमामिमांनार्यंप्रजयावर्धयंतु बृहस्पतिस्तप्रथमस्सूर्यायाः
शीर्षकेषांअकल्पयत् तेनेमामग्निनानार्यंपत्याः शेसोर्यथामसिइमंतदूपंयदयमथोपाजायांजज्ञासेमनसाचरन्ती स्ना
मन्तिष्वेसगामिनविन्यैः ऋतंपिबन्तावितचन्नपासम् अहंविश्वामिमामिरूपमस्याचेदंदक्षंपश्यंमनसिंकुलायम् अनन्तो
यमाग्निंमनसोदमुच्येस्वंक्षत्रोवरुणस्यपाशं इमंविश्वामिवरुणस्यपाशं नेनत्वाभाग्यसविनासशेवः ऋतस्ययोनो
सुकृतस्यलोकेस्योननेस्तुसहपत्नीवधूः उपत्मधमपरसंदृणायेइमांनार्यंसुकृतेतदापः धातावियन्तिमस्येविधेदभ
गोराजापुरएतुप्रजानन् भगस्ततक्षचतुरः पदोभगस्ततक्षएत्वावः पदानि लक्षापिबेवमधतोवरुथंसोमस्तुसुमं

गली मेनाऽऽसेन हविषा प्रजायेमहि परेण्यम् पशुभ्यश्चमेचक्षसे मह्यं सामिधीमही शुक्रं शुक्रं पदन्तुविश्वरूपं हिरण्यवर्णं सुरेतं सुचक्रम् आरोहसूर्यसुकृतस्यलोकं स्योनंपतिभ्योवहतुं कृणुष्वम् मांत्विषांकुमार्यंभ्रूणेदेवकृतेपाणिग्राह्याया दन्याश्चारंस्योनंकृण्वोचधूपयम् अभ्रातरंयुजन्तांभ्रूपूर्वेअभ्रान्तोमध्यतो अभ्रसर्विताः अनास्थांदेवपुत्रांप्रपद्य पास्योनाःपतिभ्योजनेभ्यश्चराज६ इमंसादशकांडेअभमेतुपाकः ॐ शुभमेर्यवहसूर्यंयंहनुनासह पुनःपतिभ्योजायन्ता अग्नेप्रजयासह पुनःपत्नीमग्निरदादायुषासहवर्चसा दीर्घायुरस्याःपतिर्जीवातुशरदःशतम् सोमस्यजायाप्रथमं गंधर्वस्तेअपरःपतिः तृतीयोअग्निष्टेपतिस्तुरीयस्तेमनुष्यजः सोमोददद्गंधर्वायगंधर्वोदद्ग्नये रयिंच पुत्रां दाद्ग्निर्मह्यमथोइमम् आधामगन्सुमतिर्वाजिनीवत्संनाधिनाऽसूक्तामं अवंसत . सभूतं गोपामिवनोजुषस्वसीमिवाजं प्रणोनयसीमहि सासुप्रसानामनसाशीवेनरहिंधेहि सवीरंवचस्यम् सुगंतीर्धसमपणं शुभस्पतीस्थाणुं पथिष्ठामनुमंतिंहरामः अवरुत्सपशुमतिं हतंशुभस्पती पातो अर्यतो अस्मात् पुरोगेवा अजयंरक्षोस्मयेक्षेत्रवत्पूषेवित्थोजदत्त यौ ओषधयो यानाधोपानिक्षेत्राणि यावना तेत्वामधुप्रजावतीं प्रत्रेरन्नुरक्षसः यत्रंपश्यामगत्थगं स्वस्तिवाहनम्

विरंते पत्र वीरोनरिष्यत्यन्येषांनिरतैपसु इदंसुवेनच्छतपाशिषा इंपतीपासमक्तः मेगंधर्वोविश्वावसुरदादग्नयेरयिंपुत्रांश्चादग्निर्मह्यमथोइमम् आधामगन्सुमतिर्वाजिनीवत्संनाधिनाऽसूक्तामं अवंसत . सभूतं गोपामिवनोजुषस्वसीमिवाजं प्रणोनयसीमहि सासुप्रसानामनसाशीवेनरहिंधेहि सवीरंवचस्यम् सुगंतीर्धसमपणं शुभस्पतीस्थाणुं पथिष्ठामनुमंतिंहरामः अवरुत्सपशुमतिं हतंशुभस्पती पातो अर्यतो अस्मात् पुरोगेवा अजयंरक्षोस्मयेक्षेत्रवत्पूषेवित्थोजदत्त यौ ओषधयो यानाधोपानिक्षेत्राणि यावना तेत्वामधुप्रजावतीं प्रत्रेरन्नुरक्षसः यत्रंपश्यामगत्थगं स्वस्तिवाहनम्

इतस्युः स्योनास्थीअस्मेवधीमधोशुभाहिंसिषुन्हतुमुक्षमाणम्र ये पद्भिश्चन्हतुयक्ष्मयंन्तुजनां अनु उरत्तामातिया देयानयन्तुपतअगताः माविदन्नर्यायणोयआसीदंती रमती सुगेनदुर्गमंतिं तिताप्रान्त्सरातयः सेकाशयामिपहतुंब्रह्म णागरहेरधोरेणचक्षुषामैत्रेण पथिभिर्दुंविश्वरूपंयास्मिंन्योनपतिभ्यस्सविता कृणोतुतत् शिवानार्यमस्तुभागायमेधाता लोकमस्मैविवेद तामपीमाभगोअग्निनोभाः प्रजापतिः प्रजयावर्धयन्तु आत्मानंतवैतानार्यंमागंयस्मात्रोवपन्तबीजम स्थः शंवः प्रजांजनयाद्वसणाय्योविभवंतीउद्वयंषहूर्वेधेन्द्रः प्रजयतोभगस्यसुमतावसत् उद्धातीहूर्षिंमेहन्तापो योप्राणिमुंचतु मुंडष्टोव्येनसाद्यौश्चनभारताम् अघोरचक्षुरपतिघ्नोधिस्योनाशंग्मासशंतमाग्रहेषु प्रजा वतीवीरसूर्देवकामेममाग्निंगार्हपत्यंतपर्यदधरग्निपतिघ्नोधिस्योनः पशुभ्यस्सुमनस्सुधीः वीरसूर्देवकामा स्योनान्वेधिबर्हिसुमनस्समाना उत्तिष्ठतंकिमिछन्तेदंयागाद्यत्वेदंभागेभूत्वाहूता अभूम्येषांनिर्तीया जगंथोत्तिष्ठातप्रपतंस्थिरंस्था२ यदागार्हपत्यामातिपप्रेयैः पूर्वमग्निंदधिरेयं अथासास्यैनारितिभ्यश्च नमस्कृत धर्मपमैतरादत्तास्यैनार्याउपस्थिरे सिनीवालिप्रजायतांभगस्यसुमतावसत् उपह्वयेसुदुघांधेनुमेतां

चर्मणि रोहते तओ पविश्य सुप्रजा इमꣳसपर्यतु वत्सजन्यस्य चर्मणो पत्नीभिनः तदारोहतु सुप्रजाया कन्याविहते
पतिम् आरोहयमोपसीदामि मेधदेवं हन्तुरक्षांसि सर्पिषुमंगल्युपसीदेमꣳसपिंसंपत्नी प्रतिभूषेहदेवान् प्रजावन्तंमा
त्तलस्यादुभांनानारूपा पशवोजनयमाना इहमजासंजनोपपत्स्येसुजेणो भवतुतेउत्तरेण: सुमंगली प्रतरणी गृहाणांसुवे
शापत्येश्वशुरायशंभुव् स्योनास्यश्वशुरेभ्यो मह्यान्येभ्यो मजावतीजरदष्टिर्धासत् सुमंगलीरियंवधूरिमांसमेतपश्यत
सौभाग्यमस्यैदत्वाथोविपरेतना व्यन्तंविस्पैसन्दत्वायाथास्तव्यपरेतन रक्ष
श्वस्तरणंवस्यं विश्वारूपाणि बिभ्रतम् आरोहसूर्यसावित्री वहतीसोभगायकम् इ आरोहतल्यं सुमनस्यमाने.
इह प्रजांजनेपतेअस्मै इन्द्राणीवसुधासुप्रजामाजोनिरुद्याउषसः पतिघ्नरः देवासेण्यपयन्त पत्नीसंवसृशानि
तन्वस्तनूभिः सूर्येधनारि विश्वरूपामहित्वा प्रजावती पत्येसंभवासिह उदीर्षतः पतीस्येवांविश्वावसुंनमसागीर्भि
रीळे मिमिक्षुपि तुधन्वक्रांसतेभागोजनुषातस्यविद्धि यावस्तस्तस्थभादंपदंस्पन्तराहविषानं सूर्यो ता
स्तेजनित्रमाभिनः परेहिनमस्ते गंधर्वउमनाकृणोमि नभोगंधर्वस्यमनसोनभोभाग यच्चक्षुषेचक्रुष्यविश्वावसो
नमोश्रवणान्तकृणोम्याभिचक्षीसरसः परेहि यावयंसुमनसस्यामोदितोगन्धर्वभार्यायनाम् अघ्नन्सदेवः परमं
सधस्थमगन्भवयंप्रतिरन्तअयुःसपितासरद्रुयेसुजेनांपितामाताजरेउसोभयाथ धरित्र्योषामाभिरोहेनांप्रजां

कृण्वायामिहतेदमानौ आयांप्रजांजनयतुप्रजापतिरहोरात्राभ्यांसमनक्तुर्यमा अर्दुमंगलीःपतिलोकमाविशशन्नोअ
स्तुद्विपदेशंचतुष्पदे तांपूषञ्छेवतमामेरयस्वयस्यांबीजंमनुष्यावपन्ति यानऊरूउषतीविश्रयातेयस्यामुषन्तःप्रहरेम
शेपः आरोहोरुमुपदस्यहस्तंपरिष्वजस्वजायांसुमनस्यमानाप्रजांकृण्वायामिहपुष्यतुभोरायेंदीर्घत्वायुस्तानिताकृणुत
अर्यमा व पत्योहितप्रजाभागंवधूयोर्यमोपधास्यतसुभ् पुनंभूग्नेदमन्यमानोरतस्तेसाकमिन्द्रश्चधत्ताम् देवे
हिंधनुनासाकमेतांवाधूयंवहोवासोस्याः येब्रह्मणेविदिषेददातिसयद्रक्षांसिरुध्यानिहन्ति स्योनाद्योनेरधिबुध्य
मानोहसारोमहसामोदमानौसुभौसुशेवौसुकृतौवशातोवशतोजीवाउषसोविभाती नवंपसामसुरभिस्सवासोदाधांजी
वयउषसोविभाती आध्यात्मनीवासुदाविश्वस्मात्वेनसम्मरि शुभनीयापृथिवीयन्तुसुम्नेमहिक्षत्रे आपस्मतसुव
न्तीस्तानोमुंचंतंहसः सूर्यायैदेवेभ्योमित्रायवरुणायच येभूतस्यमनेतसस्तेभ्योनमकरंभरः यादतेजहुमिस्रुवः
पुराजत्रभ्यआदरः सधोनासन्निमघवापुरोधसुविष्टीविसृतेपुनः अघास्मन्नमदुच्छंनीलंपिशंगसुतलोहितंय
त्तन्महन्निंप्रघातकेवग्मिन्नास्थानेवभास्रजांमि यावतीःकृत्याभ्याचरणेयावतोरातोवरणस्यपाशात् रुद्रयोयस्य
मृडयाश्चवास्थितास्तानोमुंचामिसर्वस्मि मेनायावतीसिदमेचतुन्नवः यासोयःपत्नीभूतंतद्वास्योनमुपस्पृशः १७

शतीः कमलारभः पितृलोकात्पातिंचती अयदाक्षमसिरक्षउस्त्राहा बृहस्पतिना वस्रक्षांविश्वेदेवा अधारयीम् यंवी
गोषु प्राविशं यत्तेनेमासंसृजामासि बृहस्पतिना वस्रक्षांविश्वेदेवा अधारयीम् तेनोगोषु प्राविशं यत्तेनेमासंसृजामासि बृहस्प
ति ना वस्रक्षांविश्वेदेवा अधारयीम् योगोषु प्राविशोयत्तेनेमासंसृजामासि बृहस्पतिना वस्रक्षांविश्वेदेवा अधारयीम् यशागो
षु प्राविशं यत्तेनेमासंसृजामासि बृहस्पतिना वस्रक्षांविश्वेदेवा अधारयीम् भगोगोषु प्राविशोयत्तेनेमासंसृजामासि यदासो
दुरितंनयविश्रेधातजत् बहुरोधंनकृणुत्यघम् अग्निष्वात्तस्मादेनसः सावीताधमुंचताम् . यदस्तीदोशीनोजनाए
हतेसमन्त्सेषुरोदेनकृण्वतीरघम् यजाग्रतोयद्युयतथोस्वपतेहतेसमन्त्स्वपुरोदेनकृण्वतोअघम् यद्दूंदभ्मतीउभेसी
थाहेअघमाकृतोरोदेनकृणुतावघम् ६ यत्तेप्रजायांपशुषुप्रद्वारहेतिंपितुरघंकृतम् अग्निष्वांतस्मादेनसः सा
विताचप्रमुंचताम् यथारिरुपद्रुतपूरुषाण्यपचीनिकादीर्घायुरस्तुमेपतिरेधनावितरोमम एहमाविद्रुतस्रुदयंकृणोमि
यदूंदभ्मती प्रजावतोत्यस्तकोदीर्घमायुरजीभुताम् यदासंध्यातधाने यद्वोपवासनेकृतम् विश्वोकृष्णोव्यंयंकृणोतंनिदं
ध्मसि यदुष्कृतं पक्वमंविविधाहेबहुलोरघम् तत्तभरस्यकृष्णते मृडमहेदुरितंवयम् सम्बले मलंमादयित्वाकम्बलेउरितंवयम्

मृडमहेदुरितंवयम् सम्बले मलंमादयित्वाकम्बलेउरितंवयम् अभूमियतेयाः सुद्वाः प्राणंयोनिमारिषम् यानेमिपतमातनूस्तेनिभा
प्रवासतः तस्मात्वेतंवनस्पतेनीवंकृणुष्वमावतं शतावल्शमूलिमः कंकदृशातद्रसेवअपारणेहरिमलमपमुपशीर्षण्यंलिखा अं
गादंगाभोयमस्यमुपवस्यंनिधनुन तस्माप्राणंवनस्पतेनीवंदेवानांमंगांपापुरुषंजीवतिंकृधि अथोप्राणंवनस्पतेहरयेनिसंकृप्राप
तिंहरसंकृत् स्तन्त्वाग्निपचसाघृतेनाः स्तन्त्वानस्यामिपकसोकपचीनाम् स्तन्त्वानस्यामिप्रजयाधनेनसाराक्षुद्रास्तन्वोभाजनेन
मम ७ अमोहमस्मिसात्वंयोरहंयोधिमनोमनस्मिनाक्यंतावेहमभावप्रमाजनंयाधही जयतिनोप्रनपितः पितृन्तुपदानुगः अधि
क्षामस्पतेमहिहतेराजसीतवे येपितरोवधूर्यमंमेवहन्तुनागमम् तस्मैवधोमेपत्नीप्रजावश्यंमेपच्यतुरहं पत्नीरशनायमाप्र
जामस्मैद्रविणंचेहधत्ताम् ध्रौवहन्त्वक्षस्थामियंथांविराडियंसुप्रजालजीवृप्रजुधस्यंतुवृष्ण्यंवृधमाशरीधीयुत्वा यंशनशारदाव
रहान्प्रीहिसुमनस्यमानोहीपितयुस्तावेताकृणोतुवितेमुंचामिरशनांविरश्मीन्योक्त्राणिपरिचर्तुनानिव अरिष्टास्मिंजोतिषिवासए
हतोभवस्पनाभवश्वशुरेभ्योनापसेगृहेभ्यः स्योनास्मैसर्वस्मैविशेस्योनापसोयेकंभवदृश्यंपर्णिकेपेप्पलाद्शाखायाम
ष्टादशकांडेद्वितीयोनुवाकः ३ श्रीहिवाजिन्योस्यन्तरिहंराष्ट्रंप्राविसिसूदतावत् ययोरोहितोविश्वभृतांजयान सखासराष्ट्रायसु
भृतंपिपन्तुउदाजगन्योस्यन्तविशोहंतु योनयोवासेमंरधाना पोषधीर्गश्चतुष्पादोद्विपदाचेशएह ॐ यूपमुग्रामतंतः

द्यावाभूमी मातरिश्वेन्द्रेषुजा प्रभरणी ततक्षदृन् आभोरोहितः शृणत्सुदानवास्तिषुसामरुतः स्वादुसंमुदः रुहोरुरोहरोहितोरुगभौ जनीनांजनिता सुपत्नीम् तानाग्नेस्तंरथोभन्यविन्दत्स इद्वीरुतंपक्षदक्षिणंहरांसिभार् यातेरासूमिरोहितोहासूधोक्षत् स्यदमयन्तेहभूः तस्मैतेद्यावापृथिवीरेवतीभिः कामंदुहातामिहशक्रीभिः रोहितोद्यावापृथिवीजजानतंतुंपरमेष्ठीततान उत्तमेअहन् कपायंहन्तेनस्तस्मिंतेनाहः तेभान्तरिक्षंविममारक्षांसितेभ्यरेवाश्रृतमन्वविन्दत् धिरोहितोमृशद्विश्वरूपसंकृण्वानपरुरुहो तदश्वंद्यावंरूद्वाअहतामहिम्नासंतेराष्ट्रमनुपयसाएतेन वत्सेनहंधात्सोयाभिराएणासिद्यो मन्तरिक्षम् तासोअस्रण्यपथ साधास्थधानाविषरूपेजाग्यहरोहितस्य यास्तेविषस्तपसस्सम्बभूवुस्तेगापत्नीर्मनुनायगुः तास्त्वाविशन्तुमनसाशिवेनसेभा तावत्सोग्नेसरोहिता १ ऊर्धोरोहितोधिनाकेअस्थाद्विश्वारूपाणिजनयन्सुधाकविः तिस्रेनाग्निज्योतिषाविभातितृतीयेचक्षसेरज सिप्रियाणि सहस्रशृंगोवृषभोजातवेदाघृतंहुतिस्तोमपृष्ठस्तुधीरः गामहिमीणाधितोनेत्राजहानिगोषेंधसेधीरणेपंच धेहि रोहितोयत्स्वजनिताप्रुवंचरोहितायाधायाश्रोत्रेणमनसाजुहोमि रोहितंद्यावापृथिवीसुमनस्यमानास्तभ्नोरोहेणा पिसेरोहयाति रोहितोयज्ञंविदथाविधर्मणेतस्मात्तेनांस्वपसेभागायुः वोचपत्तेनाभिभुवनस्याधिमज्मनि आत्मात्तरोह वृहदेसंमिश्रोंकृडुर्यतामिश्वदेवैः वेदः आत्मारुरोहरोहितोतांरोहितोरेतसाहृत अथेवत्तेगर्भेदृषिणादिवंदेवेभ्यनन्तरिक्षम्

अयंत्रअस्यचिदंपुः त्वेकिरंसमानशोभान्यस्यतेदृधिधीनस्योनायोनिंस्तृत्वातुशोवा रहैवप्राणस्सखेनोस्तुतन्वापरमेहिपथिं यहंपर्यसादधामिभान्यस्यतेकृतवः पंचवैश्वकर्मणापर्येधिबभ्रुः परोरोहितोपर्यसादधातु वत्सस्तेसोमनसंमनश्चागोष्ठेनो गारमयोनिंप्रजाभ् रहैवप्राणस्सखेनोस्तुतन्वापरमेहिंपर्यहंपर्यसादधातु परित्वाधात्सवितादेवोग्निपर्यसामिधावत णापरित्वा सर्वीनातीरपक्रामनुदहिंदूंकृणुहिमूरनावत् २ यन्नावृशातीरपेपृश्निर्हरितोरोहितः लभावास्तरणिंमनः तेनेमंब्रह्मणस्पतेतरंरोहयोतुमम् अनुव्रतारोहिणीरोहितस्यासोपन्थास्शतारीयेचयाति तेगंधर्वःकशयापुत्रयन्तुखं रहन्तुकशयोप्रथादम् सूर्यस्याश्वाहरयःकेतुमन्तस्सरायन्तस्मृतास्सुरथंरथम् घृतपावारोहितोयाजमानोदिवंदेवाः पृ शतीमाविवेशा अयंरोहितोदृषभस्तिग्मशृंगः पथिभिः पारिसूर्यंबभूव अयोविहन्नारोधिधीदिवंशतस्त्वादेवाताविसृजन्तु रोहितोदिवमारुहंमहतस्वर्गंसचिकरोहरोहितोरुहाविमिमीद्वापयस्वतीं घृतार्चीदेवानांधेनांधेनुरनपस्फुरंताम् इन्द्रस्योमोत्स्वाग्नेदृळ्हांतविस्रंसयोनुदस्व स्मिद्धोग्निस्समिधानोघृतदृढो घृताहुतः अभिष्टुतोसिविश्वशाउग्निस्सप्तजानूः हन्तेमयस्करन्नोग्रदहन्नग्नियोनिः पृदाकुंकृण्वादाविनाभयंसपत्नाग्रदतामतिः अग्नेतपत्नघृतंघृतपावारोहितस्यासुजातसुतपेहातंरुहस्वतेरन्द्राग्नीविभक्तणापथरेपथन्तामप्रयेमानृधियाना २ अयाचीनानवजातीन्द्र

यज्ञेणवहुमा अधासपलात्मामभानयेसेजोभिरारधे उद्यन्देवसूर्यसपलानेवहि देवीनांराशमिभिर्हितोनीयुपत्नाधीसंह
स्थंधमनमा यतोंविराजोरधभोमनीनामाक्तोहशुक्रपृशेअन्तरिक्षम् एतेनाग्निमभ्यचितिरत्संमहसन्नंब्रह्मणाधर्षन्तुदिवं
चतोहपृथिवीचतोहाद्चतोहद्विणंचतोह प्रजांभरतोहापत्यंचतोहतो हितेनउन्यंसंस्पशस्य येदेवाऽहनोभितोयन्तुसूर्यस्यतेभिरेतो रा
हितस्यंविदानाराष्ट्रंदधानुसुमनस्यमानाउद्यायतोब्रह्मणाबहन्तश्च कृंहरयस्त्याबहन्ति तिरस्तमुद्रमतिरोचमेअर्णवंतोहितो
द्याभापृथिवीआधिश्रितेयमुजिहोत्रीसन्धनानितिंसहस्रंवस्यद्विणानिसप्तति मेधियन्तेनामिभुवनस्याधिमंन्यनि यशाथासिप्रादेशोहि
रोनुयशाःपशूनामुत्तमवर्णीनाम् यशःपृथिव्यादिसाउपस्येअस्मिसमितेरचायतः अग्निंअस्मिन्हवेपथेसभानपश्यति पतःपश्य
न्तिरोचनंदिवंसूर्यंविपश्चतम् देवोदेवमर्चयसन्तश्चरतणिसमानमग्निसिध्यतेंविडः कवपःपदे ४ अयःपरेणपरएकाएका
एकापदीद्विपदीसात्युद्यक्षपदीनवपदीभवतीसहस्राक्षाभुवनस्यपंक्तिस्तस्यासमुद्राअधिविक्षरन्ति आरोहन्यामृतस्यापपडा उद्यायतंब्रह्मणाबहन्ति एतंपिबन्तंहरयस्त्याबहन्ति येदस्तेपथिभिश्चरन्तेक्रमणंदिविंयन्तेसधस्थंपरमेव्योमन् सूर्यो
यांसूर्यपृथिवीसूर्यआपोतपश्यति सूर्येभूतस्यैकंचक्षुरारोहदिवंमहीं उर्वीरासंपरिधयोयदिभूमिरकल्पत तत्रैतावश्विर्यो
यन्तहिमंधंसंचरंहितारहिमंधंसंताधायधूपान्कृत्वापर्वतान् यशस्त्वाबध्नाजानेरोहितस्यस्वर्विदः स्वर्दोरोहितस्यब्रह्मणाग्नि

स्त्वमाहितः तस्माद्वंशास्त्वायमस्तस्मायुतोअजायत ब्रह्मणाग्निस्त्वंविदानोब्रह्मद्वोब्राह्मणःब्रह्मेद्वायतीनातेरो
हितंस्वर्विदः अश्वस्त्वंशभाहितःसत्रेभाग्निस्त्वमाहितः येवातःपरिधुभातिएषाग्निरोब्रह्मणस्पतिःब्रह्मेद्वायतीनाते
तेरोहितस्यस्वर्विदः९ एतेषर्णिकपैषसाद्शारदांश्चांडेतीयोनुवाकः॥ येदिभूमिंकल्पयित्वादिवंकृत्वा
दक्षिणा प्रंशानंहविंकृत्वाचकारविश्वभातमत्यद्रुषेणाजेनरोहिता यर्धिभाजंप्रंशोग्निंयेदिभूमिरकल्पत तत्रैतास
वैनानयिगीग्निर्ऊर्धाअकल्पत गोभिर्ऊर्धांकृत्वापित्वारोहितोभूमिमब्रवीत् तदेदंसर्वंजायतोतोपभूतंयश्चभव्यमुत
यतः प्रथमोभूतोब्रह्मोअजायत तस्माधतंयंतेदंसर्वंतंत्वेदंपिरोहिते रोहितेनरिषणाभृतम् उदस्यकेतवोदिवि
शुक्राभ्राजन्तरंते आदित्यस्यत्वसोमहीव्रतस्यमीढ्वा यशोयजमानंस्त्वन्नोअग्निर्विशा स्वपत्यभासं पवमानमर्णि
यं स्वायसूर्यभुवनस्यगोपांयोरथीरिशादाभातिसर्वा पत्वोमसंस्वधयापादेहीं सिन्वानास्त्वेअहनीकर्मभिर्भा
तरादिशेउत्तमंशीसखेदशोविद्वांपरिभूमिजायसे विषंधिनंउत्तमंभ्राजमानंमहानंहरितस्मात्व ः ऋताद्विम
न्तिदिवमन्यनायतंआपप्रेमपयन्तिमाजिम् मातारंभंपवमानांसुगेनदुर्गमातिमाहेशीमान् दिवंचसूर्यंपृथिवींचदेव
देवीअहोरात्रेपितमानोपदेषि स्यालिनेसूर्यंचरतोरथायेनोभावन्तोपरीसिसक्ष यन्मेपहतिहरितोनहिष्ठा शतम्

तमातोहतुषमास्तभ्नन् १ सुरथं सूर्यस्यंशुभ्यां स्योनोस्यन्तिमाहिति एधाग्निम् यन्ते यहानि हरितो यहिष्ठः शातमभा
यद्दिवास्तृणद्वरीः सप्तसूनो हरिणः शातमभायद्धि सप्तधरीः सप्तसूनो हरितो यात ते रथो हिरण्यत्वचशो यहनीधुनः आ
मोतिस्रश्रो रजसिः परस्ताद्भूयद्देवस्तमो दिवसाहरन् उत क्रतुना पृहता देव जायंनुभा यद्यनुं मसि प्रजोतिरथैः दिवस्पृ
णस्थ विरोचयन्नाहिथ उषंनाथगणश्मयामतीता उर्वेरश्मिनातनुषे प्रजास्त्वगविपश्यति उभासमुद्रो क्रतुनाधिभासि
सर्वोनो ऽविषः पदे अथः पराणयरत्नेका एकपदीद्वीपदी साचतुष्पदीनवपदीबभूथी सहस्राक्षरा भुवनस्य
पंक्तिस्तस्यास्समुद्रा अधिविक्षरन्ति आरोहन्यामृतत्वाय कंपदा उतायतं प्रहूता यहानी घृतं पिबन्तं रायस्पोष
हानि वेद्नेयमस्मि यने क्रमणं दिवि पने सधस्थं परमे व्योमन् स्तोषां सूर्यः पृथिवीं सूर्य आपोत पप्रथे सूर्येभूतस्येदं
यजुषस्तोहदंमही उभीसंपरिधंयो यदिभूमिरुरुष्यत तत्रैतासर्पिताभिर्गीर्भिर्धिअकृण्वत गीर्भिर्ऊ
र्धिकृत्वापितारोहितो भूमिमग्रीत् उदेहंसर्वजायतां यहूतं यच्चभव्यम् सयत्तः प्रथमोभूतो भव्यो अजनिष्टुर्जातमानः शू
रीपरंचरतोरिणन्तूः कुरीनामर्यनो अधरम् विश्वान्नन्यभुवनानिवत्ते हरेणुहिरण्ये ··· रितोरुहन्ति रिरिचाउधारयत्सूर्यमा
सायकर्तमेसएकसुधस्तत्तपत्यभूनाविभाकरात् उभायतो संभरिष्यन्ति वत्सस्तस्थातरमिन् तन्वोति कृतवः पुराब्रह्म
देव्याअमीवितुः यत्समुद्रमधिश्रितंतात्सिन्धूत्सूर्य मधुश्चितोमरुतूर्यश्च परभ्यः एसभासो ज्योजूतिभिस्तस्यात्मा
पाजोगित्सातिनेनामृतस्यभक्षणं देवानाश्चनरुन्धते उतेयंजातवेदसेदेवंवहंति केतवः दृशेविश्वायसूर्यम् अपश्चेता
यथोयथाचस्यायंसुकृतिः सुतायविश्वचक्षसे अरंपस्यकेतनोविरप्शयोजनंभनु भ्राजनोअग्नयोयथा उराणोर्वे
प्रुरसीनोज्योतिरुदसिसूर्य विश्वमाभासिरोचना प्रयंदेवानांविशः प्रयंउरोरिमानुषी प्रयंविश्वस्रईशे येनापश्चक्षसा
भुरण्यन्तंजनंभनु एवं नक्षणपरप्सिविथामेधिरजस्पृथानिभानो अक्तुभिः पश्वंजन्मानि सूर्यचित्तंत्वारोहितो रथे वहन्ति देवसूर्य
सप्तत्वारोहितोरथेवहन्ति देवसूर्यशोचिषंकेविषणं अमुक्तसप्तरश्मयः सूरोरथस्यनप्यः तामिर्याहिसुक्रतोभिः आमिर्नो

पर्वसागिरसिंचन्ती रात्यरण्यतः अग्निवत्सन्नधेनवः ता ऋर्षन्त्युधृषियः पृंचनीपंचसिचियः जातजातीयधा स्वदा इ यज्ञा
एवसाधीयः कीलन्त्यश्रयमाणमाधसाम् मत्स्यमातरपूतपूतत्रियः रोहितो दिवभाक्रमीतं पसानपत्नी सयोनिगायितस्योजायतेनम
स्तदेवानामधिपतिर्विभूव योविश्वथमीपितनविश्वतो मुखोविश्वतोबाहुतनविश्वतस्पात् सबाहुभ्यांधमतिसंपतत्रैः द्यावाभूमीजन
मन्देवएकः एकधाद्विहोभूयोविचक्रमेतएकपदस्त्यांसभासते अतन्द्रोवास्महरितोवहास्थादेविरूपं कृणुषेरोचमानः केतु
मांरुषंसहमानोरजांसिविश्वादिवः प्रथनोविभावसि बृहन्महांअसिसूर्यबादिवमहांअसि महस्तेमहतोमहीमा
स्वमादित्यमहांअसि रोचसेदिविरोचसेरोचसेरोचसेसवनः उभासमुद्रोरुनाव्यापितदेवोदेवासिमहिषस्वर्वित् अ
धीवरस्ताद्रयोविज्राभुर्विपश्चित्सवंपतंगः विश्वाविचि -- धसेसाधोतिरंप्रकेतुनासहस्रे चित्रमेजत् तिग्मो
विभाजंतन्वाशिशानोरंगमास्वरुचतोरराणः ओतिष्मान्वंसीमहिषोवयोधाविश्वास्थाःपतिरक्ष्यमाणः चित्रश्चि
कित्वान्महिषसुपर्णोरोचयन्रोदसीमतरिक्षम् अहोरात्रीपरिसूर्यंवसानेप्रांविश्वातिरतोवीर्याणि ४ चित्रदेवा
नांकेतुरनीकंज्योतिष्मान्प्रदिवस्पूर्यउद्यभ् दिवाकरोनुशुभेतमांसिविश्वानार्यडीयानिसत्क्रा चित्रदेवानामु
दगादनीकंचक्षुर्मित्रस्यवरुणस्याग्नेः आप्राद्यावापृथिवी अन्तरिक्षंसूर्यआत्माजगतस्तस्थुषश्च उश्यापतद्गरुत्मां सुपर्णो म
ध्येदिवोगरुत्मान्पप्तदीयमानः पक्षेमत्सस्यविता रथानुहुरजस्रंज्योतिर्यच्छतिदिवंरदन्त्रिदिवस्पृङ्धायमानं सुपर्णोनादित्यपुत्रं

नाथगमन्मथामतीनां सनासूर्यःसनदीधितिमुषोरिषामसुमतोतेस्याम् अतोराजाणिविदद्धाधेकृष्वानःपार्थिवारतनः
नवंनवंसदसीमंकृणुषेदक्षंसूर्यसहसाहुंशोनाधृष्णुस्तवक्षोहरेर्हरितस्तक्षगेम् सविभान्देवांनिसतंयुस्तमश्वा
न्यातिभुवनानिविश्वा तोहितोत्रेकोभवभूतोहितोयत्रजायतेविःतोहितंबलमाकुलेतोहितंज्योतिरुच्यतेरोहितो मूतोभवत्
तोहितोरश्मिभिःभूमंसमुद्रमनुसंचरत सर्वाहिशस्संचरतितोहितोअधिपातेदिवःदिवंसनुप्रमाभूम्यंसदीत्रोषान्चिरहति
रोचितमस्तंप्रतिगृभ्णतेसजनुहुतेरश्मीनशंदहनम् दिवाचरःपक्षपतिपतत्रात्परंपतात्रा मरुत्मणाईश्वमप्रातिरण्यं
हरितःकेतुरुच्यम् आतेहरांसिरथेदहतीर्युक्षोरथस्यःकृणुषेगोतीर्णिःदिवःसुपर्णीमहिषोंपतात्रा सर्वोजोमांभानिषेद्धि
भातिअभ्यन्देतिसयोयंपशुमतोराजाभांमहिषोदत्वान्मानःसूर्यंवर्षरजसिरक्षियन्तंगातुविदंहवामहेनाथमाना पितेवि
प्रोमहिषोवाघतांसुगातुरद्भुतश्चक्षुःधरुणंसर्वभूमह पित्रंतेधामसुमदोपजानिंदीर्घंयात्रंस्तन्वारारथिश्चात् पर्वस्यमहिषा
दृषिर्नांसमुद्रेज्योतिषाविभातेपयोधामनहिक्षम् अतोराजाणांसत्पतेसनाउधानीधुःघृतादविक्षम् अधोधुग्नेस्मिथाजना
नोप्रतिधेनुमिवायतीसुधासम् पक्षादृधाभुजोहानाःप्रभानस्तस्यजेनाद मत्सत्कृभानेमातायुवतिर्गर्भमनयुक्षदातिमदातिम
पित्वे अनेकमस्यनमिनज्जनासःपुरःपश्वानिहितमरतोनमेतंत्वयुवतिःकुमारंपेषीभिर्भर्षिमहिषीजजान पूर्वीन्दि
गर्भश्चरोनवंवापरंजातेयदस्तभातापस्यासोधनंनएकधात्मतोस्मैपतिंदेवजानाहरन्तिपत्यसोधौः दृधिष्वन्त

रिक्षंयुक्षं प्रतिदृति मधुनासस्त्रा नवदिशो देवजनेन पशुमानयान्तरिक्षाणि नवभूमयेमो यास्मिंनिदं सर्वमोतप्रोतं मस्यादन्यत्
परं किंचनास्ति इदं नतस्मात्पूर्वनि परंन्यास्तिनभूतंनोदभयं यदासीत् सहस्रशाद्देकमूर्धद्वैयात्मा सएवैक मवशिष्टंभूतेभूतं
एकैकं वेपतयस्यपर्णिः सोपंदिक्षन्तोस्यानेधिक्षात् कस्तेपांवेदयितवं मातरंन्यकोमिंद्यानमेषाम् पाप्मेतिदत्तः प्रजाते
यदन्ते पंचदशाससश्चीयाहुतिमतिमन्यान्देवा इमांनेनारः कतिसेतआसन् इमामेषां पृथिवींवीरसुएषो अन्तरिक्षंपर्वतोव
भूव दिवसेषांरथते योविधर्तास्वधितिशोरक्षत्येकएषाम् ७ इदंयदिधिषेवीरद्यदस्याद्यांअक्षादशकांडेमनुषेनिषद्या
कः प्रथोवाइदमग्रआसीच्चियमाणएवसत्यनामपितमीरयत् सत्रजापतिरात्मनस्पूर्णमपश्यत्तदेकमभवत्तदभवत्
प्रभवत्मिहन्नतज्येष्ठोभवत्तयाभवत्तस्यूपमभवद्ब्रह्मा भवश्चेनप्रजायत सोवपतिसमचारभवत्समतादेवोभवत्स
ईशानोभवत्सदेवानामेकप्राणो भवत्सधनुरादित्य धनुरभवत् नीलमस्योदरं लोहितस्यपृष्टि नीलेनाग्निर्यंलोकोलोहितेन
द्विषन्तं विद्धत इतिब्रह्मणइयोवदति सप्राचीं दिशमनुव्यचलत् अतिस्रष्टो अपांरथभो अतिअतिस्रष्टमयो दिव्याहजंप
रिष्ठजंस्रष्टो अपांरथभो अतिस्रष्टमयो दिव्याहजंपरिष्ठजंस्रष्टो एतज्जंभोकोमनोहरानोनिदहात्सदूषिस्तनुरूपि इदंत्वानयु
स्रजामितापशयोसिआपक्षणमभोगायनाय यामिमेरिसंदधातु विभक्तेस्वप्नजमित्रं इतिनमस्याकमन्वितमभ्याकमामेषांवि
स्नान्तनाअनातीस्वभावतीयासुपित्याप्रतमभाग्नेदक्षिणामन्वाहतमउदधिराहत इसोमो आहुतोकभाधात्सुकृतस्य

ये भासा स्वस्तये तवेदविष्णो बहुधा वीर्याणि तव: पृणीहि पशुभिर्विश्वरूपैस्त्वधायवोधेहि परमेव्योमन् त्वमिन्द्रासि विश्वविस्त्वं वित् पुरुहूतस्त्वमिद्र एवं स्वहस्तो नमेरयस्व: रीरामिलतुभिरभिरस्वजस्वतवेदविष्णो बहुधावीर्याणि उत: पृणीहि पशुभिर्विश्वरूपैस्त्वधायवो धेहि परमेव्योमन् अबुधो देव: पृथिव्यास सप्तभ्यनुताभुन्महिमा मन्वरिक्षे अबुधेन ब्रह्मणावावृधान: सप्तयन्नरं द्विषाशर्मयच्छत् तवेदविष्णो बहुधा वीर्याणि तव: पृणीहि पशुभिर्विश्वरूपैस्त्वधायवो धेहि परमेव्योमन् त्वं रक्षसे प्रदिशश्चतस्रस्त्वं शतो सिषासभ्यवीविभासि ऋतस्थंधा मनुषे पनिष्टांस्तभ्नाविश्वा भुवनानि तिष्ठसि तवेदविष्णो बहुधावीर्याणि तव: पृणीहि पशुभिर्विश्वरूपैस्त्वधायवो धेहि परमेव्योमन् २ ससाभिभाक् पस्पेथार्थं भवसि मेधासुधितेनाधमाना तान्वेतत्वं पर्येषि विश्वतउरुवेदविष्णो बहुधावीर्याणि तव: पृणीहि पशुभिर्विश्वरूपैस्त्वधायवो धेहि परमेव्योमन् त्वमिदृस्त्यमहेन्द्रस्त्वं विष्णु स्त्वं प्रजापति: त्वं यज्ञो भवसि त्वं वषट्कार आ तुभ्यं यज्ञं तनुतं त्रिविष्टपि बृहद्विष्णो बहुधावीर्याणि तव: पृणीहि पशुभिर्विश्वरूपैस्त्वधायवो धेहि परमेव्योमन् अमत्स्व प्रतिरं मरुतं प्रतिष्ठितम् भूतोहव्याहितं भव भूते समाहितम् तवेदविष्णो बहुधावीर्याणि तव: पृणीहि पशुभिर्विश्वरूपैस्त्वधायवो धेहि परमेव्योमन् आप्रोषिवा नोसि मैवाहं भ्राजते भ्राजासं रुचुरासि रोचोसि सैवाहं भूयासं पशुभिर्ब्रह्मवर्चसेनान्नाद्येनोपधीय उद्यतेनमउदितानमः पिताजेनमः स्वराजेनमः संराजेनमः अस्तंयतेनमोस्तमेष्यतेनमोस्तमि

तायनमः विराजेनमः स्वराजेनमः संराजेनमः आदित्यनावमारुहंशता रित्रां स्वस्तये अरुणायपिंगलायोदहारमाहुपारया सूर्यनावमारिरं शतारित्रां स्वस्तये शरीणायपिंगलायोदहारमाहुपारया प्रजापतेराहतो ब्रह्मणाचर्मणाहं कश्यपस्य ज्योतिषा पंक्तिसाचक्षारक्षरि: क्रतुयोविहायास्तहत्वास्तुकृतश्चरेयम् ऋतेन युतोऽक्रतुभिश्चसर्वभूतेनयुतनभवोनचारम् यासायार्यरिपयो देव्याधामानुषीरपस्पशयथायाः ऋतेनयुतऋतुभिश्चसर्वभूतेनयुतनभवोनचारम् सायाधापत्सामानोतमरुत्सुरत्सदधेसलिलेनाच अग्नेमीढ: परिषदुविश्वतोविच्छन्नीरपसषसा: पर्वताश्रया उर्वन्तूर्वदिवतां सतुपाशां सहस्रंप्राणमयुतंरमन्तो चंद्रमा भरुणरोदपर्णो धावतेदिवि नभोदिरण्यनेमयः परिद्यवि द्युतानोमरुद्भिरुग्रो विभुमेभस्योदसी ३० विभुमेभस्योदसी इत्यर्धर्चनिदेपैप्पलादशाखायां अक्षादशाऽऽऽ: सम्वत्सः ३० नमोगणेशाय ३० नमोऽविघ्नमस्तुते: ३० नमः सिद्धेभ्यः ३० दोषागाग्रहदगायथमुद्गायवर्णसुरिदेवं सवितारंचमस्तुहि पत्नस्यं हूसुवनंसप्तस्वसारम् अद्रोपवाचंसुयमम् सधानोदेवस्सविता साविष्टद्वसुपतिर्वसूनि उभे सुष्टुतीसगतुम् इंद्राबसोमसुतीजः शृणोतुनासुधावतः सोमेपिबंतंवृषणवसूनांसोमंमंदाथपत्नीवे सुपाजसीनोसानास्पृहतः आत्मविश्वन्विदेयोयथोनरहमध्वसाविरासिविमंथोबहिरस्यामि आरेत्मावास्मिन्स्तुतीदेवासोअस्मत् आरेमन्ताप्रशान्तिस्त्वेवनोराकीरस्तुसरवेन्द्रस्त्वस्वा सविता सत्यधर्मानोस्तु अग्नेनोदेवीरपसामहाराधिणा पत्नी आधि

न पात्सत्वनो ईउ अग्निभवं सर्वरक्षतपजितहि पलासमुपसीधि सुषम् आरेअस्मद्धितेदैव्यंभयं सभीपं मरुतश्शर्मयच्छत ईउयागा पृथिवी हपर्वता अपस्यसूर्यमुर्व्यन्तरिक्षम् वनस्पतीनोषधी गविुतनक्षत स्वनः पतनो रउयन्तुहुवे विष्णुं पूषणं ब्रह्मणस्पतिं भागंनुशंसंसवितारमूतये इहसोमोवरुणो पायुरग्निर्भगउषायस्तेनो गमन्तु पातंवरुद्रा पूषणा वरुणः पान्तुमरुतः अपान्नपात्सिन्धवस्तत्पातु नुपानविशारुतयौः पातुनोद्यावा पृथिवी अग्निर्ये पातु आगपतुस्तोनोनोपातु अंहसः पातुनोदेवैसहवासर स्वती पात्यग्नियेशिवास्मपायवः पातांनोदेवा अधिनाशूरस्तवोसनस्कोतन्यरिष्टताम् अपान्नपाद्विकृतीरु यस्मन्हिहोस्तूय रधितेशर्मयच्छन: १ स्वधयेदैव्यंवचा पजिनोब्रह्मणस्पतिः पुत्रोअग्निस्त्रिरादित्यैनीपातुनोदुश्चरभिषेसावा अंशोभगो वरुणो मित्रो अर्यमादितिःपातंहसः अमरुत्स्वदेवोगममेदद्धोयथाक्षमोधिनम् देवत्वष्टुर्बधसर्वजाततये धेयेसमुग्नियेप्रा याहुः पुरुभाणिरुचिरः प्रयश्चयोपित्वावसुपत्नामिता योनोधाच्योमित्रादित्यनामित्रंनो सोमपलिताधपत्ने नीषीत्तोरश्मनेता रक्षभाते निशंसूर्यंनुश्चरन्तम् नयेदयानयासोमधाविनावयामिरथाशाशश्वहेषयम् नन्वाद्यश्रीरक्षादृशा कर्मनाम देउनरुदि सनाभिः परेरेनतां परश्चयन्तुधरेरेनां पितरोदोषयन्तु यथानजीजातुकतमश्चनैषांयेनसोमादितिः पथामित्राधायन्तु दुहः ते मनोचिनाभुवः चेनसोमस्यसंमिनोडश्वांसोअभिरासति यज्ञेनास्फुखेजाहि समंविशोपायाति येनसोमाभिरासतः सनाभियीश्च

विद्वा

निष्पाः अपवस्वबलं विरमही यद्योवायतमिना पुनरस्मधकृतमेतुदेवाः पुनरैवैनेमस्कृतंविजानन् पुनःपुनपितरमेतु रेतामृतयदस्यश्वमस्ति येनचासोशपति येनचैनंशमामासे ऋतुभीसंयजतौतस्माद्वन्तिकायेतिमस्यताम् येषार्थेधारसश्चा पथोरावन्तरिक्षे येवातस्यप्रफर्वितामिषुंपतयामसि योस्माद्वेषिपंचयंद्विष्मः योस्मान्नरिमास्पः कुनापथामिवैभ्रतः उद्देवस्तोषंरश्मतमूलउत्यागेयिथायदेवाधर्मदाधन्नास्मिन्नाशसंगते भारोगस्यदूषः प्रफर्वरिरश्छतु उनरेधाक्षती यजुषमभैवर्धनु आदित्यनुर्यमाहिसामपिसिन्धोरिवानने २ अश्वदीयत्क्रीयमाणाप्रतीचीनहिसमत् प्रफर्वरि रश्छतु शश्वन्तमिच्छासदानमन्यस्मा इषुदिहावहम् प्रतीचीश्चरिश्छतु यदेतद्रूरिशासदः प्रतीचीनमुपोहसे विषाधि विषमथतत् नमस्तेनपादतसुतसोहसे रजनस्तुभ्यश्चन्तोदेभ्यः फाघि प्रनतोनपाभमो अस्तुतुभंनमस्तेहे नतिभ्यै गंधर्वीनामपरमंगुहायत्समुद्रेअनाविहितासनामिः यन्नादेवासजनयन्तविश्वेषंकृण्वाना असनायचेधै सानोमिद्विद्वेषणानामिषस्पतणस्पयस्पृधो यूयमः पवतोनपान्मरुतस्सूर्यत्वचः रामयेच्छातुसमथासमृड ता सुधुरताश्चठानो अथाभयः स्तोकायतन्वेदानमान्तेस्तुविष्मते नमस्तेतनायेलवे नमस्तेअस्त्वघ्नये येनाजूडाशोस्य सि योस्मान्नघृणस्तेरेवोअग्निदासतिसदमिंरीसिमिना येग्निस्तोमस्सहन्त्या सुप्रकेता यास्तहीतिनानोमिताभुवः

यानि देवा असुराणामोजाश्चरणि घम् ते भिन्नो अधिवोचत उदेनसुत्तरधायरे एतोभिरतुतः समेनंवर्चसासृजद्देवानो
भागधा असत् इंद्रएमं प्रतरां कृधि सजातानां मध्यमेष्ठ्याय राय स्पोषेण संसृजत्वनमाचक्षुकृधि यस्मकृण्वो गृहे हविस्त्वम
नेनधियाजम् तस्मैसोमो अधिब्रवत्पंचाक्षरयंच ब्रह्मणस्पतिः ऋतानांवैश्वानरंसतंस्यज्योतिषस्पति अजस्रंघर्ममीमहेस
इंद्रप्रथम पृथगस्तस्यस्थविरम् ऋतुत्सजतेवशी आग्निः पीयूषधामसकामो भूतस्यभव्यस्य सम्राजेको विराजति परि
सामिव सूर्यमिरीनांजातिमागम् रात्रीजागारिधांनिधं सादयादीदिमं विषम् पद्भ्यांभूमिर्द्यौर्मूर्ध्नाद्यौर्नाभिर्दिवोविश्वेसमिद्धा यदभूतं
भव्यमासन्यत्ते मतेआरेविषम् अग्निनाग्निसमिध्यतेकविर्गृहपतिर्युवा मधुमद्दी दीपाता समाप्ते स्तोमंहृद्य मंथेशमुवी धिये
धीराधार विधितंजगत् पथातेप्रीयतां गर्भअनुसूतंसाधितो राधाते मान्वनस्पतीन् यथे षमुर्वी धियेधी राधान पर्वतां अपय
जाते प्रियतांगर्भोगवुसूतंसुधितये ॐ अनुसूतंसुधितये ॐ सहस्रधीस्तदपसोदिवानक्तंचसस्रुधी धरेण क्रतुहापो
देवी तपंऽसे ॐ कताः कर्मणामुंचंतत्रणीतपः सधोभवन्वेतये देवस्यसावितुस्तवेधर्मकृण्वन्ति मानुषा शन्नोभ
वन्त्वपओषधिरिमाम् शतस्यतेथमनीसहस्रस्यरिणात् अस्मानिवर्षमासासक्रमतींसतः परिधास्निकामयीघनूस्थिरश्च
राधिदम् तिष्ठेतेयतासुगम् अस्मैयंयुजमयस्थोक्षितासस: भ्रात्तरद्वयोषासोनेत्रेहतक्रतवः तिष्ठाधरे तिष्ठ

२ सुमतीरसुतेनमोदुर्मतीयदृंहसः नमस्तो पतुधाने भ्योनमस्ते भेषजेभ्यः मूलेभ्य सुतेनमो अम्रूणेभ्य दृंहनम्

परउतत्वंतिरमध्यमे फानेषिफासितिरा तिषाद्रिधासुदन्माहे ४ दृत्य पर्णिकापैपलादशाखायां एकोनविंशतिमेकांडे
प्रथमोनुवाकः अनुर ॐ नमोदेवधे भ्योनमोराजयधेभ्यः अथो येविश्वानांवधास्तेभ्योमृत्युनमोसतेनमोअम्रूणे भ्यदृंहनमः नक्त
यानवतिश्वासयन्ते मन्याग्निः परस्तात्सर्वनिरपंतिवाक्षपन्नताग्निनस्तृजथासस्तातिश्वयान्ते त्रैयाग्निः पंचजयापंचमश्च स्रय
तिरूक्षाग्निः यदस्तस्सर्वणिनरपन्तयाक्षपन्नताग्निव आयवोनायवोनस्तस्तउशा यवोयाते कर्मिरी महिनस्यमासियस्त्वया
स्मानमावतः यमश्च मभकर्णश्च नीलाकलशाताशवः पंचातौतिरे वेलयाराद्रमेन वेले रहस्तामाहुतिंजुषाणोमनसास्वाहा स्वा
हामनसा वारदंकृणोमियस्यास्तासंहुतेमिघोरे येषांयज्ञानांयवसज्ञानां यकस्तूमिरुतत्वाग्नि मन्यते जनाग्निर्नृति रुतत्याहे
पयेतिविश्वतः भूतयेहविष्मन्तस्यैशतेभागस्ते नत्वे विधे पंस्वाहा यवोष्यस्त्वेनिरस्तावि श्वभारे भयस्मायान्नमुखुग्धे पाशान् प
मेनत्वं यथासंविदानो योस्मान्द्वेष्टि पंच पाद्विध्यस्तान्मिनाम्याशतमतिमुंचंतसधीन् उत्तमोस्योषधीनांतरद्यादुपस्तयः उ
पस्तरस्माकं भूयाथोस्मांअभिसासते. सम्बधाम्यासम्बभूथ्योस्माअभिसासते सम्बंधूनसधीस्तीतिहं भूयासमुत्तमः यथासोम
ओषधीनामुत्तमंहविरुच्यते यथात्वमेषरुणांअहंभूयासमुत्तमः एवत्वणोधारया इतेका इंद्रस्य यवसावंमित्रस्य वरुणस्यच
रेवतो सर्वेषांवन्यां यस्मंतेधारयामहे यथारत्रेमापस्यस्तुभाषि यधायसि यथातेअग्नेनाधास्यं वैश्वानरेनधारये ध्रुवेध्रुवेणहवि

षाग्निसोमभृशामहि अथात इन्द्रः केवलीर्विशोबलिंकृतस्करत् आत्वाहार्षमन्तर्भूर्ध्रुवस्तिष्ठाविचाचलत् निरास्तासर्वधि
न्त्वात्मानिद्राकृमतिमशत् निश्वस्त्रासप्रियप्राक्षा इहैवैधिमापच्युष्टाः पर्वताइवाविचाचलत् इंद्रेहध्रुवस्तिष्ठेहरा
ष्ट्रमिधारयत् इंद्रेपदमधीधरध्रुवंध्रुवेणहविषाहविषासतस्मैसोमोअधिध्रुवदर्यंयश्चस्रुपस्पतिः ध्रुवान्तेदेवस्सवि
ताध्रुवंदेवोबृहस्पतिः ध्रुवन्तइंद्रश्चाग्नेश्चराष्ट्रंधारयतांध्रुवम् ध्रुवाद्यौर्ध्रुवापृथिवी ससुद्राः पर्वताध्रुवायंयाइधर्मणा
ध्रुवाध्रुवोराजाविशामयं रथेन्द्रस्यरथादेवोरथापृथिव्याअयम् रथाविश्वस्यभूतस्यत्वमेकरथोभव ॐसमुद्रईशेश्व
तामग्नेः पृथिव्याउशी सूर्यनिरुद्धाणाभीशोलोंसभ्राउश्रुराणांकृमुनिष्ठाणाम् देवानामवभागोसित्वमेकरथोभव
मंयत्तमालेषामिन्द्रः पूषाउमिश्रतु मरुंतश्चयाभूत्येनामिभाणांपरस्तरम् मुंधानिश्चरन्तीर्धीतिमाहय अमेधांमयि
रुद्रानामिन्द्रोहन्तवंवरम् अहेभ्यनिविधाजिनंहरिणस्यभयंकृधि पराजमित्र एवत्वर्धनीगोरूपेवनु १ संत्वमिषुवसेपृ
षन्नेविश्वत्युर्भगा इउस्यदेवसवितुर्विध्यसेनोवस्यूनाम संजनीधंसंज्ञधंसंवोमनांसिजानताम् देवाभागंयथापूर्वेसंजानाना
उपासते समानोमंत्रस्समितिस्समानीस्समानंव्रतसह चित्तंसहवोमनोसि समानेनवोहविषाजुहोमि समानेनवोयोक्त्रेण
न्यनुयुनज्मि समानोमंत्रस्समितिस्समानेस्समानंमनासहचित्तमेषाम् समानोमंत्रमभिमंत्रएषसमानंमेषांहवेषाजुहोमि

दंपत्योर्धुरुनक्षणं तत्सूर्योदिवएतिपुरोविश्वानिजोहृत् अयुक्षतपर्वतांआग्नेविश्वारथोअरुहा आयुर्विदंविपाश्रितं ऋतोक
र्णस्यबीउधम् अहर्वेविश्वभेषजीमस्यादरोदिवियः निगावोगोअसदन्निरमासोअवसत निरेतनोजनानामरुणातिरुतः हिमवतःप्रस्र
वतस्तावासिन्धुमुपागहृतः अपोधमस्यंतद्देवैरिंद्रत्योयभेषजम् सखीभासाससयोतः पार्ष्णिभांहृदयेनच आपस्तत्सर्वंनिष्कृंतत
रिष्टमिनाशः सिन्धुराद्यौसिन्धुपत्नीसर्माणावधस्तनः रक्षानंस्तस्यभेषजंतेनोमिनुजावहै पुनन्तुमादेवजनाः पुनंतुमनवोधीया पु
नन्तुविश्वाभूतानिपवमानः पुनातुमाम् पुनातुमापवमानाः ऋचेदक्षापजीवसे ओक्यसूर्यदृशे उभाभांदेवसविताः पवित्रेण
सवेनच अस्मान्युनीहिचक्षसेउउषायाग्रेमहेमधमामुषमाभुत सखंसहृदंशोकन्तंतेनिमंत्रयामहे यद्यमेरुद्रिकंमनस्त
थपिहृतम् नंतेरिष्यामेसुम्नाभिर्युष्माणंत्रितेरिव यथाभूमिहितमाक्षरानामृतंमनुमनसरा अधोतमंशोमनयेरिष्योर
तमनः ३ द्यौश्चमापृथिवीचप्रचेतसोंशुंहृदाशिक्षामापिपन्तु अनुष्यधासिक्तांसोमोअग्निर्युर्भगातसवितामगश्च पुनर्मनः पुना
युर्नआगंपुनश्चक्षुः पुराकृतिरागाम् वैश्वानरोनोअमृतस्यगूर्पाउक्तिंरासिहृतावरुथात् सेनर्यसापयसासन्ननुमेरास्यहिमन
सासोहविषेन यशासुद्योवरिवः कृणोत्यनुनवाक्षुतन्यपिरिक्षम् ररेउषूंगंउत्तरंयेनेंद्रंभुभात्विरुपे यस्यस्वंधिर्यमंधिरादिवधी
याशाषम् यस्यसत्रमहिनोमावस्यवर्षतोरपिम् अहोरात्रेप्रावृषिकृतेषु गउत्तरम् सबन्धूश्चासबंधूश्चयोजातोय
श्चनिष्टः पजमानायशुन्धते सर्वसंतिरिधामिनः यशोरद्धीतामित्रजूतंसहस्त्रत्रिहिस्तुकृतं सहस्रत् प्रसहस्राणिसनुरीधीयजीव

सेहविष्मन्तं वर्धयन्तर्पतातये यशाइन्द्रो यशाग्निर्यशासोमो अजायत यशाविश्वस्य भूतस्याहमस्मियशस्तमः इंयन्तो अग्नेर्
शसं यशो अग्निर्यशस्विनो हविषैनाविधेम सनोदधद्भूमिन्द्रश्रुतंनस्रात्रे।धियाकेस्याम अवश्यामिधीचीतं शुध्मंतनोमिते
मिधः अधासंमनसोभूत्वासारथिकेवसुयावहे मितेमनुष्वयामासिसारथिकेवसवाटी अधत्तेअश्विनामनोयुरुणाधिनिद्
धासि आमित्तिशामितेमन्युंपार्ष्णिभ्यांप्रपदाभ्याम् पतातेहस्तंयंधंपरमंसुषामिते हिरण्मयमथाभीजानिआणि हिरण्मयः
नाभो हिरण्यैरासन्धिभिः कुरंनिरायहम् सुवर्णसवनेगिरौजातंहिमंवतस्परि धनैराभिकृतंहन्तिकुरेहतक्ष्मनाशनः योगि
रिद्युजायसे वीरधांवलवतमः कुरेहतक्ष्मनाशनतस्मैनंआसायाच्चित रहेकोनविंशतिर्मांडे द्वितीयानुवाकः ३० पदावत्स
रायपरिवत्सरायसंवत्सरायकृणुतारहस्मः तेषांयम्सुमतौयतिथानामपिभद्रेसोमनसेस्याम दहैवःधन्याबहवोदेवोदे
वयानामनुव्रताइहधीवी संचरन्ति तेषांमज्मानोयतयोनापहास्मैनोदेवाःपरिदत्तेहसर्वे शारद्वेमन्नाशीलोवसन्तोग्रीष्मोपर्
सुविते नोदधात अनोगोष्वजतओषधीषुनिधातपद्वशरणेस्याम येभानोनउतयाप्रभूवसवः अग्निरुषर्बुधंहंसः वे
श्वानरोन आगमदिमंयज्ञंसजूरूपेभिरुदुत्तिमम येभानवोअंगिरोअग्नेमेयज्ञंत्यवाळ्हिपत् प्रसुभ्रंस्पर्धमित् अजीषन्नासंहितमजीषमुतसंहतम् अंगिरसोयथादेवा अथाग्नितेकृतम् यथारथंशतानीव
ऋंहसः प्रतियन्तमुचितयमश्वंनवाजिनंसमुजाति तुराणामुराणांचेशोरेवतीम् मनोतुरंस्वर्कृतंमनःपात्

नासि प्रविश तं श्वेव धाभिर्हविषा घृतेन माधिसुजातारमग्निं वेत्तु समग्निं प्रेष मन्यते एन्द्राग्नयो रिमहवमेनुसर्वे हस्पतेवेनिषु
नक्तमस्यम् ममनाच मेहचित्तसवंधम् अहं रण्तामि मनसा मनांसि मधाधिसुमुपचित्तोभिरेतः ममयशोस्दर्यवः कृणोतुनमधाच
मभ्रतमानयेत् मांयश्चस्तुरुच्छतुयांप्राणो धाता पदमनुव्रतमिवः कृणोतु यानो महन्तुउतमेकु मारातमधातमनुमाते भिरेतः २ अ
श्वो देवसवन स्पजातांते देवभ्यो आधेजातोस्सि सोमस्यत्वास्यानः सप्राणायामानायचक्षुषे स्वभृज अयस्त्वमनुपदेनेदेवेभीतो
मृडुभिर्येनहस्यम् मयोभस्तं पुनरत्वादद्रातुत्वस्मैदेवायहविषाविधेम यत्तेदेवी निर्हतिराधिबन्धदंमग्नीनासुविभृत्यम् ततेवि
स्त्वास्यायवेवेलामानमिनं विनुमथेमसूतः नमस्तुते निर्हतेतिर्हविभावोरे अयस्त्वयोन्मनुमुग्धिपाशान् यत्तेतंविमृभिस्तेमिसो
मोतुमेभाकेधीनोहयेनम् अन्तर्दीनाघनुपत्वेनभानुधानः क्षेणं घृतन्नः आराद्रातांसि मतिरास्तेभास्मांन्यमुपतीतिपन्
स्ता शवोभोद्वीषा मशारीः पिशाच्याकृणिविकृणात्याधेः भीतओविश्वधाभीर्मा मृतुना समणिगमत् आपिशाचओअदादणि
शाचं धुरस्कृधि इंद्रश्चकार प्रथमोनेहसि मनुतोभः कृण्वामेशत्रूणांचारू अनेनेहविषाययं निरस्तश्चरूभिरशाओस्तेवेनामि
रिध्मायंत्वस्मान् समर्पयेन्द्रमरुतामधेनइत्वेषामधोविधिच्छ : अथमत्युरधायतावधुमनोयज्ञापत्नाशास्तुत्वेषांमानंसुभम
न्द्रय अर्मोचंरधिमाकृधि आतन्वानायकृष्टयोयस्मन्नोनेचधावतः निर्हस्तशत्रवस्तेन्द्रोधोयंपराशरी निर्हस्तास्सन्तुशत्रवोयेमां
धोस्मापयामसि अथैषामिन्द्रवेलांलिचूषसोविभजावहै निर्हस्तेभोनेर्हस्तेयन्देवाशशरुरस्पतः जयन्तुसत्वानोमयास्थिरेणेन्द्रे

णमेदिनीम् ३ शमीमश्वत्थाबूहस्तबूसमनंकृतम् तदेवनस्यमेवजंयत्समीधारम्मितम् पुंसिवीरोनयतेतत्तिल
वानमुच्यते तद्वैपुत्रस्यवेदनंतत्प्रजापतिरब्रवीत् प्रजापतिरत्वंस्त्रीनीनास्यदीक्षिष्टत् त्रिषूपमन्यत्रदधुमांसमुउदधीया
यौषधयस्सोमराजीरितेका मुंचतुमाशपथादथोपरुष्णीदूतः अथोवमस्यपक्षिणासचित्वाहेतश्चिदेतिपाठ् यश्चस्तुकाय
मनसाययश्चवाचो पारिमयज्ञामनोयत्सकपर्दः सोमोमातत्प्रहेमभः स्वधयंपुनातिविद्वान् अभीभूर्यसोभिभूरस्तिरस्तुअभीभू
स्सोमोभिभूरिन्द्रोस्तुअथयाधिष्वाः घृतनाधासिदेवाविधेमाग्नेहोत्रादेवहविःस्वधास्थमित्रावरुणाप्रजापतेःस्रुचंमधेहिघि
यतम् धाधेधांदेवोनिर्हतिंपराचैरस्मैक्षंचीधतुमोजः रमेधीरमितेवाआमिरिनप्रसृजस्यधुक्षिणाधिनेवमन्योविलपं
न्यपायति तस्मैतेभूरुणायद्भ्रमेतपुनर्मघायनमोस्तुतन्मने नमोयमायनमोस्तुमृत्यवे नमोस्तेमरुणाघलिचीमनेनमः सि
त्रस्यपतवेवमोदिवेनमोधृषितेयेनमओषधीभ्यः अयंयोजनोहरितांकृणेतुक्षोदयंराधोमेगाधिधत्तम् अथाहतश्चंजरसोदिभू
याथन्यान्यथान्याचरे हिरुद्रजयापुनपराजयानाधिराजोराजसुराजयाति धरुणेदृंहसंसञ्चोपसोनमस्योभवेह नमिंद्राधिरा
जस्यनस्सहंत्यंतश्चभगंरन्तेसुगाधादेहिस्वमिन्द्राधिराजोदक्षिणतोगृहाणसि हव्यः अनुहरस्योनविशातिकोडे तृ
तीयानुभाकःसमाप्तः अभित्वेन्द्रवरमितः पुरास्तोहरणेभ्यः इयास्तुमंत्रेणारंपुरुणामानमजाम् योचदेवोयथोनिर्यां

सं नमुदीरते इंद्रस्य तत्र बाहू समन्तं परिग्रहे परिष्वजानि द्रस्य बाहू समन्तं ब्रातुं स्वायतान्नः देवसवितु स्तोमराजन्स्तोमन सं माकृणुते स्वस्तये देवाय सवित्रे द्यौरदान्नि भिन्मदात् सपरिस्तरन्ती रज स्तमिनाविषूवणम् यद्वो देवा उपजीका आसि ये धन्वं नुरङ्कवेनदेवप्रसूता इदं हव्यं ता मिषम् अभुराणा मसिडाहि ता देवानामासि स्वसा दिवस्पृथिव्याज स्रिये सामिगर्थी रसं विषम् अस्थि स्तंसं परिस्तंसमास्थिदंहस्वास्थम् पलासेनि कृञ्जेगोष्ठा पश्च पर्यस्व निर्वला संबला सिन कृणोमि पुष्कर्ं यथाच्छिन्नास्य वंधनं मूल मूलार्घ विभा निर्बलासेदग्रपतत्पुष्णेभिक्तेदिव अध द्यहो मद्रास्थैरहमाद्या यस्यस्थसी धस्य ग्र थयस्य च यथांगं यधीतो ते रोचस्ने नथो षितमजाहे येना रुषिनेदवने येनाहित्वे भ्यातुरोते नास्य ब्रह्मणस्य ब्रह्मणस्पते धनुरिवातानयापसः अहं तन्नोमिते पत्नोधिज्यामिव धन्वनि क्रमस्य रथैवरो हितमनबलाय दात्वम् देवः कपोत इषितो यादिह्दूतो निर्ऋत्या इदभाजगाम तस्मा अर्चा मकृणवानमिक्षूंश्चनोअस्तु द्विपदेचतुष्पदे शिवः कपोत इषितो नो अस्तु नाशादेवा शकुनो गृहेषु आमि हिविभो जुषतां हविर्नः परिहेतिर्नो अघ्न्यो वृणक्तु हेतिः पक्षिणी नदधात्वस्मादाष्ट्री पदं कृणुष्वे आमि थानेशानो भ्यउतपाशकेभ्यो मारेवा हिंसीत्कपोतः इषनन्नामः परिणन्नयामिर्शीर्षण्यया मनोदुरिताय हास्यै कृधी कपोतेनुदस्व प्रमोदं हित्वा यूजं प्रमुनात्पतिष्ठः नु देवा अधुरेत्था कपोतरथमास्थ यतोनु नरायसित्र अत्रागमयामासि एषभाग्यं वाहो अग्निना समैनुसिञ्चतर्तते येषामा

मानिते मनस्समैतुसिंचयर्तताम् अहंमाक्षिरिदामिते मनोराजास्थः पृषतीमयः रेषमाछिनंमंयथाणं मयितेमेसि नोमनः ओ जनस्यमधुगस्कुरस्यनलस्य च मनोमंगस्यहस्ताभ्यामनिनोधनमाभरे रमायात्यर्थमापुरस्ताद्विषस्तुगः सवेशेयद्ध्रभी पामि मयोजायमजानये अश्वःपर्यमर्यइनंमन्यासंशमनंयती मंगोन्यस्यार्यमन्यश्चमनमायती धातदाधारपृथिवीं धाताद्यामुत सूर्यम् धातास्यागयीपतिंदधातु प्रतिकाम्यम् मनसमाधोमधुमद्दयन्तु मनसंसूर्येभरज्योतिषागम् मनस्पदे धाउतानिश्रेस मोतामनसंदेवस्यविताहवोधा अहंदाधारपृथिवीमुतद्यामहंसिन्धून्हृदेमनसासृजम् अहंतसंमन्नंतं यद्दाद्यामहंधान्वं तिस्रोमिपिंच अहंविनेजिमृथिवीमुतद्यामहंसूर्यंहृदेमनसासृजं अतोधान्यंपरिसर्वंविभूयंयोनिर्नोमाविदुषेसत्यथः अनुस्रोत्रः प्रथमंधेनुधीनमनस्थातिमधेन मयवेदोमंमयस्कृदुतुल्पदे शमंचयच्छलोषधीस्तद्देवीरुन्धतीरुरत्य यस्मंनगोकृमुनयस्मामुनयोरुषाम् विश्वरूपांसुभगामहंवदामिनीवतीं सानोरुद्रस्यात्तोहेतिरूंनयतुगोभ्यः इमो मुतुरथसातोनिरतोभगस्यत्वासिसखी देवजनास्यनामुनामिभोसत्तेस्माकंपरिवंजन्तिगीताः मनसातोमेहृदयाधृतेनस यीवास्थिदानजेभाधाय नमस्तेभ्योनमयेभ्यः कृणोम्यन्यत्रास्यद्यहविषानयन्तु भावधन्वो अपहविभ्यो यधारभीयोनाम रुतः घृतदक्षापिशंदेवाभरता वैश्वदेवा धातापर्जन्ये धोसूमतोस्माम् ४ संमानतां मनसासंचिकित्सा जास्तयश्चतु मन्युंरेवेन

मार्धेषियुक्षायहुवे निनिहितेमेषः पिबतिरिन्द्रस्यागते सेवोमनोसिसेवुतासमाकूतीनयामसि
समेथेषिस्वतास्तात्रस्संतयामसि
सेज्ञापदेयोमनसोधोसंतपदंरुद्रः अधोभगस्यधक्षन्तं तेनसंतपयातिमाम् संतपदं योमनसोधोसंतपदंरुद्रः अधोभगस्यधक्षन्तं
तेनसंतपयातिमाम् सेषः पन्थन्तांतन्वस्समनोसिसमस्यन्व सेोंब्रह्मणस्पतिस्तोमसंस्त्रीधातुमाम् संज्ञानंनस्येभ्यस्संज्ञानंस्त
णेभ्यः संतानमश्विनायुषमिहास्यामुनियच्छताम् यभाहि स्यावस्यस्यभूधुमस्तिरुग्याअहिंसीयमाना यज्ञाग्निंमनसंशीय
मानमिमं जनासेमनसंकृणुतेनिरमन्दोवंशात्सपत्नोयः पृतंकृधिनिधिषेन्द्रएनंपराशरी इहितिस्रःपरावतइहिपंचजा
नां अनुहिन्वानुशोचनायावत्सूयीअसद्हिपरमात्मापावतमिन्द्रोदेवोअधीक्षिपत् यद्योनुनरायसिशाश्वतीभ्यस्समाभ्यः
प्रतीचीनफलरसंदिवि उधाद्दिवोदेवभूताधीरुपथायनीउधाबलस्मिनाधानेस्वर्भिअक्षुपथोनाधि मेनेदंपरिधीन्तिसमा
दधातिचक्षसे सम्प्रयछोग्निर्जिह्वाभिहृदयेधृदाधि अग्नेसान्नस्यात्सावुजेपरमात्मे धातुर्देवस्यपस्पतमपचन्नभिनःयो
स्यसमिधंवेदस्वित्रियेणसमाहिताः माविस्रोपैहिनिदधातुमर्त्यवे सेमौ ग्रन्थुपथीपणोनमुञ्चां स्वगश्छति अग्नेर्यशाग्नियो विश्वा
नामरयात्यायुषे अनुहूं अस्यायोस्तात्पृथिव्यस्याद्विश्वमिदंजगत् ति ---- ---- इमेस्तामन्यथासतः यदानहूंनेयदानं
परायणे आवर्तनंनिवर्तनं योगोमाअपिगेहवे आरतोन्याहतोयावर्तनमायनम् अग्नेश्चतस्रारतस्तामैसातपयमसिजा

तवेदोनिवर्तयशतंनेसन्त्वरतस्सहस्रंचनयहतः तागं---नंनिवर्तयअहारसुभवतुदेवसोमायमस्मिन्सतेमहतोमहतानःसा
नोकिरभिभासोयशास्तिरीनः प्रापहुरुहुरुनाद्वेस्याभोयसैनोयधोजिघांसंन्मुपायती युवन्नोमित्रावरुणावस्यथा
वयन्तंपरिहतश्चातश्चायन्चरुणायवयः विमहश्चामयश्चयरिवोयावयाधधम् अपेद्रायोमघवन्नमित्रान्पाह्यो
अभिभूतेनुरस्य अधोदीर्घोअपधूराधरुचोयथातनयंमरेम तेनभूतस्यहविषाजुषाणावायवतामयभू जायांधाम
मस्याविदंवास्तेन्नमिनधिताम् अभिनर्धितांमजायाभिराक्षेवयताम् एषासरस्वतीधिसोस्वायुवसेपोषसाजाया
मजनयत्पक्षसेत्वांपतिंदधौ तक्षाणहस्तमसुंविदीर्घमायुः कृणोतुमाम् ३०दीर्घमायुः कृणोतुमाम् ३० अंतरिक्षेणप
तति स्वर्भूनाव्यचाचलत् सनोदिव्यस्येदंमहस्तस्माएतेनहविषाजुहोमि अक्षुतेजन्मनिविते सधस्थं समुद्रात्मामहिमा
नेधिधाम् सनोदिवसेदंमहस्तस्माएतेनहविषाजुहोमि अक्षुतेजन्मनिविते सधस्थं समुद्रात्मामहिमाते धिधाम् सनो
दिव्यसेदंमहस्तस्माएतेनहविषाजुहोमि पयस्वतीरोषधीर्जीवधानीः प्रविशन्नाताविसर्गमहूतपेस्वा अग्निस्तातपे यःपु
रुषंहविषिश्चाग्निरादित्यो अभीरुतस्याहंप्रसूतादेवुरुषंमापराबधीः यःपिशंगोयोदंस्याग्निरादित्याः परिजुवःतस्याहंनामयं
तारा ---------- अयन्तोनीयनादिति अर्धनोनमस्तिसंस्का ---------- गृहपुनःतंनोनमस्तिउर्जंगृहेषुधारय
----- असंस्कानस्तनूस्तपोशिवे तस्यनोधिहितस्पतेभक्षीमहि----- भाधिमीनोभूयास्तास्त्वाहा ४ इतेकोनविंशति

काज्ञे चतुर्थेनिषादः सभाजः यन्नासित्यधमेहस्य सपरश्वांसि सेधति प्रजांधनंदस्यान परहस्तोभूदयम् परिहस्तनिधारयो
निंगभीषकरिः सयदोषुधा··· हिउत्तमगमयागमः यपरिहस्तमपि मरमाहितिः पुधकाभ्याधेण त्वमस्याधा यथाजुर्ं
सुधाहिनि आगच्छद्वागतस्पनारण्हाम्पावतः इंद्रस्यद्रयोरासोवासवस्यशनऋतो येनसूर्यासावितीमाधिनोहः पथाः
तेषामजश्वधीद्रुगोजाधामाग्रहतादिनि ये ते अंकुसोषपुरान योमहिन्द्र हिरण्ययः तेजाय तेजायांधेहि शतक्रतो त्व
ओमेधे प्रथमागोभिरश्वे भिरागहि त्वसूर्यस्वरभिपुत्रवो वसुदं यतेया तेधामहं प्रथमो ब्रह्मण्यतीमधुघुतां घाणिहितो
ब्रह्मचारिभिः देवानामयसाएणा मेधांसायं मेधांप्रातर्मेधां मध्यंदिनंपरि मेधांसूर्यस्योचतो धीराणा उतस्व मधाधिव
स्यरसेदेवमगस्यतन्योपले आयुरमेसो मोपर्धीधाताहस्वतिः आयुरस्माद्देवाआशीर्णेऊर्जमुतसुप्रजास्त्वं दक्षधासुद्रविणं
सुधर्वितम् संजयत्क्षेत्राणिसहसाहिद्रुह्वानो अयाअधरान्सपत्नान् आयं गंसनिभाधुरेणोछोनायवुदवेनैरहि आ
दित्यारुद्रावसवस्तुदेवतसस्तोमस्यरातोयपनमचेतसः पेगाधपत्सधिमाशुरेषसोमस्यरातो मरुणस्युधीहान् तेनब्रह्मणोवा
पतेदमस्यायामोशीपुरुषस्तुतीरः अदितिरमऋषपत्नीपउन्द्रसुधर्मसाधारयन्तुप्रजापतिः उनःपुनः सुपत्नेसुपत्नाय
वास्तोष्पतेधरुणागोमन्नुविश्विता तासांतेसर्वसांसाऊं निर्विषाणिहयामसि यातेरुद्रशुमातनूरघोरापापकाशिनी

स्तये अतोनोमधतः पातुमाघोनिरतियशतः सर्वोचक्षुस्संरूदयंमनसाशीपनम् मनअस्यास्सरूपवत्साघाघृतहोमेनसर्पि
षा यत्रूक्षसासंयननंपुरो अंगिरसमये तेनमानघदेवास्संप्रियोसमशीपनम् संपननेषाअमनोथोसंपननंरूद अथो
अगस्ययच्छान्तंतेनसंतपयातिमाम् अहंतेमनः सामनश्चक्षुरृग्हाग्निचक्षुषा यथापरिजघस्यमाअथासमधितेमनः अ
थस्येनश्चक्रिमाचन्वित्सानिरोरेष्मा छिद्रंयथाविणंवेशामयिअनसोमयि परिसायातुरसुतंपरिपातुःपरिस्रुतः परिसो
न्याभ्यस्तरीभ्योनोयोप्यासुरभ् यदन्द्रस्यसभानंवाश्चिन्नामितिमासते हिरण्यंपथास्यपर्णानितस्मा अश्वत्थतेनमः प
श्वा खाभिरसारिसमापूरयन्तिनिरवः छन्दांसियस्यपर्णानितस्मा अश्वत्थतेनमः यंसृगोनसभाजोतिपशाभांशकुमि-प
थभ् दिवंयस्यौस्तभ्नातितस्मा अश्वत्थतेनमः द उपेदधांजातोविन्मतोअर्वमस्यमाहिंसीः पितरोनर्धमानः स्योनोथाधा
नुदितेशिनोस्तामपिताने कंदुरिताननिश्वाप्याग्नेयंनजतिहवीरोनस्तत्रआस्तर्वीरस्तुवीरः साहिंसीः पितरोवर्धमान
स्तस्मतेदेवाः प्रतिगृह्नन्तुहोमोमूर्य् यारोहिणीदेवत्याप्यधेनुरविपिन्यते तयाहिस्वोमदघासर्वंधिधुक्षसजयेजगते
जनाभ् परान्द्राभ्यांमत्सणीभ्यांदेवशत्रूक्रामन्तंपुरुषेणपुरुषभ् अजामुष्पन्नंमिथुनासतोजीजोंग्रजांजरदष्टीसचेतसः
हनंपतंगमुतउद्मायमन्त्रिनाभिनंशीरोमदतोहमूचतः पथानमस्यंनक्षसेयजरादेवायनंकृणुतंधान्यायनः तन्हिपतंग
हिदधाउपाकसः अनुक्षेदन्तहरंधान्यसंसन्नोपोदितः नदस्यागसोमित्रंस्यात्सगोतुवक्षतहोचेयाशीतोहविर्दुहाजि

गुपाधम् तदतदभ्यामुपजिरयायरमंदिव्यंविषंयतमस्यतस्मात्स्वमत्यंचविविधाममनयेअजायेधातजायेदेवस्यारिजज्ञ
तिरे मरीच्याःपुत्राणाधयमपिनिष्यामासम् यअर्जुनायेहरिताये कृष्णायेचरोहिताः कबन्धस्यप्रशासनेशलाभंजभ
यामसि अंतरिक्षेणपततिमाधवस्यमापिबंधुम् शिरीणांसानुषुमीढ्वितृणज्जायस्वमनुमन्यतामहाभास्तद्विशामिवयथाश
सोयथधुरांवुक्षावहन्तिसाधुयाधुवासुत्रभियस्पिपत्तेरास्तंसजः द्विषतंतेयान्तिविलंसमुद्रस्योतधारेषमनेमिनद्वि
मेहनंरत्रंवेशन्तायनाःयास्समुद्राहभ्रानिवीरापिनुह्विकाः प्रमेहणस्यतावित्तंप्रमोस्मेहनस्यशीर्ष्णोधितीरास्रोव
लीरंगादंगाभुस्वाद्वलीसचीस्तादिन्द्राणीवलीरपमस्यषड्भाविजः यास्तेशपलयोजातायाजातानन्स्थरिसचीस्तादिन्द्राणी
वलीशमीशास्माभ्यास्तरः आशामीमिकीपलीउरुरोहतुजतादिवम् यातानिद्रस्यजायावलिधानीपकृण्वतः ४ इयंशो
नाविशतिकांउपंथमोवृधाकः ॥ यथासूर्योनक्षत्राणांनक्षीसियुवतेरेवचयासर्वपत्नानामहंबर्धराज्ञिसमाददे तथाहंसर्व
स्यपत्नानांभातृव्यैचयादृशः तान्ग्नेर्यसमविजीत्वासवितादीधरंमयि याश्चगायास्तपत्नानंभातृव्येषुचयद्धुत ता
दिद्वोमहाधातासवितादीधरंचमि सत्येमेपजनयुमानृतंसत्येस्थंधाभ् चिरंसाधुः सत्यंधस्तन्मेसवितेविधे
म सत्यनयावृधिवीहभ्रचेताभ् धाभारतस्यसत्यस्यरुद्रस्यस्तमनस्यवः इंद्रेणाग्नेषुताधर्यंवसुंभातृव्यिनेमहि पाते
रुद्रेषतायताचातिबाधेअरंकृता येनेदंविश्वंहामहेतस्यभ्रातंजाहिरुषभेः जाहित्वंतस्यप्राशउतसत्वाउतान्नायोत्थानि

द्रप्सश्चस्कन्दाञ्चाप्राणंजाइषति उत्प्रामित्त प्राणश्चीयसीदयदंजनः ततो दिवस्पिन्विंचतासमुद्रस्येव सम्पता सतुभ्रस्परा
तभ्रुस्सहस्रधातोअक्षतः पुरस्ताद्विन्द्रासरस्पूर्णोगोदंदंजनः इहोपहूतुसंम्पृणाषिष मजनना स्कृधि दहगाधाःप्र
लायधाहाभाद्दहपौतवाः अहिंसन्तस्त्वक्षणोमिमाताभिपीदतु येदृप्तीनक्षभाणा मन्हेतात्वादंनमः सुहोमिविश्वभणिस
शिवोभूतुपुत्तुनः माजेदंपधीरयमाग्निर्येषां भूतपहणं परिपृणत्सेनम् ग्रारात्राः पाशान्विस्तेप्रमानः पितापुत्रो मातरंजुंब
सवनि उत्तुंयपाशात्समग्न एषांयमास्त्रिभिरातिताये।भिरासम् उत्तुंयपाशांत्समग्न एषांस्त्रिभिरातिताये।भिरासम् उ
त्तुंयपाशांत्समग्न एषांस्वजातस्यंनहरहस्तभद्रमेवतिधंमनुगाताभ्यांस्त्रिचक्रेवती अग्नीषोमाउनर्सु अस्मभवतोवी
यम् उनरेमाग्निर्वतिपुनरेनाउपाकुरु इन्द्रएनानिपच्छत्वाग्निरेनाउपाजतु पर्यग्नेपिश्वतोदधद्रयिं घृतेनपयसा वेदेशः
केचयत्तिपानेरवासं स्रजन्तुमाम् नभोअसुसर्पिभोवेदेचपाधिमनु येनाहिंसेयेदिवस्तेभ्यस्सर्पिभ्योनमः येनाभीरोचनस्थो
यश्चसूर्यस्यरश्मिषु येषा मक्षुसदस्कृतंतेभ्यस्सर्पिभ्यमः पारयेयंतुधानंनंयायनस्पतीनाम् येपटेषुपुरतेभ्यस्स
र्पिभ्योनमः यनोक्षिणोहविषापर्धयेंपथाधुन्नेः कृणवद्दीर्घाणि सधुदेवोभिरासिभूस्सपत्नायुष्मतश्चमजरतोअ
स्तु पुंसायेयेन हविषा पयस्वतोक्षिहस्यायं रक्षतुदेवाः देवास्त्वस्मिन्दधुरग्रंयहदस्मानिन्द्रोयोदधतु सधुक्षिह

स्महविषासधीस्समधुषायर्चसापयोदधामि देवाऊस्मिन्निदुभम्बंहद्दस्मानिंद्रोपयोदधातु वायुरेनासमाकरत्वहा
पोषायश्रीयताम् इन्द्राग्नीरधिक्रयतुद्रोभूमेयगच्छतु यथाचक्रुदेवासुरायथामनुष्याउत येवासहस्रपोषायकृणतंलक्ष्मा
श्विनःलोहितेनस्वधितिनामिथुनंपर्णयेदि कृधि अकर्तारमग्निनालाभिमुतस्तुप्रजयावहु कृष्णाग्नियानंहरयस्सुपर्णपिंग
लानादियसुरयानंतिशुचयश्चंसदनाउतस्थारैद्रेणपृथिवीक्षमते पयस्वतीः कृणुतापोषधीर्यमाचदेजातिमतोनोवसः
सः कृंधिमत्रस्त्वमग्निंवपिन्वतयत्रानरोमरुतस्तत्रिंवतामधु उतस्तोमरुतस्तासोतियरक्षायद्विषांरक्षतस्तृणाथयेजहाति
ऊहाकन्येवतन्वेनुनीमापत्येवजायाम् रथाइवपूपुवेसूरोदृशानमिष्यन्तिर्विप्राणामविभासंतृष्वधामसंरराणोपस्थास्वाः उरा
तानएधियेदृक्षन्तमनयद्रहानानमीवाउषतीविश्वरूपाः पक्षीभिनीरुपजायमानाएन्द्रोवोरथयावाः प्रजापतिर्जनयतु
प्रजारमस्वधादधातुसुमन्यमानः संवत्सरऋतुभिस्त्विदानोमायोपुष्टिपुष्टिपतिदधातु । सहस्रसिनामधासिसहस्रारिसि
रे सहस्रानिंद्रोदेवेषुसहस्रेणाप्यमायति सहस्रेणेवजेन हिनेनशतपर्वणा लेवसहस्रकाण्डेन हरोमि पुनरास्थाम् सहसो
मन्विजस्व हिंस्स्वनाम जघ्नुषः व्याघ्रीवैवतस्थिरेयस्मासपुरुषादधि अपेतोतिनिर्ऋतिनेहास्यापि किंचन अपास्यांसत्वनःपा
शान्मृत्योनेकशतंवुदे येतेपाशाएकशतंमृत्योमर्तायहन्तवे तांस्त्वयज्ञस्यमायया सर्वेअपयजामसि निरतोयन्तुनैर्ऋतमृत्वेकशतं

पर॰ सेधं मेषा यतु स॰ प्राणं चो तिश्च दग्ने त्रिभुताभासा ···· रभास्तामिन्नाद्रो अब्रवीत् विषंधारयता मिति विषं
दूषयता दिति अपधूत इन्द्रं मरुतो नोदेन्द्रस्यापयादिनी एषासदत्स्वमरुद्भिर्ये धारतो विषम् आस्थाद्यौरास्थात्पृथिवी व्यास्था
द्विश्वमिदं जगत् अस्थाद्विस्वमीतयः प्रतिकूलरवालसः यथाबाणैस्त्रिशंसिनः परापत्याशुमत् यथाभूत्यस्तेधाताः परा
पतातिकेतुमत् अथाबधुश्चशुभ्मतः परापतातिकेतुमत् पथसाधं सूर्यस्यरश्मिभिः यथद्रामदोमनुषोते परापतति यो
जनम् यथामपरापतत्सभुद्रस्यान्धिजनम् इतएवागच्छतो यामवतुमावता यथतुस्तेधिदेवास्तर्भिणो दृणुतोवशः
यद्यगमथेनद्विषाधोगमथामति अथातइन्द्रः केवलीर्विशोबलिहृतस्करत् इन्द्रः कथंदग्निरिनुतीयत्सखा य
दभूतं भव्यमासुन्वतेनावगमथामसि ३ नुतंयस्मादभ्यतेनैनं शपथोऽश्नते यंतेयजस्यगुल्गुलोसुराग्निर्गन्धोऽशुते यंउल्गुलभेष
जस्यसुरग्निर्गन्धोऽशुत विश्वंचतस्मात्पस्मादीगयथापवेधसे यद्गुल्गुलैभयंयदाधासिसभुद्रियम् उभयोरयभन्नीमास्माअरि
ष्टतातये देवायद्भेषेका दृहत्पलाशेसभगईधिरेप्रकृतावनि मातेयुवेयोमृडकेशोभोनश्यामिषसेमदोविकेशोयोविकेशो
योनाभिर्मस्युषंकृणोषि भूणघोपरिषाणाजनिरंतस्तेप्रजायस्युषामिकेशाम् आरूतिर्देव्यासुभगांउरोदधिचित्तस्यमाता
सुहवानोअस्तु पाभाधामतिकेवलीसामेस्तुपितपमेनांमनसिप्रविष्टाम् तत्प्यानोदृहस्पतिनाकूत्यानुपागहि अथोमंगस्यनधो

स्वथोनस्तुभगोभव दृहस्पतिर्मीढुषो गिरसः पृतनाजातुषाढ्यमेताम् तस्यदेवा देवतास्मभूवशिशुभणीदृषाराजन्मेतस्माम्
मनोष्वा हुवामहे नाराशंसेनस्तोमेन पितृणांच मन्मभिः आनएतुमनः पुनः क्रत्वेदक्षायजीवसेज्योक्चसूर्यं दृशेपुनर्नः पितरो
मनोदधातु देव्योजनाजीवप्रतंसचेमहि वयंसोमव्रतेतवमनस्तनूषुबिभ्रतः प्रजावन्तस्तवेमहि बन्धोमेमिथामतुणाबन्धोपिजभाने
यश्चयतेधाहितम् सुरांयवभ्रयदूर्वस्तस्यमधीदधन्वसः पाउतेधः प्रस्थानेदिवोरोचनादधीः नाराशंसस्यमहिमानमाशिषं
यामिर्मध्वासुदानवः यदाजानंशकधूमंनक्षथाएकृण्वत भद्रात्मस्मैप्रायच्छन्नुतोरायइजाघत भद्रात्मस्तुनस्तायंभद्राहंमातरस्तु
नः भद्रात्मस्यभग्नंशकधूमतदाकृणु योगेहेभद्रामकरत्सायंधातारथोदिवा तस्मैतेनक्षद्यराजराकधूमसदानमः यदाकु
ण्यकधूमांमक्षथाणांप्रथमहंज्योतिरत्रेतप्तस्तनिंमधुमंतीं कृणोतुरविंचस्वर्वीरविंचताम् दक्षेकोनाधिरांतिर्भांडेमक्षो
नुधाकः समातृभिः यूपेनोविष्टेषणंदेवानामर्चसाकृत् अग्नेयमिस्तनूतायथायाजभासती यथाहान्द्रेहिपुरुकृदोहसेद्रे
हिः गौरंवभ् गिरिर्वीमस्यनूतायथानाविथामधूनामिनाविथानिसानिधाम् विश्वंगोपथीमनयेतायथायानसामता
अचद्वेकमउद्वेतउद्वेनमशीकतंतंगमापते हायमश्वेयद्वाजंगोष्वतेयत् स्वेपितेयथाधनंतदयाधाहेतिरेचतः आगिलय
गिलाः पाषजितोगिरः यदमाश्वाधिकसनुगम् दीर्घंपृथुपाथसहस्रंतस्याआहितातवे सुपर्णोमरुतमग्रीदेतदास्रष्टिदेवजम्
आवेधिष्वास्रष्टिसुभिस्वसिभेषजी दिवास्पृथ्वीभग्रीदेतदास्रष्टिभेषजम् सकूचिलतोवितोविद्वांसोनाच

यकृत अंगप्रत्यंगेभ्यश्छिन्नस्नायुभ्यः अभिभूरहागमविश्वकर्मासायुजः अहर्मित्रस्यकल्पनाश्वाश्वा सुसुरथाअ
हंसमिश्नोहंविशांउतोहितः अहान्मित्रस्यकल्पयन्मायेवागस्तुधरुणसि यावश्चसुतावोथा चमानस्समितिंरथे योग्नेभंव
आदाथाहाभूयासमुत्तमः ब्रह्मणाग्निंसंविदानोरक्षोहाजुदतामितः रायोयन्तेतन्वंउग्रांमाथोनिमाशये यत्तेरायत्त
न्येउग्रांमाथोनिमाशये अग्निष्टंब्रह्मणायुजारक्षोहाजुदतामितः यान्दधानिरक्षांसियेरायायातुधान्यः अग्निष्टाद्गमया
तन्वारक्षोहापाजुनोभ्यः ऋ अग्निश्चदेवसमितुरिषूर्जिधानोपातुन्माङ्ग्रहितादामाजुष्टानिनेजतं यथोरथाम्रक्षीय
रंतत्वेयरंतत्तस्येयत्तुऋभावुत्सि धाचस्तिविमंछतुमथेधतन्वंमम मापधायस्तेअरंमाशतेनविराधिकी अ
नोकमभ्रंश्रांतमग्नेद्रविणमक्रधिमध्यमेष्ठापर्वसेषुपर्वसेक्रधि धन्यविश्वदेवेषुजनुषतंदहस्मतौ एतेनपशो
जन्यतेएतेनराधिंश्रुते एतेनायुष्पंपर्वसंदेवभोषजुते परिपर्जन्यपिप्पलेतस्यानोगर्भसिस्तये मधादाब्रह्मदेवधी
रायुष्पंपर्वसाजनम् यथाहस्तीहस्तिनापदेनपदन्यक्रमीत् यथान्यक्रमेपर्वसिपदेनपदमन्यहि यथारथस्यकेपथः
पांसमस्यसः यथाहमनोव्यस्यामि हृदिसंजननायकम् इंद्रस्यप्रथमंपर्वदेवानांपरंजयः तृतीयमग्निनोजयत्तेनगां
रानयामसि उदितस्यानोविधेतोदिवंरथाविचेद् शोचनाधतिशोचनाधस्योच्छोचंस्रुदः शोचयाग्निशोचयादीप्योअ

ग्निरिषयः अहेरत्वेविषंत्वंतृणमिवकल्वलंदहसीदुंनिष्टतायेगंवोदकंवम् कृष्णांघांगोस्सारस्वतीयथाग्नीकृष्णतभा
गोः कृष्णात्कृष्णवर्त्मनि शोचीकोयथारूपमेवेदंममकंशिरः ययांगारोअभिषिक्तोउदाकोयथासितः अनुवंजस्यकल्प
षभेगायथादायत्समानाकृष्णोज्वलोपधंसते अहिषादस्यनामुचमेवेदंममकंशिरः १ यादिंद्रासोमनसाकथायाव
न्तौजुहोतिपशुषाहविर्भिः तंमृडयानिर्ऋतिस्संविदानापुराहेडोनमोहंतस्य यातुधानानिर्ऋतिराजरक्षस्तेस्मिंवृत्रतोस
त्वम् इन्द्रएषांवज्रस्यमश्नुमानस्तंपादयौजुहोति परिवाणेइडेकाधरतिरधिनोस्तोसंपानुनावेवआ
जंएरयतोहतंयोस्मान्मृतनायति पृथिवीपनप्यतिस्तओषधीभोअग्नयेअधिपतयेस्वाहा अनमित्रायप्राणायपशोया
यवेआधिपतयेस्वाहा दिवेचक्षुषेनक्षत्रेभ्यः सूर्यायाधिपतयेस्वाहा पिप्पलस्यमदन्तोआयतीत्तृणिनादधि पेजीव
मश्वयामहैनतिस्यातिपोरुषः पिप्पलीक्षुरसभेषजंतन्वविश्वभोषजी तोदेवास्तमकल्पयन्मसंजीवानधापति अक्षुता
निष्वानक्षुदेवास्तोदयपुंडनः धातीरतस्यमेषजीयद्गूकोयदतिमोषमेतद्रक्षोपनएदमग्नौकृणोमि यस्यदूतौअहि
तावितएषतस्मैयमायनमोस्तुमृत्यवे यस्तेदूतोनिर्ऋतिराजगामाभहितः शहितो याद्रुहन्तः कपोतोउलूकाषदं
उदस्तुवैरणंजनंयोजगल्लुधीरनायोषिद्भामिसाधयः प्रथमःपतिताभद्रबहुभः पन्थामनुपसस्पृशानः ई

द्यायस्पृथिव्योर्यश्चतुभ्यद्दस्मै यमायनमो अस्तुमृत्यवे यथासदः पृथङ्नेषणां अनुयूंषि कृण्वन् अधुरस्मभ्यं
यथामेदो पस्सहसमर्क एनं सं सृजामि पयसा घृतेन पार्श्वतं हसिरंगादभंजथत् यावद्यस्मभ्यमाहिनस्तावन्मे पर्धी
तांपसः यथापसस्तां यानरथानस्थूलतं कृतम् यावत्परस्यतः पसस्तावन्मेभिधर्तांपसः १ यस्मेदमारनोयुजस्तुते
यनेस्थः इन्द्रस्यनाभिरेशपः रषाणं रथदः शवः पुरायथाधिषिनः इन्द्रश्चरन्नभर्हत् सनोदधातुनोरयिं पुरांपि
शंगपेशसम् इन्द्रः पतिस्तविषमोदनेषा आसुरत्वीपहाजातवेदस्तनूवशी यथांजोगीयासानि प्रजानामधिपावशी
आसुरिंदो दधातुमे आसुरिंद्रो बृहस्पतिः आत्वेविश्वेदेवा अहोरात्रीमन्यऋतुः आसुरायुष्मापतनां शणंमाणोद्
धातुमे देवायज्ञदेवेभ्यस्त्वर्तोयथायथम् उन्नातन्तुनभस्वती समुद्रादधेधोषिणी उच्छासमुद्रिया अपस्यामि
षा तर्पयामसि याआपोदिव्यायाताःपरिजाशिरे इन्द्रोमरुत्वास्त्वमतास्तासामाभिः याःशुक्राबाहतीर्यीभूमिमन
वादधि सर्वास्तमग्राजो यथीस्तामिषा तर्पयामसि आनोमेधामुभगिस्तप्रतीकाशीरोन्यहस्यती कागिरोन्यहस्य
ती रावेशयन्ती तयोमेधहीनिषुन कुणवयथा सामुभवनेषु कंचिनः रीक्षातपोमनसोमातरीश्वरहस्यतिर्भसो
स्यासंयोनिः वेदानवेधामयुजन्नरषी अग्नीषोपशोस्मासुधत्तम् पदन्नेतपसा तपाउपवेधामहेवयम् घिया

ऋतस्यभूयासमुषन्तस्तुमेयसः यस्यामाकुतश्चनाधिरुः परिजायमानरधि सम्बभूवथः यस्तेपशो मजासिउ
तो योगिरासत्तन्तुयस्यमधुगदाधामस्मोमस्मिन्नायातेः प्रविष्टः यस्तापशो हृदयेसोमाग्निषा हृदयंगतः अ
थो यस्माश्रियेपतोतंतीस्तोमंगतोगं स्रावविर्यहं मांसिनाय्यमसत्यकम् यस्तेशो मजासिपुरुषो योगिरासत्तन्मधु
मधुगदायामस्मोमस्मिन्नायातेः प्रविष्टः ४ इडेरोनाधिंशातेकोडे सतमेनुषाकः अग्नेरक्षोहातिरमतिमर्त्यंगोहनिर
क्षो दुरितामतिम् अषाढंसमस्तुशतेनुषाकतोवनजोहिमस्मरि यागित्वः पर्वतेष्वायुधेविश्वतोदधत् पुन
स्तेसंपृथिवी दधातु पुनर्द्यौर्दैवीपुनरन्तरिक्षम् पुनस्तेसोमस्तन्वन्दधातु पुनः पूषापथां यास्वानिकः यिषाकः कःपिशाचे
याबाधेषा इन्द्रपिरषन्तस्वधुकाः पासषा हृदां अरसंदृशं अरसोधनपते मही द्रस्यवधेन पताश्वाविरूपाश्व
रज्जुः कोकाश्चतेहताः कामयकामयस्समाप्रतीची प्रतिमाभवमा मनुग्रतोमनोयन्तासचेषधावतु: अभीतेमानि
मातंनसोर्मिमाद्यतु विभ्रपत्तनसाचर्षिमिधुरेनामकंनथ अहंतेमनाहृदे मनोमनोमिधुथीनमाधिते मनाहृतं रथेवे
रथधाहृये उरसौहृदौ मनसामनसवतीनासह अहंविषांपुरंइणोमधुहस्तोमधुजिह्वोमधुष्वि वाग्वसुधरुण्यसी अहंवि

घणेकेतुना सभागच्छे मानुवेधा अस्माकमस्तुकेवलं रहरिशो आधेविभेषुराजसु स्यादो।श्रिर्मा स्यादियां समधोऽधिमं
धुमत्तरम् प्रियाधन्यशुरन्तरभादित्यासः कृणोतुभाम् अग्ने ब्रह्मत्वं ब्रह्मासि विधात्वं प्राहास्त्यंब्रूहि परीदं तथाभवद्य
सियादेवानाथ एतस्यहणोविहस्याहाविपरछेद्याया पृथिवी अमर्त्यरहस्यतिम् विहेगान्त्राणिमां पृछेद्यस्मंजीवनाथ
कम् अविक्षाता योधतः प्रस्तुतस्तुगंपंथमराजूंहधिरिदंजपच्च अधसोहविषो मारयत्यनिकृतिंगच्छन्ती
यदवस्कवो १ यस्यांगमांसे अपूषौयदन्धेयदोदने अग्निष्ट्वाविश्वभेषजस्तस्मात्पात्यंहसः यस्त्वायातो वात्यधराउ
तराउत आपोयाविश्वंशम्भुवस्तास्त्वापात्यंहसः अमत्यंमर्तुनिर्ऋतिमपथेभंनिवधामसि यथात्वमरपाशउदोजाउतो
अव वैश्वानरोरश्मिभिरित्येका प्रजापतिनर्तुभिः पंचभिस्संवत्सरोधामभिपातुविश्वैः रहैवप्राणस्त्वयेनोस्तुत
मात्मनिपुनरावेशयामि वैश्वंदेवंनुरतामारभ — शुद्धाभवन्तुशुचयः पापकाः नयारणन्तुसभधआदयेभयंस्वा
मपतयोरयीणाम् वेश्वानर्यंपर्यसारभध्वं यस्याशास्तंनोगीतएषः ईडेहसधमादंवनोजोषस्तूयमिध्वरन्तम् भ
वतकं ममभेषजं मवतकं परिषाधनम् नाराय्यमिमानस्तेग्ये नानारोगभेषजं शंभुमेहाहरतुमदस्रीरउदस्यति
सदाशंयस्यभेषजं नद्रोगमयीनशत् नरीपुनद्वलासकुंभेषुफलशोशुचः प्रतीकेचतुभेषजम् तन्वेकृणोमिभेषजम्

+ स्रा .

मथभांसंपियोदकम् पक्षाद्यंविपश्चलंविपश्च अपदा अधरीक्षामि पिशाच्यसवणं हविः तेनकृमादंहवि सर्वेभ्य
यातुधान्याः दृष्ट्वानिला भगाउदयरुक्षति कृतुनस्त्वा प्रेणनुगोऽरिरथैकैरत स्वेनासि अमुंसुनामभेषजं पृथिव्याध
द्रुतम् यत्कातुमस्यमग्रभीर्दृदंहि पापारथ्यदिति चक्षुरसिपुरुषस्य चक्षुगोश्वक्षुर्वर्तः चक्षुर्भूतस्यभूयस्यचक्षुरक्षर
सामसि चक्षुरसिसुपर्णस्यचक्षुरहेरथोऽनुः चक्षुस्त्वस्यपशवतो अथोयद्विश्रमेजति आरधानमंगिरसंपतिस्थाशीनम
ग्रयम् दर्शयमायातुधानान्दर्शयातुधान्याः २ अत्रैमामहं पृथिवीमतयामुनसूर्यम् अतिविश्वमिदंभूतमन्यक्षंया
तुधान्यः दर्शयमायातुधानांदर्शयातुधान्यः दर्शयमायातुधानांदर्शयातुधान्यः दर्शयमायातुधानांदर्शयातुधान्यः
अधायुरसवान्दर्शयत्सोषधीरमेयथासहस्त्रासोतंप्रतिपश्यस्यायतः सहोसिपातुधानजम्भनम् इमाःपारेपृदा
कस्यशाजर्जरायुवः नासांजरायुणायथमस्यामुपकृथामस्यघायोः परिपश्विनः विषूचेनकृन्तीपिशाकमिवविभ्रती
विश्वस्मादिन्द्रउत्तरः सनृद्धाअधायनः अपेतःपरिपंथिनोपोघायुरर्षतु नराहचसेशक्तनवंनार्भसाअग्नेधृष्टयम्
प्रेदंपादौप्रस्फुरतितंवहन्तुप्रणतागृहम् इन्द्राजेतप्रथमाजिहित्वामुष्काद्यथा आयमगंफाल्गुनीवृत्तेनचलदासह
येनेंद्रोहम्नांधीरांअसुराणामधास्रजत् पर्चसामांपयसोरसंतरेवर्चसाद्यांद्यापृथिवीउभेवर्चसे दधः सविताधातुचेती

विप्रः ऋषपोमे रथानु वन्दमानो रथद्वयेसिवी तथोदधत् भूतानिसर्वा स्तंगरत्पवन्धीसुखेमम् पापुरं स्ताद्विनिष्टनेगवः प्र
प्राजिनीरिव धातीकृतस्य भेषजी विषते: पारयिष्णवः तद्रस्यस्नूनमस्मृतमस्थानाभिः पृथिव्या निहितमसि विषाणा
मधाती कृतभीषजी शाने स्तुमतस्वाभां शंशते शातजाये: शाने एष्टेभोमनभश्च शास्तन्नते जनहिते अयेतन्वक्षरमानं
सनर्धम् ऋकुर्भि भास्ति नेजनं स्वंजरायुयोरिव रवे वे थासिंचा इततोवण्पितेउमत्तद्वातपरीस्तादरिशीर्णाशिरो
अपराप्लोमर्षंदाशूर्विभर्तिहरी कतिरासुभिः सुपर्णीयाचमऋतो भ्रियया शरकृष्णरपिरा अनन्तिषुः महान्मेहन्तु
परस्यनिष्कृधिंपुरोशयोराधिरे सूर्यस्य३ भगेन साकांशयेन साकमिन्द्रोणमेदिना यनासाभ्यांकृण्वमपद्वान्त्सरातयः
अधीतोनीललोहिते जातेहिमवतस्परि कीरमीलमुर्वराथोदिवोजातुतमनीनशम् अधाजातंयमीजातंपथोजातंदिव
स्परि अथोसमुद्राजातं कीरमीलंनामधाशसि योसंग्रामाय: पुरुधाथोधः पविजायसे गभीयोविद्युतामसे सनः ऋ
ष्टिमीलहृदय नोदयी स्त्रिकारमासिश्रुतस्यधिताताभिर्मस्य कीरमीलंसंभृताभिरनीनशम् स्वयाचूर्वियाभिदंसं
जिना सुताहता अंसपलाशातनो भ्रातृव्यां आविदूनुष्व विभिन्नतु विभीतदस्तीष्णशृंगे वऋषभ अयोसपलानाहता
अयोहलुडस्यन विवग्धीवसामानस्पलान्द्विषतोमधरां अयः अम्यक्रतभूतोमयो यास्कन्दः पास्कंदाकु

कुंभाःकृमि उपचीकाउपकक्षांनासर्वान्भभयामसि भापिनिव्यास्यारणोमुंजेनमुखमास्यम् अनुरन्यथाचशदपेनोउदीक्षः
~~आपिनद्धमुखमुरःपरोक्षःपारशतुदः शृणामस्य रक्षांसिसेधो पदयामसि अग्निनिव्यास्यारणोमुंजेन मुखमास्यम् अनुरन्यथा मास्ये~~
~~नोउदीक्षः आपिनद्धमुखमुरः परोक्षः पारशतुदः शृणामस्य रक्षांसिसेधो पदयामसि~~ अश्विनासारघेनमेरयेका पशाद्
ममके प्रत्यशाने पशाद्म् अन्नैमुतयशाद्मुतनथशाद्म् अस्मैचसर्वस्मैभूतायसर्वस्मैचाधिपशपते सर्वस्तापदहि
यथा अपोवदपोवस्तरिमस्तुमानसावन्धं पलुणंचक्षुरक्षिणांकृधि अंकेहिरण्मयंकृत्वात्रेगलाखुमर्कंच तद्वेषा अपनं
पतुचक्षुध्यनेसनोस्तुचक्षुध्मिद्रयंमनः चक्षुध्मिश्रियंसुभस्तमेचक्षुध्यरस्तुमे धराधेहिमेअक्षो ४ रक्षेकोनविंश
तिर्कांडे अक्षभोजुषाकः समाप्तः ॥ सोमुराजासविताराजाभगोराजाभुवनस्यराजा शर्गोराजाधर्मपतिंजातोनश्चर्मयच्छ
न्तुदेवाः आदित्यैनेदिहस्यतिभक्तिस्तमेननस्त्रा विश्वेदेवाउदीक्षंतोनशर्मयच्छन्तुदेवाः उतादित्यांनिधिंतामथो
मतीयथायथाम् मानेधिष्वोचेदेवमतोहेतिमस्मन्मा अपामित्रन्यमनंसमुद्रस्यनिवेशनम् मध्येहृदयस्यनोगृहापरा
जिना मुषान्कृधि आयनेतेपरायणेदूर्तिहन्तुपुष्पिणीम् पुरुषोगायत्रमापतांस्तोषापुंडरीकयाम् हिमस्यराजरायु
णाशतंपरिव्ययामसि शीतिरुदायनोभुवोनिर्दातुभेषजम् अयंदभेभिमन्यतस्यायचारणायच मन्योर्विमन्योमनु

श्रमनोस्तुमे अथो भूरि मूला: पृथिवी मनिश्रिता दर्भ: पृथिव्यांनिहित: स्वचेस्तु विमुञ्चक: वितेनयां शरणिं विते मुख्यो नथामसि रिवि त्तो विवृह: परोपरा शार्पिनो अंगेअंगे वितेश्रपन्तां विश्रुतं हे सन्नि भूणा भ्रि भूषं दुरितानि मृक्षाम् त्रिदे वास्ततेनयेन एनत्तपनं मनुभ्येषु मरुद्भै: ततो यदित्वा मधवन्हिनाहस्तु दहंतद्भ्रूणा उपाकरोमि मरीचीर्धूमं प्रदिशानयाद्रा रागश्रुजनयाग्नि हारम् मदीनां फेनमवदाद्विनिष्यति भूणा भ्रि भूषंदुरितादमृक्षम् अक्षेरसः प्रति हरायः ऊत्यामितादृतम् अनाधृष्टस्य पारत स्भूजेभातपेयम् यमभवरुश्रमवत्प्रूमानिधिंचपुष्यवत् उर्वपिष्टो मधूलकंतस्यपात्स्तत्पेमनो स्थाम रोगणम् थास्तमुद्राद्रुश्चरान्तिदेवी हिमवतस्परि आपोयाचिश्वशंभुयस्ताहायास्त्वोषधीः १ त्वयापिधाने सुभगे यत्पारिस्तरणेकने एकामिवव्रतेकां परित्वा यर्चसासृजम् अग्नेणोरिवहंसानां प्रपश्यन्ती पुरःपथम् निःहेभा वि यतो सायथा पूर्वेत्वंवद: यर्चसाधामुषासं ब्रह्मराजन्याभां शूद्रायार्यायच अस्मैकाशायाशहसे वर्चस्येधि प्रपतेअधो चौपादौ प्रहरास्यधीनं मनस्तव: अधीचीनप्रपतेत: श्रांमसुप्रियर्तताम् स्रागत्सदेभगोंजीजोतेपरस्तम: आत्वलाधि का तस्मात्पुनरावर्तयामसि यथाश्रीर्वंहस्वले समाकुर्वीत्ति भूतिभि: यथातेनिर्हितं मनस्तमरुत्करोमि मानुषेत्वमत्यर्म सुरानिधांसाभसंहयतोरत्ति तथाविदूर्विजगहे रक्षायर्चसादृदे मूभस्तेषुप्रोभोअग्नयः पातिविश्वाजोंशंभीवितादृदे या

यश्चस्कासातेअंगोषुप: प्रभारुदर्यचते नन्तुरावेशयासेमायिश्रागाडुदीज्यत् भातरंहाधार्जिभवयुजानमिस्रस्पथाहिभसथे मनोजवा युंजतुरामरुतो दैव्यस्ताते वशापसुजनंदधातु अनस्तेअर्वन्हितोउतायश्चेनेषतिपश्चधाजोतेनतंधाजिदत्तया त्वेधाजिंजयसुमनेपाराधि ध्रु: तनूस्तेधाजिंतन्वंवहन्तु धामनस्मंभंदस्तशर्मतुभ्यम् अधिहूजोयोदत्तणेवदेवा दिव्यमेवज्यो ति स्थानसीयाम् इन्द्रोमायदस्तिदधाहयोस्तंजय: समेराधियंसुसारथींसोश्वान्माधुमेयया इन्द्रोमानेनेतुपत्याधाउभयस्य ग: दक्षिणापारयाति धाभारिंतमारेयुध: स्तुकेपरिणोनमरिषारिगंसन्तंकृधि धूयन्तुपर्णिनंशिरुतापर्णतादिति रवि श्वेदेवा दृदंहरिरादिसासम्पर्वत: अस्मिन्नसेसाधतिस्तमायहविष्कृतम् अयसंचव्यचसश्चविलिंविष्यामिमायानां भ्रातृव्यत्वेदमधकर्मणिकृण्महे यस्माश्रोणाउद्वरामिवेदतस्मिंश्रंतर्वृभयेनम् कृतमिदंश्रद्धगोधीयेतिनमादेवास्तप सायतेहा वैश्वानरोअजीजनदग्निर्नेनिर्यांसुमतिम् क्षमीवणुनओजसा सन:पावकदीदिहश्रग्नेवैश्वानरोयुमत् जमदग्निमि ६

राहु: दिवस्परोत्यनाधिवैश्वानरोरहम् ज्योतिषाधयतेतम: हरिणस्यपत्रिणश्रीण्योभेषजमाहृतम् तलोकवचलोक वतुरक्षुरस्येत्विषनाशनम् अग्नेस्थाग्नपतिरग्नस्तुस्थायव: क्षीनाशांनमंसत: नमोस्त्वाधाविभ्योनिविभ्योरुद्रायच नम: श्येनस्यपतयेनम: श्येनस्यपत्नीउद्वेहरिद्रंशोचयासिहस्तेनाभिमरीमृषत् केशंदर्षंनयातमसुष्को मूर्धाचाशिष्यताम् अग्नि

ष्ठानपतु दूर्वस्वानपतुघात स्वायुक्तां मरुश्च युंजताम् मृगो मरीची रप्येतु तेमनः उत्साहमिपितनां उत्साहमिपितनां उत्साहमि
गृहेभ्यः सतस्रश्चतानि पदानि साधया उनेहप्रेहि सभां उत्तदक्षिमदायत्वयोल्कावतीरुरु पतेएश्व खुरायन्च विवेहितां
शायो रसं ज्ञानमतिभ्रः ओ साकमुषविनाशयः साकंयतस्यश्राणसाकं सूर्यस्यरश्मिभिः साकं सूर्येणो यतासपत्नीनाशया३
दीर्घ निधायहृदाशो याभिस्तन्वाणि वासामि गाधोयतस्य मातरो दिविनेवजमन्नत अजनीनामपतिं कृष्णामाने मधु
श्रुतः सुवेदेवस्प ---------- माधिम्नाद्दिउत्तमस्पमा उतो जघ
न्यासासाक्षिं नयस्तुगामिव अपेहिमनसस्पते किमिशत्यानिशंसतु परेहिणत्वाकामयेरक्षांवनानि संचरः अधिश्वसाअ
धिश्वसाय श्राशसोपरिमपद्यायनोपत्यपनः अग्निर्विश्वान्यपदुष्कृतान्यजुष्यान्योरस्मद्धातु यदिन्द्रब्रह्मणस्पते य
दिशान्यरामसि प्रचीतान आंगिरसोद्विषतस्यातुतेभ्यः एहमानुसरकृधि सहस्यहतायतः वस्मैत्वात्वस्मैत्वपयामि
यथो नोधुर्धुधिरुषां मानसाषहपापीरनोभवा आकूतिंतस्यदेवा दधिषीमानि गृभ्णतां अश्वैवधुरि योगा प्रीतहाय
महेधसः कृत्यानं ब्रह्मणस्पतेदंष्ट्राभ्यामुपहितंनाहि योनाभिभ्राजायतासूर्योदिवंधर्तान् वे सपत्नघातनोभवत्यै
अधिधूनुष्व चतुरश्रंसंगुरुरोन्यक्रोभूम्यामधि तेनाहमस्यकृत्यामि यंथास्त्वाभाजिषोसति स्वामागंहृदइवस्वमव्यथो

स्यति अन्तरस्यथोराजासंस्थामगमिष्यति अगमद्राजासदनमगन्मत्सूर्येदिवम् उदयेवत्रहंहीहोगतानो अधीरहा न
या पन्था अवपथोमतिमहापथम् यथावंशेहीनशीत्थोस्यभागतः इन्द्रेणदत्तंबलमासुरभ्यांश्रंगैस्तुश्रत्यतायेचुभ्य
म् तंनूस्यकण्वाधिगंजशाधास्हाणांगृहपावमेषाम् रथमेगृहपतिंगृहाणांस्वप्रजानांजनिताजजाता तंनूदस्यकण्वा
धिगंजुशाध्वं परान्वानिदधस्वेदपरीचमधिः क्रूरमाणाहरिणस्यधिंकृधि मृगंभनुमधानयमरीमृजुनाशय यथा
स्यसरायेयादित्यारक्षोगृहेः अस्माउपहुतंहविर्मनसानुरोमिते ४ रक्षथवीणिकैष्पलादशाखायामेकोनविंशतिकांडेन
यमोनुनाकः ॐ भगिरयाशपाशायोससहस्यपाशायासोयस्मिन्तीनेनमविथभ्रामितेमनः आहितेदक्षणंपरेहृदयेर
दि उपस्तेपद्मोपतित्वामकृण्वेयंते परिधागामिषसरंमनपत्नीनिपत्नये नंमातंहवीरतमंयशंकरणंकृतम् आनेषामिं ते
मनोथमिवाश्वापिधान्य उपधेमुंजेमनः परोऽक्षानहोयथा यथासुरेरतेकायथाकृणुध्वमाविषामतुः कृणुध्वमाददि यथा
मनाभिचेतयानान्यासांकीर्तियाश्चनः यस्येदंवैरूपंहविर्भगस्यहस्तयोर्हितम् तेनात्वाभिषजामसिमिशोभागायास्मत्सेये भगेनो
सम्त्वरोमापश्चाभिपरोदृच अधाभगस्यथोभक्षत्तेनांसजाभगः भगेनत्वंसंजामि पासुरेणसुतामिव अधासस्य
प्रियापतिर्देवरिन्मिस्सुभगास्तासि उदितोदेव्यंपथदक्षमिवभूचिल्पते अथास्तपत्वान्समकान्सहस्वानजानेय

अग्निर्मातुष्पदुत्तमः पुरस्तात्सविता देवो अग्नेर्दक्षिणा इंद्रो मरुद्भिरग्नेः पातु पश्चाद्विश्वे देवा अग्नेरुत्तरतो नोऽभिष्टये सदा शर्मा यच्छन्तु नोऽभिष्टये सदा शर्मा यच्छन्तु मनुष्यरक्षसं सदा मा पाहि मनुष्यरक्षसं सदा मा पाहि विश्वस्माद्भारक्षसस्पाहि अक्षूभास्त्रिषुकद्रिरिशंगाभामीतिरिति नसंपंत मनुर्हितो न्यधो नक्षद्भविष्यासि दिव्यस्य पर्णी पतद्यंस्थो अधो मुखासमंपत मनुर्हितो यक्षं पतत्तरत्सा यं वला सक्षपतत्याषेणाक्लिंच हीत्या साकं यात्सुष्टुपा साकमनस्पतिना साकया। मा भिगा यशा यतेथां शौभे यं साधुथा हनम् नमस्ते भद्रया कृष्णोऽसि कृतात्वशुचा त्वं शमक्षाशमया मित्या त्रिनिषसीयपयसः कुथीणिगात्वात् परेहिनत्वा कामये रक्षां बनानि संचरः आक्षांपक्षांतस्क्षाशयनं गमः अधो पितुभ्योगिय अधितानोनक्षत्रेनक्षशमक्षाशमयातित्वा अपेहि मनसस्पापपक्षामसुरम् परोनिऋत्याकृत्यकृत्वा जीवतोमनः मद्दैवेनं दृणतेमद्दुंजानी दक्षिणाम् मद्दैवेनं स्वतंचक्रर्दुत्वा जीवतोमनः यन्मेछिद्रं मनसोपश्यंत्यायस्मरस्वतीमन्वितंगमम् विश्वैस्तद्देवैस्सहसंविधानस्सन्दधातु बृहस्पतिः स्थिरास्थिरतरं स्थिरतरः शतहस्तसमाहरस्सहस्रंवसंगिताः इहेवांगिरसंगिरेरहैवः क्षतिमास्फिरम् स्थिरेसत्वोषधिस्समुद्रस्येवसंस्वयः उत्तराजनंगमानुदानमविषम् विशेदापनदीनिरहस्तातिंसमनलम् विमधूभाय हन्तुगा ईभादृर्षजः मुञ्चन्तुसर्वेनिन्तुपोवितानाद्दीक्षितंत्रिके आयमनीनिचेएनंग्रतायशरमीभ्ये मुहून्तु सर्वेतपो अन्येवितत

यायुः प्रनासीद्येप्रचतांप्रचयन्तु परिनिषेदुषम् मुरवन्तुसर्वेनिन्तपो अभ्येवितत्तपसुम् समयारकारीमथ मोनमा भिरिदंशकाः देवानापलः कृतेकादमंतनुमसोमुहम् अभिप्रयन्तु प्रथमः पुरएतादृहस्पतिः अथाभगो प्रणो यच्छत्वारिधनदाअसि मृणुभूदुतायः मोणोराजोषधरा अथोयत्सर्वमास्यत्प्रणोयच्छतुदक्षिणा यावियंत स्यमृतनोविषस्यास्यपृदेआभरीधानः येनदृंयहमिदेवज्रतमृतप्रश्नेनमपतोधनीयान् मधुहस्तो मधुजिह्वो मधुवर्णोमधुव्रतः अथोमधुप्रभासनोभगोमातेवाजिन्नुवायतुः पुनरेतिविश्वारूपाणि विप्रताचस्पतिर्वेला तस्याआरोहितिर्धातुमत् यथानुयंकृत्याचंद्रमतीजायतास्पतीकृता नत्वापाशस्पर्शेनप्रतिकारमथोतु यदेतद्भूरिस्पर्धसे कृत्यास्मैतन्मन्यसे प्रतीचीनापरीभाविधावतत्तरेणेत्यश्वंसोनेनेनसमसामयि यौश्वास्यान्यधिमीनोमपपात्मंसत पपयापस्मदेवांतिपमनयेनहविषा हुताऽदेनकृषेकृत्यागीयाभुप्रतिहृश्यता अन्यानो अन्यामवत्यान्यस्याउपावत अथयपः प्रपथनीः कृत्यांहओषधयोमिहोपगामा परेत्यापथानिदुर्गणेपथि सपत्नीनसपतारितोवारंगवीधोकासा तस्यास्तेनामाग्रणामेपत्निआरभसैचने आपरस्याःपरावतस्सपत्नीनाधायमसि त्रियंधातंत्रियंश्वपर्वतांचतुरश्रोगिरीणाति सपत्नीग्रहणस्तने सदोभूणान्पर्वयः उन्मादयातिमतत्तस्मुद्रियउखा वाकृषेवीउभेउषासंभुवर्धिभूत्वाधिरायन्द्यःपत्नीसपत्नासुधादधे तस्यास्तेपरमादनेसोमादहमुत्तराम् मा

शांतिं हतओ पथयः

नेत्रभ्याम्योषधीसपत्नेभ्यः प्रेक्षारतनीम् यथातेसरदंपतिः पुभाणांतेभवतिना यानृणोमनुष्यांन्यमस्मैसस्तावेनधाते
नाच रामि इदंतदग्ने भद्रणोभवाभीदंतदग्ने भवानमस्तु यास्तेसपत्नपतोयाधाते स्तोयास्तेसन्तुनितोयाभिनः अधीचो
भवधास्त्रीणिरोचनास्तास्तभ्यसंमनसोभवन्तु नानन्निमायानिवहा क्षीदभ्र नाशयपास्तेंशीर्ष्णेपिः कृष्णास्तन्वा
तर स्वमोषधीस्वंवर्धयकेशं कृष्णतरं कृधि यथांचनना थासमियथाग्रैकुरुदनथा यास्तुहद्यास्तनोजातवेदो यातिं
रश्मीरतयाउदीची नाभिष्मग्नेसयुजास्तृणानोजानाभिमायानिवहा तासिंभधातुरुनीतनूकृतः यथास्मैयथाग्नि
एसियतोनिमित्यासिनम् दिव्यसुपर्णेभद्रधीदेतत्सकुभेपनमेतदिशेनआधहतोवयोधा अपांस्तोकोभवतङ्गसा
य समिद्भिरेणपयसाहमग्नि ऋषीणांघसैसुकृतांकृतेव यद्भूताभःपयुतकृलंतदभ्यनादिक्षातुरेवायुरेव समिद्भि
येणपंयसाहमग्नि ऋषणांघसेसुकृतांसुकृतेन अलंजनेत्वसाधियास्थन्नं हिरण्यमाधियोवमस्यत सभीपधियाघेतना
स्यास्मित्नातंनीयातिशरदस्तुयायाम् यःकीकसाःप्रशृणातितलाय सुपतिरुतिं तास्त्वेसर्वेभ्यायेयः कृश्रीस्तकुधिश्रुतः
पशजायांयःपलतियाधिशतिपौरुषम् कृभाहित्रत्वंहनायचकृषेन्महंकृधिः यस्मंग्रधिरात्रतोसुरंमपरमोयोत्रजापसेत
जायाभमनीनराम् आरोहान्मेसुखंज्ञातमारोहाजघनंमम आरोहासर्वजाताम्यृषयस्मोपयोधिना धारीयसीसुतया

रुपणाचारुमधराः गोभ्योयनीयसीहृदम् यांलाघातोपरयदारिद्राभामहर्षति तस्यास्तेदेविपृथिव्यांहसंनपनंदहाते सौः क
एनद्दे पुत्रोमनसाऽसुरेतसादेवेभ्यो हव्यंकृणवामसाधुः येषांभागस्तुहविरिदंजुषनामाधियश्मसामुतयाभद्रया येन
देवाःज्योतिषायात्मुपायन्नेनादिसावसवोपनत्रा- नेनांगिरसस्घरांसतोहनोदय यजमानोषस्ति येषपाचादिः पुनकामायेनप्र
जाः कल्पपः पर्यश्णुहात् पयोदनः पच्यतेयेश्चदेवस्तनोयमस्तोभागोस्तु रत्नेकोनविंशतिकांडेदशमेनुवाकः। सोमस्यप्राणः
पवते पुरस्तंदक्षिणतइन्द्रायाति पश्चात् यस्यादिशोमातरिश्वोयाःप्रतीचीसमोदेवाशेषोस्तुहिवातः मित्रस्यप्राणःपवते
उत्तरबृहस्पतेउर्ध्वउद्धातिवातः ~~यस्यादिशोमातरिश्वोयाःप्रतीचीसमोदेवाशेषोस्तुहिवातः~~ मित्रस्यप्राणःपवते ~~यस्यादिशोमातरिश्वोयाःप्रतीचीसमोदेवाशेषोस्तुहिवातः~~
योनरिष्मनुवातेपिहांसः पउत्तराःपवतेपुरस्तोदक्षिणापवते ~~पुरस्ताद्दक्षिणापवते~~ पश्चपश्चात् ऽधऽडिदेशोंअनु
यःपिपर्तिसमोदेवःशिवोस्तुहिवातः त्रीण्यनरिष्टान्यनुवातिवस्तिवितिस्रोधत्रामिपरावतः सहस्राक्षोमेधपतिरघोरः
येरपःनतत्रसारःकृपणंससारनप्रतिप्राणारुद्रीनाविक्षन्ती रुद्रोनवोत्रोरिकृद्विचक्षणा सनोस्तानंमहतीनियच्छात् इं
द्रस्यैनर्मिहितुमरुतोअग्निरोजसाभग्नेयतिस्पाद्यास्तास्विषुरुविनाशयः नयोरेषांनःपृथिवीनातिधिनियनंजथा
चयुंस्पत्निराधतुंपुनरथस्तुपरातिनाआमिषाणांदारवाममिद्रयोनशाचुरभेतुनिधांसम् अथैषामग्निरुथानामधि

वेषो अनुवर्तयतु जिन्वं युगं कृण्वतामिन्द्रवुन्ताः परायीभ्यः पद्भिर्यन्तिष्यन्त स्वांजयन्तोलासदे माग्नेनावेषो अनुगर्धानि
मे अभिभ्राणांग्रानुपयुक्त मिंद्रेण हनं विदधात् ग्रिः सत्यानस्तन्वरामाजाश्वं येभ्यश्चामि हविषा एतेन अर्धमणेहि देवंभ
द्रंकन्याय मस्तत स्वानश्वहा देवयतो मुंचतु मामुत यस्ते राजन्वरुणाजामि कृणुतेहविः तस्यैपाते मांगन्तुभद्रंपणि
काम्यम् आक्रंदय धनपतेयरमामनसं कृणु सर्वप्रदक्षिणं कृधिपतिमस्यैपतिकाम्यम् आपभादापुरस्तादोत्तराद्धराडुत घृणि
भगस्यवर्तनितेते मामनिवर्तयामसि पर्यसाभगेनच नाम्रगस्यवर्तनितेनेमम तन्द्रस्यसवकया नसंपतत्रयु
षगोसंगतौतत्र मविष्यति अपदत्वदपादसन्मंविधिमाथादसत् अपाप्याचितोदशदपेतोखोचाशिष्यसपिदधन्नथ
श्रपती यथासूर्यश्वमस्यान्यो तयामविष्यसि यथात्वमुग्रओषधे इमांलाबमपि मूरुधादतः अपरस्यपादमन्यन्
निकुम्भापादशात् अपाप्याचितोदशदपेतोखोभ्रातिश्वपतिपुत्र व्यधमन्यशुश्रुपतिमादित्ते मादित्साधतिमाते दोपुशिलेचनयाधिष्ठि
लस्यतेशलंतावश्वेषुसिलन्तव अपायूपाग्रुदकंविनिदंभूमिमशुते यथात्वसरसेशितेवविविक्षाभूमिमशुहि वज्रोसिस
पत्नहात्वयाहंरसासीयः नामध्यनस्तेदक्षाणामुतपुष्यहि सनरोहिनोविश्वतस्पाहिरक्षतः आमिगावो अनुसंतादृ
युभ्नंदृहस्वते प्राणप्राणमिहेका प्रजापतिष्ट्वा प्रजयासंपुत्रेणसृजतुसम्भगेन जुदेदेवी इहकामोआमूणस्य पुमान्सदय

सुसपितुस्सचेन प्रजासः प्रत्यंतः कुमारः पुरुषारधिरुथोर्थमिति यापतीयन्ते धानाअभीक्लिपत् यन्तेधानायन्तेवशायन्तेअ
म्राचीक्लिपत् तस्यांपुत्रंविन्दस्वतस्मैतंजीवभीपसे धत्थात्तिरनिरजभासमर्धीपसस्यरोचः प्रसितासोज्ञातासोम्यस्य
दिधाथपानि तदग्नेयजमानस्यरूपम् यथारथस्तुमनसोयथाधोयथासंधिरंरसनोयानियामन् यथायतोयजमानंभु
रांति तत्रसोम्यं सोममीधाभयंति ये आभृणंयथोहरपायमत्यारेणआभृणापरिधापयन्ते यथायतोयजमानंमहांति तत्र
सोम्यं सोममीधाभयन्तिह्रदिस्थयथजमानस्यजानितत्रसोम्यं सोममीधाभयन्ति येआभृणोयसिंठति सोममस्यतद्वे
धिहृदंदक्षिणोधापिधेयम् अभोअभोसिवाचीःपरिपाणीः प्रथमादेवेभ्यस्पर्धमृता मातेरिवोद्यानिता अस्मैचत्वाश्वनामसि
मादेवाः पापमारान्मामागन्नुपापयामूधा महन्सरिष्यजोहस्त आरभुधनक्षाभ्याभासादेवाः पत्नीजातमामाकार्षिभ्यम् मह
न्मरिष्यज ।शेरभारसिमोअहन्सपिर प्रतीकंधिपक्षणमशौमेमधुसन्मृशी कणीभांभूरिसुश्रवः जिह्मामेमधुसंत्राधादिनी
तथामद्रिरीभितथामधमत्यः यथामधुमधुकृत्संभरंतिमधावधि तथाहृदयछन्दोभिरुथासंमधुसत्यः धायुःपूषःप
वित्रेणप्रसंसोमोअधिश्रितः इन्द्रस्यधुजस्सुधायाविंचेदंवरुणदैव्येनने भिद्रोहंमनुष्यश्चरन्ति मादेचित्वधर्मियोपि
समर्यस्यादेवसोदेवरीरिषः आपोअस्मान्मातरःशुन्धयन्तुघृतेनोतपयसाकतोनोधत्तसंकृणुतोप्रातरंहसतयोतहमधुभसंकृ

णो मि सूर्यवर्चसा भगभक्तो न आधिशः सूर्यवर्ची धिशाधिश्चा धिर्मनसस्पतिः तथाहसोमजागृधि रिन्द्रः प्रीतस्तुतेनुभे इन्द्रः
प्रीतस्तुरेवयं शक्र स्परोचनावतः भक्षीमहि प्रजामिषं सहस्त्रसनयशास्विना आभिः मातस्त्वने पात्वस्मान्वैश्वानरः पथेकृद्विश्व
कृष्टिः सनः पावको हविषं धथात्वा युष्मन्तस्माहभक्षस्त्वाम विश्वेदेवा मरुतन इन्द्रो अस्मान्त्सिद्धिनीये त्वनेनजुहुयुः वा
युष्मः प्रियेभिर्वस्नो वयंदेवनांसुमतोस्याम इदंहनीयंसवनंकरीनांऋतेनयश्चमसंसभीरयम् सौधन्यानामृतभामि
त्राना स्पृधो भक्षीमहिनयाथ संसंस्वधाभिस्सिन्धवस्संयातास्संपतचिणः यत्तामिरंधयथानागिरित्स्तोत्र्याय हविषा सुरूपो
रूपं पयोवयस्संसरन्वेनंपरिक्षिते यत्तामिरंधयथानागिरित्स्तोत्र्याय हविषाजुहोमि इमंहोमा यजमानंते इमंस्तोत्र्याणाऽ
त यत्तामिरंधयतस्थः प्रादिशोमर्धयतुसंस्तोत्र्येण हविषाजुहोमि इमंस्तृतारेवोभिरश्नैनायजमाने सुप्रातिरत्वियुवांस्वधनी
मरुद्रामरुत्वाशा वायुः पृथिवीन्तरिक्षम् यत्तश्चतदृतमञ्जो ततान्तिनत्तमोतिनिर्ऋतिः परस्तात् अन्तरेद्यावापृथि
वस्तोकेनेनंसुजाते निर्ऋतिः परस्तात् विश्वावसो हविषोगदधानइमंयज्ञंसुकृतामेतिलोकम् यत्तानोसिगायत्रीछन्दोनि
त्वारभेत्वास्तिमासंपारयत्सम्राजावि सिषुश्छंदानि त्वारभेत्वास्तिमासंपारयत्सरोसिगणो सिजगच्छन्दांनि त्वारभेत्वास्तिमास
पारयत आयमाणोसवीपिदेमाः परिदेहि आयमाणोसवीपिदेमाः परिदेहि आयमाणेहिपायसर्वरस्युभाषश्चनस्वम् सर्व

विद्विश्वेदेमाः परिदेहिसर्वविद्विश्वचित्कल्याणेनाः परिदेहि कल्याणिआयमाणेमापरिदेहि कल्याणिआयमाणयद्विपश्चसर्वरि
रस्युभाषश्चनस्वम् विसनविरजविजारेयत्रैवानाकृतश्चन समहंमायुषासंमयायुः अहंतेजसासंमयातेजः अहंवर्चसासं
मयावर्चः अहंप्रजासंमयाप्रजाविसनविरहविजिहियत्रैवानाकृतश्चन समहंपशुभिस्संमयापशवः दिवोरेतोसिपृथिव्याभूतिः
नभसूयमासिनभंमाकृणु पृथिव्यांशक्तिश्चक्तिरसिशक्तयेतेपृथिव्याधितिः धितिरसिधितुयेतेदिवोरेतोसिपृथिव्याभू
तिः भूतिरसिभूतेयेतेधितेंभूतिरसिभूतासमृयासम् शुक्रोसिभ्राजोसिसायंसायंसायंरहपतिनोअग्निः मनश्चातः सो
सोमनस्यदाता धर्सेर्यसोर्यसुधानश्चधितेधानस्तन्यंपुषेम प्रातप्रातरहपतिनोअग्निस्सायंसायंसोमनस्यदाता इन्द्रा
नस्त्वाशतंहिमास्तृयेमायोनाविश्वपतिश्चस्तायादेविन्त्सामनुनायस्सपत्नः अग्निरासाशान्मभुमुक्तदेवो यावेदशपथं
मरुणोधृतव्रतः इमंधर्णिरपेपलादशारयायामेकोनविंशतिकोडेएकादशोनुवाकः॥ अग्नयेवाचमेरयपृथिव्यैस्वाहा
रातिद्विषः यःपरस्याः परावतोतिरोविश्वाधिरोचतेसनः पर्षदतिद्विषः योविश्वामतिंपरपतिभुवनासंचपश्यति सनः पर्षदति
द्विषः यथाऽक्षस्तनूर्वसायिः शुक्रेणशोचिषा सनः पर्षदतिद्विषः मधुवाताऋतायते मधुक्षरन्तिसिन्धवः माध्वीर्नोसन्त्वोषधीः
पयस्वतीः मधुमानो वनस्पतिर्मधुमां अस्तुसूर्यः मधुद्यौरस्तु

नापिता आपो हि ष्ठामयो भुवस्तान ऊर्जे दधातन महे रणाय चक्षसे योवः शिवतमो रसस्तस्य भाजयते हनः उशतीरिव मातरः तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ आपो जनयथा च नः यं वो निश्चेर क्रमीद्स द्वन्मातरं पुनः पितरं च प्रयत्सः यस्य प्राणाद्पानत्यं तश्चरति रोचनाः व्यख्यन्महि वो दिवम् त्रिंशद्धाम वि राजथ त्रिंशद्धाम्न उशत्यश्रियम् पतिर्जनीरह्यसि यक्ष्वा नाय मरं मतारिष्टा ईशीमहि वसवः तदेवा अपवोदत शकोवाच विरुशायो था यारिष्टा मह धाम धर्म विराजति विमदं सद्मिद्यसद् । ध्रुवोसि धरुणोस्यच्युतो विश्वकर्मा त्वा सादयतु सुधृतः मोता सप्तऋउद्धीर्मीसृपर्णेऽमुमानयरमं हुवः आशादोसि सर्वा हसा नस्सहस्वरातीं सहस्व पृतनायतः सहस्व मीर्यासि सहमानं जिन्वः अद्भ्यस्संभृतो सि पृथिव्यारसाच्च विश्वकर्मणः सोम वैर्न ताभेः तस्यत्वशमपि दधे ति विद्वांउते दधिमा जानमग्ने षष्टिश्चा धर्योनवतिश्चापशाद्वो तारमग्निमनतायि शप्तसा छिद्रा न्ति चाक्षमद्धीर एत्यदितस्पंधामवुनेषि विद्वान् यो धुर्यस्सन्न होभाणि चिद्वान्यूथेनीव पजनता विभर्ति उर्ध्वस्त यस्तमधरं कृणोतु अत्रो विभक्तिरुहविषो विभागे मानुर्भक्षीर्भागिनं सोकृतस्य समभागं चिनवो नयोहः भातादातुभेषजं शंभु मनोमयं रुद्रे ष्वणां योवि तारिषम् उतमात पितासि नो नमोतनस्सरवा मनोजीभातवेऽधि यद्दोभातनो गृहेहतं भेषजं गूछ तस्य नोदेहि जीवसे यो वि ज्रांवें सिस्रतो देवानामभूतं गभीसित्स्व: धरुणो मीयते मातायम:पिता य

था फलामि पेकाकुरुत्रा मासितन्नास्वप्नतयापिय मनस्त्वमस्यधनाध्येहि नितस्थाग्नेहविरिदंजुषेवा निर्मेक एवस्तुक तस्यलोकेपाथान्धिपंविदुषातमनिष्पत्सरदुतं मनुष्येजनः योमारहापितृहातुसहायेयदुच्चुनाः विदुषोतेनमसाभानं मनुष्यायुवः एतद्देवपुतंनिर्तितत्तदेवाभूणध्मा लोकमपेसेधः ततोभूनोहविषाजिनस्पाष्टमेतेशकाल्पन्तान्ति पाराम् ऋ आरयो योवारयो धीणधारय सर्पितंपाजिजंभनंरक्षिभंजंभनंमसि मधूनोरक्षाधिकं मधूंयथाधीसि तेपरि जंभनंमसि आपरद्वाउभेषजीरापोरक्षिजंभनम् वैमग्नेव्रतपा अदेधामवैधात्रंपत्नेषीवः यद्वोवयंप्रमिनाम व्रतानि विदुषांदेवा अविदुष्टासः अग्निष्ट्वद्रक्षोंहणो तेविदुस्सोमस्योग्रंभाधेषा आदेवानामपि पन्थामगन्म यच्छक्मभनदनुस्वधोदुम् आधेविद्वान्त्सपनात्सप्तहोतासूधरोमंहनूषारथानि उतस्याश्वासिद्धतामविदुर्योनानि रेपरीवि उतस्थानः पतयाविदन्वतीभस्तमभ्रंपङ्क्तांसक्षि मिथाधिनाशकुनिप्रपतनाकृधेरगां अनुप्रयातयम रिचीरनुनाशय विश्वंभौगाधाकृतविश्वंभौविताउत उतास्पेसूर्यउर्धंविश्वंभौगं व्याकुरु विषमुग्रंविषंस्थिरं विषस्य महिमानताम् विषंपरस्यतशिरश्शतधाप्रकल्पयन् सन्दहन्तेयथानसुधासुमिकल्पयः विषंपरस्यतशिरश्श तधाप्रकल्पयेत् रहाणिमांसान्यासोमानिभातय अपांसूनभूकाकूराधापासिदूनाक्षादमेदयः मधुरहंम

घृनरो मधुगान्मधुभसुरा आसिन्क्षिलमे मधुसुखेन मन्दनं कृतम्॥ मामित्तमाभिरक्षं मृगास्त्रिशत्रिरोदशभ् अथ स्यदामिउद्वदां माण्डूको गोशाढादिव उद्वथामि अधस्पदां मंडूको गोशाहादिव अधोभिन क्रासासस्त्रीभ्यामर्तधुभानद् द्वाय द्वयहुलं गोएन्ती सुधीरं वधुयोरुषम् अथतोनमीमाता यथामगोष्टमावद्: भावद्दुहितरः पितेभ्रातुर्ममातरावित तस्या स्तिउतपरः छिगः क्षिप्रान्थानामधीर्जहि यत्रयोवदति मोथमेतथत्यजोतः पदमधौ कृणोमि क्षितऋथयिऋथयोवेस्तो म्यायतस्मैथमाधनमोअस्तु मृतवे ऐन्द्राः पशावेन वारुणारेयस्मिन्द्रेवी निरतिर्दधातु येवैश्वानरः पशावेनमरुतां रेयास्मिन्द्रेवी निरतिन्दधातु येवैश्वदेवाः पाशावेनवैश्वकर्मणारेयास्मिन्द्रेवी निरतिर्दधातु नारदेक्षितवे वरुणसोमयमम हिमानं महत्तम् अविंदन्तुविश्वकर्मणेसमुद्रेक्षाणाकेन द्वैवमस्मिन्द्रधामि यदस्तयोयश्चशुभोमुनयेतुभावेवेशते ऋदा नस्यप्रस्कनदामिकनदेयस्कनदयामिनत् आधैकासाकैकान्येऋस्यानामजुधाणसरसायस्य साम्योयन्तुस्थाता अन्याक्षन्या मनसाअन्याक्षंहृदयेनत्वाअन्याक्षंसर्वैरंगैस्तातलाधीत्यजनेकृतम् रमाथामतिरदतस्तान्सधनिभागतभ् अधास्सधस्तिं गस्तत्यजन्येत्यजनेकृतम् उजनंमेयथा पृथिवी यथातात्यजनन्देवस्समिताहृदस्तिः अपिश्वनुभ्यंसूपस्विश्रस्तनेत्यज नेकृतम् सोदिवस्स्थाधिया स्संयातस्तस्थानरीभ्यः संस्कन्दमिन्द्राभरतस्तृगत्संहरादद्भ् संस्कंदमोजोजसादेवोमित्रामतेहि

तम् हिरण्यंनामनामतेसंस्कन्दास्योषधे सनेशीर्षकपालानिसंयोनांसंगथान्योसन्तेसर्वेण्यंगानिसंस्कन्दास्योषधे सनुद्रोनन दीमित्रस्संयाहृथिवीउतेसन्नाषपत्नायोन्यांसंस्कन्दास्योषधेश्रियंधातुमयिधेहिश्रियामाधिपतिंकृणु यशामीशानो मघवानिन्द्रोसावशासनुदन् मयित्वान्द्रियंबृहन्मयिदक्षउतक्रतुः पर्णस्त्विन्द्रियानुभा गायत्रीछन्दसावेराट्ज्यो तिषावस्त्राद्ब्रह्मशीय अर्कीसदन्यौकाव्येमातरिश्वानूधतांगिरसः पशावेनमादेवायरासेः कृणुतःसखा ४इत्ये कौनविंशतिकौउद्वादशोनुवाकः सभातः इन्द्रंवयंमनिजंहवामहे सनस्त्रातापुरएतुप्रजानन् मंनसातिंपरिषिंनयेहा नोधनहास्तुमतीषम्पणेनोस्तुप्रपणोविक्रयश्चपतिपथोगोधनिनःकृणोतु संरराणाहविरिदंसुषन्वांसुनर्नोस्तुच सुभुषिंचयत्तेनभतिपणंचरामेसेनदेवाधनमिच्छमानाः इन्द्रोमेतस्मिन्यधारधातुरहस्पतिस्सवितासोमोअ ग्निः रहैवःपशवंहोदेवपाना मनुषाणांपृथिवीसुभूणिवि नेषाभक्तांनर्यस्यधामिपथांक्रीत्याधनिमांयहानि वि ज्ञासस्तेनिरतिर्येपाशाविश्रुतातेभ्यभुच्यतेधात्मीविष्कभ्यसुपसारयम् नमैतद्वाओभवतिन्यिन्हस्तुपोरुष म् यत्सारसुभजसेरूपंतस्यात्वदंपितोपम् उतिषंउतिषंनुधिषणावित्वानुवसुभाषम् नपंधाभद्रमश्नुतेनेमे नग्नामहश्रृणेनग्नतिरपसेनेननःकृणुतेशिवम् आरुकःप्रमुखपाशांस्तेनदाताविपस्पति योग्याश्चयत्सूत्या

वियां चिजिगिस्यउः पितरं मातरंच तो इन्नौ ब्रह्मणो ब्रह्मणस्पते मोहिंसिष्टः पितरं मातरंच श्रीहिमन्तं पयमन्तं मा धास्तनुभ
थो तिलम् सर्वं भागो निहतो रत्नधेयं मा हिंसिष्टः पितरं मातरंच अघोरेसपुजा तं गिदानौ स्यो नौ इन्नो सुभंगतौ मा
हिंसिष्टः पितरं मातरं वास्त्रबान्तन्वो घोरमस्ति एनान्पतामिन्द्राग्नीजतासोमेदिना इन्द्रोमतस्वासानमिन्द्रेभ्यः कृणोतु
मे परभासानमस्तं पसेन्द्रियेणशंसतिं अभिआयच सन्तुमेतानाराद्विषतोमम आसानेनमन्दानेनाभिआन्सन्तम्
सि अपनायतेषां प्राणांस्मात्नंमम सुतम् प्रहूतामरुध्नतेस्वाहा अयद्विरायाभिकृतुने स्वाहास्तते विश्वदेवायव
ते स्वाहा १ मयोः स्थेषीमात्तरिश्वंमन्महत् प्रयतस्तभुद्विषआपश्चत्सुधिष्ण्यो प्रतापातश्चाधयत प्रभूतिस्त
हासतह प्रथादर्वस्यधपुनश्चैस्तहमेदिभिः मेतस्तभुद्विषा आपश्चासुधिष्ण्यो प्रोतद्रयो मणिर्विश्वभेषजागमत् तोस्म
त्तर्वदुरश्चिमपहन्तमश्चयत् अपास्तन्तर्वुधामित्रयपाप्मंचलक्ष्मीम् अधाहिष्मतेजसो सर्वधायमेः हाथी
सर्वधायहं भगमन्द्रेयाणं विधासहेयंथा प्रोतद्रयो मणिन्द्रचिणेनसानहादिन्द्रेणमात्तहत् पुमानश्वधनंचितुः पुमानि
ल्को हिरण्यः पुमासंपुत्रओषधयस्यादेहिनार्ये यथानदाः पुंसजातेनश्रगस्तेनकश्यन यथान्नंपुंसओषधीयस्यार्थे
हिनार्ये श्येनरिव्येनगवः क्रीतास्योषधे अश्वश्चेतोधनंजयहिरण्यंहरितंतव इन्नास्तोमेनवरासीहपुंसवनंमयव

न्मेनृष्णं नृष्णं ब्राह्मणंचयश्चश्रुतंयश्चरत्नंयद्धामियतन्नोत्रमाधेपानिधातियावदेवस्त्रीणिमतिमाप्रजाः यन्मेनृष्णं
नृष्णं ब्रह्मणंचाप्रयोधशासोमयिमेहरिवंद्रोरक्षतुतन्नोतयावदेवस्त्रीणिमतिमाप्रजाः एषैसपुत्रो ग्रामंचरित्वा सोन्न
ष्णंनष्णं ब्राह्मणंचय यजयापिवशुचीदन्तुदहमादद्दे सास्यूयोहि प्रथमंदस्युहत्याय शक्रहार्यजाने मघवत्सहस्वस्त्व
संवर्णंधेयं नार्यायंजानो धातुस्तूतवज्रम् आहरूढते दस्युहत्यायभूर्णिदानवंशिशुउन्द्रंती प्राश्नोवसु
शान्वेषासयत्नोभत्यवसंवभेन दर्शनविनुपागानमिन्द्रंबहुभ्यंशरंरवपस्थमाना योनाघ्न्यंमघवानंसुतन्याद्भी
उनेषुरथोवभ्रुः २ यदावत्सरायंपरिषत्सरायसंवत्सराय प्रतिवेदयामेतत् परप्रतेषुदुरितंनजग्मियं दुहान्देनं
शमतेरयश्वा यन्मेयतंव्रतपतेउलूखलौभीत्रेसमुधातोमेतत् उर्यंपुरस्ताद्विषजस्तुयंद्रभासूर्यरश्मिभिरभिकृणात्वेन
त् यद्वृतमधिपेरेचिसामनसारुद्राआदित्यास्तद्रास्तन्मेवसवस्तमिन्धताम् प्रतानांव्रतपतयउपाकरोम्यन्ने स
मेसुभंबृहद्दिवोदीर्घमायुः कृणोतुमे ओंघमायुकृणोतुमे ओंमयोभूर्वातोअभिवातूस्राऊर्जस्वतीरोषधीराविशन्ताम्
तेदस्वतीर्जीवधन्यामयोभूवः पदृतेपवस्वायरुद्रमउथाएकरूपाविश्वरूपासरूपाभासामभिरूधोजनायेदयोगिरस्तस्त
पसेहवक्रस्ताभ्यः पर्जन्यमहिशर्मयच्छात् आरेबेपुतन्वाईरयन्धासोमोरूधियानिवेद तासांपयंबहुलापित्वमा

नाः प्रजावती रिन्द्रगोपेदृश्माम् प्रजापतेर्मस्मे नारताणो पद्वी स्तीरूपमेगो पागः नास्त्रभंव बहुलां क्षेन्यभागो
ऽपोग्नीवन्त शारदः पुरूचीमभिपि ताधरक्रादिति विशंगी बहुकाशिनी तदे हिजन्ते हाक्षीषणा श्रीहीमापार्थोउषा यथा
भसद्वाक्षीषणस्यन संभवति कदिवे यथाहलकलकर्मयनिग्राभात्रेदिशोजहि यथा परस्णंशवतेगदभिः क्रतुसन्नाशि य
यातेशधतांभसधाक्षीषणवर्णस्सशर्धयदग्रहासाकिमधियः प्रवीरयलांगतं सुवेशंसोमपित्सलम् ददतुकृषतुगामविं
प्रफर्व्यंचपीवरीम् प्रस्तावोरथधाहने शुनंदत्रासायच्छुनमक्षासुदिंगय शुनंहरस्यशुक्रस्याष्ट्रयाजाहि हरिणं
मधुमन्तंनिकृषाणः फलंक्षेत्रेषुसर्वरा तत्पजन्मोभिवोदक्षद्भूमेधान्याय कर्तवे एतादृशा रक्षतायतिवेयामादि श्रा
ग्निर्हव्यं देवेभ्योमित्रंहोतादूविष्यतिः योमाकूर्मयोभूवोमनोरूधांसि विभ्रतः नाउपसिक्षतेपयश्चयोमाभिहतंवयः
रजांसुमधुकृतो विश्वरूपास्याभाविशतु सहप्राणेनतेजसा हरभाबलेन इन्द्रियभः शुक्रपयोदुहानन्त्स्मना
भिरमतंविक्षवे धतंउहानांविश्वतः प्रपीणाभूर्जुहानाजनपस्फुरंती उपास्तांसुकृतः स्वधाभिर्धनभिन्नंपिन्वमा
नाभिमायोनिमुपाथभ् स्वधाभिश्चकृषतीवंतास्तेसन्तमधुश्चुतः संरसाओषधीनां समाकृतीनवतुमे दुजस्तिनंपय
स्वन्तं पाथिव्याहस्तमन्यागात् परिणिनरसिहस्तस्वधः परिणितिरसि यथादुच्छुन्यं सर्वस्तंभे परिणयामसि पथ

स्वन्मेक्षेत्रमस्तुपथस्वस्तधान्यं कृषिः पयस्वतीमिगाहंपयस्वान्भूयासम् कृष्णेरहते स्वर्विदे भद्रेभुक्तंहरामसि
कीमते सनास्तिरांबलिरूयं कृणोतुजोक्तओदनंदधातु वेदधैतेनामोअग्निर्नामासि पडुधः प्रपोषायेरु
तस्मान्नस्तस्यनाताम् प्रजापतेः पयसाषधानामापुष्मन्तौ पशुमन्तौ यज्ञियौ उपोग्नीवन्तमुपत्वासदेम उत्तृणाबभ्रुणा
उदुम्बरोयमस्यदूतोवचरतोजनंभुवद्वेदंवेदसूर्यंविमेतोधिंकरिष्यतः सभांदेभद्रधीयंनधाकोसिजनुषानसुषः
अभीवालाक्ष्मिपिशाचाः एतगावंसर्वविर्दंसुवर्णंलोकंसि आस्थाउस्थाजजानेरे प्रोविमंतीतपरिमाणंराधिभाः आ
सीनासंरान्भुवनानिपिश्रासदाद्देवकृणस्यव्रतानि प्रजापतिः प्रजाभ्यःसभां प्रजाभ्यः प्रजावतीं कृणोतु सूर्यपर्वस्यान्सभा
पर्वस्यान्पर्वस्तीं कृणोतु सोमः पयसासभांपयसासपयस्तीं कृणोतु त्रिशंतुब्धाधस्थरासुकाउदूधा चत्वारस्तक
मिमातांस्वधुदधाशिनभूतोभिक्रन्तासुरोसिजन्मनस्तन्वेतोनाराधामसि इन्द्रमातिसोमजातिंभेतानाह प्रदृण्मसि
उर्वीमछोमंमधूलकंतस्यधास्तेमनास्वाधभरोगणभूत इडेसोनर्षिताभिर्गंधर्वोदद्रोतुधाअस्मभ्यः ओंहोमेनप्रतरं
प्रजापतेदेपत्नीपरिदद्रामिउषारायस्पोषंसवितुर्नियछनरायसुं कृतोतुसर्वधीतौ भद्रंहोमोवधिभेतुदंम्पती प्रजाव
न्तौपशुमंतौ उशतीरौ रायस्पोषंसवितुरियछनरायसुं कृणुहिसर्वधीतौ गोमन्तं पशुमन्तं मश्वमन्तं होमनं पुरुभोजुहोमि राय

स्वोषंसावेतु न्नियच्छतात्भुंकृणुहि सर्वभीतो एहस्पते राकूतिरसि सहस्रपुषिः बृहस्पते राकूतां सहस्राधियाजुषां सह स्रापभूसुधयम् अभूणा कूतिरसि सहस्रपुषिः अभूणा कूतां सहस्राधियां पुषां सहस्रोपभूसुपेयम् आपिः पृथिव्याधिपति सो मस्त्वावर्तयादित्वाधिपा सौ अधिरस्पति पति मीकृणु गधामश्वानां पुरुषाणां अभूचारिणां भूत्वा भाय न्तारिक्षस्याधि पति स्सो मस्त्वावर्तयदित्वाधिपा अभाम् अधिरस्पति पति मीकृणु गधामश्वानां पुरुषाणां अभूचारिणो भूत्वा नीचस्य सूर्यो दिवो धिपति स्सोमस्त्वावर्तयदित्वाधिपा अभाम् अधिरस्पति पति मीकृणु गधामश्वानां पुरुषाणां अभूचारिणो भूत्वा भायस्व पिन्वति वस्वो पिन्वति मे गृहां प्रजां पशून्वि तिं भूतिं प्रतिशाम् अवदधतः थो अंतिमेउहाः प्रजां पशून्वि तिं भूतिं प्रति शाम् संहयवसवः सयान्ति मे गृहां प्रजां पशून्वि तिं भूतिं प्रतिशाम् जिति रसिजीयासं सार्धिवैः पृतना जीयासम् विजिति रसि विजिति गीर्षीयमानुर्षीः पृतना जीयासम् संजिति रसिसंजीय मासंतर्षीः पृतना जीयासम् १ थो धैनां प्रथो धयसुतपे नानुमन्यताम् ऊर्धस्तिष्ठान्यमाध्यानंन्यासां कीर्तयश्चनः आवर्तयानिवर्तयाजपवर्तया कुरु चित्रमस्यसर्वापिताविंस्थो स्थाप्रतिपामसि स्मरन्यपतमरुतस्सामिद्धेजातवेरसि गणपतेगणतिंमाकृणुतस्मान्माधयम् अपिगणा अपिगर्ण माकृणुतस्मान्माद्धिस्ति सगणस्तगणं स्माकृणुतस्मान्मानसम् गणपतिगणं स्मप्रवर्धयगधामश्वानं पुरुषाणां

ब्रह्मचारिणां भूत्वाभायुस्वगणाभिवर्धयिगधामश्वानां पुरुषाणां ब्रह्मचारिणां भूत्वा भायुस्वगणाभिवर्धयिगधामश्वानां पुरुषाणां ब्रह्मचारिणां भूत्वा भायस्व गणप्रवर्धयिगणंमे प्रवर्धयिगधामश्वानां पुरुषाणां ब्रह्मचारिणां भूत्वा भाभस्व पशवस्तं सर्वंतदरसंविषाम् यश्चारिष्टंयाश्वादिष्टंसर्वंतदरसंविषम् यश्चदिष्टंयश्चादिष्टंसर्वंतदरसंविषम् जीव स्तुनियासंसर्वमायुर्जिन्वासम् उपजीवासंस्तु संजीवासंसर्वमायुर्जिन्वासम् जीवासंतु जिन्वासंसर्व मायुर्जिन्वासम् २ विराउसि विराजं साकृणुतस्वाहो यशोभक्षीय स्वराडसि स्वराजं माकृणुतस्वस्ते अन्नंभक्षीय तमाद्यसि सेरा जं माकृणुतस्वते मधुभक्षीय वीर्वितानेहविषाजुहोमि जीवातवेनसनथ दक्षनोभद्रमार्षेपरासुवाभानयत् अभिवीरेण तेहविषाजुहोमि जीवातवेनमर्तवे दक्षन्तेभद्रमार्षेपरासुवाभानयत् सवीरेणतेहविषाजुहोमिजीवातवेनमर्तवे दक्षन्तभद्रमार्षेपरासुवाभानयत् सवीरेणतेहविषाजुहोमि जीवातवेनमनवे दक्षंतेभद्रमार्षेपरासुवाभानयतु प्रजावा नातेहविषाजुहोमि रथभादस्त्वोन्यांसकाले जायभंपुनर्दशमे मासिसूतवे सुप्रजसातेहविषाजुहोमिगर्भभारस्त्वयो न्याम् सुकाले[1] जायतांपुनर्दशमेमासिसूतवे[1] भूतवेहविषाजुहोमीमंदेवासोअवीरहंकरापतायमिनेवपशवस्तंविराजुचतुष्परामुतायोदिपरः चतुष्पदेतेहविषाजुहोमीमंदेवासोअवीरहंकरापतायमिनेवपशवस्तंविराजुचतुष्परामुतायो

[1] सुप्रजसातेहविषाजुहोमिगर्भभारस्त्वयोन्यां सुकालेजायतांपुनर्दशमेमासिसूतवे

द्विपादः सुपदेन तेह विषाजुहोमीमं देवासो भिहिताय नस्मिन्नेवपशवस्संविशन्तु चतुष्पदामुतायेद्विपादः संपदे
न तेह विषाजुहोमीमं देवासो भहिंकृताय नस्मिन्नेवपशवस्संविशन्तु चतुष्पदामुतायेद्विपादः क्षेम्येन तेह विषाजुहोमि
क्षेम्यो भयामि पशुभिश्चधीरे इंद्राभीत्वा सयुजासरथायुविश्वेभिर्देवैरनुसन्ददेनाम् प्रतिक्षितेन हविषाजुहोमिप्र
ति क्षेतामि पशुभिश्चधीरेः इंद्राभीत्वा सयुजासरथायुविश्वेभिर्देवैरनुसन्ददेनाम् सम्भूतेन हविषाजुहोमि संभवा
मि पशुभिश्चधीरेः इन्द्राभीत्वा सयुजासरथायुविश्वेभिर्देवैरनुसन्ददेनाम् प्रभूतेन हविषाजुहोमि प्रभवामि पशुभि
श्चधीरेः इंद्राभीत्वा सयुजा सरथायुविश्वेभिर्देवैरनुसन्ददेनाम् ओविश्वेभिर्देवैरनुसन्ददेनाम् ऽ ऽ स्तयधीनिकेवेप्य
दारशरथायामेकोनविंशतिकांडः समाप्तः अथविंशानुवाकोलिख्यते ॐ नमोगणेशाय ॐ नमोशारिभ्रभगवते ॐनम
स्तिलोत्तमायै ॐ नमोव्याघ्राभगवते ॐ धीतानाये अनुपन्थाये अग्नेमनसायेवदेवश्रुतानि प्रतीयेनऋणावाधा
नातुर्येणमन्यतनामधेनो सवेदपुषः पितरं मातरं सूनुभवित्रसुभगसुनमधिः सभाभूणेदिनारिंसंस्यविश्वाभुवो
भवस्वाभुवन् अथर्वणि पितरं विश्वदेवं मातरमिंपितृशंयुधानम् अयंचकेतामृतस्यधामंनित्यस्यावः परिधीरप
श्पत्नीवान्तु एकाशीपस्तएकासभीमिभर्मरुणीयमानः गुहाचोनिहतास्तिसएताएकेदंविधभूवानुमर्धम् आदीतिर्यौर

दितिरन्तरिसंमदितिर्मातासपितासपुत्रः विश्वेदेवाअदितिःपंचजनाअदितिर्जातमदितिर्जनित्वम् दितेःपुत्राणाम
दितेरक्षंमहाशर्मणांमहतामनर्मणम् स्वेषुधामिगामिवत्समुद्रंनाहवांवेअपसः परातिरेवन आगस्पनुप्रसवे
मातरंमहीमदितिर्नमयचसाकरामहे वस्यामिदंविश्वंभुवनमाविवेशसानोदेवीसदवासर्मयच्छतु मत्सुमृडमातरंसुप्र
प्रतानामतस्पत्नीमनसेहुवेमस्तुवतिस्वाणांमजरन्ती सुरत्नींसुशर्माणमदितिंसुप्रणीतिम् सुजोमाणंपृथिवींधीषा
मनीरसंसुशर्माणमदितिंसुप्रणीतिम् दैवीनावंसुविरित्रामनागसमस्रवन्तीमारुहेमास्वस्तये एकयादशाभिश्चभू
तेद्वाभ्यामिष्येविंशत्यानतिस्रोभिश्चषट्सेविंशताचरियुन्नर्यपुविहतावितेन ऋ अयापेषाजनयन्धेराणिसहे
धृणिरुरुर्वायगतुसधान्यूदेष्टरुणेमधोअग्रंस्थापयतुनून्योमैरयत यत्तेमयेमयजंतदेवास्तानिधर्मणिमधभा
न्यासन् तेहनाकंमहिमानास्सचंतयत्रपूर्वेसाध्यास्संतिदेवाः यज्ञो ------ बभूवसाबभूवसः धियाधी
पतिर्बभूव सप्रजासेसरथायुनस्सोस्मासुद्रविणमायन्देवस्यधीमहि सुमतिंसत्यधर्मणा धातापिशानिरायुषे
दरातुप्रजाभगमरायुषेउतोणे उस्रप्रजाभगमस्तंसवयन्तुविश्वेदेवासोअदितिस्सजोषाः जोंधातारातिस्सवितेह
वेसुषन्नांप्रजापतिंत्वष्टिंपतिंजोअग्निः स्वष्टापूषाप्रजयासंरराणायजमानायद्रविणंदधातुधाता प्रजानामुतरा

यद्रिशोधाते दिविष्वंभुवनोजजान सन्राशुषेवहतुभूरिपुरुषात्तस्से देवायहविषाविधेम ३ स्तोकीहिदेवप्रथमायपित्रेध
र्म्मणाधारिमाणमस्मै यथास्तश्चुसवितर्यमीणिद्वेद्वेयासुधाभूरिपश्वः भद्राद्याधिश्रयः मेहि रत्नपतिः पुरएतातेअस्तु
यथेयमस्यधरआदृधिष्याअरहिशर्धंकृणुहिसर्ववीरम् दनुनारेवत्सपितायरेष्णोदधद्रत्नंद्रविणंपितृभ्यो यमेपितात्सोमय
रदेनमिरेषेपरिमाविदतेअस्यधर्मणि स्वियगावश्रीर्विशतिकांउ ३० तांसवितुस्सवसवस्याचेमांवयंदेवस्यप्रसं
थेमनामहे यास्यकंठेअदुहत्पीणांसहस्रधाम्नाहिषोभगाक् नोस्याहुहोभवद्याअन्येषितक्षात्रियोव
स्याश्नन् काःपून्तिकामः कोयतःकामोदेवेषुयनतेदीर्घमायुः ५ इन्द्रोधनुंपरुणधत्तामयर्षिसुदुघांधे
नुमेताम् तोरहस्त्रासस्याशुषाणोयथापेशंतन्वंकल्पयानि ननक्षंरंतुनापनाहिसोस्तोषाणःप्रसदस्पतेधीधीजर
दानुः आपश्चतस्मैसदमिक्षरन्तियवसोमसदमित्सभद्रंवस्थादृदंभरिंतिपन्नितोयतेनुमतिंप्रतिभूषन्त्यायनंत
स्याउपस्थउर्वन्तरिक्षंतानश्शर्मबहुलंनियच्छात् अत्यघनोअनुमतिर्यज्ञंदेवेषुयच्छताम् आदित्यैश्चद्यवाहनोमरुतोदा
शुषेमयः अश्विद्दनुमतेलंत्वहंसचेसिंचनस्कृधि इन्द्रोकायनोदधत्पणआयुंषितारिषम् ४ अनुमन्यतामनुमन्यमा
नाः प्रजावतीषुमतल्तीयमाद्वंणम् तस्यावयंहेड्न्सिमाबभूमसानोदिवीसहश्शर्मयच्छन्तु अनुपतेअनुमत्यास्मानोया

तेवयंचकृमाततनूभिः पातेगोपीतनुषयाप्रजायांयागोष्वोषधीष्वप्तः आनोदेव्यनुमतिर्गत्वासुप्रतीकाया
सुजाताभद्राऊत्याः भगतिर्वोभूषतमंयतंभवतुनेवसुशः अनुमतिर्विश्वाभिर्देवजनायतेजनिरतिपश्यति
इति नास्तास्तेदेविसुखोस्यामनुमतेमत्समंसुदेवु पत्नेनामसुहवंसुप्रणीतेअनुमतेअनुमतींसदावः तेनतंसुमति
र्देव्यस्मदंपिन्वंविश्वधारंसुवीरम् प्रजाभ्यस्त्वाप्रजापातुप्राणंतुप्रजाभ्यस्त्वाप्रजापतिरुशुक्रनेत्रेणचक्षुषाचक्षुषेतमंतेन
प्राणिमिरंतपसन्तूरस्मिप्रनाप्तेपणिः परमेणपशुनाश्रीयसे अभित्वादेवसवितारमण्योः कविंक्रतुम् अर्चसि
सत्यंसवसरक्रधामाभिप्रियंमतिम् कुविदस्यामतिरुग्भाविधुतंत्सवेमनि हिरण्यपाणिरमिमीतसक्रतुः कृपाभ्यः
अथंसहस्रमानऋषिः कवीनामादित्योतिविधर्मणिः ब्रध्नस्यशोचीतपसस्समीरय ५ आरेयस्मच्चेतस्मच्चयो
मन्युमनुशाचितोगोः समेतुविश्वाओतभोजतेदिवोओषदयोभूरादित्यानामम् सधूर्षोमोतभाविधासस्वंधर्तरिसन
विशतेकमित्पतिः कुहूर्चेदेवीमृतंविदूनासोयस्मिन्सुतेसहसाजोहवीमि आनोदातुश्रवणंपितृणांतस्यैतदेवि
हविषाविधेम कुहूदेवानाममृतस्यपत्नीहवा नोअस्यहविषःशृणोतु इन्द्राशुषेदिवेभूरिपुषारायस्पोषंयजि
तुषेदधातु संजानीधंसंभरध्वंसंयोमनांसिजानतां मित्रोयत्सर्पीसंसजामिमंमियंसंतानंमनुषः ह्यथर्चेविंश

निकांडे प्रथमोनुवाकः भवद्र यज्ञो अग्निरसानय आहरन्नो विश्वेदेवा मरुतस्त्वर्काः तेरस्मभ्यं जयजा सप्रथसमि
सरस्वत्यनुमंति र्नाय ष्टान् यत्र ओदेवउभयाहवेधसे शर्मनोयछ वि पदे चतुष्पदे भद्रमिद्व दूरूजमश्नभाषी
तं नदस्मभ्यं शंय्योररपोदधातु रहस्ते सागितओधयेनं संशितं वि सरन्तं संशी ज्ञाधि वर्धयेनं रहते रणायवि
श्वेनमनुमदन्तिदेवाः अमित्रमूषाददमथमस्य रहस्यभिशस्त्यामुंचन् प्रतिमुमुक्तामाश्विनाते देवानामये
भिषजाशचीभिः इंद्रावरुणा सुतपा विमंसतं सभस्तोमं पिबतं धृतव्रताः अधोरथो अधरं देवजीतये प्रतिस्वसरमुपया
हि पीतये इन्द्रावरुणा मधुमन्तमस्य रक्षास्तोमस्य रसुणावृषेता इदंधमस्मै परि षिंचता सधामिद्व हि षिभा
दयेवाम् उरुविष्णो विक्रमभोरुक्षयायनस्कृधे एतं एतं योने पिबप्रप्रयत्पतितं रदोवि ष्णुउतधा रयिष्या उरो
धाविष्णुमहोजंतरिक्षात् उभास्यस्मिं धुनाऋणस्य मयरदक्षिणादोरोतहव्या विष्णुमुकं प्रनोयवीयोणिवः पार्थिवा
नि विममेरजांसियोअस्कभायदुत्तरं सधस्थं विचक्रमाणस्योरुगायः प्रत विष्णुस्तवते वीर्येणि मृगोनभीमः कुचरो
गिरिष्ठाः यस्योरुषु विक्रमणेष्वधिक्षियंति भुवनानि विश्वा र अग्नाविष्णो मामवंतमग्नियोपातहूतस्यउत्सनि
नामदमेरमे सुषूदतोगायधानोपयोजिह्वतमाथरण्यः अग्नाविष्णुमवितद्वो महिंमपातंगृहीतस्यगुरुत्मतोमणः दमेर

मे सहस्ररत्नादधानो भगतांजिह्वाघृतमुश्चरण्यः ॐ भगतिर्यांजिह्वा घृतमुश्चरण्यः ॐ तन्नभयपृथिवी मिमीतां
द्यिंनभः उर्वीदिग्यस्योधातुरीशानोविश्वावामम् अपक्रामंपौरुषेयाद्वृणानोदैव्यंसह पृणीतरभावर्धत्पदेवोदे
वानासरत्मातुषाणः पितोरहंपितुमदन्तिरीउधातावितर्तरि भुवनेषु नेमेनमुत्वंमधुमांवेधिनेमेनामुष्मैमिमुवांवोधि
अयंपितापितुभ्यानाभृतस्यवरदंशृणोतुरहंब्रवीमि अधैकैनंविन्तारमत्याश्वैनंनिन्ते प्राक्षीणित्रैनंसंविदुर
श्वनमेनमत्संमधुमंवाधनेमेनामुष्मैमिमुवावैधि उतवापितुरूपस्थेनोशृण्वसिंनिह्वे हयंयथाः अमंरेधीनि
र्नितिस्संविदानामुष्किनमिवरुणस्यपाशात् यदस्मतियमाकेंचनेनोवारिमरुणेजातगेरः तस्मात्वाहितन्वधचेतः
शुरुषेशिनिभ्योअमृतत्वमस्मन् अग्नेधशोनेधिपाहिनोदुरिनात्पाहिदुष्मा आसभाजनोवयश्वाग्नेपाहि त्वियिर + ना
सिविधीयन्तोभूयास्मचशुष्मन्तोगोमन्तः प्रजावन्तोऽर्वन्तिनः यद्धासिंचतःसीरंरतोदधि रदंतंविश्वरूपा
नः पयोहरामिवीरुधा यद्धाउपधीभ्योदुस्संभरतामपु रदनत द्विश्वरूपावः पयोहरामिवीरुधांयोभवरुणायासित्वप
न्तीपिशङ्गपुरुषंशयानसकृत्श्वेतभू अवस्त्वयेप्रशृणाश्ममयेनमणिंथोस्मान्वरुणोदधत् योनोरहेवृणा
मन्यभानोधोरांया···मिथुयानधुवन्तियोनोरुचोधरित्र्यंभवतुदुर्वीणमस्मत्पतिनेरंतु अधभगेस्वतपतिरद्धि रश्मोरये

यपत्नीजनयत्पुरोहितः नाभाग्निंयानिहतोतविद्युतअधस्पदंकृधुतांयेशतन्यवः अग्नेशापंमरुतांसौभगायतवसु
म
म्नाः सुतमानिसन्तु संजास्पत्यंसयमाकृधुषंभूयनामभिरिष्मंहांसि अग्नेसपत्नाःसृधुतजातान्अजाताजातवेदः शृणीहि
अधिनोब्रूहि सुमनस्यमानश्चरयश्चित्रंयथंमुदभूत् पराञ्चांसपत्नान्सहसाततस्यमसजातवेदोजुदस्व रंराड्
पिवर्हिसंभिगायअनुत्वादेवासंयोजुषन्ताम् ३ योनोमित्रोवरुणोनिधासासपत्नो सोस्येयानंदहन्तंसर्वंउदग्नेअध
रंपारयास्सदयेन्नाहरतुमश्वेनायानि अहमेषांसुतमैश्वेतयानि ममश्वंमुपानिष्तुसर्वे आजुह्वानोघृतदृष्टस्य
पथियोन्मध्येरीहिजातवेदश्मंमग्नेअधरंपारयास्सद्यानयोनिधानंसपत्नाम् योनोपूर्धानधरेतेभवन्तुपिश्चाद्वे
षांस्यग्नितेनुशृधि मूर्धानंदिवोअरतिंपृथिव्याःवैश्वानरमाउपयन्तसग्वःकविंसम्राजंतमसोविधर्मणम् संजातानांमध्यमेष्ठमस्मा
खेत्रेसपित्रेविराजः आप्रंचदाशुषेक्षत्रंचंसरस्वन्तंपुष्टिपतिंरयीणाम् रायस्पोषंस्वश्वंस्वंसानमिहहुवेमसदनं
रयीणाम् यस्यव्रतेपशवोयन्तिसर्वेयस्यव्रतमुपनिष्ठन्तआपः यस्यव्रतेपुष्टेपतिर्निविश्तसरस्वन्तमवसेहुवेम
येतेसदस्यन्धर्मयोमधुमन्तोघृतश्चुतः तेनानोविश्तामवदिवंसमुद्रंपयसंतहन्तमपांगम्भिरंषधीनाम् युभीतं
रथ्यातयन्तिसदस्यन्तंरहिष्यंसादयेह इन्द्रस्यकुक्षिरसिसोमधानात्मादेवानामसिविश्वरूपः इहत्वाजनयतात्सूधा

न्येहनासत्यधिनोगृणन्तु शयनस्सुपर्णेदिवोस्यस्सदसःसदसस्पतेवोनिधियोधात् सनोनिषद्याउसनुपराभृतमथा
ऊमस्तुपितृषुस्वधावत् ४ अतिथिन्यान्मनुषस्तुनर्मरेणोस्यस्यासदसोदक्षि नरन्विश्वावसोराजांसीन्द्रेणसख्याशिवाजगा
म आंगन्देवस्सवितासवरिहावोऽरुज्योतिरविदामानघोनिः मरुत्वानमदितेराऽहि सर्वेभिरोमस्तधमिषंभद्रम् उद्वय
न्तमित्वेऽपतिर्देवः पतिरग्निःपृथिव्याःपतिर्निश्चस्पुषसस्पतिर्दिवः पतिर्निश्चओषधीरापिवेशा पत्नीषामग्निरुहपा
यसोभवत् संक्रामतंमाशाहितंशरीरंमाणापानौसयुजेहस्तेस्तःकृधिभः परिदधत्तत्वेतंस्वासिअरसेनयन्तयन्ता
पुरतिहितंपरायैरपान्माणोयुवतेपरेतः आधिश्चहरानिरतेहरस्यात्मात्मनिपुनराधेशापामि मातापणोहा
सीयस्तेप्रविशोमाणापानोधिपरागात् संरभजीवशरदस्तुर्वीयाविशेगोपा आधिपाविशिष्टः राकामहंसरयोसचन्तु
दुवेशृणोतुनस्सुभगोधनुत्सनासीयत्वापतूंयाहिप्रभानधादंसानवीरंशतदायमन्तम् धातेराकेयस्समनंधस्स
पेशसोपाग्नेरंशतिदाशुषेपत्नि नासत्येभिरयंसुमनाउपागहिसत्तस्पोषंसुभगेरराणम् यायाराकाघासिनीवा
त्याधागुंगूयासरस्वती देत्रांणीमघवत्यैवरुणानीयस्तेयासधातुस्समंगातिस्तुपुभावातुसपती नाभ्यैनिश्त्यैहवि
स्सिनीवाल्यैजुहोतन सिनीवालिपृथुष्टुकेयादेवानामसिस्वसा सुपेस्वह्यमातुतंमजोदेविदिदिक्षिनः यानिश्चतस्र

मनसि प्रतीची सहस्रस्तुतामति पातेदेवी विष्णास्य लिंगुभं राकाहेषीषि पातेदेवी राधसाचोदयत्य ॥ अनु २ इति विंशति
कोऽष्टौ नीथोनुराकः ॥ ॐ उपह्वरति तिलः सूयवसाद्भगवती हरेका संजानानाउपसीदन्नभिज्ञापत्नय श्रोनमस्यन्भूरिदिंवो
ससन्या सुन्वन्यत्वेसस्तुत्रि मिविरक्षभाणा समिद्धो अग्नि माश्विनातपोधर्म आगतम् उत्थन्ने उतंरक्षणे हधेनवो सु
स्वामदन्ति कारवः समिद्धो अग्नि राश्विना रथेरिवस्तुत्येधभिर्मेडिस्तेवामीरोमधु पथोदिवा पुरुतमासो आश्विनाहवाम
हे सदेमादेषु कारवः पदुत्सिया साहुतं एतं एतं पथोयं सभोमश्विनावां भाग आगतम् माधीधर्तारावीधीरस्यसूतीस्तूंध
र्मं पिबतं रोचनेदिवः तसोवांधर्मोमिक्षति स्तोतेवा ब्रह्मभधुपुश्चति पवस्वान् मधोर्मुंधस्याशेनानानाय वीतंपातंपयत
स्त्रियाधाः उपह्वरेपयसागोषुगोषुमाधर्मसिंच पयउक्षियाधाम् विनाकमश्वस्तविनापरेण्योनुपावा पृथिवी सुप्रणीतिः
स्वाहाकृतः शुचिर्मेषेषु धर्मीथो अग्निनाश्वंमसोदेवपानः नमविश्वेअमृतासोनुषाणागंधर्वस्यध्रुवपात्सातिहानि सुगावोदे
वात्सदनाकृणोमि यात्यद्रंसवनंनुषाणा चरन्ती भरन्ताधास्वंधर्मंतमुतानिषत्तांनु शिगानः शतभाभव सुभरी
कासारस्थानि मातेअथोसिसर्मशः उपैनंदेवा अग्रभीश्वमसमेहस्पतिः पजभानाथसन्यतेसनितोरिधातिनः संमातिं
चतुमस्तरहेका इमीवस्तांअनुगस्तांप्रतेषिषाः परेपुनतेदेवयन्तः एतधनीमुरीसोमहपयन्तासि तयैग्रदे

वीः द्रप्सश्चस्कन्दहरेका यत्तेद्रप्सस्कन्दयतेअंशुजाटुषुतोधिषणपाउपस्था अधयेधिषिषुः पाधिशास्तनेनुतोमिमन
सा चषंदृतम् चद्रप्सःपतितोदशयः परिऋतःअयन्देवोहरस्पतिस्तन्वसिंचतुताधसे यस्तेद्रप्सःपातेतः पृथिव्यान्धा
नासोमः परिषावः क्षरंभः अयंदेवोहरस्पतिस्तन्वंसिंचतुपक्तिरंपयस्वतीरोषधयः पयस्वान्नामइंद्रहरेका अयमग्नि
रिरेण्यु एविश्वतोदधत् पुनस्त्वाप्राणाधनुपवमानसंतनामिते जनाद्विश्वजनीनांपिशामरुषतीनाम् दूराद्धामनाम
स्यामृतस्यनाभेषजम् तस्संभेगस्यभेषजंतदस्तुनामंगृभाहितम् अग्नेरिवदहतोसपस्यदहतोयथानजानामत्सरिष्यामि
हृदा उधाग्निमिवधारयेअगभानः जिमपयंमन्यतेस्वदयादधे अस्तुश्रिनस्यमायाभद्धास्त्रोयेनांदिदध्मसितिरश्चरा
जेरसिताप्रजाकूरथंसंभृतम् तदंगंपथोविषमियंधीरानेदूर्वत् येनीरुर्मधुजाताम्मधुश्चमधुलामपुस्पाधिहतस्यभेषज
तोमषक्जंभनीयतोरक्षंयतः घृतंतनस्यानिधामाति अनस्यस्त्रिप्रदंशनोनोमयाकृतारसेनिषम् अयंयोविष्क
रोविष्कटोविषर्भाहसुरस्यभेषंरजिनाकृणोषि तानित्वंदेवसवितारुषीकामिवसत्रभरंरदंनजि घुधाग्निस्तंहिष्व
मश्वंमुद्गामजामविम पदेवन्द्रोचेत्यतिनग्रहान्निरद्विश्वादगदंकृणोतु यदासिसामेधरतौजनांअनुग्मीजमानस्यवित
तोविचक्षपे यन्मेतन्वोरजसिग्रविषंसरस्वतीतदात्मृणाद्भृतेन परादेमघतिग्रहंस्वपेतूंशीषासिसन्तोमवमग्ने

चरन्तः नन्नस्तस्मा ज्ञातवेदो मुमुग्धि वैश्वानरः प्रतिहव्या गृभाय चक्षुष्पाद्या मनसश्च पाशादी षाथाः पाशाउत सन्ति
तीणाम् तेस्मा नुभुग्धि विश्वासो स्तो रातृणां रनुयजामहे वयम् अदुर्मित्रदेवा यदासवितेदम् यशा मे ब्रह्मणस्पति
प्रियो मित्रो यहादिदम् इंद्रेणमे दिनायुजा ग्निमातवेरसा आधारे तनुसदथः अग्निमित्रंवयपुवं अथो रथाण
प्रति उषाय रथहनु माम् अग्निमिव पयुवं पुरोधा रहामहे सनोमडतरं हवो याभांसरित यरपये याभातस्थनुहुवानि
विश्वा प्रतिकृषणी ऋषणा यजधातु अग्निमिन्द्रं दय हणाहुधाम यथो रोजसास्ताने तारजोसि यथोधीरे धीरतभा सानी भिः या
पत्येते अग्नीतो महोग्नेर्विष्णुमगन्वरुणं पूर्वहुतिः ४ यथो रथं सहिमान दीषुपुरिये प्रतिधी रोचना धाम् यथो रास्थिनम
द्भिर्भविषाविषाम गन्वरुणं पूर्वहुतिः यथो रिंद्रादिवी पद्वी रोचते प्रजानन्यधि चरेशचीभिः महाऋतस्यधर्मणामुपाना विक्षामग
न्वरुणं पूर्वहुतिः उभाजिग्नु शुभ्न पराजये थोनपराज ते ऋतस्थनेषधाम् इंद्रस्यविष्णो रथसृगेषां येधासरत्सं यद्धीरपा
म् यशुद्धं यदरतं यश्चरामसि पापया आपो मातस्यदेनसोदुरिता सान्नविष्यत- उषाषिंदुजीवतामितेका यदिवाहरत
त कृष्णशकुनिर्मुखेन निनृतेतथा अग्निरत्सर्वं शुभ्यन हव्यं घृतसूदनाय रत्सा कृष्णशकुनेनि ष्ततानरो आपो मान
स्यादेन सोदुरिता सान्नु विश्वतः आपिमीपातु प्रथमोदुरिष्टो निरर्थं विश्वादुरिता नि मृक्षतहे विश्वे मादेवामरुतः पुनंतु
वरुणो रावितापवित्रे अंतरिक्षेण पतता यातुधान निबोधतः स्तोमंयममयजुष्ट तस्तमस्योनंकृणोमि ते यद्वा रुद्रो
अमरुध्देवमस्मरि निर्हितः शिवनेतन्वेतकृणोमि ते पशुं भरतामसि वि हिंकृधि विश्वनन्दनाभरसुर्हि नो विहिंकृधि अधा
गृहपय यमस्तमस्मै शेषाय तः त्रिसासि विहरासि रथारथातभ्यसि अरंमेथाय थाधस्वर्षमेण परः अतेदेव
हणाभो आदरेरुरथा दधि आते सुष्टस्य वरुर्य आरांसाभ्य भक्षसि मायेवयोमायिस्कोमयि पुभं मामि वि वि
अहन्तेपर्यदेभरं भूवात्तउत्तमः ६ इतिविंशतिकांडे तृतीयोनुवाकः आभेभागात्तहत्तासउत्त्यशपथोरथम् शतारत्सन्न
श्छन्नातिरकैधायिमतोरहम् परिणोरुद्रो शपथरुद्रभन्मेरिवरत्तम् प्रारमत्रसंजगरिद्धाधस्तामिगवानी थोनश्चपात
शपथे शपथो यश्चनशपात् रक्षैधायिपुना हतूला दत्तुशुष्पति शपथा यन्तुशपथा यस्याहान्देन स्सहाजि रासुलक्षणह
स्तुहान्दृष्टीरपस्पणीमसि नि रासुलक्षणस्तुहान्दः दृष्टीरपस्पणीमसि पंद्विष्मो यश्चनोद्वेष्टि अधायुर्यश्चनश्चपात्
समपेक्षामिवाक्षासं वंक्रुणस्यापरुत्वने नेतोमंपश्याधः पुराणाच्याः पुरापशस्यपः अग्नीरक्षस्यनहन्तुसोमो हन्तुरक्ष
सो ब्रह्मचेतपतिरश्विनरपेतः पापकृतः पथः अयस्मयेनांकेनयान्द्विष्तस्मिन्नासुनाम- आत्मानस्त्री- पतयालोनुषा

हरिश्चन्द्रमन्दनेवरहम् अन्यलास्सलामितसासि तो धारिण्यस्ते धसनो तजरनि रणीं साधिता साधिशभो भवन्त्
लयोर्पितणो मिचोअर्यमा यदारिणावनी रताणा मण्डसुधासाधिता सौभगाय एकशतंलक्ष्मिस्याधं मस्यिनतुषो हनाता
ताभां पाविशातदत अरिण्माशिशास्साभ्यं जातवेदो मियच्छत्र यत्रातंतन्या घोरमाघिया द्राक्षेशधु प्रातियक्षणे जा त
ते विद्यां उषाधाधे षां पुत्रासुधामधिताभो भगाय निहस्मिं तत्तास्यते निरराती सुधामसि यथानोस्य सीदतो रायस्पो
षामिशासुव आग्नि निश्छदेव यतातनां सिंहंयथूपि यस्यूर्यसंयराति यदीसुवदो उशासाविरूपं यैनोयाजी जायते अग्ने अक्षा इन्द्रोराजा जगतश्चर्षणीनामधिक्षमि यिरूपं यदास्ति तनोद
य
उदास्ते पस्यूनि चोदत्राता उपस्तुताश्चिरथीक् शकुनिर्भूत्वापिबस्तुपिप्पलं पदाग्नि यक्षा यदिवावपत्या भीमाघोरात
स्मो स्माभ्यास्तायिनोहविषानिर्यजामः याते रुद्रहूत वाधने प्रजालक्ष्मि यविष्ठीवभस्ति नोंहस्पतिर्हविषाजुषाणोनिर्य
प्रातिदधां अघिदूरमस्मत् निरपतीर्विशद्वेती घोषेरोंवशामीमुत यदियुक्ष्वे पाजसं अक्षण्वता अनीनशम् अतोषंतमरसंगी
नी मुताश्चे आमुतारिणी सिंहीजेष्ठलक्ष्मीं ---------- मसि अनुधावनीं प्रतिसारं विधाम तयंस ------

संपिवन्तीराक्षक्षीम् उत्तोजनं समंप्रमाधमामलक्ष्मीम् याते घोरात्तनाभावे वेशायातेलक्ष्मीस्सधीमयः अ
भिष्टेताश्चरातिसौभगाय पशुंभनुरहस्पतेरणायअरेवक्ष्मीं वरुणापेतिभीं बृहस्पतीन्द्राबुवक्ष्मीं लक्ष्मीतास्यैसंपितस्थूव
आत्मालक्ष्मीसुषीयोतदस्तुयाहस्तयोस्तनयोर्भूपपस्थयोः श्रोण्योर्भसासियापिदंष्ट्रेसधिष्ठाति आमधोरार्थंभांद्वेष्टि
यद्भांपार्ष्णिभ्यांप्रणराभ्याम् पक्ष्मीश्रोणिभ्यांमंगेभ्योपाः पापीस्तानीनशम् अपरशीलंपिदृक्षाति अथानेहस्तयो
न्यस्तणोमिचोअर्यमा अथादित्सन्तीरताणा प्राधाधर्षांप्रत्वासुधास्तपिता सौभगाय निहस्मिंतत्तास्यतेनिरराती
सुधामसिः यथानोस्यसीदतोरायस्पोषामिहासथ अग्निनिश्छदेसयतातनांसिंहन्यूंषिपस्यूर्यसंयराति यदीसुवदो
उशासाविरूपंयैनोयाजीजायतेअग्नेअक्षा इन्द्रोराजाजगतश्चर्षणीनामधिक्षमिविरूपंयदास्ति तनोद------
उदास्तेपस्यूनिचोदत्राताउपस्तुताश्चिरथीक् शकुनिर्भूत्वापिबस्तुपिप्पलंपदाग्नियक्षायदिवावपत्या भीमाघोरात
स्मोस्माभ्यास्तायिनोहविषानिर्यजामः यातेरुद्रहूतवाधनेप्रजालक्ष्मियविष्ठीवभस्ति नोंहस्पतिर्हविषाजुषाणोनिर्य
प्रातिदधांअघिदूरमस्मत् निरपतीर्विशद्वेतीघोषेरोंवशामीमुत यदियुक्ष्वे पाजसंअक्षण्वताअनीनशम् अतोषंतमरसंगी
नी मुताश्चेआमुतारिणी सिंहीजेष्ठलक्ष्मीं ---------- मसि अनुधावनीं प्रतिसारं विधाम तयंस ------

नोऽप्रयावाऽसामलक्ष्म्याऽभसुवं पिन्वन्तीऽपऽएवन्तीनपनीमुत असचन्तीऽघंसिनींमघाऽवदात्तांसिमि
म् संपिबन्तीशाऽकरीम् उत्तरांजनंसमांप्रपाद्लक्ष्मामतांश्याम् आभूणाताअघीनशाम् २ आभंत्रियंपिचस्यांसंपिबन्ती
१पाऽकरीम् उत्तरांजनंसमांप्रपाद्लक्ष्याम् यातेधोरातन्वामाविवेशयातेलक्ष्मीस्तन्वंसमर्धिः आमिहेतश्चरतिसौभगाय
पः शुंभन्तुऽहतेरणाय अरेयाघीवरुणापितिघ्नीऽरस्मतेइंद्राबृहतीलक्ष्मीयशुषीयोतरन्तु याहलाघोस्तनधो
मूपपक्षयोः योमूर्भासियापिवंद्वेसर्भास्त्वातिश्रामधोराऽरुभांद्वेविद्यापार्ष्णिभांप्रपदाभाम् लक्ष्मीश्रोणी
भामंगेभोयद्पापीस्तानीनशम् अपाःशीतंपितृषाणेअपाजेहिस्तयोन्चरुणोमित्रोअर्यमा अपाद्दियाऽमतीर
राणाऽरणस्यासवितासौभगाय एताएनध्याकरांखिलेगरीभीरिवरमन्तांरुद्रयालक्ष्योयाःपापीस्तनीनशम् सायु
पीनामवासिसहमानांसरस्वतीम् ऽरस्कपातिमनुवर्तिनींकृताघिनीतांईवेशायामसि ओतांऽहावेशायामसि ओंसे
जार्णूभिर्यावभूवान्न्याजिन्वतुभद्रपापेतंलक्ष्मीविऽहायायोभद्रासुभद्रामपिसौभगाय एऽहातंलक्ष्मिस्तासारा
तीर्वभूयथा भद्राभिर्द्रमसंभूयभद्रेणाभिमज्ञाविन१ दिवस्थेभ्याःपर्वतेभिराऽहाताःपशुभ्योअथोष
धीभःयनोलक्ष्मीर्व्रजनस्संबभूवस्याऽश्रूणाम्युताऽरमेतु धालऽउऽहस्यगंभेनहिरण्यवर्चसेनय आतुपुऽरिणा

योगऽयोतगोमातेनजिन्वतुपादिन्द्रोजमेअक्षरांजिपाननतोलक्ष्मीन्निदधुर्मर्येषुनाभांपापिशानुरतुप्रातेमाशीना
स्येजानवेदोनेयच्छ आत्मालक्ष्मीर्देवरक्षीयपिंदभ्रीरहेभ्यस्त्वाजुदतेयान्याघऽउनस्तुमुष्मोमेनमानोतेसात्मोषा
ससुसाऽरम् अपियोवन्तीर्दृतींसंपिऽवन्तींशाऽकरीम् भगेभगाभूणभीलक्ष्मीतास्मैसवितुस्सवः शतोदक्षतस्रांजय
न्तीमपराजितांम् लक्ष्मीर्याःपुष्याःऽरत्नाणीमस्मैनासवितुस्सवः लाभिस्समांलिभतुस्समानिसतुलक्ष्मा अजीजुभ
द्रालक्ष्मिःपरापापीरनीनशम् लक्ष्मीनामलक्ष्मीणामाधिपत्नितानाहंपुद्रोधौसामिदेवजाहियभूयथा सभाचसासावि
तुश्चायतांप्रजापतेर्दुहितरः प्रचेतसा येनवदांउपभास्यासिशान्तर्दधामिहृदयेजनानाम् सभासेनासमितुस्त्वायतांप्रजा
पतेर्दुहितरः प्रचेतसा येनवदांउपभास्यासिशान्तर्दधामिहृदयेजनानाम् सभासेनासमितुस्त्वायतांप्रजापतेर्दुहितरः प्र
चेतसा येनवदांउपमास्यासिशान्तर्दधामिहृदयेजनानाम् मांवदन्तुमयसेवदन्तुमाप्राणन्तुमनुप्राणन्तुसर्वे मांवि
शन्तुमनुसंविशन्तुमेवाचमेकमनोभवन्तु स्वेमायधुषःपान्तुऽरहस्यतिर्मांसोमोराजस्सभायऽएन्द्रोवोन्द्रियो
भयामिवेदंवैनेसभेनासभुभद्रासिसरस्वति अधोयैतैसभासदस्येमेसन्तुसुवाचमः इमाश्रूणस्तेविदेवा

श्रुष्टनाम् अंगंमंगंसतुनोमिचक्षुः प्राणमथोवतम् पिपासन्तस्मभूषाभ्यांयुष्मनास्तुमेधतः तभोदेवः सपितुजं
गद्राभीपरक्षातिम् पूषैनपुनराजत्वपितिरेमरिप्रतम् यावत्तस्पतितानिसाकंजग्मिरेअग्रशः तेभ्यः प्रथमीमित्वा
कृष्णाः केशाभवन्तुमे कृष्णः केशार्तिनीयातिकृष्णाः केशान्तरस्वति कृष्णान्मे अग्नेनाकेशान्कृणुतंपुष्करत्वजः
अरोयरग्रेदेवानांमनसासपितारवत् तन्मेप्रथीत्वपितिरेभेषजम् पिश्वधावसीविश्वभेषजाकृकृतम् अथासेति
मेतिपिकृतिर्नामयासि पितेश्वनासितगरिंभोनिपिगवेन्वो पिमातरंचपुत्रंचपिगर्भंचजरायुजः त्रिषंगुगभेभिथ
तुरुदयंजरायुजा अरोयमग्निमारोहारगच्छेयसादनम् सन्नेन्वामितगर्भंसंधोन्यंसंगवेन्वोसमातरंचपुत्रंचसगर्भं
चजरायुतः अन्तंतेगर्भेभिथतुरूणोजरायुजेयथात्वंपुत्रंपिन्वयथाजीवाभिरप्रथाप्रपरेगर्भसिन्दयथोनः संपत्ना
निवन्तेदशमास्योगर्भेभुवाग्नोरुरे पिष्कृभेणपिष्कृंभावतपिष्कृंवोधाकृत एषामग्निरन्नादःपिष्कृंवोभवतु पिष्कृंवो
पिष्णुंभावतमनश्चरुदयतमनश्चरुदंधताम् आधर्तरिधरुणश्चंतीभस्सभाभः समुद्रंन्यामहेवोसिस्वाधानिमा
पहि आविश्वस्तेनाभूवंयापरास्मेतिमापथा यदग्नेसपरापिपातास्तम् तिरोपथामहेतन्वाथनोजुषं
कविरयंविवस्वतीदेवांअजीजनत् रईवविश्वतोमुखधातास्वाशास्विदेवांअजीजनत् सरस्वतिव्रतेषुतादिवे

पुरुधदामासिमद्रोहिरण्यवर्तनेप्रणआयूंषितारिषम् पदन्नुतेसरस्वतीगोष्वप्येषुयन्मधुमेनोवाजिनीयति
सुरत्नसंधिसरस्वतिवर्धसावोभरेदवसूर्यत्वायमंशायंरायातेयाम्मिन्नुस्त्वन्नोसर्वेदुरितानित्रसद्महे पोनोम
क्षोयभूतपेवाभितिरपन्नरातंरत्नवेप्रक्षोमिरद्भस्पार्वेषणाचिनंतवेनंदेवरपोप्रभूणोमनुमेन्याम् यो
स्माकंमंगनेपितिरपन्नरा प्रजापतयेवोत्सोभरद्वाभितिरपन्नरा तस्यावश्यामितेमूलक्षोयाकरोवनम् म
रुवेनंदेवयवेभ्योमरुद्भिभुमत्तामासिसिनावेनाभिनातिर्नोरोरुवन्धैरपिसोअपे सुमंगनेनवचसाकेशंग्रामत्वाद
ग्रसाग्रसातुवनूभक्षोवदामासिपराभरुपरावतंपराचीमनुसंयतम् सुधायमस्त्वाग्रहेरसंमासिहिरसंनिहिंसते ग्र
तिहिधासतम् शगभूभूचिनोवदयंद्विन्मस्तामितोनयरातोयमस्त्वाग्रहेहेडभूषकपेडभागः धावदाधेनुतेगोष्ठीति व
त्समनुषुगंधांस्थाधाद्वेपरांवदतुशुनेधनुष्पदोधर ॥ पुनर्मेतिजावतणः पुनरिन्द्रःपुनर्भगः पुनर्मेविश्वेदेवा आयुजी
यतधार उत्तिष्ठातः प्रद्रवाधांसात्मातेशाक्वाधरः सपत्नाधर्षदायाहेभूथासुतसः उतिष्ठतनिष्कृतनधस्थात्सिंचं
तम् अनुसवितमविदत्सामस्तरतुहिपपातस्वतन्हिनस्तः योस्माकंवंधपोविशितः पृथेवीमनुतेधामिन्द्रीवदेवा
नामहेभूथासुसुतसः आभवः पार्थिवाहिताधेवीमनुतेधामसित्संगतेमनोजीवातवेभूधिचित्तस्यपरिचित्तस्या

शु पस्त्यि त्यानाम तेनो मानिय यधनो भो यनो थोनधो रंवन्धी लिथो स्यान्द्वे यियं वर्षं द्विम्नस्य धपो रयमीनु दं दाधीपुनना
कूतं नयतास्थिरशीरा यपरा धीत गौ अस्माकं सधीवि हृये सन्येतावयं वियामगुरुनमिगवाम् प्रजापतेरनक्रन्दयग्नि भेदेवाः
पद्यथास्तन्यासम् तभारि ता भवुग श्ठानि भूरादृ ज्रेशाः पुनरायर्तयन्तु दन्द्रग्णेनुर्वि भां अश्वधान्हतुभां
स्यश्वाषेद्रा यिं वर्म प्रति मुंच मानो यो भये भश्वात्तामिनु मा धदानिः चाश्वा ऐद्रा यिं वर्म प्रतिमुंच मानो यो भयेस्यश्वात्तस्
मिनुमा धदामि चार्षीत्रा यिं दनश्वात संज्ञा शिनो रानिः यद्वेष्याः धनीजाशो जि गिं अपराजितः प्र भारिंश्रुतराणध
दूतनेरिगा युक्ति तभोजो दामस्यजं भयम् यद्वरेतुसभृतं मातरी श्वस्यादि भजाधरी ज्ञापधाधिभाने उश्र
वरुणस्य व्रतेनत्व यधारोणो यस्त्रीषजा सुत्रामया अवस्थश्चकृधनी रनुभंगुरः शामितो दिधः यदाकुमिपतनुत
हा रुनुमिषतनू अर्षंदूपन्तेतन्वंस्त्रीषने भीरुधाकरम् नाः शोशोचो शोभस्त्रीषु व्याकृतश्चनः आनोभद्रं रहपतिर्दि
धात्वि न्द्रियो णनेरिना आतोमेधा सरस्वत्यानो यहन्तु सिन्धवः मेधिं धाता मेदिं पूषा मेदिं न्द्रो दधातुमे मेदिं मेश्वि
नो माधात्तां पुष्करस्रजः कुरुमे दमेदमे धातु दशी यनाउरस्मे अपांपयस्यिन्नो दिवे मेदिं न्द्रो दधातुमे चर्मणी नो
धोपभी तस्य सधीस्था मान्द्र हासिते अवस्थान्न घिमतं शिरो यथा सत्सभरं समम् इतिविंशतिर्ऋंचे पंचमोनुवाकः

दिमितानांउन दशंसहस्रंधिरमधरानमुद्रियापत्तात्तेशात्यमुचिव्यधो ईडेअग्निंसुधस्थमोमिहिप्रस्
तोधिदयः कृतनुः रवौरिभप्रभरेधांवंमन्द्रयः प्रदक्षिणिन्मरुतामोमस्रग्मान् सहस्तंभेतिशिरोमरुत्वते पितापि
त्वोग्नेअग्नयीवःपद्वतः उभयेषिन्नतिउभयेस्यराजन्हि उभेउभेउभयेस्यापिव्रतः मेदास्यात्तिन्द्रियंस्यात्तिपरुषे
हिः परुनस्यात्ति हविष्कृतो यतिया यसश्चमाने देवाभोहपिरिदं सुधस्थम् उपप्रेयंपरिजुनं धुधानमाहुती ए
घम् अगन्मयिभ्रतोनमः रमायस्तेशतंहीनां सहस्रंधमनी रुत तासांतेसर्वसांसाकमाधिनाधमामिवधाम् इ
दंस्थानाभिषेचनं मांपस्यमाभिनाकुलम् एनानियआसुनीन्द्रारजीकेवलंपतिम् अशोसरधसंशास ----

---

इदंपात्रंनास्ति आरधासजीर्णिनस्थते

योनोमन्यो मरुतोऽर्हणा युवाश्चित्तानि यह्वधांसत्नास्मिन्नाशास्मानि मुंचना यूयंतापिष्टेन तपसामार्क्षिणा
शम् संवत्सरेणा मरुतस्त्वऽऊतिभिस्तया सगणा मादयध्वे भः प्रास्मत्साशान्मति मुंचतु सर्वान्सानसिनाम मरुतोभादस्मि
न्नः भूतात्सवकलशो सोमामि त्रं प्रहाभूरतभरे वसूनाम् मध्यन्दिवआदधतरायेस्थानोरायेअस्मान्युधेहि
पुनंमित्रा अभूणादेभेना स्मेरेभाणि भारयन्नमग्ने द्रेद्वेस्सभंद्रविणेहभद्रामेमंयोनोहविधिदेवजसा चितेमुंच
मिरशानांयोक्तंविनियोचनम् इहैवमजस्रेधाम्ने प्रजापतेरहित्वद्योविश्वात्राणि मतिनाजजान यत्कामस्तेजुहुमस्तन्नो
अवयोस्यामपतयोरयीणाम् २ यतुदेवाः रुध्यभागधेयंमभावास्यसेवदन्तोमहित्वा सत्रंयतंपतुविश्वधारेरायेनोधे
हिसुभगांसवीरम् छतंतेयेदिवे सधस्थेयतेनःसामतुर्यासमिद्धे एतंतेदेवाप्रावहन्तएतंतुभंडुतेगर्भेअग्ने मध्यमे
अग्निंगृणामिसक्षेयेणवर्चसावहेन मायेप्रजांमम्माहधामिस्वाहा मथाचिःभस्मतेराजनरणागुहामितोमितोहिरण्य
यः ततोधृतप्रतो राजासर्पधाभाविनोमुंचे थाभोधाम्नोराजन्नोतरणाभोमुंचयरापोअभायतिवरुणेनयदक्षिम ततो
वरुणोमुंचयोरुद्रो अभौषीभस्मुनर्याओषधीरुतधाविवेष यरमाविश्थाभुवनानिचक्लृपेतस्मैरुद्रायंनमो अस्तुर्क अरे भ
स्मारिस्मरिरिर्यास्तिविषविषमप्रस्क्रांविषाप्रवितंजजि एतनाजितंसहमानमग्निमुग्रंहवेमपरमस्मधस्थात् सनः

पर्षदतिदुर्गाणिविश्वाक्षामादेवोअतिदुरितात्ग्निः यघनारिंपारेतिरंजांसितनरक्षेषुभयनतरेषुः अजस्रंपशरुज
घमानंनद्वाम्रणंपुनरस्मासुधैतु २ शंमाघातोभिघातेशंमेनपतिसूर्यः अहानिशंभवंतुमेरात्रीप्रतिधीयतामूसमेषा
मेयच्छतु जातेरतिंतरोयेपुरास्सदानिंराजानमध्वशानमर्चतिः अयक्ष्मोनतयः श्रेष्ठागंतस्मैगृहंकृणुताथव
स्वयशुः यस्येदंभूमंप्रतिमाकृदेवैर्तुभनुस्तूर्वन्संभृताम् त्रिस्तमकृण्वयः परेताभसुंप्रयुहंपरश्चोपनेन अग
मंगावस्तदनमहद्वसतिंनय आस्थानेपर्वनास्वस्थाने यत्काधरीरिमम् आरोअमंनामिधानमपः आरुक्षौष
मीरिसातामसन्तभेषजमसि यथाद्यांचपृथिवीचमुंचसिरत्पन्नराअस्यादेवं विश्वंभुवनमस्यादाधो अनुस्वधः
अस्यपृथादूर्धस्यप्रास्तिषाद्रोधोअयनंच शतंयद्वेषजानितेसहस्रंसंभूतानिच तेषांमसिच्युत्समनामाथ
सतेगणम् धासिरोगनाशनम् यद्धत्वाप्रयतिपतेआस्मिहोतन्धिचित्वरुणीमहीयः ध्रुवमधोध्रुवमदरं
सिमिसिरप्रजानन्विद्वाउपयाहिसोमम् समिन्द्राणोनेवसानेपिगोमिस्सूरिभिर्हिरेसंसस्तण संग्रभणादेवकृतं
यदस्तिसंदेवानांसमयायजेयानाम् संवर्चसेरुद्रेभासंस्वाधभागास्थाविषयरुद्रवः प्रस्तरेषार्हिषिदक्षदेवाः दर्भं
पवित्रमभिविश्वेशृणन्तुस्वाहादेवाअमृतामादयध्वम् यानावरुषतोदेवदेवांस्तान्प्रेरयपुनरस्मेसधस्थे जाहिवायुः प

ति

ॐ एषते यज्ञो यजमानः स्वाहा सूक्तवाचो मधुमतीरगन्म वनस्पते ऽवसृजाऽतिस्रजं तं देवेभ्यो मधुमन्तं मे कृधि स्वाहा मधुमते धात्रे स्वाहा

पितामहो यादस्यस्ते धनुषस्तनूनपादसुरो यज्ञो मध्ये तुरीयं सन्तु संयदि मध्ये तुरीयमिः विमुंच मानिनो दण्डमिन्द्रेवा यतौश्च पुनर्मित्रादावत् यत्ते यतं गच्छयतपतिं गच्छ स्वाहा यो मिं गच्छ स्वाहा स्वाहृते भो यतु हूतेभ्यः देवागातु वि धोगा तुनत्वागातुविदः स्वाहा संयहिरिक्रं हविषा घृतेनसमिद्रेण यजुभिस्सं मरुद्भिः संदेवेभिर्विश्वदेवे भिस्कामिद्रंगच्छ यः स्वाहा आशासानस्सौमनसं प्रजां यशोबलम् इन्द्राण्या नुव्रतासनुवेभगतायजम् ५ इन्द्राणिनारी सुभगासुपत्नी इदं शेवं पतिविते विभेद स्त्रियं शुद्धाजायनं यो योजनानुपस्थ इद्रं स्थविरंपति सगामिदृषिवी धनंजयाभि विश्वरूपः सूर्यत्वक् इंद्राणी प्राणंगं जयंती नस्यैतेनाय हविषा विधेम अधोलिंसंधिरिणी स्तरी षाण्ट्कून्तभ्रमिजयन्ती प्राणद् त्वस्यारिष्टस्याग्ने व्रैव व्रैव स्तर्षस्याभद्रे पर्धीवन्त यदुश्रुथपापारस्वाभ्रा हमूत्या अग्ना हामेतर कृण्व परात्यम् सुभा सय यस्तमे अन्नं अभांतिन आनराधिगम्यते सर्वेतद्स्तुनाशिवं नहि धत्ते हिया इति विशांति कोडवेशेनुधाः समाः विश्वे विनंविपृथिवी यजुरभा यदायजं प्रति एहाम्यन्नम् वैश्वानरस्यमरुतोमहिम्नास्योनमस्याभं मधुमत्कृणोतु विसंगमासिद्र यधर्षिमिन्द्राय श्रीयते धूपांते प्राशितः प्रोक्षितो अग्नेतन्वं पाहिगास्याधानो हुतम् अहुतादाधमृतो दाधस्याधानुमंहतः यो देवानां बहुता रायस्पुरुस्वभनुश्च स्थ ज्योतिश्च तयोस्तस्येनाधाम्याधामि दक्षाश्चि

त्वा मानसः प्राश्रीतां स्वर्भानुश्च मारुतः सा मिणं पूर्वी विराजमोचयं भजयाधनेन आनाधस्यनेपितोरनाधिः शवसा स्पर्धी रास्स्पर्धमानो भरंक्रियास्साः कामेमेरातप्रविभेशत्वांचभांचंत्वरायति गृहेषुगोषुमेमनो अक्षौमेरस्तुमेभगो जिह्वामेस्तुमेरसो याक्षोरस्तुमेबलमूर्वोरस्तुमेजवः दिवोस्तिनिर्मितंपार्थिवायशतम् समुद्रादुच्यसेजातमक्षाबव स्तेषणमस्याधर्णिम् घृताघरस्तादावर्तयातुचनस्तोभूम्याउत सगाहिपूषातिगुपुनोनस्माकृधि जीवेनाभिनुजा यही अनाभरस्तृजदग्निनेजनेनश्वेदनम् स्वगेउरुहं उनरस्याभिनामरुमाणतम् १ यद्यस्मिन्याजावृधाम्य नाधनः विसत्यकस्मेषजीन्देवतापरमम् यस्यप्रतीकस्यगौरस्योधयुत्सतः नहिसमभंभुम्यभाभूनोधा चनामितः पस्तुनः पृथुपीणा पधूरिवस्तर्पति पपरःकृतवे विषंकृतधागश्चचक्षुत उदीचीनः एतनातिनितोग्नि भूम्या माधि ओजानंपरपीतोमिथुनासमजीगमत्नत्वाचरित्तत्वनासपत्नासागहीयसासेवादधतावीर्यसासव र्णातुगर्यसा यदसापिसधोरहंनिरेमाधिनिष्कृतम् आग्निष्टत्थविताद्पुरस्तेजउनेधाभ् अग्नेतद्स्यजहामि दुहितासिप्रजापते उश्रैः श्लोकं रारुपत्यास्यसूपभरस्यनारिष्टानामवासि यथासोहरिणोरथा उताद्धिप्रमत्य न्तियथानिस्कंदद्धिसाद्गंजयतीभंनंजयन्ती स्दिशामस्यमधीत् गोपर्यस्यानुशासनं एततेपतिवेदनम् पयि

ॐ एषते यज्ञो यजमानः स्वाहा सूक्तवाको यजुषीस्वाहा वनस्पतये त्वा हविष्मतीं हवामहे हविष्मतीं हवामहे हविष्मतीं हवामहे
मध्ये स्वाहा मध्ये धास्वाहा

पितामहो यादस्मस्ते धनुवसवो वसूनि अथ्रो यज्ञो मघवन्तुरेषां सनुतं यदि मघवन्तुरेभिः विमुंच मातितो दणाभिन्देवा
यतो अध्वनमितरावयम् यते यज्ञं गन्धर्वस्तपति गन्धर्वस्वाहा योनिं गन्धर्वस्वाहा स्योनुते भो यजुषूनेभ्यः देवागातु विधोगा
नुनरागातुविद्वस्वाहा संधर्हिरिक्तं हविषा घृतेनसामिद्रेण यजुषेस्सं मतरिः संदेवेभिर्विश्वदेवे भिस्कामिद्रंगन्ध
र्यः स्वाहा आशासानस्सौमनसं प्रजां धनं धान्यं बहुलं यशम् इन्द्राण्या उप्रतासनुरेभगतायशम् ५ इन्द्राणिनारी सुभगासुपत्नी
इरं शोभं पतिविते विभेद स्त्रियं शुद्धाजायनं यो पोजनानुपस्थरङ्गं स्थविरंपति सगामि पृथिवी धनंजयाग्नि विश्वरूपः
सूर्यत्वक् इंद्राणी प्राणंगं जयंती तस्यैतेनाय हविषा विधेम अधतोलिंतं विरिणी लरी यावट्कृन्तभाभिजयन्ती प्राणद्
त्वस्यारिष्टस्त्वाग्नेवैश्वानरेवैश्वस्वर्णस्त्वाभद्रेपथीवन्तं यदुरुथपापास्त्वाग्नाद्भूत्या अग्नाहागमेतरकृष्णं परातयन्सुभा
सुय यस्त्वग्ने अग्नेंअभांतिन आनराधिगम्यते सर्वेतद्स्तुनाशिवंनहिधते हिषः ६ इति विशाती कोडवशोवुधाः समाः विश्वे
विवंविपृथिवी यजुरभा यदायजुषति एहाम्यनम् वैश्वानरस्यमरुतोगाहिन्यास्योनस्त्वाभं मधुमत्कृणोतु विसंगमासिद्र
यधर्षिसिन्द्राय श्रीयते धूपांते प्राशितः प्रोक्षिनो अग्नेतन्वंपाहिगास्याधानो हृतम् अनुनादाधमृतोदावस्याधानुमंहतः
योदेवानांबहुनारायस्पुष्टस्त्वभुवि अथज्योतिश्च तयोस्तास्येनप्राश्नाम्यग्नेष्ट वैश्वानरस्यत्वास्येनप्राश्नामि इदमग्नि

त्या मानसः प्राश्नीतांस्वर्भानुश्च मारुतः साग्निंपूर्वा विराजमोचयं प्रजयाधनेन आनाधस्यनेपितोरनाधिः शवसा
स्पर्धावीरास्पर्धमानोभरंक्षितास्साः कामेमेरातिरभिषेशत्वंयमंचंसतायति एहेषुगोषुमेमनोभगोमेरस्तुमेभगो
जिह्वामेस्तुमेरसोवाचोरस्तुमेबलमूर्धोरिस्तुमेजवः दिवोसिनिर्मितंपार्थिव्याय्यंहतम् समुद्रादुच्यसेजातमप्सवव
स्तेघृणमस्याधर्णिभ् धूपापरस्तादावर्तयानुचनस्योभूम्याउत सगातिंपूषातिगुनश्चोनस्कृधि जीवेनसंनुजा
यही अनाधरस्तजदग्निंतेजनेनसंवेदनम् स्वर्गेउरन्तंउनरस्मांधिनामस्माणतम् १ यंयस्मिन्नाजगदिनाय
नाधनः विसत्यंकस्त्वंनेषनीन्देवासपरभाम यंयस्मंतीकस्मपगौयस्योधगुल्मतः तंहिसत्यभंधुभ्मभाभूनांधा
चनामितः यस्तुनः पृथुपीणायधूरिषस्पति पपरःकृतवेविषंकृतागश्चक्षुत उदीचीनः एतनातिनेतोंग्नि
भूम्याधिओजानंपश्यपीतयोमिथुनासमजीगमत्नत्वारक्षितत्वनासपत्नासागहीयसासेवाधतावीर्यसात्सव
र्णानुगर्यसा यदसापिसधोरहंविरिषाधिनिकृतम् आग्नेष्टत्स्वितादुरमेजडनेधभ् अग्नेरुद्रस्यजशामि
दुहितासिप्रजापते उश्चैःश्लोकंरारुपत्वाश्रयसूपभाश्रयस्यनरिष्टानामबासि यथासोहरिणोपृक्ष उताद्धिप्रमत्क
न्तियवानि स्कंदस्तिलाङ्गंजयतीभंनंजयन्ती रुद्रिश्चामस्यमग्रीत् गंधर्वस्यानुशासनंएतंतेपतिवेदनम् पर्यि

निनयकुंभीपराकुंभी खदोहिणीम् पटासर्वसपात्रस्यनिधिंकृणोतुविश्वतः २ आपीहितक्तंश्रथतोयामि
छ्रादिधुपुरुषं चिचदेवः वेदतेतस्मंपितरंवेदमातरं शमीयान्यशसामीतिशमीयानाभिशोचि आभिशोकोहरि
उपाजिहरिरुषणोटनंजामि यःपथूनांमार्जनीयोयन्तुमयदेनभेत्तिषे अनीहतंभंगदंभंसभाभ्येतुमहीसि वित्त
सा ——————————युशोग्रहःसासीयक्रमस्थोंभनात्मातेनिक्रन्दयिष्यति अथथातोवात्वनघस्स
यिस्दूतोभिशस्तिपात् कितासभाभिषिंचतुधत्रैतमुपरिंचतुयमस्यदृश्रिधाहुन्दृषंहरउपर्थम् तामस्यनि
ष्करामासियथाजीवासिभद्रया आशांतस्यमनसाउरुधत्मनिधावतः यदक्रन्दउद्वतोभयोहुरुत्मतन्मतः वेद
न्तंनिनभ्यांघोरभाहूर्स्याकंनितरुपकः तदुहान्देमहिणोमिघोरंमनोसाहिसीर्ण्यायसोमाकनीयसः शिव
श्चगोभवेनुभ्रश्से मभानोमाहिसीर्ण्यायसोपा——नीपसः शिवश्चभोभवतुब्रह्मसोममातोमाहिसीर्ण्यायसोमा
कनीयसः अथभारमधरांसंनिनेतंतन्नेदन्तजनांघोरएकः अथभारमधरांसंनिनेतं २ उतभोस्वोषधीनांयीतधानंतत
यतुमः रथंतुमनेकसुभातुतेपृथिभामस्तुचथरः अकृतःश्वोअकृतस्वस्तोअकृतश्चनस्तोहरिः यथासिपान्दिकेतनभंध
दत्वास्तृजम् यथाशुरानिगर्भोयथानुदतितेमसत् प्रीतीर्थंसभाभस्यहरिपरणमिदर्शनिम् ॥उद्वरोधानाधाधी

सुरिन्द्रमुत्सार्यमुद्राथमुराह नमस्कृत्यधाधृथिवीभ्यामन्तरिक्षायहरये अभीश्मतौमूध्निसिरभामाहंशीर्षतीस्थाः
४ यथदुग्धंपृथिवीमनुकुयदोषधीर्जनयथसपशुः यत्संपयोगविषयोयदत्मास्यत्सजनांपयः परापतंत्पाशयोथास
दोधुरंयथा यथासूत्र प्राणेयत्यविभसेतास्संसद्वस्तेरात्रिवितमिलेका यदत्मापोतसांसभुजंज्योतिरमृतम् त
नंउमद्रतिद्विषो——————तिरजाघतनःपथेतिद्विषोयेवैश्वानरयुमन् आनोमेधासुमतिविश्वरूपाहिरण्य
वर्णांजगतीजगम्यासानोमेधाद्विषतामिषन्धेतः निष्क्रामत्विधियोयज्ञविष्टोपाश्चसयुधृतेन सप्तसृधी
नगश्चस्मरश्मेतेयैतथान्मृगान्सुरप्येनुकृष्णः सप्तसृधीनाश्चस्मरस्मेथैतथान्मृगान्यजोअथम् ईजेत्मा
नंप्रजंतस्तुधीरस्तृयतेसजातेयेयुह्वन्तेप्रथनेषुशूरासोयातनूपनःतांस्संसत्स्वदाशेणांतंश्चदेयाधिगश्च
ताम् यथानिदाशेमातियदीप्राशिल्पंसोषधी यथाप्रभुश्चसामनियश्चपरणश्चयश्चन पाराविभर्तंकुसोहिरण्य
वर्तमंहिनम् नेनासपत्नाएयर्वआजुह्वामिममेधसम् २ इतथधिणिविशंतिचोडेसप्तमोयुक्तासभासः॥——
——————सभांसर्वमायुर्जिगासम् अनाधिरस्मिनहिनमेनत्पंचहोदिवियक्तः आधीनिनतेरानीरासि
रमिरासि सेतुतेनाराधेयंभक्तेनविराट्वी ईशेमिदाशितासिविश्वतस्मन्नरः सोमोसिरुद्रोसितन्नायन्दा

या अंशुभ्यां यन्तुनयामहेतुमस्तनयेषिणानिसनः सोमः प्रनहीधिमाधुः भन्येषां प्राणेनाप्यायस्वमास्मकं प्राणेनो
योस्मान्द्वेष्टियंचवयाद्विष्मस्तस्य प्राणेनाप्यायस्वतिरासिसमुद्रथोनः रोतुभृनाभाम् सोमपीतो मरुत्वतीटनुदंहोविचि
येनपः आमागस्तुन्नु भ्रमृत्याणिा प्रातएवेवरारा प्रजापतिः परमेष्ठीनारदोनतंभसि रहस्पतिः प्रजापतिरारदो
ब्रभ्रुत्याणिः आपस्त्वाधा ---------- सोअग्नयेधातेधसोधातेषुस्यातएषः तथानोभृज्ए आग्निस्तवना
नभधतामितोभक्षणोधावभाक्तनः पूतदक्षातेधिदस्तमिथः संशिशानास्तन्मनःशंमाभागैनिहुदन्तु योभ्य
वभृणायासि स्वपनमिष्टसंशायानमकोषिदम् सनस्सत्यमीर्यनुशानाशिवो भवदेवयातुरसि मरुधास्त्वं
द्विपदेचतुष्पदेधातस्यैमरुोद्विपदेचतुष्पदे योस्मान्द्वेष्टियंचवयंद्विष्मः अनुथातुरसि ब्रभ्रुथातुरसि परेत्वा
तुरसि मरुोसि मरुास्मकंद्विपदेचतुष्पदे धातस्यैमरुोद्विपदेच तुष्पदे योस्मान्द्वेष्टियंचवयंद्विष्मः अर्भभृतिनामा
सि देव ---------- नामासिदभ्राधासेम्नानामिनोदीक्षतोयरत् तस्येदंवत्सरास्रजसेनासत्यापितृक्षयः
आत्मापितरसंरभिक्षतेविषम् क्रामुणिर्मितेमाताकर्करः पितातन्मन्यासभक्सरसंविषम् द्विपदस्यभा
रयेस्त्रिकन्यामुंशोनगतीउभासते २ विश्वेषियंनईसर्वपरयासि अदोमेनईनन्मेपुनर्धेहि विश्वकर्मन्त्वमुप
८ अनुथातुरसि ब्रभ्रुथातुरसि परेत्वमनुरसि मरुोसिमरुास्मकंद्विपदेचतुष्पदेधातस्यैमरुोद्विपदेचतुष्पदे योस्मान्द्वेष्टियंचवयंद्विष्मः

गश्छसि अधोमेनईतन्मेपुनर्धेहि परिप्रधापुरस्ताद्धातुंददाक्षिणाम् सगतिमपृथालिंगपुनर्गनिष्माकृधिजी
चेनग्निनुजायते इन्द्रस्याभीस्पर्पुत्वा योपाततः नवस्थावस्यभेषजंतद्रोगमनीनशत् विष्णोर्मनासाधूतसिदेवस्य
सवितोपुनातु अग्निर्देवपवित्रेण सहस्रधारेणशुषुगा रुचापूतंमनसाजातवेदानिश्वनिदेवोवयुनानिविद्वान् सप्त
स्यानित्वयान्यत्तेभ्योजुहोमिसजुषस्त्वस्वम् अभावमिरियेका यस्तेदेशां अजायीनां कृमिर्हतेधूर्षितः प्राणंत
स्योपदाशायाधीरुःखनातिभेषजी येदंतेभंगनामोहभाभागिरियिशम तत्थाभगः प्रविशामि सभाभगप्रवि
शः अस्मिन्सहस्रकोडेनभस्येभगसोरयि आमागश्चंतुभ्रुणारिणो गमवस्त्वारा नशाणिस्त्वारा देवानामनुथाणां
पितृणांस्त्रियंप्रजापतेस्त्रियं कृणुस्वाराहंवयनवारि भयंमेरक्षतो भसतीकरिन्तसेभद्रंकृधि स्योक्षितस्यमे
षजभथोवृश्चिकस्यचउदीवती भनुरसिस्वाहा क्रतुरसिस्वाहा ४ पुरुषोसिस्वाहा विश्वभरासिस्वाहा वे
देवैतेनारदनारदायं नाभासि तस्मात्तेपशोमशीय ५ सजाभ्यापशुभ्यो नमोरुद्रायपशुपतयेभं अनुहवं परीहारं परिहरभू स
ग्रोसवितरुर्वोस्तां परातां सवितुस्सवः आपमापंपरिषवं पुण्यंभक्षीमहिरुपम् शिवातेपापनाशाम् पस्मग
वाविमेहत० अभिलापंचशाखेनहस्तेनाधांसहीयसा यथानविद्विषावहिनविभावकरावन नऋधावंसवननमस्वध

त्य करम् वि रमं से कृणोतु मरुतमहं काम इयं वि यम् वसुत्क्षीमो संवनन श्चविनश्च क्रतुरः तद्वां कृणोमि रभ्मतीसं घियौ
भवतं युवम् यथासं युक्तौ वाक्षिणो सं घियौ चरतो रगो यथा तं युक्तौ प्रमृणासं घियौ भवतं युवम् पाहि मरुत्पाद
भागृहेभ्यः स्वस्तये कपिंजलप्रदक्षिणं शतपद्मा भिनोवद भद्रं प्रदक्षिणतोभद्रं पुरस्तान्नो वि रभद्रं प
श्चात्कपिंजलाभुनो वप्रदक्षिणः भुनं पुरस्तानो वप्रस्य भुनं पुरस्तान्नो वद भुनं पश्चात्कपिंजल थौवनानि म ता पति जिगु
त्मा मिव पतुं दुनिः कपिंजल प्रदक्षिणं शतपद्मा भिनोवद् द्रप्ति पिशंगि कौंडे अक्षमोदुधाः सभासदः उत भा मि गभांसी
रमुद्रं रथवाहनं उत्ता स्माकं गीतामधि गानश्च गौपतौ उत्तम भूभातुसविता देवो आधिरत्नमिधा नक्षत्रा वाजिनीभा स
मिन् क्षपत्नानधी युगेनवि भाभति रुपेधम त्वे हि तद्वसवानी न्मनेसे तं देवेषु नम्नमंघेषु यदीशानोन यासि यश्चर्ष
स्यात्कमस्तु वितृतुस्थधात् भायवास्थनो रगादस्मभं रगम याः सनोर्जुषा कृधीनं हिरण्या कृधि
उद्सूर्य उदो कृत्यागन्नुतेपुनः ननोमित्रयने कृत मस्तंभमाजति मेमं पृथन्य पन्नने जगन्त्सा मिनक्षरः पः
पश्येसं ननोति रुद्रं जिद्यासह नाभिलं देविधि हिष्कामस्तं कृधि अनुसुता मितेका प पथान स्मिद्धे आह
न्चल मिते हरन्तो श्वा एवतिरुते चास्तमस्मै रायस्पोषेण समिषा मदन्तो ग्मे माउ मतिवेशारि षाम अश्व आयूंषि पवस्वासो स्मासु पंचनः

मं मारन्तो श्वाएवतिरुतेचासमश्मे रायस्पोषेण समिषा मदन्तो ग्मे माउ मतिवेशारि षाम अश्व आयूंषि पवस्वासो स्मासु पंचनः
आरेयाधस्वदुक्षनाम् भीष्या पूंषितनजातवेदस्तिरो दशीरतपस्ते अग्नेतिस्तो स्तन्वो दे यशामिता नाभिनः पाहि सदमप्रभा
दम् पाहि नो अजएकपाहि नो अभ्रात्रीय यथा पाहि नक्तभिरुर्जते पाहि यतस्रभिरीसो समीचीमघायवो पतामाचुक्ष
दथोमा क्षितिस्तपस्थाओ षधुजितिंलोकमनुषरामि यद्दिवेदिवे क्षामगेस्यर्थ मुषभामिहवं पसोनाभामि मिहभाद्यामून
असुरत्वेषमधवो ज्ञानि श्रवे रायिमातो सिश्रमूणस्तेजसाच ज्ञानयाधादेशो हान्तरायाम् विशन्तोहि प्रवेशन्तो ज्ञामा विराधभा
विशो मुषश्चादृयमुषभादृयस्य पथाप्रवतायानि यथामासा अहर्जनम् यथाभ्रमूथारियो धातावा पवमुतभंशः अगन्ते
मारिषण्यतः अन्तोनातेमापस्थायसमन्मथः दक्षोमरिष्यथो मामरिष्यथः २ धातातेहस्तमग्रही सविताते हस्तमग्रहीत
पत्नीवत्यमतिर्धर्मणापितायस्तव अग्नेअमूरयैसिमम अमूश्चार्यसितन्वासाचेषाय सावित्रे परिददामि त्वास्विष्टकृतादेहासो वि
श्वमसिविश्वपते सर्वमसिसर्वपते प्रजापतयेत्वागोपायसवित्रे परिददामि त्वासिचरमितासौसभाय चानिविक्षितो जिगीषु विश्वेषां
कामश्चरतामिहास्तु विश्वाहापंसिदुरितात्यग्नेतुप्रतासि सवितुर्मेव्यस्य आनो इन्द्रो कृतागास्त्वगः पुनर्दातुतन्वासंध
त्तम प्रणेनेतर्वसूनांरथीनां स्मान्यतणो भयतः पातु पत्मानेव रहेका यदवोदिवाभादधिन्वोरभो यद्वांजामेन्वी तेनमि
मिक्षा चर्षणी त्वयंभूवा समाजन यदभक्तो रुशमारिषात्यग्नेयानिसरुभ् अस्रक्षा पाक्षिदनमस्यमरुद्धीर्यम् अथाभारिषथारिथा

स्य करम् वि रमं से कृणोतु मरुतमहं काम येन्द्रियम् यस्तुत्क्षीणो संधनन श्चविनश्च क्षत्तुरः तद्वां कृणोमि रथ्यतीसं द्रियो
भवते युवम् यथासं युक्तौ वाक्षिणो सोमियौ चरतो रणो यातं युक्तो अक्षणासं द्रियो भवतं युवम् पाहि मरुतपात्रा
णा गृहेभ्यः स्वस्तये कपिंजलप्रदक्षिणं शतपवाभिनोवद भद्रं वदक्षिणतोवद भद्रं पुरस्तान्नो वि रमं द्रियं प
श्चात्कपिंजलाधुनो वदक्षिणः धुनं पुरस्तानो वदस्य धुनं पुरस्तान्नो वद धुनं पश्चात्कपिंजलयोवधानि मरुतपतिं यु
क्षामिवदुर्धुरिः कपिंजलप्रदक्षिणं शतपवाभिनोवद् दक्षिणतो गोकाँ अश्वोनुपाकः सभाग्रः उतभागिगवांसी
रमुद्रं रथं वाहनं उत्ता स्थाकं गीरावि गवश्च गोपतौ उत्तम भूभातुसविता देवो अधिरजमिधावतथा गवीरोभा स
वीन्सपत्नावधी युगेनवि वाभवि रुपरेधसं त्वेहि द्रवदानी न्यनेसे वंदेवेषुत्तमांवसेषु यदीशानोन यसि यश्चर्ते
स्यस्माकमस्तु विदुस्तथावत् वायवास्थनो दगादस्तभं मृगय ग्रुः सनोनेजुषा कृधिवातं हिरण्या कृधि
उदस्यूर्यउदो कृत्यामग च्छतुते पुनः ततोविलयने कृत मस्तंभमाजति मेमं पृथन्म थन्ने जभवत्सामि नक्षरः पः
पार्श्वेसं मनोति हृदयं जिह्वयासह तामिलं देविधि हिष्कामासं कृधि अनुसुताभिरेभा पपथान इमिद्वे आहत
म्चलमिते हरतोभा एवतिष्ठे पातमस्मे रायस्पोषेण समिषा मदन्तो मरुतो मादे मतिवेशारिषाम राज्ञो रात्रि समाधा

मं भारन्तो स्थाएवतिष्ठे पातमस्मे रायस्पोषेण समिषा मदन्तो मरुतो मादे मतिवेशारिषाम अश्व आधूंषि पपथासोतामि पंचनः
आरेयाधस्वदुक्षणम् श्रीण्यापूंषितनजातपेद्यौस्तोदृशीतपस्ते अग्नेतिस्रोस्ते तन्वो देयशासिता नाभिनः पाहि सदमप्रभा
दम् पाहिनो अजएकपादाहिनो अभ्रादिनीयथापाहि गीर्भिस्तिसृभिरूर्जतेपाहियत्सृभिषीसो समीचीमघायनीपातामश्वम्
ऋथोमाक्षितिस्तिसृपस्त्याओषधीनितिंलोकमनुयरामि यदिन्द्रेदितेकाभगेत्यर्धर्चुपभामिहवंपदोनाभामि मिहाद्द्यामून
असुरत्वेषमघवोजानीश्रीरमेरयिनातोसिब्रह्मणस्तेजसाच सानयापादेशेहान्नराम् विशन्तोहि प्रवेशान्तोस्यामाधिराधभा
विशोमुपत्रादृषमुपभादृषस्य यथापः प्रवतायन्तियथामासा अहर्जनम् यथाभ्रमूधारिणो धातातायन्तुसर्वतः अग्नेमा
रिष्मुष्पतः प्रत्नोतातेमापस्थायसमन्यवः दक्षोमरिष्यधो मामरिष्यधः २ धातातेहस्तमग्रहीसवितातेहस्तमग्रहीत
पत्नीयत्वमसिधर्मणाधिताचायस्तव अग्नेब्रह्मन्पासिमब्रह्मन्धर्मसितन्तासाहेचाय सावित्रे परिददामिस्वस्तिचरतादेहासौवि
श्वमसिविश्वपतेसर्वमसिसर्वपतेप्रजापतयेत्वागोपायसवित्रे परिददामि स्वस्तिचरमितासौसभावयतिविशोजिगीषुविश्वयो
कामश्चरताभिहास्तु विश्वाहापांसिदुरितात्यग्नेदुष्प्रतीसि सवितुस्तेभ्यस्त्व आमौहस्तौकृतागास्यग्निः पुनर्दुतन्वासंध
त्तेन प्रणेनेजसाहरसाबलेनाभिओस्मान्यत्तपो भवतः पातु यत्रामेनहरेका यदक्षोशयाहृदयाविधोरधो यदांजानेन्द्री तेनमि
त्रार्यमर्त्यंभूयासमाजनः यदभक्तंरीरधतास्मेयानिसख्यम् अस्तंपाक्षिदमस्यमरुद्भीर्यम् अथाभारिषाभारिषा

अवपर्वतेगिरेरिव अवध्वामिव धान्येनोत्तिरसं क्षिनद्मितेयत्तेरुत्तिरसं यश्चरसंपुलीजाति मधोरक्षीनांयत्तरं
तत्तर्ण्यायक्षिनद्मिते२यथेसरंक्रोमकर्णेषुश्चरसेपुनाधाम् इन्द्रत्तदग्नीश्रियसाक्षिमारक्षायश्चेदनीम् एषो
वेडुहृनातपाक्षिमारक्षमग्नीम् यदमाहमुग्निनामुत्पायणमुग्नः पुग्स्याश्चरंवृक्षिनद्मि विपाश्चितमुक्षमग्नतु
दिक्षाः पुनराभरत् नरग्निनामनसासंविज्ञानंपुंसांतमस्वेपुग्दंहित्वाहा विपाश्चितमुक्षमाभयज्ञाहाग्निषा अथा
स्याः पुग्रोजावताविहुनोविपश्चतः अपेहितोविपश्चतंपुमानथंजनिष्यते पुमान्पुंसोअधिसंभूत सपुग्भानेपजयताम्
मद्रायकः क्रोशान्मद्रायासविषेपताम् परादुश्चक्षोसुवन्नंत्यात्मधः अस्यवेधोनिधानंपुरुषरीविणीम् ततस्तुम
विनायुग्भिवेग्नीमुपुतत् यत्पाथिहितसोमेभंगदंगादवपेपते आश्विनापुष्करस्रजातस्याश्चःपातुमंहसः अथा
मे इत्येकापथोमे क्रोमकर्णेषुपथोमेवीरधोरथम् पथोमेरक्षदेवेषुपथोमेरथत् ४ अस्यगातुविगभोपास्मिन्नताभाः
रघुः उषोरजातमहिसिचर्धनंसोमंगच्छान्विनोगिरा प्रतीचीदासोअग्निदेवंअक्षमिमृक्षनः उन्मातरंपृथिवीविवाधते
तस्यौनाकस्यसानविः यत्माद्रेजातेकृष्णयश्चकृत्यानिकृण्वतः सरस्तामेधसाविधत्मानासिंधौ।भेदिवस्पय आप्याय
यमान्दिनमसोमधिश्चेभिरुग्निभिः भनासस्सन्वयुस्तस्याधवे संतेपयांसि समधन्तुराजसंरक्षणा माभिभातेधारः आ प्याय

मानाप्रजयाधमेनशुद्धाभवन्तुशुन्धयः पावकायतत्मग्नेसत्रथाअसिजुष्टोहोतावरेण्यः त्वयायतंचिकित्वत अश्वत्थेवोनि
सदनंतृतीयस्यामितोदिवि तत्रोहितस्यभोजनंः श्रीणन्तिभेषजंमधुक्षरंतइद्वृषभस्यरेतसः यद्वेदराजावरुणोपदंदिवो
यद्वोहावेदतमश्विनुंपितुमहिणम् शर्वणिनीलशिखंडेनभवेनपशुतांपित्राविरूपाशेणवभाणाभायंयाहीष्वजोहतः
यत्तयननमन्तिषांस्तनयद्मरुत्मवेशतः तपाश्चितंमरुमुहुंतद्भ्रिंतमनीनशम् यानिवस्सहचेतांस्पशोयानिमयो
सिच तेनाश्चितुभमुहुंतेनयाश्चितुमनीनशम् आस्तिचेपथानिक्षुरंनदीनांयनिरंकषम् तद्भाश्चितुमरुद्
मुहुंतद्भाश्चितुमनीनशम् इंद्रेणमेधिनापुजाअग्निनाजातवेदसा तेनभाश्चितुंसमूमुहुंतेभाश्चितुमनीनशम्
प्रतीचीनांयोअप्यभायमिवास्यापिधान्याकृष्णेयोमाशेषंपरोतपानोयथादेवानांसंतिदासिरेकानांपातिरासि अ
यातन्याब्रह्मजिन्वासेतथाभाजिन्यसोयेभाभक्षेमाकंठाधिदागमथः अनुमाद्युभ्यन्ताभूयस्तुपर्णिउपसेदुषिंद्रं
प्रियमेधिऋषयोनाधमानः अपधन्तुंहिसूर्यंस्तुभुग्धस्मानिधयेवेदान् अश्तुजातस्यरेभतः स्वर्जातस्य महतस्य
शोचिषोऽहिंसानायजस्योदनीशानीशमिद्वीर्यायनिराधेहलाम् सृणंअनुग्रपातयमरीमनुनाशयं अथ
स्याअश्वस्तंपातेतामकैरेवसचूता अस्रक्वसचिणामसिजाहिमारुंप्रधावसः अस्रक्षोअधिजनोसोपथेनिमलंकृत
म् आर्क्षंकृतत्रिणामसिजस्यधाभोन्यधावसः यथागरोभोविवर्धनाद्धूयंवपोयत पवासोमज्यतामसुभा

मधानय इ सनिरसि सनितासि सनेयं क्रतुरसि कृतासम् वित्तिरसि वेनासि रेयभ् भूतिरसि भूनास भूयासम् भूरसि भुभूरसि सुभू आभामि प्रजापतिमधिमः श्रेष्ठराशिरसि भूतयेत्वा वित्तयेत्वा पभूनत्वायेतुवाद धामि अग्नियोनिरग्निः इन्द्रायेद्वाः प्रजापतेः प्रजनाभ्ये इस्योनभक्षेयामि इहस्ते सुविधेन प्रजापतये इषमुक्षे नयाधासि सूर्यस्यत्वाचक्षुषावेक्षपे अतोहमेनो हमात्मा ऐमे सुमे चक्षुरेतुमश्रोत्रे ऐतं मे प्राणो ऐनं मेपानो ऐतु हिसर्वः इदे देवं सवित्वाचक्षुषावेसवितुर्वसवेधिनोवीहुव्याभूष्णोहस्ताभ्यां प्रसूतारमेइन्द्रस्यत्वाजधरेसाधयावतणस्योदधे योपि चिर्ष्णिनाम ब्राह्मणेपुत्रविष्टः तस्मिन्नेवसोनोसुसौशास्सनोभाहिंसीत्परमे व्योमन् इतिविशांति कुंडेनभोजुषा कृतसभातः ७ येदर्धेते तक्षन्त्यामविश्वसोनामभासि भक्षमर्थोनामतेपितादर्षीनामतांतेमातास्तामिदानामते स्वसः गिरिंगश्छेतसहोमिकीअसुरास्तोदूरंससमुद्रादधिमाथा नदास्थावस्यभेषजंतन्नरगपनीनशत् रोगस्थानमस्ट क्यानमथोधास्त्राकमेषजम् यभोवश्वभधारेणापिनिधामिताअहम् यन्मेरन्दोमामतिरीक्षयातपसासह तमहंब्रह्मणादेवनिर्ऋः पुनर्भूः पुनर्भविश्वेदेवाभुर्जीयतथादः यस्त्वापृतनोपतूक्षाचुतानपक्षितः समेप्रियमाणमावह दपद्वेषापराधतत् यथाणस्योसिनःपरापतणासिमम् एषाधाशेपतापउस्मदेवातस्थाअजा यथामधुमधुकृतस्मरन्ति

मधावाधियधामेमधुनद्रचोदेवेषुपुरुषेतय दीर्घायुत्वायसहस्तिमत्वायशतायुषेमेषमग्रवीदेउतत्स द्वामेषनमेतपुरुषभैषजंअग्नीरक्षांसीसेधारेशिन्मातापेशिः पितापेशेपेशहतः अङ्गंकृतस्यश्रम्णाधाश्चिकस्य रसेविषम् निरयामि पर्णसारांनिरक्षामि विषम् भूमिस्तुउच्यतेमातातस्यतेयमउत्सनः केमिदन्धांवयतु हिमाभूरुप देशनम् ततोनीलस्यसानिमिसगदेकृणुत्साहम् यत्सुपर्णाधाहृदयंदृषेव्याधीनिहितम् वेरामनस्थतेधर्यंसाय सुवर्णीयाहृदयंदिविचंद्रमाधिश्रितम् वेरामनस्थतेधर्यंमयतेधुचीमेहृदयमनोवैतज्जापतौबदार्तत्सात्सन्त्यमभ अग्नेरुरथमसिविधुसुधा उतावेरामहं पौतमगर्मिणाम् प्रजायैमेप्रजापतिरिन्द्राग्नीशर्मयच्छतम् यथांउपोगीयासा निप्रजानाम् अधिपायशी आयुरिन्द्रोदधातु मसायुरग्नेरहस्पतेः आयुर्मेविश्वेदेवाहोत्रेचक्रतुकृशन्थो विहवेति गिरेरन्योअधिपक्षसित्रातारौसुश्रुतामिषागन्तांसुकृतंपुरु अंशागन्तांसुकृतंपुरुत्यारपर्णंधावत्कंधावोधरुक्षतः ती यन्तः शुल्पस्थंपुरोतडुतेविषूचणं रद्रजाताशभीषज रमेरोगमशीशभोनजभानिति अभाद्यौरभाद्यौरभाद्दिवस्पा द्दिशामिदंजगत् रथभस्येवकनिक्रन्दयतोरुषंशमयामितेसंमातिंयंतुमरुतसंवातोरोहिणीकृतस्मायमभिक्षिपंतुमज्ज यानधमेनचे दीर्घायुःकृणोमितेनक्षत्रेसगतेदिवासुपर्णतोहिनौ भषायत्रशर्धायशोभाभाग्नक्षत्रभः चित्तस्यचित्तु

घस्यथातीकारस्यथालदे नमोयथरार्यियोभाभ्यामकरंनमः नमोगणिन्द्रसोनमोतुंबरुनमः अस्योपसभभारिणामगंरहतु
नः प्रजाम् आस्मिन्सहस्यपुष्यास्वधामानस्थे गृहे रंस्यामि द्विपीमत्यायुष्मनः सर्वदसा सुद्धाता कृष्णकाक्ष धूर्विलासभेषजी
विकल्पकस्यभेषजी-देवीरापइमामम इन्द्रेणसामताग्नेरिनजोतिषादृहम् सूर्येणयिश्चनः प्रयंसमुद्रेवनुष्टरः २ ऋचंसामेदधा
एंहविताभौ यजुर्बलम् भूतिर्मीतत्मानाहिंसीर्देः एहश्चीपते: उद्धरावाग पृथिवीस्यांधीभिः एधाग्निं प्रजोनिरस्तुजामि
मानापोमेधांमाप्रहृप्रमातेहिनः सध्यदामूर्यंसन्नद्धमुपहूतेहंसमेधावर्चसी मानोमेधामानोदीक्षांमानोहिंसिष्ट यन्तप: शिवा
नस्तर्पयुषेपोभषतुमातरः रहप्रजाविश्रूपानमन्नामाग्निगेहिविश्वभृतोजानेथीम् आधेंकुलाधयुपसंविशानीजानंगुभः प
यस्तापतेन रन्तयस्तुरमितायस्तुमयेश्वस्तुभयीश्रयंतुम् मनोतानाम स्तुयाभ्याभ्यारोहेदोषेतुभाम् विरातः शार्वनीलं
शिखंडीरयधर्मणिकर्मणि इमामस्यंपाशंजस्येनेदंविनदामहे दृतीयेकं विदृतीयं मदन्तंत्वा मनुतराजयक्ष्म् अधराश्चो
धमोयदृतीयकमेवाहंनदनुभंधामि दृतीयदृत्वामस्यभेषथांमधामि आधत्तपक्षणे रहतोयथातामक्रंनमः इंद्रायद्यौ
मतेपयेहमक्रंनमः ४ व्याघ्रायोभयारतेयथेहमक्रंनमः नमस्तपथेरेवति स्वस्ति मापतारणयस्वस्तिपुनस्तपथः अथोस्व
स्तिनस्कृधिजीवाज्योतिरथीमहि आस्थंपजामहे सतुंपासंपुरोहितम् नंदेवंप्रथमंयजध्योमामुदस्थात् आदित्यस्वेय

कालोत्तमदेवयः अभिधास्तांस्कृधिअहंकामयेप्रियम् नमःप्रातंनमोरात्रानमोदिवा नमायचशार्वायचोभा
भ्यांमकरंनमः नमोमघायनमःशार्वायनमः कुमारायचनमोनीलशिखंडायनमः सभाभ्यःपातिने आतानेतंशिपुमातो
सायथतुपुरीकयः कुमारःशत्रवोधरोहदंपरिवाचलम् ययेदमभमर्कपर्जन्याहसितंयथा वायामेजाम्बिनामु
खारभीलुपसंयथा अभेलनश्येतः परस्तृपमेभागमेजंतुभ अगस्त्यस्यब्रह्मणाधीलीमाशायामतिनाशायामतिपु
सेसिचामयत्वचोनाशायापुरुषाद्भीलीसुरया यन्मेकृतारम्बियादारुरोहमलंसुखम् अपोभातीवशीपालंसूर्यलिद
पक्ष्म्यतु असुभेभीलीपतपत्नातेभातंयथा आमातुपर्णगंहतुसुभागमसुमेसुरभम् मेदगंधोनभूनयत्ता
पराशारास्यक्रमीम् मतकृष्णामिनत्वंसुभागमसुमेसुरभम् इन्द्रेणप्रसतोलूकासंवजामित्वे सूर्येणप्रेषितस्यो
अनारवरस्यनाभवेनाभवेनाभोभूयस्सःचनुकृष्णामेयत्वंसुभागमसुमेसुरभम् इन्द्रेणप्रसतोलूकासंवजामित्वे
सूर्येणप्रेषितस्यो नास्योमेनप्रेषितः रहस्पतिनाप्रेषितः प्रजापतिनाप्रेषितोलूकः ६ आस्यादूतोसुलूकामेभजामित्वे निर्
त्यादूतायरुणस्यदूतायमस्यदूताभ्योदूतोसुलूकासंवजामित्वे राजात्वायरुणोपनह्यत्वांसोमेनपशूनांत्वांविध्यतापि
ऋौनामुषद्यंत्वंत्व नशोत्पयेनंव्रतपयेसदमेनंतक्मनामित्यथा स्यदत्तमासयाग्निःपथीष्पत्यरुद्यंपरिवत्सरीयं अ

ह्रो कामेन रोकयामूर्तिमभरपतः यथामित्वादिसनभाषातत्वा ---- माहन्तुमेन त्रियतुप अभौहा इहते मनः आग्नि
ष्वीत पतुसूर्यस्यातपतु धांतस्यायुजानां अर्थीमेह समश्रुध आनोमती विशिः महाणि तेजो मांगेरस्य
थातिभा सन्यरयास्यस्ति इहते रमतां मनोमायिते रमतांमनः ७ येपिंडः अरुरिपि स्मरथाचउस्मन्तुनः करंकर अ
मुष्येहृदयंतप्तोयमहंकामयेत्रियम् यथायपाग्नि स्तपति यथाउपरि सूर्यः यथानेतप्यतां मनोहृदयमंगमंगंजुष्ट
व्यरीमां कामेननरमासाश्रयथायोवोचंथाति यथातपति सूर्यः यथानेतप्यतां मनोहृदयमंगमंगंपरुष्परुरिमां
कामेननरमाशाय यथावतोन्यावाति यथातपवि सूर्यः ------ पृथिवीयतस्त्वा रमांकामेननरमाशाय ------
--- स्मरतामंगदवातिनोंहोयातिनातपनैनंसंस्जामसि निश्वस्त्रेन मनुकामेन अक्षाच्छीतिसहमानिपयावीद्धो
प्रमरहारयमनार्षमशायराशो--- यंनामिमस्तु निशायचक्रे यासास्मरं यथासा मकामेननथुध्यापिदानन यथाशो
मनकामेन सापत्यास्त्री हृदायन यथाग्निरामो रथातिमरिषामेनि सूर्यः परिधानिन्द्रोरक्षसाघातः आणेनरक्षतु
यथावतो अभ्याघातियथा तपाति सूर्यः यथालक्ष्मे अक्षयान सूनासिय मिहानय शातात्वे सेवनंधनाबृहन
मारुतम् येनगयो गंधर्वेप्सरां समबानयते नाहभस्मिहथा --- याम्याभृत्योरापराहृतः ७०

आस्यरपरोपायतः ८॥ इत्याथर्वणिकपैप्पलादशाखायांविंशतिकांडे दशमोनुवाकस्समाप्तः ॥ समाप्तं
यं पैप्पलादशाखा ॥ शुभमस्तुलेखकपाठकयोः ॥ खिस्ताब्द १८९८ आंग्लमासेजुने १७ अथोदृष्यां तारिखा
यां समाप्तिमगमत् ओशीकुलोत्पन्नेन श्रीधरात्मजेन पंढरीनाथेन लिखितमिदंपुस्तकं सुबोधुर्थं 'दाऊन हाते'
ति मंदिरेराएल भालिवाडिक सोसायटीतिनामि पुस्तकालये, श्रीमज्जाकुलनाथुतपोति भावत्.

BOMBAY BRANCH
JACKSON
ORIAL
COLLECTION

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

इति अथर्वणिक पैप्पलाद शाखा

समाप्ता